T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

116 ncı Birleşim
14 . 6 . 1994 Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**567:568**
II. – GELEN KAĞITLAR	**569:571**
III. – YOKLAMA	**572**
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	**572**
A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	*572*
1. – Malatya Milletvekili M. Gazi Barut'un buğday taban fiyatları ve hayvan hastalıklarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Refaiddin Şahin'in cevabı	572:577
2. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç'ın, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde, güvenlik güçlerinin operasyonları sırasında yakılıp yıkılan köyler bulunduğu iddialarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Ali Şevki Erek'in cevabı	577:580
3. – Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, bir lojman satışıyla ilgili ihalede usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Necmettin Cevheri'nin cevabı	580:583
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	*583*
1. – Belçika ve Lüksemburg'a gidecek olan Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Maliye Bakanı İsmet Attila'nın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1453)	*583*

Sayfa

2. – Malta ve İtalya'ya gidecek olan Adalet Bakanı M. Seyfi Oktay'ın dönüşüne kadar, Adalet Bakanlığına, Devlet Bakanı Mehmet Kahraman'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cmhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1454) 583

3. – Gürcistan Cumhuriyetine gidecek olan Tarım ve Köyişleri Bakanı Refaiddin Şahin'in dönüşüne kadar, tarım ve Köyişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe'nin vekillik etmesinin uygun görüldüğüne dair tezkerenin işlemden kaldırılmasının uygun görüldüğüne ilişkin Cmhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1455) 584

4. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, (6/1036) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/319) 586

5. – Bazı Milletvekillerine, belirtilen sebep ve sürelerle izin verilmesine ilişkin başkanlık tezkeresi (3/1456) 586:588

6. – Ülkemizde konuşlandırılan Çokuluslu Güç'ün görev süresinin 30 Haziran 1994 tarihinden itibaren 6 ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/1457) 589:624,707:712

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ *584*

1. – Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 9 arkadaşının, Güneydoğu Anadolu'da bazı köylülerin güvenlik güçlerinin baskıları yüzünden Kuzey Irak'a göç ettikleri iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190) 584:586

D) ÇEŞİTLİ İŞLER *596*

1. – Genel Kurulu ziyaret eden İran İslâm Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Ali Muhammed Beşareti ve beraberindeki heyete Başkanlıkça "Hoş Geldiniz" denilmesi 596

V. – ÖNERİLER **588**

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *588*

1. – Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin DYP Grubu önerisi *588*

VI. – SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR *620*

1. – Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün, Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in, konuşmasında ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüşü kendisine atfettiği iddiasıyla konuşması 620

VII. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI **625**

A) ÖNGÖRÜŞMELER *625*

1. – Sivas Milletvekili Ahmet Arıkan ve 21 arkadaşının, Otoyol Projelerinin Sözleşmelerini Son Ekonomik Değişiklikler Karşısında Yeniden Değerlendirmeyerek Devleti Zarara Uğrattığı İddiasıyla Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/31) (Dağıtma tarihi : 9.6.1994) *625:650*

Sayfa

VIII. – SORULAR VE CEVAPLAR 651

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI *651*

1. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Polatlı Sinanlı Köyünün içme suyu ve sulama suyu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/2976) 651

2. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Polatlı Yenimehmetli Bucağının elektrik direklerinin değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/2986) 652

3. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Nallıhan Ömerşeyhler Köyünün içme suyu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/2994) 653

4. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Nallıhan Köy Hizmetleri Şantiyesinin statüsüne ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3005) 654

5. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Nallıhan Beycik Köyünün bazı ihtiyaçlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3019) 655

6.– Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Kasım 1991'den bugüne kadar alınan dış borçlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3091) 656

7. – Karaman Millevtekili Zeki Ünal'ın, Karaman'a bağlı bazı köy yollarının asfaltlanmasına ve köy arazilerinin sulanmasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3305) 657

8. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman-Çukurbağ köyü Çatak çıkışındaki heyelan tehlikesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3344) 657

9. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Türkiye'nin dış ve iç borçlarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3451) 658

10. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman-Ayrancı Yarıkkuyu Köyünün telefon santralı ihtiyacına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3527) 659

11. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, KİT'lerin özelleştirilmesinde uygulanan politikaya ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3595) 660:662

12. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından yaptırılan bir kamuoyu araştırmasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3596) 662:664

13. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Bakanlığın İSKİ'YE olan borcuna ve ödeme planına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3613) 664

14. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik Merkez Deresakarı köyünde bitirilmemiş olan keson kuyuya ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3654) 665

Sayfa

15. – Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, yabancı şirketlere verilen HANDLİNG hizmet tarifelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3675) 665

16. – Muş Milletvekili Muzaffer Demir'in, Muş Havaalanına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3689) 666

17. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Körfez savaşı nedeniyle Türkiye'nin uğradığı ekonomik kayıplara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Maliye Bakanı ve Devlet Bakanı Vekili İsmet Attila'nın yazılı cevabı (7/3847) 667:669

18. – Tokat Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Tokat Valiliği tarafından yaptırılan havaalanına ilişkin Başbakandan sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3865) 669

19. – Batman Milletvekili Abdülkerim Zilan'ın, Batman Havaalanı'nın terminal sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3879) 670

20. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, TÜRKSAT için düzenlenen törene milletvekillerinin neden götürülmediğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3990) 671

21. – Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu'nun, Adıyaman Yem Fabrikasının özelleştirilmesine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4079) 672

22. – Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın TÜRKSAT uydusuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4107) 673

23. – Kayseri Milletvekili Şaban Bayrak'ın, THY içhat seferinde yolculara ithal gıda maddesi ikram edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4147) 675

24. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Çatalca ilçesinin yollarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4187) 676

25. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Gediz'e bağlı bazı yerleşim birimlerinin içme suyu ve yol sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4206) 677

26. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Emet'e bağlı bazı yerleşim birimlerinin yol ve içme suyu sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4208) 678

27. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Çavdarhisar'a bağlı bazı köylerin içme suyu ve kanalizasyon sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4209) 679

28. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Aslanapa'ya bağlı bazı köylerin su ve yol sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4210) 680

29. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in,

Kütahya-Hisarcık-Hocalar Köyünün santral ihtiyacına,

Sayfa

Kütahya-Gediz'e bağlı bazı köylerin santral ihtiyacına,

Kütahya-Merkez'e bağlı Ahmetoğlu ve Darıca Köylerinin telefon ihtiyacına,

İlişkin soruları ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4222, 4223, 4224) 681:683

30. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, bakanlığın bütçe dışı kaynaklarından Bilecik'e ayrılan ödeneklere ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4239) 683

31. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik iline yapılacak bazı yatırımlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4288) 684:685

32. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Köy Hizmetleri Genel Müdürüne ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4327) 686

33. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Gazete Kağıdından alınan fonun kaldırılmasının nedenine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4329) 687

34. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, Muhtarlar için bazı hizmetlerde indirimli fiyat uygulaması yapılıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4346) 687

35. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, THY Genel Müdürünün maaşına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4355) 688

36. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Sümerbank Genel Müdürünün maaşına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4356) 689

37. – Van Milletvekili Fethullah Erbaş'ın Tunceli-Pülümür karayolunda meydana gelen olaya güvenlik güçlerinin müdahale etmediği iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve İçişleri Bakanı Nahit Menteşe'nin yazılı cevabı (7/4383) 690

38. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, bakanlığa bağlı bazı genel müdürlerin odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Veysel Atasoy'un yazılı cevabı (7/4430) 691

39. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, bakanlığa bağlı bazı müşteşar ve başkanlık odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4434) 692

40. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Köy Hizmetleri Genel Müdür odasının tefrişat harcamalarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4435) 693

41. – Tokat Milletvekili Şahin Ulusoy'un, Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilen yeni kadrolara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Necmettin Cevheri'nin yazılı cevabı (7/4443) 694

42. – İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, TÜPRAŞ Genel müdürünün istifasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4444) 695:697

Sayfa

43. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Amerika seyahatine ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (4453) 697

44. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Kıbrıs Politikasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (4457) 698

45. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, günlük bir gazetede yer alan "Sevr Hortlatılmak İsteniyor" başlıklı yazıda iddia edilen hususlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (4458) 699

46. – Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Çelik'in, Deniz Nakliyatı T.A.Ş. Genel Müdürüne ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4469) 700:702

47. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman İbrala Barajı Projesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı'nın yazılı cevabı (7/4481) 703

48. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul'da çıkan orman yangınlarına ilişkin sorusu ve Orman Bakanı Hasan Ekinci'nin yazılı cevabı (7/4516) 704

49. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, Tokat Erbaa-Gökal Beldesine telefon santrali verilip verilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4539) 705:706

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak yedi oturum yaptı.

Amasya Milletvekili Cemalettin Gürbüz'ün, bazı Meclis araştırma komisyonu başkan ve üyelerinin, henüz komisyon raporu hazırlanmadan ve Meclisin görüşü alınmadan, o konuda kamuoyunu ve TBMM üyelerini yanlış yönlendirebilecek açıklama ve iddialarda bulunduklarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Adalet Bakanı M. Seyfi Oktay;

Uşak Milletvekili Ural Köklü'nün, Uşak'taki tütün üreticilerinin, ürün bedellerini almakta karşılaştıkları sorunlara ilişkin gündem dışı konuşmasına da, Devlet Bakanı Nafiz Kurt,

Cevap verdiler.

Bitlis Milletvekili Edip Safder Gaydalı ve 112 arkadaşının, Van Gölünde meydana gelen yükselme sonucu vatandaşların uğradığı kayıpları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189), Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergenin gündemde yerini alacağı ve öngörüşmesinin sırasında yapılacağı açıklandı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının :

1 inci sırasında bulunan 59 ve 59'a 1 inci Ek,

20 nci sırasında bulunan 71,

21 inci sırasında bulunan 82,

22 nci sırasında bulunan 139,

23 üncü sırasında bulunan 134,

24 üncü sırasında bulunan 283,

25 inci sırasında bulunan 391,

26 ncı sırasında bulunan 66,

27 nci sırasında bulunan 201,

2 nci sırasında bulunan 58 ve 58'e 1 inci Ek,

3 üncü sırasında bulunan 111,

4 üncü sırasında bulunan 112,

5 inci sırasında bulunan 116,

6 ncı sırasında bulunan 180,

7 nci sırasında bulunan 193,

8 inci sırasında bulunan 322,

10 uncu sırasında bulunan 375,

11 inci sırasında bulunan 394,

12 nci sırasında bulunan 395,

13 üncü sırasında bulunan 404,

15 inci sırasında bulunan 554,

16 ncı sırasında bulunan 606,

17 nci sırasında bulunan 609,

18 inci sırasında bulunan 624,

19 uncu sırasında bulunan 632,

28 inci sırasında bulunan 390,

S. sayılı kanun hükmünde kararnameler ve ilgili komisyon raporlarıyla; kanun tasarı ve teklifleri ve ilgili komisyon raporları ve;

9 uncu sırasında bulunan 337,

14 üncü sırasında bulunan 373,

S. sayılı Meclis soruşturma komisyonları raporlarının,

Görüşmeleri, komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından ertelendi.

Telgraf ve Telefon Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu kanuna Bazı Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının (1/671) (S. Sayısı : 666)

görüşmelerden sonraki açık oylama sonucunda;

İdarî Yargılama Usulü Kanununun bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında (1/637, 2/908) (S. Sayısı : 409 ve 409'a 1 inci Ek),

Millî Korunma Suçlarının Affına, Millî Korunma Teşkilatı, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin (1/583) (S. Sayısı : 614);

Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair (1/679, 2/287, 2/306, 2/417) (S. Sayısı : 654)

Kanun tasarılarının da, yapılan görüşmelerden sonra,

Kabul edildikleri ve kanunlaştıkları açıklandı.

14 Haziran 1994 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, 23.50'de birleşime son verildi.

Kamer Genç
Başkanvekili

Abbas İnceayan	*Işılay Saygın*
Bolu	Bolu
Kâtip Üye	Kâtip Üye
İbrahim Halil Çelik	*Cengiz Üretmen*
Şanlıurfa	Manisa
Kâtip Üye	Kâtip Üye

II. – GELEN KÂĞITLAR

13 . 6 . 1994 PAZARTESİ

Kanun Hükmünde Kararnameler

1. – Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/715) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1994)

2. – 28.5.1986 tarihli 3291 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/716) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1994)

3. – Özelleştirmeye Bağlı İş Kaybı Tazminatı ve Yeni Bir İş Bulma, Meslek Geliştirme, Edindirme ve Yetiştirme Eğitimi ile İlgili Hizmetlerin Verilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/717) (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1994)

4. – Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/718) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1994)

Teklif

1. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili İhsan Saraçlar, Refah Partisi Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ve Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın; 11.10.1983 Tarih ve 2913 Sayılı Kanun, 25.8.1986 Tarih ve 3292 Sayılı Kanun, 26.10.1990 Tarih ve 3671 Sayılı Kanun, 8.6.1949 Tarih ve 5434 Sayılı Kanun ile, 14.7.1965 Tarih ve 657 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1115) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 26.4.1994)

Raporlar

1. – Türkiye Cumhuriyeti ve Polonya Cumhuriyeti arasındaki Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/687) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994) (GÜNDEME)

2. – Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/685) (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994) (GÜNDEME)

3. – Patent İşbirliği Antlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonları raporları (1/585) (S. Sayısı : 665) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994) (GÜNDEME)

4. – Yargıtay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/701) (S. Sayısı : 683) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994) (GÜNDEME)

5. – Balıkesir Milletvekili Sami Sözat'ın; 7.6.1926 Tarihli ve 904 Sayılı Islahı Hayvanat Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/1077) (S. Sayısı : 672) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994) (GÜNDEME)

14 . 6 . 1994 SALI

Kanun Hükmünde Kararname

1. – Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/719) (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

Tasarılar

1. – İnsan Hakları Teşkilatının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Belirlenmesine Dair Yetki Kanunu Tasarısı (1/720) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.6.1994)

2. – Devlet Planlama Teşkilatı ile Türk Patent Enstitüsünün Yeniden Teşkilatlanmasına, Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Belirlenmesine 29 Nisan 1969 Tarihli ve 1164 Sayılı Arsa Ofisi Kanunu ile 3 Aralık 1993 Tarihli ve 178 Sayılı ve 2 Temmuz 1993 Tarihli ve 485 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnameler Çıkarılması Amacı ile Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı (1/721) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.6.1994)

Teklifler

1. – İzmir Milletvekili Ersin Faralyalı'nın; İki İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1116) (İçişleri Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.6.1994)

2. – Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 10 Arkadaşının; Erzurum İli; Pasinler İlçesinin Adının Hasankale Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1117) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

2. – Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 25 Arkadaşının; 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1118) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

3. – Balıkesir Milletvekili Abdulbaki Ataç'ın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1119) (Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

5. – Uşak Milletvekili Ural Köklü'nün; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1120) (Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

Rapor

1. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporu (1/630) (S. Sayısı : 664) (Dağıtma tarihi : 14.6.1994) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1. – İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun, EBK.'nun özelleştirilmesine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4660) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

2. – Amasya Milletvekili Cemalettin Gürbüz'ün, Hazine Bonosu satışlarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4661) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

3. – Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, yolsuzluğa karışan bazı bürokratların işbaşında tutulduğu iddiasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4662) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

4. – Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, gecekondulaşma sorununa ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4663) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

5. – Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, Teletaş'ın özelleştirildikten sonraki durumuna ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4664) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

6. – Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, İskenderun eski belediye başkanının maaşına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4665) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

7. – Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Çelik'in, pamuk üreticilerinin destekleme primi alacaklarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4666) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

8. – Malatya Milletvekili Gazi Barut'un, Ekonomik Denge ve Net Aktif Vergisinin uygulanmasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4667) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.1994)

9. – Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, H.Ü.'de bir öğrencinin başörtülü olduğu için sınavlara alınmadığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4668) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

10. – Hakkâri Milletvekili Esat Canan'ın, Ankara ve İstanbul'da bazı işadamlarının öldürülmesi ile ilgili olarak ileri sürülen iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4669) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

11. – Antalya Milletvekili Faik Altun'un, ören yerlerindeki personel ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi (7/4670) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

12. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, üçüncü defa seçildikleri halde halen görevde bulunan rektörlere ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4671) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

13. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, rektörlerin tıp fakültesi hastaneleri döner sermayelerinden ödenek alıp almadıklarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4672) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

14. – Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Organize Sanayi Bölgesi hakediş ödemelerinin yapılmadığı iddiasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4673) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

15. – Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, arıtma tesislerinde kullanılan elektrik bedellerine indirim uygulanmamasının nedenine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/4674) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

16. – Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, arıtma tesislerinde kullanılan elektrik bedellerine indirim uygulanmamasının nedenine ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi (7/4675) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.6.1994)

17. – İzmir Milletvekili Işın Çelebi'nin, özelleştirme çalışmalarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4676) (Başkanlığa geliş tarihi :10.6.1994)

18. – İzmir Milletvekili Işın Çelebi'nin, Hazine bonosu satışlarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4677) (Başkanlığa geliş tarihi :10.6.1994)

19. – Ankara Milletvekili Vehbi Dinçerler'in, Azerbaycan'ın NATO'ya alınması için yardımcı olunup olunmayacağına ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4678) (Başkanlığa geliş tarihi :10.6.1994)

20. – İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Gaziantep Et Balık Kurumu kombinasının özelleştirilmesine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4679) (Başkanlığa geliş tarihi :13.6.1994)

Meclis Araştırma Önergesi

1. – Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 9 arkadaşının, Güneydoğu Anadolu'da bazı köylülerin güvenlik güçlerinin baskıları yüzünden Kuzey Irak'a göç ettikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.1994)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Kamer Genç

KÂTİP ÜYELER : Ali Günaydın (Konya), İbrahim Halil Çelik (Şanlıurfa)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 116 ncı Birleşimini açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Salonda bulunan sayın milletvekillerinin, salonda bulunduklarını yüksek sesle belirtmelerini rica ediyorum.

(Bolu Milletvekili Avni Akyol'a kadar yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. – Malatya Milletvekili M. Gazi Barut'un buğday taban fiyatları ve hayvan hastalıklarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Refaiddin Şahin'in cevabı

BAŞKAN – İlk gündem dışı sözü, buğday taban fiyatları ve hayvan hastalıklarıyla ilgili olarak, Malatya Milletvekili Sayın Gazi Barut'a veriyorum.

Süreniz 5 dakikadır efendim, buyurun.

GAZİ BARUT (Malatya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ekonomisinin durumu hangi seviyede olursa olsun, tarım sektörünün, bütün dünya ülkeleri ve özellikle de ülkemiz için önemi büyüktür. Yaşamak için zaruri olan, başta yiyecek ve giyecek maddeleri olmak üzere, diğer önemli tarım ürünleri bu sektör tarafından üretilir.

Nüfusunun yüzde 40'ı tarımla uğraşan ve geçimini bu yolla temin eden çiftçilerimiz, buğday taban fiyatı açıklandıktan sonra isyan etmiştir. Ekmeklik ikinci grup Anadolu kırmızı sert buğdayın fiyatı, 1993 fiyatlarına göre yüzde 68,4 zamla, 3 200 lira olarak açıklandı. Enflasyonun yüzde 138 olduğu bir ülkede, çiftçilerin baskısına dayanamayan Hükümet, daha sonra buğdaya 400 lira zam yaparak, alım fiyatını 3 600 liraya yükseltti. Böylece 1993 fiyatlarına göre ikinci grup Anadolu kırmızı sert buğdayına yüzde 89,4 zam yapılmış oldu.

Benim bugün üzerinde durmak istediğim, buğdaya verilen taban fiyatı değil. Dikkatinizi çekmek istediğim konu, enflasyonun yüzde 138 olduğu, gübre fiyatlarının yüzde 250-300 arttığı, ziraî mücadele ilaçlarıyla mazot fiyatının iki katına çıktığı, devlet bonosu faizinin yüzde 400 olduğu bir zamanda, ürününü Toprak Mahsulleri Ofisine veren çiftçinin parasının ödenmemesidir. Çünkü, Hükümet, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının hazırladığı 1994-1995 dönemi Hububat Ürünü Destekleme Alım ve Satımı Hakkındaki Kararname teklifini 10 Haziran 1994 tarihine kadar imzalamamıştı. Kararname ve alımlarla ilgili genelge çıkmayınca, TMO, emanet alımlar nedeniyle çiftçinin alacağını ödeyememiştir. Halbuki, 1993-1994 dönemi Hububat Ürünü Destekleme Alım ve Satımı Hakkındaki Kararname 20 Mayıs 1993 tarihinde çıkmış ve kararnameye "destekleme alım fiyatları, teslimatı müteakip peşin ödenir" maddesi konmuştu.

TMO'nun peşin para vermediğini bilen zahire tüccarı "devlet nasıl olsa para yerine bono verecek" deyip, mazot parasına mahkûm olan küçük çiftçinin ürününü, kilosu 3 bin liradan elinden almıştır. Erken hasat nedeniyle Çukurova çiftçisinin ürünü tarlada kaldı. Anadolu insanı kan ağlıyor, çiftçi perişan durumda. Devletin bonoyla yüzde 400 faiz verdiği bir dönemde, bunun adına "peşin parayla alım" deniliyor.

Çiftçinin alacağını zamanında almaması için kararnameyi geciktiren Bakanlar kurulu, 28.4.1994 tarihinde imzaladığı 5539 sayılı başka bir kararnameyle, esas görevi üreticinin ürününe destekleme alımları yapmak, alınan ürünü iç ya da dış piyasalara sürmek olan Toprak Mahsulleri Ofisine, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesine göre, ziraî mücadele ilacı alımı yapması görevini verdi. Fakat, verilen yetki, söz konusu maddeye uygun değildir. Maddede, "bağlı ortaklara konularıyla ilgili olarak Bakanlar Kurulunca görev verilebilir, gerektiğinde bu görev için yapılacak ödeme miktarı Bakanlar Kurulu kararında belirtilir. Bu görevden doğan zarar Hazinece karşılanır" denilmektedir. TMO'nun konusu ve görevi uçak kiralamak ve tarlada süne mücadelesi yapmak değil; elindeki ürünü muhafaza etmektir. Çünkü, TMO'ya ne ana statüsünde, ne 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle böyle bir görev verilmiştir. Peki, neden süne ilacı alımı için, ilk ihale Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 2 nolu Merkez İkmal Müdürlüğüne yaptırıldı da, ikinci ihale, konunun uzmanı ve yetkilisi olmayan TMO'ya yaptırıldı? Ne oldu da, Merkez İkmal Müdürlüğünün, 24 bin liraya satın aldığı Alfa- Sipermetrin ilacını, iki ay sonra TMO, 54 500 liradan satın aldı? Peki, yetkisi ve uzmanı olmayan bir kuruluşa, Hazineden 100 milyar lira vererek uçak kiralama ve ilaç alma yetkisini veren ve 100 milyar lirayı görev zararı kabul eden Bakanlar Kurulu, neden ilacı kullanacak olan Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ikinci ihaleyi yaptırmadı? Bu sorular cevap bekliyor. Ayrıca konuyu 7 Haziran'da Türkiye Gazetesi birinci sayfasında "Trilyonlar heba oldu" şeklinde kamuoyuna duyurdu.

Sayın milletvekilleri, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Müsteşarının yetkisini kısıtlayan ve bütün birimlere gönderilen inanılmaz belgeyi sizlere okumak istiyorum: "Müsteşarın yurt içi ve yurt dışında görevli olduğu, senelik veya sıhhî izinli bulunduğu, dairede bulunduğu; fakat, toplantı ve sair sebeplerden dolayı yerinde bulunmadığı zamanlar, gerekli evrakı, Müsteşar adına imzalamaya Müsteşar yardımcısı filan filan yetkilidir" denir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Barut, lütfen, cümlenizi tamamlayınız efendim.

GAZİ BARUT (Devamla) – Müsteşar adına hiçbir imza atılmaz, bütün imzalar bakan adınadır, imzalar sadece müsteşar yerine atılır. Bu, birincisi.

İkincisi; "dairede, toplantı ve sair..." konusuna gelince; yani müsteşar elini yıkamaya veya paltosunu giymeye gitmişse, başka birisi belgelere imza atacak. Bu belgeyle, fiilen iki kişiye müsteşarlık yetkisi verilmek istenmiş; birisi Sayın Bakanın güvendiği ve görevlendirdiği müsteşar yardımcısı, diğeri ise Sayın Başbakanın güvendiği ve üçlü kararnameyle atanan müsteşar. Sayın Bakanın, üçlü kararnameyle atanan ve yerinde olan bir yetkilinin yetkisini bir başkasına devretmesi mümkün değildir; fakat, bu belgeden anlaşılıyor ki, Sayın Bakan, kendisine gönderilen müsteşarla çalışmak istemiyor veya çalışamıyor ve devletin işleri aksıyor. Bunu önlemek için de, yetkileri müsteşar yardımcısına vermek mecburiyetinde kalmış. Sayın Başbakana sesleniyorum, lütfen, Sayın Bakanın hakkı olan rahat çalışmayı sağlayın.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde şu anda mevcut olan hayvan hastalıklarına gelince: Hepinizce malum olduğu üzere, ülkemiz, bundan üç yıl önce bir sığır vebası salgını yaşamıştır. Ülkemiz-

de görülen bu hastalığın söndürüldüğü, alınan karantina tedbirlerinin kaldırıldığı ve ülkemizde canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ihracatının tekrar başladığı 3.7.1992 tarihinde OIE'ce resmen deklare edilmiştir; ama, ne yazıktır ki, aynı hastalık, iki sene aradan sonra, ülkemiz hayvancılığını tehdit edecek boyutlarda bugün tekrar ortaya çıkmıştır. Hastalık, yurdumuzun 29 ilinde, 113 mıntıkada hüküm sürmektedir. 1993 Aralık ayı ortalarında hastalığın, Gaziantep Merkezinde iki yerde çıkmış olmasına rağmen, bu tarihten sonra diğer illerimizde de görülmeye başlayan hastalığa karşı acaba Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ne tedbir almıştır? Çünkü, Sayın Tarım ve Köyişleri Bakanımız, 15.9.1992 tarihinde milletvekili olarak DYP Grubu adına bu kürsüden yapmış olduğu konuşmada, sığır vebası ve hayvan hastalıklarıyla ilgili çok şey söylemiştir. Ayrıca, hayvancılığımız için önemli bir hastalık olan şapta da durum çok vahimdir. Yıllardır ülkemiz hayvancılığını tehdit eden ve büyük ekonomik kayıplara neden olan bu hastalık, 1994 yılında da çok şiddetli ve öldürücü olarak devam etmektedir. Özellikle, Antalya İlinde kültür ırkı safkan Hoştayn süt ineklerimiz, şaptan patır patır dökülmekte ve ölmektedir. Hayvan yetiştiricimiz perişandır. Bakanlığın, bu konuda, en seri ve etkili tedbirleri acilen alması gerekmektedir. Bu hastalığın ülkemize yılda vermiş olduğu ekonomik kayıp trilyonlara varmaktadır. Çünkü bu hastalık, et ve süt verimini olumsuz yönde en çok etkileyen bir hastalıktır.

Bana söz veren Sayın Divana teşekkür eder, hepinize saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Barut.

Gündem dışı konuşmaya cevap vermek üzere, Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Refaiddin Şahin; buyurun efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Gazi Barut'un yapmış olduğu gündem dışı konuşmada, Bakanlığımla ilgili olarak ifade ettikleri hususları cevaplandırmak üzere huzurlarınızdayım. Bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir defa, şu tespiti iyi yapmamız lazım ki, arkadaşımız sözlerinde haksızlık ediyor; çünkü, iktidarı bıraktıktan sonra, bize 16 trilyon lira çiftçi borcunu ödettirdiler...

İLHAN KAYA (İzmir) – Eskiye gitmeyin Sayın Bakan.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Eskiden bahsedilmesini sevmiyorsunuz...

İLHAN KAYA (İzmir) –Seviyoruz, niye sevmeyelim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Eskiyi sevmiyorsunuz... Yeniye gelelim. Eskiden bahsetmek işinize gelmiyor; ama, günden de bahsederken doğru bahsedin, uygun bahsedin ve biraz gerçekçi olalım.

Şimdi, buğday taban fiyatlarıyla ilgili olarak konuyu değerlendirmeye aldığımızda, en yüksek taban fiyatı, çiftçiye destek ve ürün bedellerinin peşin ödenmesi İktidarımız döneminde olmuştur. Bu dönemde, çiftçi, özellikle Hükümetimizin tarım politikası uygulamasından her zaman memnun kalmıştır...

COŞKUN GÖKALP (Kırşehir) – Doğru değil.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Bakınız, aklın yolu birdir. Bugün çiftçinin şikâyeti olsa, herhalde bunu 27 Mart seçimlerinde sandığa yansıtırdı. 27 Mart bir ölçüdür...

COŞKUN GÖKALP (Kırşehir) – Sayın Bakan, kusura bakmayın, çiftçi daha bir kuruş para almadı.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Eğer bu ölçüyü bilmiyorsanız, gelecek seçimlerde başka ölçüleri bilmek durumunda olursunuz.

Değerli milletvekilleri, taban fiyatı uygulamasına zamanında geçilmiştir. Taban fiyat açıklamaları geçen sene 28 Mayısta yaplımıştır, biz de taban fiyat açıklamalarını bu tarihlerde yaptık. Benim beyanatımla taban fiyatlarının başlangıç ve sonuç fiyatları belirlenmiştir ve bu fiyatlara göre de -Çukurova'da erken hasat 15 Haziranda başladığı için- 15 Hazirandan itibaren ödemeleri peşin yapacağımızı ilan ettik...

COŞKUN G ÖKALP (Kırşehir) – Daha bir kuruş vermediniz Sayın Bakan.

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyelim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Daha 15 Haziran olmadı, takvime bakın. 15 Hazirandan itibaren peşin ödeme yapacağımızı ifade ettik.

Şimdi, bu peşin ödeneceği hususunu biz kamuoyuna deklare ettik, aynı şekilde ödemeleri de yerine getireceğiz. Bunda kimsenin tereddüdü olmasın. Yalnız, Çukurova'da yapılmış olan hasadın alımları yapılmıştır. Yapılan bu alımlar Ofisin deposunda emanet olarak durmaktadır, diledikleri zaman, diledikleri yerde açıklanmış olan fiyatlardan paralarını alabileceklerdir. Bunda hiçbir tereddüt yoktur.

COŞKUN GÖKALP (Kırşehir) – Daha bir kuruş almadı...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Efendim "ödemeler 15 Haziran tarihinden itibaren yapılacaktır" diye ilan ettik. Önce fiyatları açıkladık, sonra ödeme tarihini açıkladık. O itibarla 15 Hazirandan itibaren nakit olarak ve peşin alacaklardır.

Şimdi, meseleyi televizyonda ve basında izah ettik, açıkladık; köylüler anlamışlar, siz anlamamışsınız; ben ne yapayım...

İLHAN KAYA (İzmir) – Sayın Bakanım, ANAP döneminden kalan borcu bir daha tekrarlar mısınız?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Onu siz bir daha tespit edin; yanlışsa bir başka toplantıda "doğrusu budur" dersiniz.

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen müdahale etmeyin efendim.

İLHAN KAYA (İzmir) – Yanlış söylüyor Sayın Başkan.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) – Peşin lafı nerede kaldı?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Şimdi, yapmış olduğumuz fiyat tespitinde herhangi bir tepkiden etkilenerek bir değişiklik yapmamız söz konusu olmamıştır. Yani, açıkladığımız başlangıç fiyatıyla sonuç fiyatı arasında bir değişme olmamıştır. Yalnız, prim sistemi uygulaması getirdik. Nedir bu prim sistemi uygulaması; geçen sene pamukta uyguladığımız sistem ve bu sene de çayda ve fındıkta uygulayacağımız sistemdir. Bu sistemler niye sizin zamanınızda düşünülmedi? Her sene milyonlarca ton fazla ürün devletin hazinesine yük değil miydi? Yakılan tütünler sizin zamanınızın yanlış politikaların devamı değil miydi? Bunları hiç dile getirmiyorsunuz. Her sene binlerce ton tütün yakıldığı halde, "bu tütün ekim alanlarını daraltalım, kota uygulayalım, iç ve dış piyasanın ihtiyacı kadar tütün alalım, devlet deposunda beklettiği bunca tütünü bozulduktan sonra para yakar gibi yakmasın" diye niçin düşünmediniz? Niye, her sene 30 bin ton fazla çayın -budama sistemiyle azaltarak- denize dökülüp heba olmasına çare bulmadınız? Fazla fındık ürünüyle, her sene Avrupa piyasasında kendi fındığına kendi fındığıyla re-

kabet ederek, fiyatını aşağı çeken politikayı niye değiştirmediniz? Pamuk gibi, dünya piyasalarında önemli olan ve ihracatçının dünya piyasasından mal almasını gerektiren bir tekstil ürününe prim sistemi getirmek suretiyle hem üreticiyi hem sanayiciyi koruma yoluna neden gitmediniz? İşte bunlar bizim dönemimizde düşünülmüş, yapılmış, uygulamaya konulmuş değişikliklerdir.

Biz köylüyü sizden fazla düşünürüz. Biz köylüyü sizden fazla düşündüğümüz için, onun politikasında her zaman samimi olduk, ona verdiğimiz sözü hep yerine getirdik.

Diğer taraftan, değerli arkadaşımız Gazi Barut Bey diyorlar ki, "Hükümet hayvancılık konusundaki icraatında, tatbikatında, uygulamasında da başarılı değil." Bir defa şunu hatırlatmak isterim: Hayvancılık konusunda önemli çalışmalarımız var. Hayvancılık konusunda yapmış olduğumuz bu çalışmalarla, özellikle PKK'nın İran'dan sığır vebalı kaçak hayvanları Türkiye'ye sokarak yaymak istediği bu hastalığı bile kontrol altına aldık. Şap hastalığı da kontrol altındadır.

Huzurlarınızda Bakanlığımız Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü elemanlarına teşekkür etmek istiyorum. Türkiye'de şu anda kontrol altına alınmamış hiçbir hayvan hastalığı yoktur; ama, gelin bakalım, ben size bir hususu hatırlatayım: Bunun cevabını hâlâ veremediniz. Bunun cevabını vermek zorundasınız: 1991 yılında Doğu Anadolu Bölgesinde sığır vebası hastalığı çıktığı zaman, o zamanın sayın bakanı ve o zamanın yetkilileri Çankırı'da seçim gezisindeydiler ve binlerce hayvan öldü, memleketin Hazinesinden milyarlarca lira para çıktı. (DYP sıralarından alkışlar) Bu, Meclis araştırması konusudur ve bugünlerde bitecektir ve huzurunuza gelecektir. Bakınız, o gün bu işle görevli müsteşarından genel müdürüne kadar bütün yetkililer devletten harcırah alıyor, Çankırı'da seçim gezisi yapıyor. Belgeleriyle sabittir bu. İşte sizin gösterdiğiniz ciddiyet, sizin gösterdiğiniz hassasiyet, hayvancılığa verdiğiniz önem, Türk çiftçisine verdiğiniz önem budur. (DYP sıralarından alkışlar) Bunu gelin söyleyin burada. Burada yapılmayan şeyleri yapılmış gibi gösterip, alınmış tedbirleri alınmamış gibi gösterip tenkit yapmak kolay; ama, geriye baktığımız zaman da değerli arkadaşlarımız, "geriye bakma" diyorlar. Geriye bakmayayım da ne yapayım? Siz bugün yapılanı yapılmamış, yapılmayanı da yapılmış diye gösterirseniz, elbette ben de gerisini de, ilerisini de konuşurum, konuşmak durumunda olurum.

İLHAN KAYA (İzmir) – Yanlış beyanda bulunuyorsunuz Sayın Bakan.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Sayın Gökalp de iyi bilirler; bir sünе olayı vardır bu memlekette. Bu sünе olayıyla ilgili olarak bakanlığın gösterdiği hassasiyeti Gökalp takdir etmiyorsa, ben Gökalp'e teessüf edeceğim.

COŞKUN GÖKALP (Kırşehir) – Sağ ol, teşekkür ediyorum.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Ediyorsun, değil mi?..

COŞKUN GÖKALP (Kırşehir) – Ediyorum...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI REFAİDDİN ŞAHİN (Devamla) – Tamam.

Şimdi, devletin bütçeye koyduğu ödenek 84 milyar liraydı. Bu 84 milyar liranın 44 milyar lirasıyla uçak tuttuk, 40 milyar lirasıyla da ilaç aldık. Bu, yetmedi. Yetmediği zaman ne yapacağız? Elbette çare müessesesidir devlet, elbette bakanlığım buna çare ve çözüm bulacaktır. Onun için, Toprak Mahsulleri Ofisine gittik. Toprak Mahsulleri Ofisi nedir. Toprak Mahsulleri Ofisi Türkiye'deki hububatın her şeyini destekleyen, koruyan, kollayan, ona tedbirler alan bir kuruluştur. Zaman da yoktu, Sayın Gökalp her gün beni sıkıştırıyordu; diğer arkadaşlar, özellikle Yozgat, Kayseri, Kırşehir üçgenindeki, Tekirdağ'daki arkadaşlarda, "sünе geldi, hububat ziyan oluyor, devletin milyarlarca liralık hububatı mahvolacak" diye beni sıkıştırıyorlardı. Bakanlar Kurulu kararıyla

Toprak Mahsulleri Ofisine 100 milyar lira daha tahsis ederek, süne olan bölgelere hemen anında ilaç ve uçak göndererek bu ilaçlamayı zamanında yaptık. Hatta bu da yetmedi 50 milyar liralık bir ödenek daha ilave ediyoruz. Bunun, kınanacak, "bu, onun göreviydi, bunun göreviydi" diye ortaya çıkıp da söylenecek, tenkit edilecek bir tarafı var mı? Bunu sizlerin insafına havale ediyorum.

Bu vesileyle, hepinizi, sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (DYP ve SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Gündem dışı konuşma cevaplandırılmıştır.

2. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç'ın, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde, güvenlik güçlerinin operasyonları sırasında yakılıp yıkılan köyler bulunduğu iddialarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Ali Şevki Erek'in cevabı

BAŞKAN – İkinci gündem dışı konuşmayı Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut Kılınç yapacaktır.

Sayın Kılınç doğu ve güneydoğuda güvenlik kuvvetlerinin yaptığı operasyonlarda yakılan, yıkılan köyler hakkında gündem dışı söz istemiştir; kendilerine gündem dışı söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kılınç.

Süreniz 5 dakikadır.

MAHMUT KILINÇ – (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, Yüce Heyetinize saygımı sunuyorum.

Son üç yıldır, özellikle son iki yıldır bölgemizde; doğu ve güneydoğuda binin üstünde köy yakılıp yıkılmış, boşaltılmıştır. Üstelik buralara yerleşik olan insanların geri dönmemesi için de evleri tümden yakılmıştır.

Burada defalarca dile getirmemize rağmen, hiçbir tedbir alınmamış, üstelik bu yakma ve yıkmalar da giderek çoğalmıştır.

Bu tür konuları burada dile getirdiğimiz zaman; Sayın Bakan zaman zaman çıkıp "PKK temsilcisi gibi konuşmaktadırlar" şeklindeki beyanları ile bu gerçekleri karartma yolunu seçmiş ve bir türlü, Yüce Kurula objektif diyebileceğimiz doğrultuda görüş ve bilgi vermekten kaçınmıştır. Halen, şu gün, evvelki günden başlamak üzere İdil-Cizre arasındaki Çayi Sipı mıntıkasında mevcut olan -zaten orada tahrip edilmiş bir orman yapısı var- orman ile diri örtü yanmaktadır. Nusaybin ile Midyat arasındaki Bagok mıntıkasındaki orman ile diri örtü halen yanmaktadır. İdil Bölgesi, Hedil, Cizre ve Bagok mıntıkalarından -ekili alanlar da dahil olmak üzere- halen şu anda dahi dumanlar yükselmekte, yangın devam etmektedir. Oradan telefonla gelen bilgilere göre; bu bölgelerde 1 500-2 000 dönüme yakın ekili alan da ne yazık ki, yanmış bulunmaktadır.

Bu yanmalardan, bu tahriplerden kaçan birçok insanımızın dertlerini dinlemek gerektiğini zaman zaman burada söylüyoruz. Bakınız, Kuzey Irak'a sığınmış rûberû görüştüğümüz bir yurttaşımız bize söylüyor. Bu konuşmayı bizzat kendim kaydettim. Yurttaşımız şöyle söylemektedir;" Köyümüzün etrafına mayın koydular, bostanlara mayın koyuyorlardı, çocuklar demir parçası zannederek alıyorlardı ve patlıyordu, elleri gözleri g idiyordu, vicdanım üzerine yemin ediyorum ki, köyümüzü kuşatıyorlardı, unumuzu, yağımızı, şekerimizi toprağa döküp karıştırıyorlardı. Komutan diyordu ki 'kim ilçeden bir torba şeker, bir torba un getirirse, onu kurşuna dizerim' Ben yaşlıyım, ot yiyerek de yaşayabilirim, ya çocuklar... Allah hakkı için söylüyorum, inanmıyorsanız birlikte gidip görelim, daha birkaç gün önce evimde bulgurumu, pirincimi ve unumu yere döktüler, karıştır-

dılar ve üstüne de mazot dökerek yaktılar. Üstlerine gittim, bana 'korucu olacak mısın' dediler. Ben de Allah etmesin dedim. Beni bir gün boyu dövdüler, sonra bıraktılar. Biz, bu kadar insan buradayız. Bir torba un için değil, biz şerefli yaşamak istiyoruz, insan gibi yaşamak istiyoruz, topraklarımıza dönmek istiyoruz; ama, orada aynı baskıları, zulmü görmek istemiyoruz. Ben gözlerimle görmüşüm; erkekleri karakola götürüyorlardı, kadınların yanına kendileri gidiyordu, orada kalıyorlardı. Biz bu namussuzluğa daha ne kadar tahammül edecektik?" bunlar, oraya göç eden bir yurttaşımızın rûberû yaptığım görüşmede teybe kaydettiğim kendi görüşleri ve sözleridir. Oraya, 15 bin insan bu yakma ve yıkmadan dolayı göç etmiştir. Yetkililer, gerek bakanlık, gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi, hiçbir kurum, bu 15 bin insanımızın, 15 bin yurttaşımızın sorunlarının ne olduğunu, yerinde görmek incelemek gibi bir ihtiyacı göstermemişlerdir. Hiç kimse, bir yetkili kurum veya kuruluş, hiç kimse onlarla görüşme ihtiyacı duymamışlardır.

Neden?.. Bu soruyu buradan yetkililere sormak gerekiyor. Bakınız, uzağa da gitmeye gerek yok. Mardin'in Mazıdağı İlçesinin köylerinden gelip, Ankara'nın Beypazarı yakınındaki bir vadide naylon çadırlarda yaşayan 50 aileden Zeki adındaki yurttaş bakınız ne diyor; "biz baskılardan kaçtık, gelsinler durumumuzu yerinde görsünler, fazla uzağa gitmelerine gerek yok, Ankara'dayız, taa yanıbaşlarındayız. İsteyen gelip derdimizi burada bizimle görüşerek öğrenebilir." Evet, taa yanıbaşımızdalar, eğer istiyorsak bu insanlarımızın sorunlarını öğrenmek istiyorsak, buna çözüm bulmak istiyorsak, taa yanıbaşımıza kadar gelmiş olan bu insanlarla görüşme imkânımız var, gidip görüşebiliriz.

Bu bölgede binin üstünde boşaltılmış olan köylerdeki meskûn, yerleşik insanların sorunlarıyla ilgili birkaç soru sormak istiyorum :

1. Bölgede evleri yakılıp, yıkılan hiçbir köylü, önceden yer gösterilerek, gönüllü iskâna tabi tutulmak istenmişler midir veya mesken yaparak nakledilmek istenmiş midir?

2. Bu insanlardan kaç kişiye, evlerinin yakılıp, yıkılmasından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılınç, lütfen, cümlenizi tamamlar mısınız.

MAHMUT KILINÇ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın başkanım.

Bu insanlardan kaç kişiye, evlerinin yakılıp, yıkılmasından dolayı tazminat ödenmiştir?

3. Bu insanlardan hiç kimseye, kurtardıkları eşyaları nakletmek için yardım edilmiş midir?

4. Gerek DGM ve gerekse sivil adliye, bu köy yakıp yıkmalara yargı olarak müdahale etmiş midir?

5. İdarî veya yargı olarak mağdur olmuş insanların, maddî zararlarının tespitiyle ilgili herhangi bir tespit yapılmış mıdır?

Ne yazık ki, bu konuşmalara, buradan bir türlü doğru ve objektif olarak cevap verme imkânı bulamıyoruz. Şu anda bile, -geçenlerde dile getirdiğim- Beytüşşebap'ın Evrek Köyünün 850 nüfusu, Mezre Köyünün çok yakınlarında, ellerinden kimlikleri alınmış ve etrafı güvenlik kuvvetlerince çevrilmiş olarak bekletilmektedir. Köy halkının kimliklerinin alınmasının sebebi, gerek sınırın öbür tarafına gerekse yurt içinde bir başka yere göçüne engel olmak içindir.

İşte, bu sorunların tümüne buradan cevap veren bir Hükümet yetkilisini ne yazık ki bulamıyoruz.

Durumu yüce kurulun takdirine sunuyor, hepinize saygımı ifade ediyorum efendim. (DEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kılınç.

Gündem dışı üçüncü söz talebi, Yozgat Milletvekili Sayın Mahmut Orhon tarafından...

SEDAT YURTDAŞ (Diyarbakır) – Hükümet cevap versin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, Hükümet isterse ben söz veririm; ama, Hükümet söz istemedikten sonra, ben, zonla "cevap verin" diyemem ki...

MAHMUT KILINÇ (Adıyaman) – Cevap vermediği için, kabul etmiş sayılıyor.

COŞKUN GÖKALP (Kırşehir) – Sayın Başkan, bu çok ağır bir itham; cevap verilmesi lazım.

BAŞKAN – Devlet Bakanı Sayın Ali Şevki Erek cevap verecekler.

Buyurun Sayın bakan.

DEVLET BAKANI ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sayın milletvekilinin ısrarı üzerine, bir Hükümet üyesi olarak, gayet tabiî, Yüce Meclise cevap vereceğiz. Yalnız, bu zabıtlara, bu konunun görülmemiş boyutta istismarını geçirmek lazım. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Daha bir hafta evvel, burada, Olağanüstü Hal müddetinin uzatılması müzakere edildi ve bu konular, orada, Yüce Meclisin gündeminde, hiç eksik olmadığı ölçüde; en ince detayına kadar, teferruatına kadar görüşüldü.

Bugün, Türkiye'nin önemli iki meselesi var: Birisi, Türkiye Cumhuriyetinin varlığına, dirliğine, birliğine, istiklaline, bütünlüğüne yönelik bir vahşi saldırı. Bu saldırı, Türkiye Cumhuriyetinin meşru platformlarında, devletin meşru güçleriyle defedilmek isteniyor. Bu konuda, arkadaşlarımızın, "buna cevap verilmedi, bu konu eksik bırakıldı" diye demagolaji yapmalarına gerek yok.

Gayet kesin şekilde görülüyor ki, çok değerli İçişleri Bakanı arkadaşımız, bugün görevi dolayısıyla -eğer şu anda Ankara'ya gelmediyse- Ankara dışında. Bırakınız gündem dışı konuşmayı, Cumhuriyet hükümeti, Meclis araştırmasında, Meclis soruşturmasında, gensoruda da herhangi bir konuyu cevapsız bırakmadı ve bırakmaz da.

İçtüzüğe göre, ilgili bakan arkadaşımızın, bu konuşmanın metnini alıp, Millet Meclisinin görüşme yaptığı onu takip eden günde buna cevap verme hakkı var. Henüz satırlar arasındaki mürekkep kurumadan; Hükümet, bir sonraki günde cevap verme hakkına sahipken, yetkili bakan arkadaşımızın bunu zabıtlardan alıp cevap vereceği gayet kesinken, böyle bir demagojiye gitmeyi uygun bulmuyorum, bir.

Şu veya bu şekilde, eğer, herhangi bir vatandaşımız, devlet kuvvetlerinin, yasa dışı, ıstırabına, üzüntüsüne maruz kalmışsa; ad, soyad, yer, açık olay belirtilmek suretiyle, o konuda tahkikat açtırması; hakları, hukukları, hürriyetleri, insan haysiyetini koruma yolunda her türlü tedbiri alması Hükümetin birincil görevidir, iki.

Bu konularda daha fazla tafsilat vermeyi gereksiz görüyorum. Eğer bugün, Türkiye'de, insanın yüreğini kanatan bu olayların son bulması isteniyor ise, eğer Türkiye'nin birliğine ve dirliğine yöneltilmiş bu amansız saldırının, bu kardeşi kardeşe düşman eden saldırının; Türkiye'nin elâleme, dosta, düşmana karşı, parçalanmasını, bölünmesini, ufalmasını, velhâsıl, her yönüyle geri gitmesini, ikinci, üçüncü sıraya düşmesini sağlayıcı, Türkiye'nin çağdaşlaşmasını önleyici bu saldırının bertaraf edilmesi yolunda, bunun sebebi aslisine inmelerini, sebebi aslisi olan o örgütü kınamalarını, o örgütü engellemelerini, o örgüte karşı devletin yanında yer almalarını bir kere daha dünya âleme ilan eder, Yüce Meclisi sevgiyle, saygıyla selamlarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

SELİM SADAK (Şırnak) – Sayın Başkan, burada yaptığımız konuşmalara Hükümet yetkilileri cevap vermiyorlar.

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Sadak... Başkandan söz almadan konuşmak mümkün değil; burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

Ne demek istiyorsunuz onu bir söylermisiniz.

SELİM SADAK (Şırnak) – Sayın başkan, şunu demek istiyorum: Bu iddialarımız doğru mudur değil midir? "Bu köyler devlet güvenlik güçleri tarafından boşaltılmış mıdır boşaltılmamış mıdır; ormanlar, köyler, meralar, ekili alanlar yakılmış mıdır yakılmamış mıdır?" diye bir inceleme yapılmiş mıdır yapılmamış mıdır? Lütfen, Yüce Parlamentoda bunlara cevap verilsin; kimse töhmet altında bırakılmasın. Bugüne kadar herhangi bir suçlu yargı önüne çıkarılmış mıdır çıkarılmamış mıdır. Bu hususlarda bize cevap verilsin, bizim iddialarımıza cevap verilsin.

BAŞKAN – Tamam Sayın Sadak, düşünceniz anlaşıldı, tutanaklara da geçmiştir; ilgili Hükümet yetkilisi, size gerektiği zaman cevap verecektir.

Değerli milletvekilleri, tabiî, ülkemizde çok ciddî bir terör olayı vardır. Bu terör olayının bitmesi hepimizin en samimi duygusudur. Türkiye'da dirlik ve düzenin kurulması, hukuk düzeninin işlemesi için bu terör olayının bitmesi lazım. İnanıyoruz ki, hepimizin elbirliğiyle, başta devlet görevlilerinin elbirliğiyle, bu terör eyleminin bitmesi için gerekli olan her türlü tedbire başvurulacak ve bu beladan da ülkeyi ve kendimizi kurtaracağız.

3. – Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, bir lojman satışıyla ilgili ihalede usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Necmettin Cevheri'nin cevabı

BAŞKAN , Gündem dışı üçüncü söz istemi, Yozgat Milletvekili Sayın Mahmut Orhon'dan gelmiştir. Kendisi, satılan bir lojmanla ilgili olarak, gündem dışı söz istemiştir, kendisine söz veriyorum.

Buyurun efendim.

Sayın Orhon süreniz 5 dakikadır.

MAHMUT ORHON (Yozgat) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bugün sizlere, Hükümetin büyük şovlarla çıkardığı lojman satışlarıyla ilgili olarak bazı gerçekleri izah etmeye çalışacağım.

Son günlerde, Hürriyet Gazetesinde, Milliyet Gazetesinde ve Sabah Gazetesinde "ilk lojmanı Hazine Müsteşarı Osman Birsen aldı" diye bir haber yer almıştır. Bu haberde, lojmanın 1 milyar 500 milyon liraya, KDV'yle birlikte 1 milyar 800 milyon liraya satıldığı yazılıyor.

Bu lojmanları biliyor musunuz bilmiyorum; bilmiyorsanız, ben size kısaca anlatayım. Bu lojmanlar, eskiden bakanların oturduğu, iki dairenin birleşmesinden meydana gelen, 200 metrekarenin üzerinde lojmanlardır; yeri de, hepimizin bildiği gibi, şu andaki Ulaştırma Bakanlığının bakanlık binasının karşısındaki köşe başıdır ve çok değerli bir yerdir.

Söz konusu lojmanın, evvela, defterdarlık vasıtasıyla satılmak üzere ihaleye çıkarıldığı söyleniyor; doğrudur, iki defa ihaleye çıkarılmıştır; ilk ihalede hiçbir alıcı bulunamamıştır. Niye bulunamamıştır onu da söyleyeyim; ihaleye çıkarıldığı zaman, ihale için verilen ilanlar ya mahallî bir gazetenin birkaç nüshasında basılır, sümen altı edilir, saklanır veya Resmî Gazetenin mükerrer sa-

yısında yayımlanır, o da dağıtılmadan bir yere saklanır; ihaleden kimsenin haberi olmadığı için de, bu lojmana hiç kimse talip olmaz. "Birinci ihalede niye alınmadı?" diye sorabilirsiniz. Birinci ihalede alınmamasının sebebi de, ikinci ihalede yüzde 50 eksiğiyle satılmasına karar verilmesi içindir; yani, ilk ihalede talip bulunamamış, ikinci ihaleye yüzde 50 eksiğiyle çıkılmış ve sayın Müsteşar, 5 milyon lira gibi çok fazla (!) bir artırım yaparak bu lojmanı almıştır. İkinci ihaleye de üç kişi katılmış; iki kişiden biri lojmanın birini, diğeri öbürünü almıştır. Tabiî, Sayın Müsteşar "ben almadım, anneme aldım." diyecek; gazetenin beyanına göre de ikinci lojmanı da kendisine hazırlamış, "altındaki lojmanı da ben kendim için hazırladım, lojman kanunu çıktığı zaman onu da alacağım" diyor; o da ayrı bir şey... Üçüncü şahıs da, tepki gelmesin diye, laf olsun diye ihaleye katılmış birisidir; yoksa, 5 milyon lira artıramaması diye bir olay mevzubahis değildir.

Tüm bu olaylar, bürokratın bugünkü Hükümete nasıl oyun oynadığını veya bugünkü Hükümeti Sayın bakanların değil sayın bürokratların nasıl idare ettiğini göstermesi bakımından çok enteresandır.

Bu avantajlı satış, hepimizin bildiği gibi, Sayın başbakanı da şaibe altında bırakmaktadır; çünkü, Sayın müsteşar, Başbakana en yakın olan insanlardan birisidir.

Ayrıca, Başbakanı şaibe altında bırakan olaylar vatandaş tarafından şöyle izah edilmektedir : Yüzde 406 faizli tasarruf bonoları çıkarıldı; bunu işçi, memur veya dar gelirli vatandaş alamadı, bir grup para babası aldı ve oturdukları yerde yüzde 406 para kazandılar.

ALİ ESER (Samsun) – Ayıp ayıp!.. Yakışmıyor.

MAHMUT ORHON (Devamla) – Doğrudur doğrudur. Yanlış deyin. Memura para verdik deyin... Daha bugünkü haberlerde, Sayın Daçe, memura ve işçiye "altı ay daha sabrediniz, size para veremeyeceğiz" diyor. Sayın Daçe, buradadır ve bugünkü radyoda bunu dinledik.

Bu şekilde, birtakım insanlar avantaj sağlamıştır. Hepimizin bildiği gibi, İktidarın bir kanadı "biz fakirin yanındıyız, fakiri ezdirmeyeceğiz" diyerek gelmiş iktidar ortağı olmuş, diğer kanat da "benim işçim, benim köylüm, benim esnafım, benim memurum, benim emeklim dulum" diye iktidar olmuştur. Bunlar iktidara geldikleri gün tam tersi bir uygulama yapılmış, evvela vergi yüzsüzleri affedilmiş, sonra, para babalarına yüzde 406 faizli hazine bonosu çıkarılmış. Şimdi de, bu lojman kanunuyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Orhon, lütfen cümlenizi bağlar mısınız.

Buyurun.

MAHMUT ORHON (Devamla) – ... lojmanları memura değil, emlak komisyoncusu mafyalara satacaklar, memur da onlardan yüksek fiyatla alacaktır. zaten bu son lojman satışı da, bu çıkan lojman kanununun lüks olduğunu, lojman satış kanunu çıkmadan da, lojmanın satılabileceğini açık açık ortaya koymuştur. Bu çıkarılan kanun da sadece gösteriden ibarettir.

Bu arada, Sayın Bakanımıza da bir şeyi hatırlatmak istiyorum:"Yozgat'ta süne mücadelesiyle ilgili hiçbir ilaçlama yapılamamıştır; hatta, Sayın Bakanıma ben burada, bizim ziraat odaları başkanlarının toptan görüşme istediklerini söyledim, Sayın Bakan "olur" dedi; ama, ben Sayın Bakanımın Özel Kalem Müdürüne ulaşamadım; İktidar kanadından da ulaşabilen arkadaşlarımız varsa ben kendilerini tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Orhon, gündem dışı konunuzla ilgili konuşunuz.

MAHMUT ORHON (Devamla) – Bağlıyorum.

Sonuçta, bu İktidarın bir kanadının, özellikle, fakirlik edebiyatı yaparak geldiği, diğer kanadın ise "benim işçim, benim memurum, benim çiftçim" ve "hesap soracağım" diye geldiği...

(Mikrofon otamatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Orhon, lütfen, son cümlenizi söyler misiniz.

MAHMUT ORHON (Devamla) – Hemen bağlıyorum.

... ancak, hesap verecek hale geldiği kısa zamanda ortaya çıkmıştır.

Bu durumu arz eder, hepinizi saygıyla selamlarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Orhon.

Gündem dışı konuşmaya, Devlet Bakanı Sayın Necmettin Cevheri cevap vereceklerdir.

Buyurun efendim.

DEVLET BAKANI NECMETTİN CEVHERİ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yozgat Milletvekilimiz Sayın Mahmut Orhan'un, lojmanların satışıyla ilgili, daha doğrusu bir lojmanı satın almış olan bir sayın bürokratla ilgili olarak başlayan gündem dışı konuşmalarına, izninizle, cevap arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bildiğiniz gibi, lojmanların satışıyla ilgili olarak çıkarmış olduğunuz yasa, Sayın Cumhurbaşkanı tarafından, bir kere daha görüşülmek üzere Meclise iade edilmiştir ve halen de Meclisin komisyonlarında tekrar görüşülmek üzere beklemekte olması gerekmektedir.

Değerli arkadaşlarım, onun için, halen lojmanların satışı ile ilgili bir özel kanun olmadığı daha doğrusu bu özel kanun yürürlük kazanmamış olduğu için, arkadaşımızın bahsettiği bu lojman satışı, 2886 sayılı İhale Kanununa göre yapılmıştır; açık artırma veya usulüne göre artırmaya göre yapılmıştır. Şimdiki Hazine Müsteşarının talip olduğu lojmanın ne şekilde satılmış olduğu İhale Kanununun içerisinde zaten bellidir.

Değerli arkadaşlarım, bu vesile ile şunu da arz etmek istiyorum: Değerli arkadaşım bu fırsatı bize vermiş oldu böylelikle; biz bu İhale Kanununu da değiştiriyoruz. Üzerinde çalıştığımız demokratikleşme paketi içerisinde bu İhale Yasası da vardır. Geçtiğimiz dönem içerisinde, bir çok ihalede ilan mecburiyetini kaldıran usul -ortalama değer esası; yani, en düşük değeri verene verilmiyor da, ortalama bir değer bulunuyordu- geçtiğimiz 1980-1990 döneminde, bizim inanışımıza göre, iyi kullanılmamıştır, hatta kötü kullanılmış bir usuldür. Onun için, hiçbir ihalenin ilansız yapılmamasını; yani pazarlıkla yapılması gereken ihalelerin dahi -sadece taliplisi olan müteahhidin katıldığı, belli bir çevre içerisinde kalması işin özelliğinden kaynaklanan ihalelerde dahi; mesela bir mal satın alacaksınız, bunun sadece üreticisi bir veya iki firmadır, onun için pazarlıkla yaparsınız- ilan suretiyle yapılmasını esasa bağlayan tasarıyı hazırladık ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk ettik.

Arkadaşımız yaptığı konuşmayla bu hususuda açıklamama imkân verdiği için teşekkür ediyorum. Bu da iyi kullanılmamıştır; çünkü pazarlıkla yapılan ihale bile bir üçüncü ya da dördüncü firma çıkıyor "siz, işin özelliği dolayısıyla, bu mal sadece şu firmalarda bulunur diye onları pazarlığa çağırdınız, oysa biz de bunda varız" diyor. Biz de buna imkân sağlaymak için, onlara dahi ilan mecburiyeti getiriyoruz; yani, ilansız ihaleyi dahi kaldırıyoruz.

Değerli arkadaşımın kuşku duyduğu, acaba bürokratlar mı idare ediyor hususunu şöyle cevaplamak istiyorum : Bürokratlar idare etmiyor. Biz burada bazı şeyleri hatırlamak istemiyoruz, hatır-

latmak da istemiyoruz; ama "benim memurum işini bilir" sözününün geçmişte ve geride kalmış olmasını temenni ediyoruz.

Değerli arkadaşımın konuşmasının süneyle ilgili, yani Yozgat'ta süne mücadelesinin henüz yapılmadığını işaret eden kısmına da kısaca cevap arz etmek istiyorum. Bu cevabım, o bakanlıkta sizlere hizmet etmiş bir arkadaşınız olmamdan dolayı olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, süne, kışlaktan aşağıya indiği zaman, başağa, boş bulunduğu zamanda çıkmaz. Yani Yozgat yöresinde hasatın temmuz sonu ağustos başı yapılacak olması dolayısıyla, orada tanelerin, kapsüllerin içi şimdi boştur. Süne, tarlaya ne zaman ineceğini bizden daha iyi bilir; ekinin, süt dediğimiz, henüz sertleşmediği dönemde iner ki, kendisi hortumlu bir haşere olduğu için, hortumunu daldırmak suretiyle emer. O bakımdan, süne, henüz Yozgat, Çorum yöresindeki ekinlerimizin emilmeye müsait hale gelmediğini bildiği için, henüz daha inmemiştir. Şu anda zaten mücadele yapmanın anlamı yoktur. Süne inecek, başağa çıkacak ki, yaptığınız mücadele bir netice versin.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, gündem dışı konuşmalar ve cevaplar bitmiştir.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Belçika ve Lüksemburg'a gidecek olan Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Maliye Bakanı İsmet Attila'nın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1453)

BAŞKAN – Cumhurbaşkanlığı tezkereleri vardır, okutup bilgilerinize sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri konusunda görüşmelerde bulunmak üzere, 12 Haziran 1994 tarihinden itibaren Belçika ve Lüksemburg'a gidecek olan Devlet Bakanı Aykon Doğan'ın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Maliye Bakanı İsmet Attila'nın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

2. – Malta ve İtalya'ya gidecek olan Adalet Bakanı M. Seyfi Oktay'ın dönüşüne kadar, Adalet Bakanlığına, Devlet Bakanı Mehmet Kahraman'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1454)

BAŞKAN – Diğer tezkereyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

19 uncu Avrupa Adalet Bakanları Konferansına katılmak ve görüşmelerde bulunmak üzere, 12 Haziran 1994 tarihinden itibaren Malta ve İtalya'ya gidecek olan Adalet Bakanı M. Seyfi Oktay'ın dönüşüne kadar; Adalet Bakanlığına, Devlet Bakanı Mehmet Kahraman'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

3. – Gürcistan Cumhuriyetine gidecek olan Tarım ve Köyişleri Bakanı Refaiddin Şahin'in dönüşüne kadar, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe'nin vekillik etmesinin uygun görüldüğüne dair tezkerenin işlemden kaldırılmasının uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1455)

BAŞKAN – Diğer tezkereyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 27 Mayıs 1994 gün ve Kan. Kar. 39-06-66-94-271 sayılı yazımız.

Görüşmelerde bulunmak üzere, 6 Haziran 1994 tarihinde, Gürcistan Cumhuriyetine gidecek olan Tarım ve Köyişleri Bakanı Refaiddin Şahin'in dönüşüne kadar; Tarım ve Köyişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe'nin vekâlet etmesi, ilgi (b) yazıyla uygun görülmüştü.

Tarım ve Köyişleri Bakanı Refaiddin Şahin, işlerinin yoğunluğu sebebiyle Gürcistan Cumhuriyetine gidemediğinden, ilgi yazının işlemden kaldırılmasının, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 9 arkadaşının, Güneydoğu Anadolu'da bazı köylülerin güvenlik güçlerinin baskıları yüzünden Kuzey Irak'a göç ettikleri iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190)

BAŞKAN – Bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1 Mart 1994 tarihinden itibaren Şırnak Merkeze ve çevre ilçelere bağlı köylerden Kuzey Irak'a yoğun bir göç yaşanmaktadır. 16-24 Mayıs tarihleri arasında, Osman Özçelik (Genel Başkan Yardımcısı) Şehmus Çağrı (Genel Sekreter Yardımcısı), M. Zeynettin Unay (Parti Meclisi Üyesi), Selim Sadak Şırnak Milletvekili, Zübeyir Aydar Siirt Milletvekili, Mahmut Kılınç Adıyaman Milletvekili'den oluşan DEP Heyeti, bir grup gazeteci ve televizyon muhabirleri ile birlikte Kuzey Irak'ta göç konusu ile ilgili olarak çeşitli incelemeler yapmıştır.

Kuzey Irak yetkililerinden alınan bilgilere göre, 24 Mayıs itibariyle Şırnak Merkeze bağlı balveren Gundıké, Melé, Silopi'ye bağlı Küçükçayır (Mehra) ve (Bılka), Uludere ilçesine bağlı Yeşilova (Repın), Küllük (Kolık), İnceler (Zırawké), Işıkveren Bıluh, Hilal, Taşdelen (Nerwe), Sapanca (Şiriş), Ortasu (Robazık), Tarlabaşı (Zewyan), Kayadibi (Aloş), Ortabağ (Kınar), Bağlı (Kolgé), Kalemli (Deleka), Akduman (Miji), Ballıkaya (Pılıka), Uzungeçit (Dérehıné), Ewél ve Rewenga Köyleri ile Uludere Merkez İlçesinden olmak üzere 10 000'den fazla insan göç etmiştir. Aynı yetkililer ve görüştüğümüz göçmen temsilcileri bu sayının çoktandır aşıldığını; çünkü, göçün halen devam ettiğini, ayrıca göçmenlerin bir kısmının Şehirlere göç ettiğini, bu yüzden göçmen sayısının tespit edilen 10 000'den çok daha fazla olduğunun sanıldığını belirttiler.

Göç olayının nedenleri konusunda görüştüğümüz köylüler ve göçmen temsilcileri, köylerinin 1993'ten itibaren fiilî bir gıda ambargosu'na tabi tutulduğunu, bunun o dönemde basına da yansı-

dığını 2000'e Doğru Dergisi 7 Şubat 1993, Cumhuriyet Gazetesi 6 Şubat 1993, nokta dergisi 7-13 Şubat 1993 sayısı, durumun yetkililere iletildiğini; ancak, gıda ambargosunun o dönemden beri devam ettiğini, açlığa dayanamayıp kaçak yolla gıda almaya çalışanların öldürüldüğünü veya hapse atıldığını belirttiler.

Aynı temsilciler ve köylüler, koruculuğu kabul etmeyenlerin potansiyel suçlu olarak görüldüğünü, güvenlik güçlerinin sürekli olarak "ya korucu olun ya da buraları terk edin" isteminde bulunduklarını, son üç ay içerisinde de, bu sebeple en az 10 köyün bombalandığını ya da topa tutulduğunu ve bu yüzden 100'den fazla insanın öldüğünü belirttiler.

Köylüler, şehirlerin her gün tarandığını ve pek çok cinayetin işlendiğini, köyleri şehre bağlayan yolların mayınlı olduğunu bildikleri için şehirlere göç edemediklerini ve sonuçta Kuzey Irak gibi açlık ve sefaletin pençesinde olan bir yere göç etmek zorunda kaldıklarını belirttiler.

24 Mayısta, söz konusu heyetin, Zaho'da 200'e yakın göçmen temsilcisi ile yaptıkları görüşmede, temsilcilerin tümünün benzer baskılar yüzünden göç ettiklerini söyledikleri görülmüştür.

Kanal 6 Televizyonu, Aydınlık Dergisi ve Özgür Ülke Gazetesi muhabirlerinin ve heyetin kameramanının çektiği görüntüler izlendiğinde Kuzey Irak'a göç olayının bir kandırma veya oyuna getirilme olayı olmadığı; aksine, bunun bölgede on yıldan beri süregelen ve en son olarak köylerin uçaklarca bomlalanması ve havan toplarıyla dövülmesine kadar varan uygulamalar karşısında başka bir çaresi kalmayan yöre halkının doğal bir tepkisi olduğu anlaşılmaktadır.

Heyetin yaptığı görüşmelerde edindiği izlenim, göç eden insanların ve temsilcilerinin tümünün aynı yöndeki ifadeleri ve Kuzey Irak'taki birtakım yetkililerden alınan bilgiler gözönüne alındığında, göç olayının bölgede uzun süredir sürdürülen "köylerin boşaltılması, insanların şehirlere göç ettirilmesi, daha sonra şehirlerin taranarak boşalttırılması ve böylece, bölgenin insansızlaştırılması" politikasının yeni bir evresi olduğu şeklindeki iddiaların büyük bir kuvvet kazandığı görülmektedir.

Sayılarının 20 000'den fazla olduğu iddia edilen kitlenin 10 000'e yakınının durumu gözlenmiştir. Çekilen görüntülerde açıkça görüldüğü gibi, bu insanların içinde oldukları durum son derece vahimdir. Göçmenler ağaç kovuklarında, mağaralarda ve kaya diplerinde yaşamaktadırlar; yiyecek, su ve giyecek sorunları had safhadadır.

Birçoğunun dedesinin bu vatan için öldüğü bu insanların içinde oldukları durum, ülmemiz için bir utanç tablosudur. Düne kadar bu vatanın korunması için Kore'ye, Kıbrıs'a savaşmaya gönderilen insanların yine "vatanın korunması" adı altında köylerinden, memleketlerinden kovulmaları, BM'nin bir somun ekmeğine muhtaç edilmeleri ülkemiz insanlarının vicdanında derin yaralar açmıştır.

Göç olayına yol açan gelişmeler daha önce TBMM Genel kurulunun gündemine birçok sefer getirilmiş, olayların açığa çıkarılması, sorumlularının cezalandırılması istenmiştir. Yüce Kurul, olayı açığa çıkarmak için yeterli çabayı gösteremediği, tersine, bölge milletvekillerinden bir kısmının cezaevine gönderilmesine ses çıkarmadığı içindir ki, göç olayı yaşanmıştır. Dolayısıyla, ülkemizin içinde bulunduğu durumdan, özelde göç olayından, önemli ölçüde denetleme görevinin yerine getirilmemesinin önemli rol oynadığı açıktır.

Bu sebeple, Yüce Meclisin, olayların üzerine gitmesi, bölgede yaşanan gelişmeleri yakından takip etmesi, gerektiğinde halkın görüşlerine başvurması, bu anlamda, içine girilen güvensizlik ortamından çıkılmasının sağlanmasına yönelik çok ciddî ve ısrarcı çabalara girişmesi gerekmektedir.

Yüce Meclisin, göçmenlerin içinde bulunduğu şartları dikkate alarak, acil olarak, göçmenlerin yiyecek, giyecek, barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına ve göç eden vatandaşlarımızın tekrar yurtlarına dönme koşullarının sağlanmasına yönelik gerekli tedbirleri almalıdır.

Bu amaçla, bir komisyon oluşturulmasının, bölgeye gönderilmesinin, göç olayının aydınlatılmasının ve kamuoyu ve TBMM'nin bu konuda bilgilendirilmesinin sağlanması için, Anayasa'nın 98 ve Meclis İçtüzüğünün 102 ve 103 üncü maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Selim Sadak (Şırnak)
Zübeyir Aydar (Siirt)
Mahmut Kılınç (Adıyaman)
Sırrı Sakık (Muş)
Mahmut Alınak (Şırnak)
Sedat Yurtdaş (Diyarbakır)
Orhan Doğan (Şırnak)
Leyla Zana (Diyarbakır)
Ahmet Türk (Mardin)
Remzi Kartal (Van)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler, sırasında yapılacaktır.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

4. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, (6/1036) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/319)

BAŞKAN – Sözlü soru önergesinin geri verilmesine dair bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 423 üncü sırasında yer alan (6/1036) esas numaralı sözlü soru önergeme yazılı cevap aldığımdan, sözlü soru önergemi geri alıyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Mustafa Ünaldı
Konya

BAŞKAN – Soru önergesi geri verilmiştir.

5. – Bazı milletvekillerine, belirtilen sebep ve sürelerle izin verilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/1456)

BAŞKAN – Bazı sayın milletvekillerinin izinli sayılmalarına dair Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutup oylarınıza sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda adları yazılı sayın milletvekillerinin, hizalarında gösterilen süre ve nedenlerle izinli sayılmaları, Başkanlık Divanının 9.6.1994 tarihli toplantısında uygun görülmüştür.

Genel Kurulun onayına sunulur.

Hüsamettin Cindoruk
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

"Ağrı Milletvekili Hasan Fecri Alpaslan; mazereti nedeniyle 17.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 15 gün"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Aksaray Milletvekili Halil Demir mazereti nedeniyle 18.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 16 gün."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Ankara Milletvekili Ömer Ekinci; hastalığı nedeniyle 11.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 15 gün"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Batman Milletvekili Nizamettin Toğuç; mazereti nedeniyle 3.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 14 gün."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Bolu Milletvekili Necmi Hoşver; mazereti nedeniyle 12.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 20 gün."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Burdur Milletvekili Mustafa Çiloğlu; mazereti nedeniyle 18.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 19 gün."

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler.., Kabul edilmiştir.

"Çorum Milletvekili A. Adnan Türkoğlu; mazereti nedeniyle 12.5.1994 t arihinden geçerli olmak üzere 19 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli, hastalığı nedeniyle 11.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 20 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Kütahya Milletvekili Cavit Erdemir, mazereti nedeniyle 18.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 13 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Mardin Milletvekili Ali Yiğit, hastalığı nedeniyle 17.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 30 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Şanlıurfa Milletvekili Ferit Aydın Mirkelam, hastalığı nedeniyle 6.4.1994 tarihinden geçerli olmak olmak üzere 26 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Çelik, mazereti nedeniyle 12.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 12 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Tekirdağ Milletvekili Fethiye Özver, mazereti nedeniyle 2.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 13 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Van Milletvekili Mustafa Kaçmaz, hastalığı nedeniyle 5.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere 21 gün,"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V. – ÖNERİLER

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. – Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin DYP Grubu önerisi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, DYP Grubunun, İçtüzüğün 19 uncu maddesi uyarınca verilmiş önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14 Haziran 1994 Salı günü yaptığı toplantıda siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Nevzat Ercan
Doğru Yol Partisi Grup
Başkanvekili

Öneriler :

1. Gündemin "Özel Gündemde Yer Alan İşler" kısmındaki Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkındaki gensoru önergesinin görüşülmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

2. Genel Kurulun 15 Haziran 1994 Çarşamba günü 21.00-24.00, 16 haziran 1994 Perşembe günü 20.00-24.00 saatleri arasında da çalışmalarını sürdürmesi; 17 Haziran 1994 Cuma günü Genel kurulun 15.00-19.00 ve 20.00-24.00 saatleri arasında çalışması ve bu günde de kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesi; 15.6.1994 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

3. Gündemin "kanun Tasarı ve teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 182 nci sırasında yer alan 631 sıra sayılı Kanun Teklifinin bu kısmın 36 ncı sırasına, 186 ncı sırasında yer alan 629 sıra sayılı Kanun Tasarısının 37 nci sırasına, 187 nci sırasında yer alan 630 sıra sayılı Kanun Teklifinin 38 inci sırasına, 210 uncu sırasında yer alan 683 sıra sayılı Kanun Tasarısının 39 uncu sırasına alınması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerileri şimdi tekrar ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

İlk öneriyi okutuyorum :

1. Gündemin "Özel Gündemde Yer Alan İşler" kısmındaki Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkındaki gensoru önergesinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci öneriyi okutuyorum :

2. Genel Kurulun 15 Haziran 1994 Çarşamba günü 21.00-24.00, 16 Haziran 1994 Perşembe günü 20.00-24.00 saatleri arasında da çalışmalarını sürdürmesi; 17 Haziran 1994 Cuma günü de

Genel Kurulun 15.00-19.00 ve 20.00-24.00 saatleri arasında çalışması ve bu günde de kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesi; 15.6.1994 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü öneriyi okutuyorum :

3. Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 182 nci sırasında yer alan 631 sıra sayılı Kanun Teklifinin bu kısmın 36 ncı sırasına, 186 ncı sırasında yer alan 629 sıra sayılı Kanun Tasarısının 37 nci sırasına, 187 nci sırasında yer alan 630 sıra sayılı Kanun Teklifinin 38 inci sırasına, 210 uncu sırasında yer alan 683 sıra sayılı Kanun Tasarısının 39 uncu sırasına alınması önerilmiştir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

6. – Ülkemizde konuşlandırılan Çokuluslu Güç'ün görev süresinin 30 Haziran 1994 tarihinden itibaren 6 ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/1457)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ülkemizde konuşlandırılan çokuluslu gücün görev süresinin 6 ay süreyle uzatılmasına dair bir Başbakanlık tezkeresi vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Körfez Savaşını takiben Kuzey Irak'ta meydana gelen olaylar sonucunda ülkemize yönelen ve sınırlarımızın fizikî güvenliğini tehdit etmekle kalmayıp, aynı zamanda ekonomik ve sosyal düzenimizi de zorlayacak boyutlara erişen toplu göç hareketlerinin tekrarına yol açabilecek gelişmeleri, Irak'ın toprak bütünlüğünü koruyarak caydırmak, gerekirse bu gelişmelere mani olmak, Kuzey Irak'ta bölge halkının insanî ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için Birleşmiş Milletler bağlı kuruluşlarınca yürütülen faaliyetlerin güvenlik içinde devamını sağlamak amacıyla, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 688 sayılı kararı da göz önünde tutularak ve Türkiye Büyük Millet Meiclisinin 17.1.1991 tarih ve 126 sayılı kararına dayanılarak başlatılan "Provide Comfort 11" huzur harekâtı çerçevesinde ülkemizde konuşlandırılan çokuluslu gücün görev süresinin 30 Haziran 1994 tarihinden itibaren 6 ay süreyle uzatılmasına; çokuluslu gücün yapısı, güce bağlı yabancı ülke silahlı kuvvetleri personelinin ülkemizde tabi olacakları statünün tayini, Türkiye'nin güce katkısı ve bu gücün amaçlarına uygun biçimde kullanılmasıyla ilgili bütün kararları almaya ve gerektiğinde harekâtı sona erdirmeye Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması için Anayasanın 92 nci maddesine göre izin verilmesini arz ederim.

Tansu Çiller
Başbakan

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Başbakanlık tezkeresi üzerinde, İçtüzüğün 73 üncü maddesine göre görüşme açacağım. Görüşmeler sonunda tezkereyi oylarınıza sunacağım.

Gruplara, Hükümete ve şahsı adına iki üyeye söz vereceğim.

Konuşma süreleri, gruplar ve Hükümet için 20'şer dakika, şahıslar için 10'ar dakikadır.

Grupları adına; Refah Partisi Grubu adına Sayın Oğuzhan Asiltürk, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına Sayın Erdal İnönü, Anavatan Partisi Grubu adına Sayın Engin Güner. Şahısları adına; Sayın Abdüllatif Şener, Sayın Algan Hacaloğlu, Sayın Recep Kırış, Sayın Muharrem Şemsek söz istemişlerdir.

Gruplara söz vermeden önce, daha evvel yaptığımız uygulama gereği, başlangıçta Hükümet kısa açıklamada bulunacak, ondan sonra gruplara söz vereceğim ve grupların konuşmalarından sonra hükümete tekrar söz vereceğim.

Dışişleri Bakanı Sayın Hikmet Çetin; buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; huzur harekâtı çerçevesinde çokuluslu gücün görev süresi için huzurunuzdayım. Hükümet adına ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, kamuoyunda Çekiç Güç denilen ya da huzur harekâtının başlangıcı, Nisan 1991 tarihine kadar gitmektedir. Nisan 1991 tarihinde, anımsanacağı gibi, Kuzey Irak'tan, sınırlarımıza, sayısı 500 bine ulaşan bir göç hareketi olmuştu. O günkü hükümet, o insanlara yardım edebilmek için, gerek giyecek ve yiyecek, gerekse diğer intiyaçlarını karşılamak için tüm çabaları göstermiş; ancak, olayın boyutu, Türkiye'nin, Türk Hükümetinin tek başına baş edebileceği düzeyi aşmıştı. Onun içindir ki, zamanın hükümeti, Birleşmiş Milletler kanalıyla dünyaya bir çağrı yapmış ve o çağrı üzerine 688 sayılı Güvenlik Konseyi Kararı çıkarılmıştı. O karar çerçevesinde, o zaman, Türkiye'ye kara gücü olarak 13 ülkeden 21 bin dolayında asker gelmiş, helikopter gelmiş ve o gücün çerçevesinde bir uluslararası yardım kampanyası başlamıştı. İşte, "Çekiç Güç" ya da "Huzur Harekâtı 1" denilen olayın başlangıcı buraya kadar gidebilmektedir.

Birinci Huzur harekâtının amacı, sınırlarımıza kadar gelen bu insanların, Kuzey Irak'a döndürülmeleri ve orada tekrar evlerinde-barklarında yaşamalarına yardım etmek, olanak sağlamaktı; Temmuz 1991 tarihinde bu gerçekleşti.

Yine o zamanın Hükümeti, gelecekte böyle bir olayın olmaması için birtakım güvenceler aramıştır. Yani, bir daha böyle bir harekâtın olmaması için, bir daha göç gelmemesi için, o gün işbaşında bulunan ANAP hükümetinin isteğiyle "Huzur Harekâtı 2" dediğimiz ya da "Çekiç Güç 2" dediğimiz olay başlamıştır.

Çekiş Güç 2'nin Türkiye açısından amacı uluslararası işbirliği çerçevesinde, yeni bir olayın olmaması için caydırıcı etki yapmak, caydırmak, ya da buna rağmen bir harekât olursa, bir göç olursa, bunu, sadece Türkiye olarak değil, uluslararası bir işbirliği çerçevesinde önleyebilmekti. Amaç buydu ve bu amaçla, Türkiye'nin çağrısı, Türkiye'nin isteği üzerine gelmişlerdir. Yani, zaman zaman yanlış anlamalar oluyor; bunlar kendiliklerinden, zorla gelmiş değillerdir. Türk Hükümetinin çağrısı üzerine, Türk Hükümetinin isteği üzerine böyle bir güç oluşmuştur.

Tabiî, o zamanlar, ikişer, üçer aylık sürelerle Çekiç Güç'ün görev süresi uzatılmıştır. Ocak 1991 tarihinde Yüce Mecliste tartışmalara neden olan 126 sayılı karar çıkmıştı. 126 sayılı kararla, Anayasanın 92 nci maddesindeki yetki, yani dışarıdan asker çağırma, gönderme, konuşlandırma yetkisi Hükümete verilmişti. Biz Hükümete geldiğimizde, bu yetkinin parlamentoya verilmesinin Anayasaya daha uygun olacağını düşündük ve bu yetkinin hükümete ait olmasına rağmen, Anayasaya daha uygun olur düşüncesiyle, konunun, bundan sonraki aşamalarında Yüce Meclisce karara bağlanmasını istedik.

Bu çerçevede, zaman zaman ve Yüce Meclisin kararıyla onayıyla uzatılan Çekiç Güç'ün görev süresi 30 Haziran 1994 tarihinde sona erecektir. Hükümet olarak, 30 Haziran 1994 tarihinden başlamak üzere Çekiç Güç'ün görev süresinin 6 ay daha uzatılması isteğiyle Yüce Huzurunuza geldik.

O gün için Çekiç Güç'ün gerekçesi şu idi: Irak'ta istikrarsızlık var, belirsizlik var; Kuzeydekilerle anlaşmazlık var, yeni bir göç hareketi olabilir; Irak'ın toprak bütünlüğü korunarak, bunu,

uluslararası işbirliği çerçevesinde caydırmak ve önlemek. İşte, esas amacı bu olan Huzur Harekâtı ya da Çekiç Güç bugüne kadar geldi.

Türkiye'nin başvurusu üzerine çıkarılan 688 sayılı Karardan sonra da, o zamanki müttefik güçler, 36 ncı paralelin kuzeyini uçma yasağına tabi tuttular. Yani, amaç şu : Irak, 36 ncı paralenin kuzeyinde herhangi bir uçuş yapmayacak, herhangi askerî bir harekâtta bulunmayacak. Böylece, 36 ncı paralelin kuzeyi ile Türkiye arasında, bir anlamda bir güvenlik bölgesi oluşuyor ve bir yasak getiriliyor.

Güç'ün bugünkü miktarı, aslında zaman zaman kamuoyunda vehmedilen ya da ileri sürülen bazı iddiaları gerçekleştirecek boyutta değil. Bir kere, herhangi bir kara gücü yok. En son haziran ayı itibariyle, 4 tanesi Türkiye'ye ait olmak üzere 49 tane savaş uçağı, 14 destek uçağı, 7 helikopter ve bu uçaklara hizmet vermek üzere 1 697 personel bulunmaktadır. Ayrıca Zaho'da, içinde 3 Türk personelinin de bulunduğu 22 kişilik bir irtibat bürosu bulunmaktadır.

Sayın milletvekilleri, daha önceki hükümet tarafından başlatılan ve bugüne kadar devam eden, gerekçesini biraz önce söylediğim Çekiç Güç'ün devamını sağlayan gerekçede bugün herhangi bir değişiklik olmamıştır. Yani, Irak'taki belirsizlik 1991'de nasıl idiyse bugün de aynen devam ediyor; Irak, Birleşmiş Milletler kararlarına henüz tam uymuş değil, ambargo kalkmış değil, belirsizlik devam ediyor, istikrarsızlık devam ediyor, o konudaki güvenlik sorunu, aynen o günkü gibi bugün de devam ediyor ve geçerlidir.

Türkiye bakımından olay böyleyken, Türkiye'nin çağrısı üzerine gelen ve Türkiye ile beraber 4 ülkenin, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve Fransa'nın, zaman içinde Çekiç Güç açısından bir amacı oluştu. O da şu; Irak'a karşı Güvenlik Konseyi kararlarını uygulamak için bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Irak'taki yönetimi, rejimi, Birleşmiş Milletler kararlarına uyma konusunda sıkıştırmak için bir araç olarak kullanmışlardır. Ayrıca, Kuzey Irak'ta yeni sorunlar yaratmamak için bir araç olarak kullanılmaktadır.

Konu, ülkemizin çıkarı ve güvenliği açısından değerlendirilmiştir. Terörle mücadelenin önemli bir aşamasında sürenin uzatılmasına gerek duyulmuştur. Bu bakımdan, konu, gerçekçi, önyargılardan uzak ve ülke yararı açısından değerlendirilmiştir. Yüce Meclisin de böyle değerlendireceğini umuyorum.

Amaç dışında bir işlev verilmeye çalışıyor. Bu nedenle, gücün ne olup ne olmadığını kısaca açıklamak istiyorum: Bu konuda, zaman zaman yanlış yorumlar ve yanlış değerlendirmeler yapılabilmektedir. Güç, İncirlik'te konuşlandırılan Türk, ABD, Fransız ve İngiliz uçaklarıyla bunların presonelinden oluşmaktadır. Güç'ün Türkiye toprakları üzerinde herhangi bir görevi yoktur. Zaman zaman bu konuda "güneydoğuda şu yapılıyor, doğuda bu yapılıyor" gibi bazı yanlış izlenimler oluyor. Bu gücün, Türkiye toprakları üzerinde herhangi bir görevi bulunmamaktadır; eş komutanı vardır, aynı rütbede bir Türk subayıdır. Biraz önce de söylediğim gibi, Güç'ün, Kuzey Irak'ta, Zaho'da da bir irtibat gücü vardır.

Yine, bir yanlış anlamayı önlemek için söylüyorum: Uçuşlar, Hava Kuvvetlerimizin Diyarbakır'daki 2 nci Taktik hava Üssünün onayladığı planlar çerçevesinde ve askerî yetkililerimizin gözetimi altında yürütülmektedir. Hava Kuvvetlerimizin denetimi olmadan, haberi olmadan, uçuş planı olmadan herhangi bir uçuşun yapılması söz konusu değildir. O nedenle, zaman zaman söylenen "İşte, burada uçtu, habersiz gitti" gibi sözlerin hiçbirisi gerçek değildir, hiçbirisi kanıtlanmış değildir. Uygulama, Türk Genelkurmayınca belirlenen ilkelere göre yapılmaktadır. Zaman zaman ortaya çıkan sorunlara ve durumlara göre de ilkeler gözden geçirilmektedir.

Son helikopter kazasından sonra, ilkeler yeniden gözden geçirilmiş ve ayrıntılar konusunda yeni ilkeler ortaya konmuştur. Birden fazla personel bulunan helikopterlerde ve Avaks uçaklarında mutlaka Türk personel bulunmaktadır. Nitekim -rahmetle anıyoruz- düşürülen 2 helikopterde de 3 subayımız şehit olmuştur.

Zaman zaman, ülkemizde güç bulundurulması, egemenlik haklarımız açısından da bazı yorumlara neden olmaktadır değerli milletvekilleri. Ülkeye, gerektiğinde yabancı güç çağırmak ya da dışarıya güç göndermek Anayasamızın 92 nci maddesinde öngörülmüştür. Bu, Anayasamızın gereğine göre yapılmaktadır ve zaman zaman yine bu konuda Hükümet eleştirilmektedir. Biraz önce de söyledim, Hükümet, Anayasaya daha uygundur diye konuyu Parlamentoya getirdi ve 92 nci maddeye göre parlamentonun onayıyla hareket yürümektedir.

Değerli milletvekilleri, Irak'ın toprak bütünlüğü çok önemlidir. Çünkü, Irak'ın toprak bütünlüğünün bozulması bölgede barış, istikrar ve güvenlik açısından yeni ve büyük sorunların ortaya çıkmasına yol açacaktır. Bu, hiçbir şekilde kabul edilemez. Birleşmiş Milletlerin tüm kararları da, Irak'ın toprak bütünlüğü dikkate alınarak çıkarılmaktadır. Bu nedenle, bu konuda zaman zaman yanlış ifadeler kullanılmaktadır. Kaldı ki, buna güç veren ülkelerden; Amerika Birleşik devletleri, İngiltere ve Fransa'nın en üst yetkilileri, yazılı ve sözlü beyanatlarında, Irak'ın toprak bütünlüğünün çok önemli olduğunu ve bundan vazgeçilemeyeceğini sürekli dile getirmektedirler.

Türkiye, bu konuya verdiği önem çerçevesinde, bölgenin önemli ülkeleri olan İran ve Suriye ile sürekli ve düzenli toplantılar yaparak, Irak'ın toprak bütünlüğü ve bölgenin barış ve istikrarı için sürekli işbirliği yapmaktadır. Bu toplantılardan birisi, yakın bir tarihte Suriye'de yapılacaktır, daha önceki toplantı ise şubat ayında Türkiye'de yapılmıştı.

BAŞKAN – Sayın Bakan, sonradan cevap verme hakkınız da var... Şimdi sadece sunuş yapıyorsunuz...

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Peki; buyurun...

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Irak ile temas ve ilişkilerimizi de sürdürüyoruz. Irak'ın bu konuda adım atması gerektiğini sürekli belirtiyoruz. Müsteşarımız, Irak'ı ziyaret etti. Irak müsteşarı Türkiye'yi ziyaret etti. Kuzey Irak'taki liderlerle uzlaşmaları gerektiğini, bunun mutlaka çözülmesi gerektiğini söylüyoruz. Kuzey Irak'taki liderlere, daha dün yapılan toplantıda, Irak yönetimiyle anlaşmaları gerektiği, Irak yönetiminin, 1991 yılında bırakılan yerden görüşmelere devam niyetinde oldukları söylenmiştir.

Sayın milletvekilleri, görüşmelere yardımcı olur düşüncesiyle şunu da söylemek istiyorum : Yine, çok uluslu gücün, PKK'ya yardımcı olduğu şeklinde zaman zaman ortaya atılan iddialar var. Bir kere, bunun doğru olmadığının en büyük kanıtı, bu güce en fazla karşı çıkan grubun PKK olması. PKK, yazılı beyanatlarıyla ve tepkileriyle buna her seferinde karşı çıkmaktadır. Yani, PKK, lehinde olan bir konuya nasıl karşı çıkar bunu anlamak çok güç...

M. VEHBİ DİNÇERLER (Ankara) – Sizi şaşırtmak için....

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Zaman zaman ortaya atılan bu iddiaları doğrulayacak hiçbir kanıt şimdiye kadar elde edilmemiştir. Kaldı ki, her aşaması, kendi denetimimiz ve kontrolümüz altında olan böyle bir olayın, böyle dolaylı bir yardım yapması mümkün değil. Teröre yardım ettiği iddiasının tam tersine, terörle mücadelede önemli bir yan yararının oldu-

nu özellikle belirtmek istiyorum. Kuzey Irak'ta yürütülen operasyonlarda, gerek hareket serbestisi, gerekse istihbarat açılarından kolaylık sağladıkları bir gerçek.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye, terörle mücadelede, bir süredir Kuzey Irak'ta çok yoğun bir çaba içinde ve bu konuda dünyadan da ciddî bir tepki gelmiyor. Ciddî bir tepkinin gelmemesinin nedeni; PKK'nın bir terör örgütü olduğunun dünyaya anlatılmasının yanında, aslında kendileri de görüyorlar ki, Türkiye'nin, ciddî bir terörle karşı karşıya olduğu ve bununla mücadelede haklı olduğu gayet açık. Bu nedenle, dünyadan önemli bir tepki gelmemesinin gerisinde Türkiye'nin sağladığı bu olanakların da etkisi vardır.

Sayın Başkan, zaman zaman, güneydoğudaki sorunların, Çekiç Güç'ten kaynaklandığı şeklinde iddialar da ortaya atılmaktadır. Güneydoğudaki olayların, Çekiç Güç ile bir ilgisi yoktur. Çekiç Güç, kalksa da kalkmasa da, Irak'a yönelik ambargo devam ettiği sürece bu sorunlar devam edecektir.

Yani, Çekiç Güç'ün, ambargoyla bir ilgisi yok. Çekiç Güç'ün, Türkiye topraklarında bir görevi yok. Çekiç Güç'ün, güneydoğuya ya da Türkiye'ye ekonomik bakımdan bir sıkıntı yaratması söz konusu değil. Bu, Körfez savaşının yarattığı sorundur ve Körfez savaşının en büyük ekonomik sıkıntısını, o savaşta taraf olmayan Türkiye'nin ödediği de gayet açık olarak ortadadır. Maalesef, uzayan ambargo, adeta Türkiye'yi cezalandırır hale gelmiştir. Bunun Çekiç Güç ile bir ilgisi yoktur; çünkü, Çekiç Güç kalksa da, ambargo devam ettiği sürece, bu sorunlar devam edecektir.

Sayın Başkan, sonuç olarak bilgi açısından şunlara da değinmek istiyorum: Körfez savaşından sonraki ortam ve koşullar, bizim de o zamanki isteğimizle, uluslararası müdahaleye olanak vermiştir. Savaş bu ortamı yaratmıştır, bu, savaşın getirdiği bir durumdur. 1991'de, o zamanki Hükümetin çağrısı ve isteğiyle oluşturulan Çekiç Güç'ün karada bir gücü yoktur ve Türkiye topraklarında da herhangi bir görevi söz konusu değildir. Türkiye sınırları içinde bir faaliyet yapması kesinlikle söz konusu değildir. Kuzey Irak'ta, 36 ncı paralelin kuzeyinde denetleme uçuşu yapmak dışında bir görevi yoktur. Türkiye'nin bilgisi ve onayı dışında, uçak ya da helikopterlerin uçması söz konusu olamaz, böyle bir şey mümkün değildir. Türkiye'ye rağmen Türkiye'de bulunan bir varlık değildir. Bunu, 1991 Hükümeti çağırmıştır; ancak, "sen yaptın, ben yaptım; sen şöyle dedin, ben böyle dedim" demenin bir yararı yoktur. Burada, Türkiye'nin yararı ön plandadır, Türkiye'nin çıkarı ön plandadır. O nedenle, Hükümet olarak, önümüzde bulduğumuz bu düzenlemeyi, Türkiye'nin yararı gerektirdiği sürece, Türkiye'nin çıkarı söz konusu olduğu sürece, Hükümet kararı olarak Yüce Meclise getirmeyi uygun görüyoruz.

Ayrıca, Hükümet olarak şunları göz önünde tutarak bunu yüce Meclise sunuyoruz: Önce, Irak'ın bütünlüğünün önemini bir kere daha vurguladıktan sonra şunları belirtmek istiyorum: Harekâtın başlatılmasını gerektiren koşullar ve riskler bugün de devam etmektedir. Terörle mücadelenin bu aşamasında, Irak topraklarının kullanılabilmesi önemlidir; çünkü, bu güvenlik güçlerimize serbesti sağlamaktadır. Bunun kaldırılması halinde, PKK, Kuzey Irak'ta, bu aşamada daha geniş ve rahat bir hareket serbestisi kazanacaktır. Kuzey Irak'ın, Bağdat yönetiminin insafına bırakılması kanısı karşısında, başka seçeneklerin aranması söz konusu olabilecektir. Bizim kontrolümüz ve denetimimiz dışında bulunabilecek olan başka bir seçeneğin sakıncası çok daha fazla olacaktır. Teröre karşı yürüttüğümüz mücadelede, uluslararası kamuoyundan, Batıdan belirli bir anlayış ve destek vardır. Bu gücün kaldırılması karşısında bu dayanışma sarsılabilecektir.

Dünya, Kuzey Irak halkını kaderine terk edemez. Türkiye'nin içinde bulunmadığı düzenlemeler çerçevesinde yardım ve destek yolları aranabilecektir; kolay olması bile bulunmasına gidilebilecektir...

BAŞKAN – Sayın bakan, birazını da konuşmalara cevap faslında söylerseniz iyi olur.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

... daha önemlisi, Kuzey Irak'taki gelişmeleri etkileme olanağımız son derece azalacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hükümetimiz konuyu getirirken, yalnızca dış politikamız değil, iç güvenliğimizi, askerî ihtiyaçlarımızı ve diğer tüm yarar ve sakıncalarını kapsayan bir değerlendirme yapmıştır. Çekiç Güç'ün, Kuzey Irak'taki ya da Irak'taki sorunu çözüme ulaştırmak gibi bir iddiası, görevi ve amacı yoktur. Irak'taki sorunun çözülmesi gerekir, ona Türkiye gerekli her türlü katkıyı yapmaya hazırdır ve yapmaktadır. Bunun için de ambargonun kalkması lazımdır ve Irak yönetimiyle kuzey Irak'taki grupların, Kürtlerin, Türkmenlerin ve diğer grupların, sorunlarını barışçı yollardan, diyalogla ve görüşmelerle çözmesi gerekir. Bunun dışındaki seçenekler çözüm değildir; Çekiç Güç'ün de böyle bir iddiası ve amacı yoktur. Türkiye'nin de, Irak'ın da, Irak'taki grupların da ve bölgenin de yararı bunu gerektirir. Böyle bir çözüm için, Türkiye her türlü katkıyı yapmaktadır ve yapmaya da devam edecektir. Ancak, bu konuda en büyük görev ve sorumluluk, Irak yönetimine düşmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; anlatmaya çalıştığım bu gerekçe ve nedenlerle, süre uzatılmasının, bu aşamada ülkemizin yararına ve çıkarına daha uygun olduğu sonucuna vararak huzurunuza geldik ve altı ay süre uzatımı için onayınıza başvurmaya karar verdik.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (SHP, DYP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Bakan, sunuş konuşmasını yaptı...

Refah Partisi Grubu adına, Sayın Oğuzhan Asiltürk; buyurun efendim.

Süreniz 20 dakika. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çekiç Güç'ün görev süresinin uzatılmasıyla ilgili olarak yapılan müzakerelerde, her defasında, gerek sayın Başkanlığı gerek arkadaşlarımı uyarmıştım, şimdi bir kere daha uyarıyorum. İçtüzükte olmayan bir usul tatbik ediliyor. Sayın bakanın konuşması, zaman itibariyle, bütün grup konuşmalarından sonra verilecek cevapta kullanılacak süreyi ihtiva eden bir konuşma oldu. Böyle sunuş konuşması olmaz. Sunuş konuşmasında, nihayet, işte, "şu getirilmiştir, şöyledir, şu talepte bulunuyoruz" denir, ondan sonra da konuşmalar yapılır. Sayın Bakan, sanki yapılacak tenkitleri daha önceden biliyor, daha önceden ne olacağını tahmin ediyor gibi bir konuşma yaparsa; bu, sunuş konuşması olmaz.

Bunun bir faydası var mı?.. Bana göre faydası da yok, İçtüzük ihlalinden başka bir faydası da yok. Biz, alışageldiğimiz, dinlediğimiz, üç yıldır dinlemekte olduğumuz bir konuşmayı, bir kere daha Sayın bakandan dinledik. Ancak, hiç olmazsa bundan sonraki konuşmalarda, bu sunuş konuşması hakikaten sunuş konuşması olarak kalır da, baştan sona bütün konulara cevap veren bir konuşma haline dönüştürülmezse, zannediyorum ki meclisin itibarı bakımından iyi olur; çünkü, meclis bu İçtüzüğün sahibidir, ona uygun hareket edilmesinde yarar var.

M. VEHBİ DİNÇERLER (Ankara) – Bundan sonra yine uzatılacak mı Sayın Asiltürk?

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) – "Bundan sonra okuyacak mı?" diye soruluyor... Tarzlarından, üsluplarından, bu Çekiç Güç'e o kadar fazla aşina oldukları, samimiyet ve yakınlık duydukları anlaşılıyor ki, biz herhalde bundan kurtulamayacağız bu hükümetten kurtulmadan... (RP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, başlangıçta, Çekiç Güç, Sayın Bakanın bir kısım söylediği konuları da içine aldığı ölçüde, "eğer Türkiye'ye bir saldırı olursa, bunu, biz Irak ile çatışmaya girmeden, Irak ile bir çatışma şekline dönüştürmeden nasıl karşılarız" diye düşünülerek getirilmiş. İfade böyle. Bunun da fazla ağırlığı olan bir ifade olduğunu sanmıyorum.

Şimdi, siz, topraklarınızdan bir yabancı ülke topraklarına, o ülkeyi bombardıman edecek uçakları kaldırıp gönderiyorsunuz, o ülkenin altını üstüne getiriyorsunuz, Irak ile bir çatışma meydana getirmiyor; ama, ondan sonra, şayet Irak herhangi bir şekilde sınırlarımıza dayanırsa, biz onunla çatışmayalım diye bir yabancı gücü istiyorsunuz... Şimdi, eğer bu yabancı güç Irak'ın saldırısına karşı düşünülmüş, Irak'ın saldırısına karşı bir emniyet tedbiri olarak kabul edilmiş olsaydı, bu Çekiç Güç'ün 36 ncı paralelin hemen kuzeyine yerleştirilmesi gerekirdi. Anlaşılmayan nokta şu: bu Çekiç Güç , acaba niye Türkiye'de bulunuyor , niye Türkiye'de yerleşiyor da, Irak, zaten burnunu uzatamadığı 36 ncı paralelden öteye geçirmemek için orada konuşlanmıyor?.. Bunu izah etmek mümkün değil. Eğer hakikaten Irak'ın bir saldırısı söz konusu ise, zaten askerî harekâtta bulunamayacağı ihtarı olduğu halde, 36 ncı paralelin kuzeyinde bir büyük miktar kendisine niçin bırakılıyor?.. "36 ncı paralelin kuzeyine çıkamayacaksın" diye talimat verilmiş, ültimaton verilmiştir. Çekiç Güç gitsin, 36 ncı paralelin kuzeyinde yerleşsin, orada, bu taarruzu, bu saldırıyı önlesin... Hayır, orada yerleşemez

Niye yerleşemez?.. Çünkü, vaktiyle zaten oradaydı... Orada iken, Irak, Birleşmiş Milletlere müracaat etti, "hükümran bir ülkenin topraklarında yabancı bir devletin gücü konuşlanamaz" dedi; Birleşmiş Milletler, çaresiz, o gücün, Irak topraklarından çıkmasına karar verdi.

O güç ne oldu, nereye geldi?.. Irak topraklarında, Irak'ın bağımsızlığını, hükümranlığını ihlal ettiği için, bir nevi işgal kuvveti gibi göründüğü için konuşlanamayan bu güç, Birleşmiş Milletler kararıyla oradan çıkarıldı, geldi Türkiye'ye yerleşti. Türkiye'ye yerleşince, bizim bağımsızlığımızı ihlal etmiyor, bağımsızlığımıza en ufak bir tesiri yok; öyle mi?..

Tabiî, sözün burasında, daha önce yapılmış birtakım beyanları insan ister istemez hatırlıyor. Sayın İnönü'nün de iznini alarak, daha önceki beyanlarından birkaç tanesini burada okumak istiyorum; ama, önce DYP Genel Başkanı Sayın Demirel'in beyanlarıyla başlayacağım. (DYP sıralarından "Eski Genel Başkanı" sesleri) eski değil, bu konu üzerinde çok yeni. Niye yeni?.. konunun kendisini tarif ediyor.... (DYP sıralarından "eski Genel Başkan" sesleri) Tabiî, eski Genel Başkanı manasında söylüyorsunuz; doğrudur; eski Genel Başkanlarının beyanlarını söyleyerek başlayayım.

DYP'nin o zamanki Genel Başkanı olarak Sayın Demirel diyor ki: "Bunun caydırıcılığı olur mu?! Üç bin kişi Saddam'ı caydırır mı?! Üç bin kişi caydıracaksa, bizim orada yüzbinden fazla - şimdi 200 binin üzerinde- askerimiz var. Açıklamalar bence bahanedir, gerekçeler de bahanedir, orta yerde münasebetsiz bir iş var, buna kılıf arıyorlar." Şimdi de bu hükümet kılıf arıyor, aynı sözleri bu Hükümete söylemiş oluyor. (RP sıralarından alkışlar) Sayın Genel Başkan devam ediyor: "Bence hadise, bağımsız Türkiye Cumhuriyeti topraklarında ahitlerden doğmayan asker bulundurma hadisesidir. Bu, emsal olur. Türkiye bir tehdit altında mıdır?.."

Değerli arkadaşlarım, DYP eski Genel Başkanının -muhalefette iken söylediği bir sözünü daha ifade edeyim: "Türkiye kendi sınırlarını koruyacak durumda değil mi?! Ne zaman Türkiye kendi sınırlarını korumak için dışarıdan üç beş bin kişilik kuvvet getirdi?! Savunmamız ihale edilemez. Bizim bildiğimiz savunmamız millîdir; canı yürekten ben de katılıyorum, siz de katılıyorsunuz; ancak, bu Hükümet buna katılıyor mu; bilmem. Şayet katılıyor ise, bu Çekiç Güç'ü en kısa zamanda, bir an önce Türkiye'den yollamanın kararını vermelidir."

Değerli arkadaşlarım, yine, Sayın Demirel'in bir ifadesinde "Çekiç Güç'e karşıyız, ülkemizde yabancı askerlerin konuşlandırılmasına biz daima karşıyız" demiştir ancak; "hükümete gelene kadar..." kaydını da ben koyuyorum.

Sayın İnönü'nün beyanlarından da bir iki cümle almak istiyorum. Sayın İnönü beyanlarında, "kumandanın Amerikalı olacağı, Türk komutanın da ona yardımcı olacağı itiraf edilmiştir. -Hükümet o zaman bunu söylemiş- Suudî Arabistan'ın durumuna bugün Türkiye düşmüş durumdadır" diyor. Sayın İnönü, bu sizin zamanınızda da devam etti, o durumu devam ettirdiniz.

Sayın İnönü, ayrıca "Türkiye'ye bir güç geldi, Türk Silahlı Kuvvetleri de ona yardımcı olacak... niçin?.. Hâlâ belli değil. Dış politikada kontrol elimizden çıkmış durumda" diyor. 2 Ağustos 1991 tarihli beyan... Bu olay ikibuçuk yıldır aynen devam ediyor ve üzüldüğüm taraf, bu gidişle devam edeceğe de benziyor.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Kim demiş, kim demiş; anlayamadım?..

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) – Sayın İnönü'nün beyanını okumuştum.

Yine, sayın İnönü, "bu durum böyle devam edemez, bitmeli" diyor.

Son olarak Sayın İnönü'nün bir cümlesini daha söyleyeyim: "bu gidişin sonunda Irak'ta parçalanma meydana gelir diye biz de söyledik." Bunu kendileri de ifade ediyor, çok doğru bir şey söylemişler; ama, söylemek bir şeyi değiştirmiyor Sayın İnönü, dışarıdan buna engel olmaya imkân yok; bu işin içine girdiniz, ikibuçuk yıl bu işi idare eden kurulun en başında oldunuz. Peki, niçin bunları değiştirmediniz; niçin değiştirmiyorsunuz?.. Ancak, bunları söylememdeki maksadım, daha önceki birtakım beyanları hatırlatarak tenkit etmek değil...

BAŞKAN – Sayın Asiltürk, bir dakikanızı rica edebilir miyim...

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) – Hayhay...

D) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. – Genel Kurulu ziyaret eden İran İslâm Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Ali Muhammet Beşareti ve beraberindeki heyete Başkanlıkça "Hoş Geldiniz" denilmesi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ülkemizi ziyaret etmekte olan İran İslam Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Sayın Ali Muhammed Beşareti ile beraberindeki heyet şu anda Meclisimizi teşrif etmişlerdir. Kendilerine, Yüce Heyet adına "hoş geldiniz" diyorum. (Alkışlar)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

6. – Ülkemizde konuşlandırılan çokuluslu Güç'ün görev süresinin 30 Haziran 1994 tarihinden itibaren 6 ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/1457) (Devam)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Asiltürk.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bunları söylemekten maksadım şu: bakın, gerek DYP'li arkadaşlarımızın gerekse SHP'li arkadaşlarımızın hepsi, bu Güç'ü, bizim hükümranlık haklarımızın ihlali manasında bir görüntü verdiğinde müttefikler. Geliniz, bunca tecrübeden sonra, elbirliğiyle, hiç olmazsa bu defa, bu Çekiç Güç'ün süresinin uzatılması teklifini kabul etmeyelim; bu Güç, istediği yer neresiyse oraya gitsin, ülkemizi terk etsin diye belli bir karara elbirliğiyle varalım.

Bu Çekiç Güç'ün teröristlere yardım ettiği haberi, yerli basında da yabancı basında da çıktı. Sayın Dışişleri Bakanımız bunu bir nevi inkâr ediyor; ama, atılan malzemelerin ne olduğu, Genelkurmay'ın böyle bir malzemenin atıldığına dair açıklamasıyla da sabit oldu. Sonra, tevil etmek için,

olay, "başka yer zannetmişler de yanlışlıkla düşürmüşler" haline dönüştürüldü. Halbuki, kamuoyu gerçekleri çok yakından biliyor.

Sizlere daha ilerisini söyleyeyim; Edirne Gümrüğüne, İncirlik Üssündeki Çekiç Güç'e gönderilmek üzere dışarıdan bir paket geliyor. Gümrük yetkilileri şüphelendikleri için paketi açıyorlar ve paketin içinden birtakım askerî malzeme çıkıyor ve üzerinde de bir bant, bantta da "PKK'ya teslim edilecek" yazısı yazılı... Türkiye'de kıyamet koptu. Bütün bunlar, basında da münakaşa edildi, burada, Mecliste de münakaşa edildi. bunlar olacak; ama, bu Çekiç Güç'ün teröristlere yardım ettiğini, bizim resmî ağızlarımız hâlâ inkâr etmeye, yalanlamaya devam edecekler... Bu, memlekete faydalı bir davranış değil; geliniz, bunu elbirliğiyle düzeltelim.

Kaldı ki, Çekiç Güç'ün, bizi, bir saldırı karşısında, Irak'la karşı karşıya getirmeden koruyacak uçakları, kendilerini koruma konusunda da bir bakıma şaşkınlık içerisinde... Niçin bunu söylüyorum?... Kendilerine ait iki tane helikopteri vurup düşürdüler ve bu olayda tam 26 kişi öldü, ölenlerden 3 tanesi de bizim subayımızdı. Bunu, Çekiç Güç'ün muharip uçakları yaptı. Henüz kendi helikopterini bile tanıyamayan, bundan aciz olan bir Çekiç Güç mü bizi savunacak, bizim Irak'la karşı karşıya gelmemizi önleyecek?!.. Aslında, bunun çok daha acı bir tarafı var; deniyor ki: "Çekiç Güç'ün bu devriye uçakları, o helikopterleri, Türk silahlı Kuvvetlerinin helikopterleri diye kabul ederek vurdular." İddia bu. Bu, kamuoyunda da ciddî rahatsızlıklar meydana getirdi; ancak, şu ana kadar da, işin gerçeği ortaya çıkmadı, herhangi bir şekilde, maalesef, tatmin edici bir açıklama yapılamadı.

Kortrol uçuşlarında bizim subaylarımız var mı, yok mu? Sayın Bakanı dinledim -daha önce de söyledi- konuşmasındaki cümleleri, aynen, ben de ifade edeyim. Bir cümlesi: Awacs uçaklarında Türk personeli bulunmaktadır." bu Awacs uçakları, muharip uçaklar değil, biliyorsunuz, bilgi toplayan uçaklardır. İkinci cümlesi: "birden fazla personel alan helikopterlerde Türk personeli bulunmaktadır. Muharip uçakların pek çoğu tek personelle, tek pilotla uçuyor. Onlarda Türk personel olmadığını zaten Sayın Bakan da itiraf ediyor; ama, onu söylerse politik olarak uygun gelmeyecek düşüncesiyle, konuyu bu şekilde geçiştirerek atlamak istiyor.

Türkiye kamuoyu bu konuda hassas; herkes her şeyi biliyor, hem de sizden bizden daha iyi biliyor desek, mübalağa etmiş olmayız. Bu uçakların önemsiz bir kısmında bizim personelimiz var. Bu uçaklar istedikleri gibi hareket ediyorlar, istedikleri gibi kendi kararlarıyla hareket ediyorlar.

Delil mi istiyorsunuz?.. İki tane delilden bir tanesini vereyim: helikopterler kaçak uçuyor... Bir tanesi düşmüş; tahkikat yapılınca, Diyarbakır -Pirinçlik Üssünden habersiz ayrıldığı tespit edilmiş. Bu da kamuoyuna intikal etti. Uçak, ancak arıza yapıp da bir yere düşerse biz onun izin almadan gittiğini biliyoruz. Buna, "efendim arada sırada bir tane olmuş" diye bakamayız; "arada sırada bir tane olmuş"un başına mı kaza geliyor?!

İkincisini söyleyelim. bizden izin almadan, bizim haberimiz olmadan uçmuyorlar, öyle mi?.. Peki, hepimiz biliyoruz, bu konu Mecliste de konuşuldu; Jandarma Genel komutanı Merhum Eşref Bitlis Paşa'nın helikopterine, bu Çekiç Güç uçakları tacizde bulundular, inmeye zorladılar... Şimdi Sayın bakana soruyorum: bizden izin alarak mı bunu yaptılar??. Olmaz böyle şey!.. Yani, bizden izin aldılar, bizim kuvvet komutanımızın helikopterini inmeye zorladılar... Kimden izin aldılar?! Böyle izin olur mu?!..

Bizim iznimizi falan kimsenin dinlediği yok; herkes bildiğini yapıyor; ancak, tabiî insan üzülmeden de edemiyor; sahipsiz bir memleket halinde bulunuyoruz.

Dış basında da, Türkiye'deki yerel basında da, bu Çekiç Güç kuvvetlerinin Ermenistan'a da malzeme götürdüğüne dair bilgiler çıktı. sadece Türkiye ile ilgili güneydoğudaki bazı olaylarla ilgili faaliyetlerin değil, Ermenistan'a da birtakım nakliyelerin yapıldığı ortaya çıktı.

Bu Güç'ün asıl görevi nedir?.. Bu Güç'ün asıl görevinin ne olduğunu anlamak için, iki üç yıl önce, Riyad'da, Amerikan kuvvetlerinin ofisinde, iki Amerikalının verdiği brifingi hatırlamak lazım. Ben, bunu, burada, daha önce de anlattığım için teferruatına girmiyorum, sadece özet olarak söyleyeyim. Brifingte Amerikalı subaylar diyorlar ki, "Irak'ın kuzeyi yakında bölünecek; Irak'ın kuzeyinde, Suriye ve İran'ın bir kısmını da içerisine alan ayrı bir devlet kurulacak..." Bu söze karşı bir gazeteci "Türk Silahlı Kuvvetleri buna müsaade eder mi?" diye ilginç bir soru soruyor; ama, Amerikalının cevabı daha ilginç: "Yakında göreceksiniz, onların da aynı güçte silahları olacak."

Nitekim, o dağların başına, keçinin tırmanamadığı yerlere uçaksavar bataryaları işte bundan dolayı getirildi, konuldu. Biz mi getirdik, bizim Silahlı kuvvetlerimiz mi getirdi koydu?.. Bu güç, hiç teröristlere yardımcı olmuyormuş, hiç teröristlere faydalı olmuyormuş (!) bir dağın başına uçaksavar bataryası nasıl gider, hangi güçle gider; insanlar çekip de götürebilir mi?..

ALİ İBRAHİM TUTU (Erzincan) – İman gücüyle gidebilir...

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) – Oralarda çeşitli silahlar buluyorsunuz. O çeşitli silahların hepsi ağır silahlardır, orduların kullandıkları silahlardır. Kim veriyor bu silahları?.. Bizim Silahlı Kuvvetlerimiz mi veriyor?.. Bunu söylemenin imkânı var mı?.. Buna kimin dili varır?.. Nereden geldiği belli değil mi?.. Ama, bu Çekiç Güç, oradaki teröristlere hiç yardımcı olmuyormuş (!)

Değerli arkadaşlarım, bunca Mehmetçiğin şehit edilmesine, bunca masum insanın öldürülmesine, çocuk, kundaktaki yavru, yaşlı demeden bu kadar insanın ölümüne sebep olan bu terör olayına bu derece yardımcı ve destek olan bir gücü Türkiye'nin içerisinde tutmak, onlara bu yardımı sağlamaya devam ettirmek, o kanların akıtılmasına ortaklık etmek demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Asiltürk, konuşmanızı bağlar mısınız...

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) – Bunu yapmaya kimsenin hakkı yoktur. Bu kadar şehidin ruhu bizden hesap sorar; yazıktır, günahtır. Biz bu meseleyi, kendi gücümüzle, kendi irademizle, kendi kararımızla halletmek imkânına sahibiz.

Bu Çekiç Güç'ün yapmak istediği şey, ikinci Sevr'in tahakkukudur. Bunu, Refah Partisinin dışında, hiç ilgisiz birçok gazeteciler de yazmaya başladı. Biz üç senedir söylüyoruz; ama başkaları da yazmaya başladı. Serv'in tahakkukudur... Bir bölgede Ermenilere birtakım topraklar verilecek, demin söylendiği gibi, bir ayrı devlet kurulacak, yeterince parçalanmamış olan devlet bir kere daha parçalanacak.... Bu güç burada bulunduğu sürece bağımsızlıktan bahsetmenin imkânı yoktur.

Bir şeye daha garip olarak bakıyorum... Bakıyorsunuz, Christopher geliyor, devlet yetkilileriyle, Sayın Hükümet yetkilileriyle konuşuyor veya bakıyorsunuz yine Çekiç Güç'ün uzatılması mevzubahis olduğu zaman Clinton bir telefon ediyor, arkasından Çekiç Güç'ün görev süresi uzuyor... Çok hassas davranıyorlar arkadaşlarımız, "bu, kendi kararımızla uzuyor" diye de; ben de zannediyorum, bunlar hep tesadüfen oluyor... Biz çok safız zaten, hep öyle zannediyoruz. Bizim öyle zannettiğimizi anlamaya devam edin; ama, millet böyle anlamıyor. Millet, bu işin nereden geldiğini biliyor. Hatta, son yapılan bir televizyon konuşmasında, Amerikan Dışişleri Bakanının şu sözünü belki siz de dinlemişsinizdir: "Biz orada olmasaydık, siz bu operasyonları dahi yapamazdınız" diyor. Bunun itirafı şudur: Oradaki bütün her şey bizim elimizin altında, bizim müsaade ettiğimiz kadar

yapılıyor; biz neye karar verirsek o oluyor. O şekilde, bunları, böylece, Hâkim olarak yürütüyoruz. Bazen birinize, bazen birinize yardımcı oluyoruz ve sonunda ölen... Hani bir laf vardır; birliklerde, nöbete neticede en saf insan gidermiş... Biz de bu yabancı güçlere herhalde o saflıkta görünüyoruz...

Değerli arkadaşlarım, sözlerimi bağlarken bir ikazı da yapmayı yerinde buluyorum. "Bu gücü biz buradan çıkarırsak, gider Kıbrıs'ın güneyinde yerleşir, bizim için daha problem olur" diyorlar. Bu da gerçek dışı bir beyandır. Bu güç, eğer kabul edilirse - kabul edileceğini zannetmiyorum; Güney Kıbrıs'taki partilerin beyanları ortada, kesinlikle bunu yaklaştırmazlar- diyelim ki geldi oraya yerleşti... O zaman ne olacak?.. Güney Kıbrıs'taki bu güç ya Suriye üzerinden o bölgeyi denetleyecek yahut da İsrail-Ürdün üzerinden denetleyecek; ama ikisinden de orayı denetlemek üzere gitmesi mümkün değil. Bir başka şey aklınıza gelir; Güney Kıbrıs'ta otursun, ama bizim üzerimizden geçsin, gitsin.. Ee, Türkiye'den çıkardığımız gücü, herhalde topraklarımızı böyle kullanmaya müsaade edecek....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Asiltürk, lütfen bağlar mısınız efendim.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) – Bağlıyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, bu güç, aklına esti - sadece 36 ncı paralel değil ya; kararını kendi vermiyor mu- gitti, Bağdat'ı bombaladı diyelim. ne olacak?.. Türkiye ile Irak arasında savaş çıkarma ihtimalini her zaman elinde bulunduran bir gücü, nasıl oluyor da, böyle, memleketimizde tutabiliyoruz, hayret ediyorum; bunu anlamak imkânını bulamıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu Çekiç Güç'ün, millî menfaatlarımız açısından, bağımsızlığımız açısından, partilerin başındaki değerli kişilerin şimdiye kadarki beyanlarının itibarı açısından, hiç değilse bu sefer süresinin uzatılmaması ve geldiği yer neresi ise oraya gönderilmesi gereklidir inancıyla, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın başkana da, gösterdiği müsamahadan dolayı teşekkür ediyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Asiltürk.

SHP Grubu adına, Sayın Erdal İnönü; buyurun efendim.

Süreniz 20 dakikadır.

SHP GRUBU ADINA ERDAL İNÖNÜ (İzmir) – Sayın başkan, sayın milletvekilleri; Hükümetimizin, "Çekiç Güç" diye bilinen İkinci Huzur harekâtının altı ay daha sürdürülmesine izin verilmesini isteyen tezkeresi hakkında, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubunun görüşlerini ifade etmek için huzurunuza geldim; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Milletvekilleri, sözlerime başlarken, geçen dönemde, Huzur Harekâtının yürütülmesi sırasında, 14 Nisan tarihinde, çok üzücü bir kazada, affedilmez bir hata sonucu kaybettiğimiz değerli subaylarımız şehit Albay Hikmet Alp, şehit Kıdemli Üsteğmen Barlas Gültepe, şehit kıdemli Üsteğmen Ceyhun Civaş'a Tanrıdan bir kez daha rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum. Hatanın nasıl yapıldığını, tekrarlanmaması için ne gibi önlemler alındığını ve sorumluların nasıl cezalandırıldıklarını öğrenmeyi kamuoyumuzun beklediğini de ilave etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, Hükümetimiz, Huzur Harekâtının altı ay daha uzatılmasının ulusal çıkarlarımıza uygun olduğuna karar vererek, Yüce meclisimizden bir kez daha izin istiyor. Dışişleri Ba-

kanımızın, bu kararın gerekçelerini anlatan sunuş konuşmasını dinledik, zevkle dinledik; etraflı olmasından da memnun olduk; ben tatmin oldum. Görünüşte sakıncalı izlenimi veren birtakım şeylerin tersine, yararlarının çok daha fazla olduğunu bir kez daha anlattı. Biz, SHP Grubu olarak, bu izin isteğine olumlu oy vereceğiz. [RP ve CHP sıralarından alkışlar (!)]

Ben, bu münasebetle, konuyla ilgili gelişmelerin bugün vardığı noktalar üzerinde durmak istiyorum; yani, biraz daha farklı bir yaklaşımla konuyu ele almak istiyorum; çünkü, Sayın Dışişleri Bakanının bütün gerekçelerini tekrar etmeme lüzum yok, hepsini gayet iyi dinlediniz, anlattılar.

Bu arada, benden evvel konuşan Refah Partisinin değerli sözcüsü Sayın Asiltürk'e kısa bir cevap vermek istiyorum: Her zaman olduğu gibi, benim geçmişteki konuşmalarımdan örnekler verdi. Bu arada, önce şunu söyleyeyim, gene bir yanlış anlamaya yol açtı, Huzur Harekâtıyla Körfez Savaşını birbirine karıştırır gibi konuştu. Irak'ın bombalanması Körfez Savaşında oldu... Huzur Harekâtının amacı başka bir şey; Sayın Dışişleri Bakanı anlattı; Kuzey Irak'taki yerel yönetim içinde kendini gösteren kürt oluşumunu korumak, onların bir yeni saldırı içinde can güvenlikleri ortadan kalkmasın diye bir caydırıcılık yapmak; Türkiye'yi korumak değil.

Ben o zamanki konuşmalarımı, her zaman, aynen kabul ediyorum, hepsi doğruydu -kaç defa söyledim- hiçbirini geri almıyorum; dolayısıyla, bana yapılır gibi görülen eleştiriler, aslında, o zamanki iktidara yapılan eleştirilerdir. O bakımdan, bu konunun, Refah Partisiyle o zamanki iktidar arasında paylaşılmasını tekrar rica ederim. Ben o zaman ne söyledimse, doğru söyledim. Yalnız, şunu söyleyeyim: Biraz evvel Sayın Asiltürk konuşurlarken iki metinden bahsetti; birisinde, "dış politikada kontrolün elimizden kaçtığını görüyoruz" dediğimi söyledi; doğru, bunu söyledim; zaten bu yüzden Dışişleri Bakanımız da, Hükümetimiz de uğraşıp duruyor; o zamanki o yanlış iş yüzünden, onu da düzeltmeye çalışıyoruz. Tekrar oraya geleceğim; ama, öteki konuda, "Türkiye, Suudi Arabistan gibi oluyor" demişim. Sayın Asiltürk'ten rica ediyorum, bana o metni göstersin...

ENGİN GÜNER (İstanbul) – Bende de var Sayın İnönü.

ERDAL İNÖNÜ (Devamla) – Bir gazeteci benim söylediğimi biraz değişik yazmış olabilir. Çünkü ben, ilke olarak, hiçbir başka ülkeyi, bugüne kadar, kamuoyunun önünde küçük düşürecek bir imada bulunmadım. Her milletin, her devletin kendine göre haysiyeti vardır; ben hiçbirine, aşağılayıcı bir şekilde hitap etmem. onun için, onu eğer söylemiş görünüyorsam, inanamıyorum; belki olmuştur; ama, genellikle değerli basınımız bazen sözleri biraz değiştiriyor, böyle bir şey olabilir veya olmayabilir, önemi yok. (SHP ve DYP sıralarından alkışlar)

ENGİN GÜNER (İstanbul) – 2 Ağustos 1991 tarihli konuşma...

ERDAL İNÖNÜ (Devamla) – Sayın milletvekilleri, şimdi ben asıl önemli konuya geliyorum. Siz söylüyorsunuz, biz söylüyoruz, "o zamanki iktidar kendini savunsun." bunlar geçmişte kaldı. Şimdi ben, biraz da bugünkü durum üzerinde durmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, huzur Harekâtı nasıl başladı, hangi maddî ve manevi güçlere dayanıyordu, amacı nedir ve bu amaca ne zaman varmış olacak; dilerseniz, bunlar üzerinde biraz duralım.

Başlangıcını hep hatırlıyoruz -Sayın bakanımız da anlattı- İç savaş sonunda Saddam rejiminin intikam alma tehdidiyle başlayan bombalamaları sonucunda Kuzey Irak'tan kaçan insanların - Kürt, Türkmen, Süryanî asıllı Irak vatandaşlarının- ülkemize göç etmeleri, sonra Birleşmiş Milletler himayesinde tekrar Kuzey Irak'ta yerleşmeleri ve bu yerleşim yerlerinin, Saddam rejiminin muhtemel yeni saldırılarına karşı korunması için, Huzur Harekâtı, Amerika Birleşik devletlerinin öncülüğünde, birkaç batı devleti tarafından başlatıldı. Dayandığı maddî güç, başta Amerika Birle-

şik Devletleri olmak üzere, uluslararası hukuku korumak için, Irak'a karşı savaşa girmiş olan Koalisyon devletleriydi. Manevi güç ise, Birleşmiş Milletler ve Güvenlik konseyi kararlarıydı.

Harekâtın amacı neydi; Kuzey Irak'ı, Irak'tan ayırıp, orada başka bir devlet kurmak mı: elbette hayır. Bütün koalisyon ülkeleri ve Ortadoğu'daki devletler, Irak'ın toprak bütünlüğüne bağlı olduklarını defalarca ilan ettiler. Öyleyse amaç, Kuzey Irak'taki Irak vatandaşlarının can ve mal güvenliğinin kalıcı olarak sağlanması, Irak'ta bu güveni verecek bir yönetimin kurulması olmalı. Herhalde, bu amaca varıldığı zaman, yani Irak'ta merkezî devlet yönetimi ile Kuzey Irak'ta ortaya çıkmış olan yerel yönetimin, kendi bulacakları bir anayasal düzen içinde, bir arada, ahenkli şekilde yaşamaya başladıkları zaman, Huzur Harekâtına gerek kalmayacak.

Peki, Huzur Harekâtı, kendi başına, bu amacı, Irak'ta bütün ülkeyi kapsayan ahenkli bir yönetimin ortaya çıkmasını sağlayabilir mi; hayır. Bugüne kadarki uygulamalar bunu gösterdi demek ki, sadece Kuzey Irak'taki gelişmeleri havadan izlemek yetmiyor. Başka şeylere, diplomatik, ekonomik girişimlere ihtiyaç var. Burada esas sorumluluk, Birleşmiş Milletler ile Irak'a düşüyor. İkisi arasında mütareke dönemini aşıp barış dönemine geçilmesi artık geciktirilmemelidir; esas mesele budur.

Irak'a uygulanan ambargodan en çok zarar gören, zarar görmeye devam eden ülkelerin başında Türkiye geliyor. Habur Kapısının ticaret için işlememesi bir taraftan, petrol boru hattının yıllardır kapalı kalması öbür taraftan ve genel olarak Irak ile ekonomik ilişkilerin kesilmiş olması, Irak'ın, Kuveyt'i işgal etmeye kalkmasından, Irak ve Kuveyt'ten sonra en büyük zararı gören ülke olmamızı sağladı, hiçbir kusurumuz yokken. Hükümetimizin bu haksız durumu düzeltmeye çalıştığını biliyoruz, görüyoruz. Bu doğrultudaki çabalarının bir an önce başarıya ulaşmasını diliyoruz.

Buradan, Birleşmiş Milletler yetkililerine, Güvenlik konseyinde temsilcisi olan büyük küçük bütün devletlere de seslenmek istiyorum: Yeni dünya düzeni, Birleşmiş milletlerin öne çıktığı, manevî ve maddî otoritesinin dünyada ortak güvenliği sağladığı bir düzen olmalıdır. Birleşmiş Milletlerin böyle bir rol oynaması, ancak, bütün devletlere karşı tarafsız davranmasıyla, bütün ulusların kabul ettiği Evrensel İnsan Hakları Bildirisinde ve başka uluslararası sözleşmelerde ortaya konulan ilkeleri, bütün devletlere karşı, çifte standart gözetmeden uygulamasıyla mümkün olabilir. Uluslararası ilişkilerde, bir büyük devlet, kendi çıkarlarını korumak için çifte standart uygulayabilir; bu, alışılmış biri davranış şeklidir, yadırganmaz ve onun büyük devlet gücünü azaltmaz; ama, Birleşmiş Milletler çifte standart uygularsa, esas varlık nedenini, kendisine duyulan güvenle birlikte bütün gücünü kaybeder.

Onun için diyorum ki; Birleşmiş Milletler, bizim petrol boru hattını temizlemek için açmamız, kullanmamız gibi son derecede haklı isteklerimizi bir an önce olumlu sonuca götürecek davranışa girmelidir; Birleşmiş Milletler, Kuzey Irak'ı, Irak'la bütünleştirebilmek için diplomatik girişimleri özendirmelidir; Birleşmiş Milletler, Irak'a uygulanan ambargonun artık kalkması için bir yol bulmalıdır.

Birleşmiş Milletler, toplumlar arasında başka anlaşmazlık yörelerinde, örneğin eski Yugoslavya'da, Kıbrıs'ta, ülkelerin bütünlüğü bozulmasın diye sürekli çaba gösteriyor; hatta, güven artırıcı önlemlerle, farklı toplumların bir arada yaşamasını özendirecek girişimlere öncülük ediyor; hatta, bu önlemleri uygulamaları için denemeleri için -Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde gördüğümüz gibi- çok haksız baskılar yapıyor. Öyle ise, Birleşmiş Milletler, Irak'ta bütünleşmeyi kolaylaştıracak, çabuklaştıracak girişimlere niçin yardımcı olmuyor? Çifte standart uyguluyor görünümü vermemeye dikkat etmelidir derken, işte bu durumları kastediyorum.

Sayın milletvekilleri, İsrail ile Filistinliler arasında başlayan barış süreci, adım adım, yılların biriktirdiği engellere, zorluklara rağmen ilerliyor; bu engelleri, zorlukları aşarak ilerliyor. Bu başarılı değişimde Körfez savaşının olumlu bir katkısı olduğunu herkes kabul ediyor ve Körfez savaşı, asıl, bunu çıkaranlara, artık bir şekilde olumlu bir sonuca götürecek bir şey yapmalıdır.

Ortadoğu'da kalıcı barış için ikinci önemli aşama, Irak ile Birleşmiş Milletler arasında bir barışın sağlanmasıdır; Kuveyt'in sınırlarını güvence altına alacak, Irak'ta Kürtlerin, Türkmenlerin demokratik haklarını kabul ederek bir anayasal düzen içinde Irak'ın bütünlüğünü sağlayacak bir barışın yapılmasıdır. Bu maksatla bir barış konferansının toplanma zamanı gelmiş olduğunu düşünüyorum ve bunu bütün ilgililere buradan öneriyorum.

Çekiç Güç'ün amacına varması için bu ve benzeri girişimlerin yapılması yolunda Hükümetimize destek vermeye devam edeceğimizi bir daha belirtiyor Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (SHP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnönü.

ANAP Grubu adına, Sayın Engin Güner; buyurun.

ANAP GRUBU ADINA ENGİN GÜNER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde konuşlandırılmış olan çokuluslu gücün görev süresinin uzatılması -yedinci kez uzatılmak üzere- gündeme bir kere daha gelmiş bulunmaktadır. Bu konuda Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere huzurlarınızdayım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok değerli arkadaşlarım, her şeyden önce şunu ifade etmek istiyorum : bu çokuluslu gücün görevi, biraz önce Sayın Bakanın ve diğer arkadaşlarımın ifade ettikleri biçimde, 1991 nisanında ülkemize yarım milyonu aşkın Kuzey Iraklı kürt'ün göç etmesi üzerine başlamıştır. Tamamen insanî amaçlarla başlatılmış olan bir operasyondur.

Temmuz başında sonuçlanan operasyonun ilk kısmı sonucunda bu gücün görev süresinin üç ay daha uzatılması, bizim iktidarımız zamanında gerçekleştirilmiştir. Nihayet, Anavatan İktidarı, henüz bölgedeki belirsizlik durumunun giderilmediği, bu insanların yeni tacizlere maruz kalabileceği, oradaki emniyetlerinin sağlanmadığı ve dolayısıyla yeniden göç olaylarının olabileceği gerekçesiyle, bu çokuluslu gücün görev süresinin, son kez olmak üzere -tekrar ediyorum, son kez olmak üzere- bir üç ay daha uzatılmasına karar vermiştir. 1991 yılı sonunda iktidarı devrettiğimizde durum budur; ancak, o gün, bu gücün Türkiye'de konuşlandırılmasına karşı çıkanlar yani bugünün iktidar ortakları, bu gücün görev süresini 5 kere daha uzatmışlardır; bugün altıncı uzatmayı talep etmektedirler; başından beri de yedinci uzatma olmaktadır.

Burada altını çizmek istediğim bir nokta da, bizim üç ayla ve son kez olarak sınırlandırdığımız görev süresini, altışar aylık sürelerle, âdeta otomatiğe bağlanmış gibi, aradaki süre içinde de hiçbir değerlendirme yapmaksızın, tam yumurta kapıya geldiğinde, sürenin bitmesinden iki üç gün önce aldıkları bir kararla uzatmak üzere Yüce Meclisin önüne gelmeleridir.

Arkadaşlarım söyledi tekrar olacak - ben de daha önceki konuşmalarımda söylemiştim- ama, çok önemli olduğu için, söylenmeyen bazı hususları da, o zamanki muhalefet partisi liderlerinin konuşmalarını da aktarmak zorunluluğunda hissediyorum kendimi.

Bakın, daha önceleri, "bunun caydırıcılığı olur mu; bu bir kılıftır; Türkiye'de böyle bir kuvvet olur mu; 3 bin kişi bunları caydırır mı?" diyen Sayın Demirel, aynı zamanda, 1992'deki uzatma kararından sonra, "bu altı ay zarfında toplanın gidin, bu sondur" diyor.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Demirel'in bu sözlerinden sonra, Çekiç Güç'ün görev süresi, tam 4 kere daha, altışar aylık sürelerle uzatılmıştır.

Biraz önce Sayın İnönü'nün söylediği, kendisinin de pek hatırlamak istemediği şeyi aynen ben de tekrar etmek istiyorum: "Kumandanın Amerikalı olacağı, Türk komutanın da ona yardımcı olacağı itiraf ediliyor. Suudi Arabistan'ın durumuna bugün Türkiye düşmüş durumda. Türkiye'ye bir güç geldi, Türk Silahlı Kuvvetleri de ona yardımcı olacak. Niçin; hâlâ belli değil. Dış politikada kontrol elimizden çıkmış. "bu, Sayın İnönü'nün biraz önce izah etmeye çalıştığı gibi, Irak bombardımanından sonra söylenmiş bir söz değildir; bunun tarihi, 2 Ağustos 1991'dir; yani, Çokuluslu Güç'ün Türkiye'de konuşlandırılmasından sonradır ve kaynak da Tercüman Gazetesidir. Yine, Sayın İnönü, 21.12.1991 tarihinde, "bu durum böyle devam edemez, bitmelidir" demektedir.

Bu çok kesin ifadeler açıkça göstermektedir ki, o zamanın muhalefet partileri, bugünün İktidar ortakları bu güce karşıydılar; ancak, bugün burada, gelip önümüzde, bu gücü savunmaktadırlar. Bu 180 derecelik dönüşü anlamak mümkün değildir. Aslında, Anavatan İktidarının o gün yaptığı doğruydu, sizin o gün yaptığınız yanlıştı; bugün tekrar yanlış yapmaktasınız, Anavatan Partisi de bugün tekrar doğruyu görmektedir ve size doğru olanı göstermektedir.

M. RAUF ERTEKİN (Kütahya) – Yol gösteriyoruz, inanmıyorlar.

ENGİN GÜNER (Devamla) – Evet, bizim gösterdiğimiz yola inanırlarsa, sadece kendileri değil, bundan Türkiye kârlı çıkar.

Değerli arkadaşlarım, bundan önceki görüşmelerde müteaddit defalar tekrarladık, otomitiğe bağlanmış gibi bu işi uzatmak, hem bizim millî gururumuzu rencide etmektedir hem de o günün şartlarıyla bugünün şartları arasında büyük farklılıklar vardır. Çekiç Güç denen güç, esası itibariyle statik bir güç değildir; dinamik, şartlara göre değişen ve kendini yeni şartlara adapte eden bir güçtür.

Bugün bütün gördüğümüz, Çekiç Güç'ün, temel amacından, ilk günkü amacından uzaklaşmış olduğudur. Bugün hepimiz kabul etmeliyiz ki, Kuzey Irak'ta yeni bir oluşum vardır. Burada ayan beyan bir kürt devletinin kuruluşu hazırlanmaktadır. Bu yönde çok önemli adımlar atılmıştır. kuzey Irak'a giden arkadaşlar bilirler, orada Kürtler arasında tam bir devlet teşkilatlanması yer almaktadır.

Dün Silopi'de yapılan görüşmelerin de ortaya koyduğu gibi, önümüzdeki aylarda tekrar seçimlerin yapılması ve seçimlerden sonra orada bir Kürt devletinin kurulması yolunda önemli adımlar atılması beklenmektedir.

Hal böyle olunca, acaba Türkiye, niçin, sürekli olarak altışar aylık sürelerle bu gücün görev süresinin uzatılmasına devam etmek istemektedir; işte bunu anlamak mümkün değildir. Yani, diyeceksiniz ki, "bu işi siz başlattınız." Ben de diyorum ki, biz başlattık; ama, amaç başkaydı; bugün amaç değişmiştir, bu güç, mahiyet değiştirmiştir; bu güç, o bölgeye girmiştir ve oradan çıkmak istememektedir.

Her şeyden önce şunu sormak hakkımızdır . Bu gücün görev süresi daha ne kadar uzatılacaktır? bildiklerimiz, duyduklarımız, bu gücün, Saddam Irak'ta bulunduğu sürece kalacağı biçimindedir. Bugün Saddam'ın Irak'ta görev başında kalmasını isteyenler, gene, bu işin başında olan kimselerdir. Demek ki, bu güç, ilanihaye devam edecektir ve Türkiye, bunların görev süresini de altı ayda bir uzatmaya devam edecektir. Bunu kabul etmek mümkün değildir.

Biz, daha önceki görüşmelerde şunu söyledik: Hükümetin bir Ortadoğu politikası olmalı, bir Irak politikası olmalı. Irak'ın toprak bütünlüğü, Türkiye için hayatî önemi haizdir. Bu konuda altı-

şar ay uzatmak yerine; belli bir planla ve tekliflerle gelin, orada inisiyatifi siz alın, bu güç içinde etkinliğinizi artırın, sayınızı artırın, onları takip etmeyin. Unutmayalım ki, orada, Amerikalı, İngiliz, Fransız, hükümet dışı birçok kuruluşlar, gönüllü kuruluşlar âdeta cirit atarken, bizim orada sesimiz duyulmamaktadır. Bu güçler, her gün elbirliğiyle, oradaki oluşumu hazırlamaktadırlar.

Şimdi bunu yapmıyorsunuz, altı ay bekliyorsunuz, çekiç güç'ün görev süresinin bitmesine iki hafta kala, görev süresini altı ay daha uzatalım diye Yüce Meclisin huzuruna bir daha geliyorsunuz. Bu çare değildir; zaten sizinle bizim aramızdaki fark da budur; siz, bizi on yıl geriden takip ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan konuşmasında, Irak'a uygulanan ambargoyla bu işin bir ilişkisi olmadığını söyledi. Nasıl ilişkisi olmaz; bu, Körfez savaşının sonucu değil midir?

Bugün Türkiye'nin bu işten dolayı zararı 20 milyar doları aşkındır. Buna, sosyal problemleri, bölgede yaratılan işsizliği, bunun terörizme katkısını katmıyorum, sadece maddî olarak Türkiye'nin uğradığı zarar 20 milyar doları aşkındır. Beş yıl üzerine dağılmış 3,5 milyarlık "Savunma Fonu"adı altında bir fon oluşturulmuştur. Bunun da 1 milyar doları hazır vaziyettedir, onu da alamıyoruz. Diğer taraftan, 3 milyar 800 milyon dolarlık bir katkı almışızdır. Bunun dışında da bazı askerî yardımlar... Türkiye'nin bu konudaki kaybı son derece büyüktür.

Bu konuda cefa çeken, eziyet çeken Türkiye'dir. Ürdün, Irak'tan devamlı olarak petrol almıştır. Ürdün'ün borçları vardır, başka ülkelerden petrol alamıyor diye Ürdün'ün Irak'tan petrol almasına göz yumulmuştur, bugün Amerika yine bu duruma göz yummaktadır.

Şimdi bir şey söyleyeceğim, çok şaşıracaksınız: Bize "ambargoyu kesinlikle uygulayın" diyen Amerika Birleşik Devletleri, bugün ambargoyu delmektedir ve Irak'tan aldığı petrolü kuzey Irak'a göndermektedir. Amerikan kongresinin Ortadoğu Alt Komisyonunda, Alt Komisyon Başkanı Hamilton, geçen hafta, Dışişleri Bakanlığından Cezayir'e büyükelçi olacak Newman'ı çok kötü biçimde sıkıştırır ve der ki, "duyduğuma göre, Amerika Birleşik Devletleri, müttefiklerine, ambargoyu kesinlikle uymalarını söylerken, Ürdün bunu bozmaktadır, ayrıca biz de oradan petrol almaktayız, bu doğru mu?" karşı taraf, yani idarenin adamı, bunun doğru olduğunu kabul eder; bunu oraya daha fazla yardım yapabilmek amacıyla yaptıklarını; çünkü, Irak'tan petrolü ucuza aldıklarını; bunu, Kuzey Irak'ta yaşayanların ısınması ve nakliyesi için kullanıldıklarını da itiraf eder.

Yalnız, burada ortaya çıkan diğer enteresan bir konu var. Bu konuyu içeren metin çok uzun; arzu eden arkadaşlarıma bu metni memnuniyetle dağıtabilirim. Bu, yarım saati aşkın bir süre karşılıklı olarak görüşülen bir konu. Görüşmelerin sonunda Hamilton der ki, "yani, Ürdün ambargoyu deliyor, biz Amerika Birleşik Devletleri olarak ambargoyu deliyoruz ve bizden başkasının ambargoyu delmesine de izin vermiyoruz, öyle mi?" Karşı taraf da, "evet, öyle" der.

Şimdi burada ikinci bir nokta; bu kongre tutanaklarından çıkarılan sonuç; bu da işin diğer önemli bir yönünü göstermekte: Hamilton diyor ki, "peki, niye oradan petrol alıyoruz da, Kuzey Irak'ta bir petrol rafinerisinin kurulması için uğraşmıyoruz?" Verilen cevap, "bunun 10 milyon dolar kadar tutacağı, masraflı olacağı, ayrıca Irak'ın burayı bombalayabileceği" şeklinde... Yani, Hamilton hem bunu söylerken, diğer taraftan da Kuzey Irak'ta ayrı bir devlet olduğunu zımnen kabul etmiş oluyor. Yani, Amerikan Kongresindeki, Amerikan idaresindeki bugünkü anlayış, maalesef, Kuzey Irak'ta ayrı bir devletin kurulmakta olduğu ve bunlara nasıl yardım edilebileceğidir.

Ayrıca şunu söylemek istiyorum : Yine buradan çıkan sonuçlardan anlaşılıyor ki, bundan önce insanî yardım olarak 40-50 milyon dolar ayıran Kongre, 1995 yılı bütçesine 15 milyon dolar koyuyor. Bunun sebebi sorulduğunda, "Evet, oradaki işler azaldı, ihtiyaç azaldı, onun için bu kadar

az para koyduk" diyorlar. Demek ki, şartlar değişmekte; değişen şartları göz önüne almalıyız. Bu şartları Amerikan kongresi göz önüne alacak da, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu şartları göz önüne almayacak mı; bir tek enayi -affedersiniz- biz mi kaldık?! Onlar ambargoyu delecek; biz, kesinlikle ambargoya uymaya ve zarar görmeye devam edeceğiz!..

Bu Kongre görüşmeleri konusunda bir hususu daha söyleyeceğim; Sayın Bakanın dikkatine getiriyorum : Orada söylediği bir şey daha var; insanî yardım için 15 milyon dolar ayıran Amerika, Çekiç Güç'ün askerî operasyonu için 2 milyar dolar sarf etmiştir; yani bu, Amerika'nın bu bölgede Çekiç Güç konusunda neye önem verdiğini açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Artık, Kuzey Irak'taki insanî sorun bitmiştir.

Getirilen yeni Hükümet kararında, "vuku bulabilecek göç hareketlerinin önlenmesi" diyor. Arkadaşlar, üzülerek söylüyorum ki, artık oradan göç beklemiyoruz; maalesef Türkiye'den oraya göç olmakta. Acaba, Çekiç Güç, Türkiye'den gidenleri mi önlemeye çalışacak?!

Çok değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın söylediği diğer bir husus da "her şeyin Türk kontrolü altında olduğu" şeklindedir; hayır, kesinlikle hayır! Daha önce Sayın Asiltürk bahsetti; Eşref Bitlis Paşanın helikopteri inmeye mecbur edilmiştir. Bu, Türk Genelkurmayının emriyle mi oldu. Düşürülen 2 helikopter, 3 subayımızın şehit olması, 26 kişinin ölmesi... Ve siz, maalesef, bu tahkikat heyeti içinde sadece 1 Türk subayı bulunduruyoruz. Biz, uluslararası kuruluşlarda çalışmış, bu kuruluşların çalışma tarzını iyi bilen kimseleriz; naçizane kanaatimiz o ki, 1 Türk subayının orada bulunması hiçbir şey ifade etmez. Onun için, bu tahkikat raporunu kesinlikle bekliyoruz.

Bundan bilgisi olmayan sadece biz muhalefet partileriyiz sanmıştık; ama, biraz önce konuşan Sayın İnönü'nün konuşmasından anlıyorum ki, Hükümet ortağının da maalesef bu konuda bilgisi bulunmamakta. Bu da, bu konudaki en büyük eksikliklerden birisidir, kamuoyu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi bu konuda yeterince bilgilendirilmemektedir.

Çok değerli arkadaşlarım, gene bu "Türk Kontrolü" konusunda bir şey daha söyelemek istiyorum: 1992 Aralığında, 1993 Ocağında, 32 nci paralelin altında ve 36 ncı paralelin kuzeyinde, yani Çekiç Güç'ün kontrolü altında bulunan yerlerdeki bataryaların bombalanması, MIG uçağının düşürülmesi de mi, Türk Genelkurmayının haberi dahilinde oldu; hayır. Bunu, biz, günlerce sonra, Amerikalılardan ve CNN'den öğrenmek mecburiyetinde kaldık.

Batı, Bosna'da, Azerbaycan'da göstermediği hassasiyeti, acaba niçin burada göstermektedir; hiç düşündünüz mü? Bu sorunun ciddî olarak sorulması ve cevabının bulunması gerekir. İnsanî operasyon bitmiştir, tıpkı Somali'de bittiği gibi. Bakınız, bugün Somali'de insanî operasyon bitti, oradaki zor kısım, yani siyasî çözüm bulma sorunu kaldı diye -memnuniyetle ifade ediyorum ki- Amerika başta olmak üzere Türkiye de haklı olarak Somali'den çekilmiştir. Kuzey Irak'ta da insanî operasyon bitmiştir, buradan da çekilmek gerekir.

Eğer, bu çok uzun vadeli bir işse, Saddam işbaşında tutulmaya devam edilecekse -ki, öyle görünüyor- ilanihaye devam edecekse, niçin oturup da bu hükümetlerle hukukî bir anlaşma yapmıyorsunuz, hukukî baza bağlamıyorsunuz, anlaşılabilir ve sarih hükümler getirmiyorsunuz?

Bu, Meclisin, otomatiğe bağlanmış bir biçimde uzatacağı bir konu değildir; milletlerarası anlaşmalarla ele alınması gerekir.

Bakınız, bu kararı önümüze getiren şu andaki Sayın Başbakan ne diyor: "süresi, kimliği, ne için kime karşı kullanıldığı, hangi hukukî dayanaklara bağlı olduğu belli olmayan Çekiç Güç'ün mahiyetinin en kısa sürede açıklanmasını istiyoruz." Bunu, 1991 Ağustosunda söylüyor. Sayın Başbakan, acaba, bugün gelip de, bize o gün sorduğu sorunun cevabını burada verebiliyor mu?

Çok değerli arkadaşlarım, göremediğimiz bir husus var; sizi, dostça, arkadaşça, kardeşçe ikaz etmek istiyorum: Şartlar değişmiştir. Biraz önce söylediğim gibi, bu, dinamik bir kuruluştur; yeni şartlar oluşmuştur, yeni arayışlar peşindedirler. Bütün bunları konuşurken, bir de, Türkiye'nin içinde bulunduğu ortamı, coğrafyayı, stratejik durumu göz ardı edemeyiz. Bugün kuzeyimizde, Rusya'dan başlayıp, Yunanistan'dan Sırbistan'a kadar geçen bir Ortodoks hattı kurulmuştur. Kafkaslarda Rusya, kuvvet artırımına gitmektedir. Maalesef, bugün Azerbaycan'da, Ruslara bir üs verilmesi kabul edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, bağlar mısınız...

ENGİN GÜNER (Devamla) – Etrafımız sarılmıştır. Çokuluslu Güç, bu kadar uzun süre kaldığına göre, bu kadar uzun süre kalmakla, sorunsuz olan, âdeta bir huzur adası olan Türkiye'ye de sorunları getirmiştir ve Türkiye'yi sorunlu bir ülke konumuna getirmiştir. Bugün, AGİK çerçevesinde, aynı mahiyette de olmasa, Erzurum'da bunun benzeri bir inceleme heyetinin kurulması öngörülmektedir. Bütün bunlar, üzülerek ifade ediyorum ki, endişe verici gelişmelerdir. Olayları o günün içinde değerlendirmesini öğrenelim. Biz bunu dört sene önce getirdik diye, siz de böyle otomatik olarak ve biz "dur" diyene kadar devam etmeyin lütfen. Ben buradan haykırıyorum, artık durun!.. Biz buna "hayır" diyeceğiz.

Bundan önce üç ay süreyle uzatılmasını kaç kere teklif ettik, reddettiniz. Bunun bir anlamı kalmadı ki... Biz, size, o kuvvetlere bu konudaki bir rahatsızlığımızı, endişemizi belli etmek amacıyla böyle bir teklifte bulunmuştuk; ama, siz bunu iki-üç defa altışar ay uzatmak suretiyle, o teklifimizin bütün geçerliliğini, hükmünü, faydasını ortadan kaldırmış oldunuz. Bu bakımdan, bugün bulunduğumuz noktada, bugünün şartlarını gözönüne alarak, Çokuluslu Güç'ün bundan böyle Türkiye'ye yararlı olmayacağına, aksine, orada bir kürt devletinin kurulmasına maalesef, yardımcı olduğuna, hatta, daha önceki arkadaşlarımın belirttiği gibi, PKK'ya da bazı yardımlarda bulunduğuna dair kuvvetli emarelerin bulunduğunu gözönüne alarak, bu gücün bir an evvel Türkiye'den ayrılması gerekir diye düşünmekteyiz; ama, Hükümetin yapması gereken şey, bu gücü geri göndermekle bitmemektedir. Ayrıca, Kuzey Irak'ta bir boşluğun devam edeceğini düşünerek, o boşluğu, bölgede lider olma iddiasında olan Türkiye'nin doldurması gerekmektedir; ama, üzülerek söylüyorum ki; üç sene önceki Türkiye'nin dış itibarına bakın, Türkiye'nin geldiği konuma bakın, 21 inci Asrın, Türkiye'nin ve Türklerin asrı olma iddiasındaki Türkiye'nin konumuna bakın, ikibuçuk üç yıl sonra Hükümetin sayesinde Türkiye'nin geldiği hazin duruma bakan... Bunu üzülerek ifade ediyorum.

Bugün, petrol boru hattında 12 milyon varil hampetrol beklemekte ve boru hattını çürütmektedir. Biraz önce söylediğim...

MUZAFFER İLHAN (Muğla) – O zaman niye kapattınız?

ENGİN GÜNER (Devamla) – O zaman kapatmak lazımdı da ondan; ama, bugün de açmak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güner, sözünüzü bağlar mısınız efendim?

ENGİN GÜNER (Devamla) – Bağlıyorum.

Bugün, petrol boru hattımız çürümekte; bize bunu çürüttürenler, kendileri ambargoyu delip, Irak'tan petrol almaktadırlar. İşte Amerika, işte Ürdün. Sırplara yardım edenler, İngilizler, Çekiç

Güç konusunda "Aman bunun süresini uzatın" diye bize gelmektedirler. Peki, Bosna'da niye müdahale etmiyorlar, aynı hassasiyeti orada niye göstermiyorlar?

Çok değerli arkadaşlarım, biz bu kadar fedakârlık yapıyoruz, Amerika'nın tutumuna bakınız... Kongrenin aldığı kararla, Türkiye'ye yapılan yardım, Kıbrıs ve insan hakları gerekçeleriyle kısıntıya uğratılıyor. İşte fedakârlığımızın bedeli. Sanıyorum ki, hepiniz benimle aynı fikirde olacaksınız; biz bu kadar enayi durumuna konulamayız. Şartlar değişmiştir, her şey değişmiştir, insanî amaçlarla getirdiğimiz bu güçün görev süresi ve misyonu bitmiştir, yeni şartlara göre değerlendirme yapılmalı ve bu konuda nihayet bir karar verilmelidir.

Burada belirtmek istediğim son bir husus; süre konusu bu işin çözümü değildir. Yani, altı ay uzatmak iş değil, bunu fonksiyonel şartlara ve esaslara bağlamak durumundasınız. Diyeceksiniz ki, "Arkadaşlar bu iş ne kadar sürecek?" Saddam kalana kadar, yani ölene kadar. Peki, Türkiye bu işin içinde olacak mı? Bugün İncirlik üssü kapandı diye nakliye uçakları Antalya Havaalanına taşındılar, diğer havaalanlarına taşınıyorlar; yani, bunlar içimizde. Bu ne kadar sürecek? Türkiye buna ne kadar tahammül edecek? İşin esası budur. Süre konusu belirlenmeli, gerekiyorsa, böyle bir ihtiyaç varsa, milletlerarası anlaşmalar yoluyla buna gidilmelidir.

Bir de şunu unutmamalıyız; biz bölge ülkesiyiz, Yarın bunlar gidecekler biz Irak ile birlikte yaşayacağız. Durumu incelemek için, bugüne kadar Irak'a bir Parlamento heyeti gönderebildik mi? Tek tek arkadaşlar gittiler, biz de gittik gördük. Hiç olmazsa, her partiden oluşan bir Parlamento heyeti gitmeli, ondan sonra burada tartışmalıydık, olayları yerinde görmeliydik. Bölgeye Amerikalısı, İngilizi, Fransızı hepsi gitti, görevli görevsiz herkes gitti, bizden kimse gitti mi?.. Hayır.

Çok değerli arkadaşlarım, bir hususu belirtmek istiyorum. Türkiye, maalesef, Çekiç Güç'ün oradaki operasyonları sonucu, taraf olmak durumunda kalmaktadır. Bu, son derece tehlikelidir. Diğer bir husus da, bu gücün -tabiî bundan önce yapılması gerekirdi- NATO çerçevesi içine alınması gerekirdi. Nasıl olsa, Bosna-Hersek'te, Sırbistan'daki hava sahasının kontrolü NATO'ya verilmek suretiyle, NATO'nun meşhur 6 ncı maddesi de aşılmış oldu, bunu bu şekilde uygulamamak için bir neden yoktu; ama, bu da yapılmamıştır. Birleşmiş Milletlerin eline, ileride nereye varacağı, kime karşı kullanılacağı belli olmayan bir koz verilmiştir. Bu da, Türkiye açısından üzerinde hassasiyetle düşünülmesi gereken bir konudur.

Şimdi Sayın Bakan buraya çıkacaklar, "Bunu siz getirdiniz" diyeceklerdir. Tekrar ediyorum, biz getirdik, o günün şartlarında bizim yaptığımız doğru idi, sizin yaptığınız yanlıştı. Siz hep yanlış yapıyorsunuz, her konuda yanlış yapıyorsunuz. İşi incelemiyorsunuz, detayına inmiyorsunuz, ileriyi görmüyorsunuz. Onun için, biz buna "dur" demesek, sizin "dur" deyeceğiniz yok; belki yirmi otuz yıl daha bu süreleri otomatikman uzatmaya devam edeceksiniz. Ben buradan haykırıyorum: buna "dur" diyoruz. Biz, Anavatan Partisi olarak getirdiğiniz önergeye "hayır" oyu kullanacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (ANAP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Grupları adına son konuşma, DYP Grubu adına Sait Kemal Mimaroğlu'nun.

Buyurun Sayın Mimaroğlu.

Sayın Mimaroğlu, konuşma süreniz 20 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA SAİT KEMAL MİMAROĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; "ikinci Huzur harekâtı" olarak nitelendirilen uluslararası gücün süresinin uzatılması nedeniyle, Doğru Yol Partisinin görüşlerini ifade etmek üzere huzurunuzdayım; Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Konu, fevkalade boyutlu bir konudur. Muhalefete mensup, Hükümete mensup arkadaşlarım son derece değerli fikirlerde bulunmuşlardır. Sayın Dışişleri Bakanımız, sorunu bütün boyutlarıyla anlatmıştır. Ben, soruna son derece makro son derece boyutlu açıdan bakmak gerektiğini düşünüyorum.

Biz, bir uluslararası gücü konuşuyoruz. O nedenle, herşeyden evvel, konuya girmeden evvel, müsaade ederseniz, Türkiye Büyük Millet Meclisi huzurunda şu çağrıda bulunmak istiyorum: Azerbaycan'da uluslararası güçlerin etkin olmasını, Bosna-Hersek'te Türk ve İslam kıyımının sona erdirilmesini; Makedonya'da, Yunanistan'ın koyduğu ambargonun kaldırılmasını ve nihayet, Irak'ta barış ve huzurun sağlanması için, uluslararası kuruluşların etkin katkıda bulunma çağrısında bulunuyorum. Biz Avrupa Konseyinde, 32 devletin önünde, Bosna-Hersek'te İslâm katlinin sona erdirilmesini, Azerbaycan'da Ermenilerin yaptığı haksızlığa müdahale edilmesini, edilmemesi halinde çifte standart uygulanmış olacağını dünya kamuoyuna defalarca söyledik; buradan da tekrar duyuruyorum.

Değerli arkadaşlarım, hepimiz biliyoruz, savaş, kötülüklerin kaynağı olan büyük bir felâkettir; fakat, savaş sonuçlarının tasfiyesi daha da büyük bir felâkettir. İkinci Dünya savaşının sonuçlarının tasfiyesi, uluslararası camiaya elli yıla mal olmuştur. 1991 Körfez savaşının sonuçlarının tasfiyesi de zaman alacaktır. 1991 körfez savaşı sonucunda müstevli devlet sınırlarına çekilmiş, Kuveyt kurtarılmış, silahlar susmuş; ama iş bitmemiştir. Savaşın çok şeyi bitirdiği hiç görülmemiştir. Bugün karşılaştığımız sorun, işte bu sorun.

Ben, bu son derece boyutlu konuda katiyen polemiğe girmek istemiyorum; bu dönemden önceki Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin tasarruflarına saldırıda bulunmak istemiyorum. Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri takdir eder, icra kararı alır; bu, saygıdeğer bir karardır. Yalnız bir konuda bir tek cümle söylememe izin veriniz. Doğrusu, Sayın Anavatan Partisi Grubunun tutumunu hiç anlayamıyorum. Çekiç Güç denen çocuk, onların doğurduğu çocuktur, şimdi biz bu çocuğu kontrol altında tutmak istiyoruz.

ENGİN GÜNER (İstanbul) – İzah ettim, çocuk canavar oldu şimdi.

SAİT KEMAL MİMAROĞLU (Devamla) – Biz bu çocuğu kontrol altında tutmak istiyoruz. Gerçekten, durumu yakından izlemeleri gerektiğini düşünüyorum. Uzatmalar konusunda, çocuk büyüdü, çocuk bölgeye reentegre oldu. Evet, şartlar değişti; fakat şartlar, bu Çekiç Kuvvetle beraber değişti, hiç yanlış yapmayın. Dış politika yanlışı affetmez. Öyle, bir gücü sokacaksınız, bu güç bölgede dengeler kuracak, sonra, yarın sabah çekeceksiniz... Hayır, yanlış.

Bakın, çok açık söylüyorum: Doğru Yol Partisi olarak biz, bu gücün Türkiye'ye girmesine karşı çıktık. Eğer 1991'de bir Doğru Yol Partisi Hükümeti iktidarda olsaydı, bu güç Türkiye'ye girmeyecekti. Gayet açık. Girmesi yanlış olmuştur, bugün çıkması yanlış olacaktır. Bir yanlışı yeni bir yanlışla tamir edemezsiniz.

EKREM PAKDEMİRLİ (Manisa) – Ne mantık!

SAİT KEMAL MİMAROĞLU (Devamla) – Gayet açık.

Değerli arkadaşlar, arkadaşlarım bütün boyutlarıyla irdeledikleri için konuya fazla girmek istemiyorum. Fakat, meselenin hükümranlık haklarıyla ilgili yönüne dokunmak istiyorum.

Şüphesiz, gayet açık, bir ülkede yabancı bir gücün bulunması, psikolojik ve siyasî rahatsızlıklara neden olur, tepkilere neden olur; amma, eğer bu yabancı güç, o ülkenin anayasasına göre davet edilmişse, bu gücün görevine her an son vermek, o devletin ve o ülkenin büyük millet meclisi-

nin iradesine tabi ise ve eğer o güç, o ülkenin denetimi altında görev yapıyorsa, bu takdirde, uluslararası hukukta egemenlik haklarını ilgilendiren hiçbir sorun yoktur. Bugün, durum budur. Tekrar ediyorum;1991 Nisanında, eğer bir Doğru Yol Partisi hükümeti işbaşında olsaydı, böyle bir gücü davet etmeyecekti.

M. RAUF ERTEKİN (Kütahya) – Gönderin şimdi.

SAİT KEMAL MİMAROĞLU (Devamla) – Şimdi, biz, davet edilmiş gücün durumunu nasıl organize edelim diye konuşuyoruz. Şimdi, biz, bu gücün gitmesi halinde bölgede ne olur diye düşünüyoruz...

M. RAUF ERTEKİN (Kütahya) – Üç senedir düşünüyorsunuz.

SAİT KEMAL MİMAROĞLU (Devamla) – Devletler umumî hukukunda birtakım dengeler kurulur. Bu dengeler, orada mevcut verilere göre kurulur. Bugün, bu gücün verdiği veriler içinde, son derece rahatsız bir bölgede, son derece sallantılı bir denge kurulmuştur. Bu güç gittiği zaman bu denge ne olacaktır?..

Arkadaşlarım belirttiler, tekrar etmek istemiyorum; Sayın Dışişleri Bakanı da anlattı, Sayın Erdal İnönü'de bahsettiler, bu gücün gitmesi halinde, o dengelerin ne olacağını bilmenin imkânı yoktur. Bir kere, bu güç başka yerde faaliyetini sürdürebilir. Bu gücün başka yerde faaliyetini sürdürmesine müsaade etmek, affedilmez bir siyasî hatadır. Bugün, bu güç, Türkiye'de, Türk makamlarının denetimindedir, Türkiye'de Türk kumandanlarıyla beraber iş yapmaktadır. Bu güç, Türkiye'de, sadece Irak'la ilgili olarak ve bu bölgedeki muhtemel çatışmalara mani olmak üzere görev yapmaktadır.

Burayla ilgili tespitlerimiz şunlardır: Saddam Hüseyin, yeniden kitlesel imha silahları imalâtına başlamıştır. Bu gücün buradan gitmesi halinde, buradaki Türkmen kardeşlerimize ve buradaki Kürt kardeşlerimize yapılacak bir saldırının, bir imha hareketinin, yapılacak bir hakim olma hareketinin doğuracağı tehdidi düşününüz, doğuracağı büyük göçü düşününüz ya da Türkiye'nin böyle bir harekete tek başına müdahale ettiğini düşününüz... Siyasî tarihi çok iyi bilmek lâzımdır. Şu anda -tekrar ediyorum, hep tekrar ediyorum- siyasî bu gücün Türkiye'de yerleştirilmiş olması yanlıştır; ama, bugünkü koşullarda gitmesi de yanlış olacaktır; hep bunu söylüyorum.

M. RAUF ERTEKİN (Kütahya) – Nasıl yanlış oluyor?

SAİT KEMAL MİMAROĞLU (Devamla) – Şimdi, Kuzey Irak'ta bir çatışmanın, büyük bir buhranın ortaya çıkması halinde iki yol vardır: Türkiye, böyle bir çatışmaya ya tek başına müdahale eder; ki, bu takdirde uluslararası camiada Türkiye'nin adı saldırgandır, Türkiye'nin adı yayılmacıdır. Unutmayınız, Osmanlı İmparatorluğu korkusunu Batı, hâlâ yaşamaktadır ve yine unutmayınız, bugün Ortadoğu'da yaşadığımız rahatsızlığın temelinde, Batı'nın Osmanlı İmparatorluğunu haksız, sunni ve yersiz bölmüş olmasının temelleri yatmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu 72 yıl önce batmıştır; fakat, Osmanlı İmparatorluğunun çizdiği sınırlarda hâlâ uluslararası camia barış ve huzur kuramamıştır. Bunu gayet iyi bilmek lâzımdır ve bu işi bütün unsurlarıyla çok iyi düşünmek lâzımdır.

Türkiye, bu bölgede bir çatışma hareketinin çıkması halinde, bir dayanışma içinde kollektif bir müdahale yaparsa, adı "huzuru tesis eden devletlerden biri" olur. Tekrar ediyorum, tek başına müdahale ederse; saldırgan ve yayılmacı olur. Türk dış politikası böyle bir hataya müsaade edemez.

Hepimiz biliyoruz, bu bölgede fevkalade ciddî bir ekonomik buhran yaşanmaktadır. Bölgenin, ekonomik yardıma, uluslararası yardım kuruluşlarının yardımına ihtiyacı vardır. Bunlar diyor

ki, "bizim bu yardımı götürmemiz için bölgede güvenliğe ihtiyacımız vardır, Çekiç Güç bölgede bu güvenliği sağlayacaktır." Çekiç Güç, bölgede bu güvenliği sağlamaktadır ve Türkiye bu güvenliğin sağlanmasına katkı getirmeye mecburdur.

Çekiç Güç'ün başka bir yere gitmesi, faaliyetlerini başka bir ülkede sürdürmesi halinde, bugün Türkiye'nin Çekiç Güç üzerinde yürütmekte olduğu bütün etkinliğine son verecektir. Artık bu güç, Türkiye'nin hakimiyeti, katkısı ve kontrbisyonu (Contribution) dışında faaliyette bulunacaktır. Türkiye, Ortadoğu'nun en büyük devletidir; Türkiye, böyle bir hataya düşemez. Türkiye'nin, Ortadoğu'nun oluşumları dışında kalması ve onun bu oluşumların dışına çıkaracak bir harekette bulunması, fevkalade hatalı olacaktır. Yalnız, şurası kesindir ki, Türkiye, uluslararası camia nezdinde, Irak'ta, bugünkü gergin, istikrarsız ve belirsiz durumun sona erdirilmesi; Irak merkezî yönetiminin, Kuzey Irak'a karşı yayılmacı, bastırıcı ve sindirici hareketlerinin önlenmesi için gerekli teşebbüsleri de yürütmek zorundadır. Yani, Türkiye, bir taraftan ambargonun kaldırılması, diğer taraftan, Irak'ın uluslararası camiaya demokratik olarak reentegre olması için çalışmalar yapmak mecburiyetindedir. Çünkü, bu istikrarsız durum, her an patlamaya hazır bir mahiyet sunmaktadır. Türkiye, böyle bir durumda, elbette, her halükârda zarar görecektir; ama Türkiye, bunu bir huzur harekâtıyla birlikte yürüttüğü zaman, bu zarar çok daha az olacaktır.

Hiç kimse tereddüt etmesin, bütün cumhuriyet hükümetleri, ülkenin âli menfaatlarını, çıkarlarını ön planda tutar. Bugünkü Hükümet de, bunun dışında hiçbir mülahazayı dikkate almaz.

Gayet tabiî, Türkiye'nin bu bölgeye karşı bir de moral zorunluluğu vardır. Türkiye, bu moral zorunluluğunu yerine getirmeye mecburdur.

Bir konu daha fevkalade önemlidir; Türkiye'nin dış politikasının temelinde, Irak'ın bölünmemesi yatmaktadır. Çekiç Güç, Irak'ı bölmek değil, bölmemek için orada bulunmaya mecburdur. Türkiye, Irak'ı bölecek hiçbir harekete ödün veremez. Türkiye, bu tip her harekete karşı çıkar. Türkiye'nin dış politikasının temelinde, Irak'ın her şartta bölünmemesi vardır. Bugün, Çekiç Güç'ün bu amacı gerçekleştirmekten başka bir yolu da yoktur.

Bir husus önemle vurgulanmalıdır: Çekiç Güç, Türkiye'de bir anlaşmaya göre vardır. NATO, nasıl ki uluslararası NATO Paktına göre İncirlik Üssündeyse, Çekiç Güç de, Türkiye'nin çağrısı ve yapılmış karşılıklı bir anlaşmaya göre vardır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bir konu daha son derece önemlidir; Çekiç Güç'ün, Türkiye'ye ilişkin olaylarda hiçbir yetkisi, hiçbir etkisi yoktur. Çekiç Güç sadece, Kuzey Irak'taki muhtemel kötü gelişmeleri Türkiye ile beraber önleme amacına yönelik olarak oradadır. Bütün bu değerlendirmeler yapıldıktan sonra, biz, Doğru Yol Partisi Grubu olarak, bugünkü konjonktürde, Irak'ın bütünlüğünün korunması, Çekiç Güç'ün, sadece Irak'ta insanî amaçlar istikametinde görev yapması, Çekiç Güç'ün, daima Türkiye Cumhuriyetinin ve devletinin denetiminde kalması kayıt ve şartıyla, bu tezkereye olumlu oy kullanacağız.

Değerli arkadaşlarım, kürsüyü terk etmeden evvel, bir çağrıda bulunmama müsaade ediniz. Çekiç Güç'ü Türkiye'ye davet eden, Çekiç Güç'ün Türkiye'de kalma süresini beş defa uzatan dönemin Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin sayın üyeleri bugün anamuhalefet sıralarında bizimle beraberdir. Kendilerini, Çekiç Güç'ün süresinin uzatılmasına olumlu oy vermeye davet ediyorum. Kendilerini, siyasî etik adına olumlu oy vermeye davet ediyorum. Kendilerini, devletin devamlılığı fikri uğruna, müspet oy vermeye davet ediyorum.

M. VEHBİ DİNÇERLER (Ankara) – Davetiniz kabul edilmedi Hocam...

SAİT KEMAL MİMAROĞLU (Devamla) – Ve nihayet, kendilerini, siyasî tutarlılık adına müspet oy vermeye davet ediyorum. Eğer müspet oy kullanmazlarsa, Türk kamuoyuna siyasî tutarlılıklarını ispat etmekte son derece güçlük çekeceklerdir.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Mimaroğlu.

Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Hükümet adına Dışişleri Bakanı Sayın Hikmet Çetin, buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Gaziantap) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; grup sözcülerine teşekkür ederek konuşmama başlamak istiyorum.

Sayın İnönü ve Sayın Mimaroğlu bazı konulara değindiler, ben onları tekrar etmek istemiyorum. Dış politika olduğu için, gerçekten polemiğe gelmiyor ve ben, kişi olarak da fazla polemik yapmak istemiyorum; yoksa, Sayın Engin Güner'in söylediklerinin hiçbir tarafının tutarlılığı yok. Gerçekten, çok yadırgadığımı belirtmek istiyorum; çünkü, devletin devamlılığı önemlidir. Çelişkiden kurtulmak için de çok rahat bir yol bulmuş, "şartlar değişti" diyor.

CEM KOZLU (İstanbul) – Değişti tabiî...

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Bir tek şart değişti, siz İktidarda değilsiniz, başka şart değişmedi. "Biz yaparken doğruydu, siz yapıyorsunuz, yanlıştır..." diyor.

Değerli arkadaşlarım, gerçekten, birbirimizi anlamamız lazım. Sayın Engin Güner "boru hattı çürüyor; niye Irak'la konuşulmuyor?" diyor. Değerli arkadaşlarım -o zaman burada olanlar anımsayacaklar- o zaman SHP'nin Genel Başkanı Sayın Erdal İnönü, Irak'la -aynı Irak, aynı yönetim var Irak'ın başında, Saddam Hüseyin bugün de devlet başkanı- savaş olmasın uğraşısını verirken, o zamanın İktidar mensupları, "Gidip Saddam'ın elini sıktın, nasıl buraya geliyorsun?" diye bu kürsüden bağıran insanlar, şimdi geliyorlar, "Siz Irak'la niçin temas kurmuyorsunuz?" diye buradan konuşma yapıyorlar. Bu, önemli bir ilerleme, bunu tebrik etmek lazım.

ALİ ER (İçel) – Velevki biz yanlış yaptık, siz doğrusunu yapın...

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, Sayın Güner "boru hattı çürüyor" diyor. Bu konulara girmek istemiyorum; ama, söylendiği için tutanaklara geçiyor. O zamanı anımsayınız, daha Güvenlik Konseyi kararı Türkiye'ye ulaşmadan, 8 Ağustos 1990 tarihinde, alelacele boru hattını kapatacaksınız, yapmayın, etmeyin, bunun geleceği var dedikleri zaman muhalefeti eleştireceksiniz, bugün de kalkıp eyvah, boru hattı çürüyor diyeceksiniz... Yapmayın bunları.... Yani, halk bunları görüyor, vatandaş bunları görüyor, O zaman "savaştır, savaşın getireceği çok büyük sorunlar olacaktır, o sorunlar en fazla Türkiye'yi etkileyecektir" dedik. Bizim, o zaman muhalefetteyken bütün çabamız -Genel Başkanımızı Bağdat'a göndermeye kadar giderken- amacımız bu savaşın getireceği bugünkü sorunları önleyebilmekti.

Şimdi, Sayın Güner çok kolay bir yol bulmuş "şartlar değişti" diyor. Ambargo mu kalktı? Irak dünyayla barıştı mı? Irak, Güvenlik Konseyi kararlarına uydu, Irak'a gerçek anlamda barış mı geldi? Hangi şartlar değişti? Bir tek şart değişti, ben gittim, benim yaptığım doğruydu, sizin yaptığınız yanlış.

M. VEHBİ DİNÇERLER (Ankara) – Hayır, hayır...

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Yine, Sayın Güner "efendim, bir anlaşma yapılması lazımdı" diyor, Niye yapmadınız? Çağıran sizsiniz.

Değerli arkadaşlarım, onun için, devletin devamlılığı önemlidir. Vatandaş bunları görüyor. Ben diyorum ki, eğer bugün -ben bir kaç defa bu kürsüden söyledim- sıfırdan başlama durumunda olsaydım -Sayın Mimaroğlu söyledi- 1991 yılına geri dönme durumunda olsam, acaba Çekiç Güç sistemini mi öngörürdüm, böyle bir düzen mi kurardım? Benim kişisel görüşüme göre, hayır.

ALİ ER (İçel) – "Hayır"sa, kaldırın.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Hayır; ama, devletin önemi var, devletin devamlılığı var. Biz iktidara geldiğimiz zaman bunu karşımızda bulduk. Böyle bir düzen kurulmuş, bu düzeni kuran iktidar, o zamanki iktidar bugün kalkıyor "niçin bunu yaptınız, niye yaptınız?" diyor, arkasından da bugün, "çünkü şartlar değişti" diyor. Hangi şartlar değişti? Şartın değiştiği yok.

CEM KOZLU (İstanbul) – 700 bin kişi geri döndü.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Sadece siz değiştiniz, iktidar değiştiği için, kendi kendinize gerekçe bulmaya çalışıyorsunuz.

ENGİN GÜNER (İstanbul) – Sayın Bakan, hayır... Şartlar değişti, biz o zaman onu getirirken şartlar böyle değildi.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Sayın Engin Güner ciddî bir arkadaşımızdır, partileri iktidarda da bulundu. Böyle basında çıktı, böyle oldu, bunlar teröre destek oluyor diyor. Ben, burada devletin arşivlerine dayanarak, devletin bilgilerine dayanarak burada bilgi veriyorum, bunlar değerli olmuyor, "böyle duyumlar var" diye grup adına bunları söylüyor...

Değerli arkadaşlarım, devletin bütün yetkilileriyle konuşuldu, devletin istihbarat yetkilileri var, devletin Genelkurmayı var, devletin silahlı kuvvetleri var, devletin bütün güçleri var, bunlarla konuşuluyor, bunlar "elimizde bunları kanıtlayan böyle bir bilgi yok" diyor, buna karşı, gruplar adına kalkıp hâlâ "efendim, böyle ciddî iddialar var" deniyor. Nerede var o ciddî iddialar?

ENGİN GÜNER (İstanbul) – Herkes söylüyor.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – "Herkes söylüyor"... Siz, devlete inanmayacaksınız, herkesin söylediğine inanacaksınız... İktidarda bulundunuz... Herkes değil, siz söylüyorsunuz onları ve kendiniz inanmaya çalışıyorsunuz.

ENGİN GÜNER (İstanbul) – Ama devletin haberi olmuyor birçok şeyden.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, evvela kendimizle tutarlı olacağız, kendimizle çelişkiye düşmeyeceğiz.

ALİ ER (İçel) – Siz düştünüz şimdi.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Ben çelişkiye düşmedim. Ben söylüyorum; 1991 yılında sıfırdan başlasam, buna hayır derim; ama ben, devletin yararını, devletin çıkarını burada gördüğüm için, bugün devam ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, yine Sayın Güner diyor ki "kayıplarımız çok büyük oldu." Tabiî büyük oldu, 20 milyar dolara ulaştı. Yani bu polemiklere girmeyin, getirmeyin bu konuyu buraya . Hani bire yirmi alacaktınız? Türkiye buradan kazançlı çıkacaktı? Bunu söyleyen hem siz olacaksınız, hem de Türkiye'yi o zaman savaştıracaksınız, Türkiye'nin meydanlarından oraya uçak gönderip Irak'ı bombalayacaksınız, bunları yapacaksınız...

Şimdi de "Türkiye ile Irak karşı karşıya geldi" diyorsunuz. Siz getirdiniz. Biz bunu düzeltmeye çalışıyoruz.

M. VEHBİ DİNÇERLER (Ankara) – Sayın Çetin, 20 milyarı biz alırdık; siz alamıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Dinçerler, rica ediyorum... Çok müdahale ediyorsunuz.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu arada, Sayın Asiltürk'ün söylediği çok vahim bazı şeyler var, oraya da değinmek istiyorum. Bir kere, yanlışlıklar var, onları, ben konuşmamı yaparken düzeltmeye çalıştım, demek ki, olmamış. Bir kere, Çekiç Güç'ün Türkiye'yi savunma gibi bir görevi yok. Çekiç Güç'ün Irak'a karşı Türkiye'yi savunma diye bir görevi yok. Ben bunu anlatmaya çalıştım, Çekiç Güç'ün, Türkiye'nin topraklarında bir görevi yok. Çekiç Güç o gün hangi amaçla geldiyse, bugün o amaç devam ediyor. Yani, Kuzey Irak'ta herhangi bir karışıklık olursa, herhangi bir istikrarsızlık olursa, -Çekiç Güç bunu caydırmak için orada; ama, buna rağmen devam ederse- Türkiye, o zaman söyledi bunu, devam ediyor, "ben tek başıma değilim, bunu uluslararası bir güçle önlemek..." diyor. O nedenle, Türkiye kendini savunamıyor mu da davet ediyor... Türkiye kendini savunur, Türkiye kendini savunma gücüne sahiptir, Çekiç Güç'e de, başka bir güce de ihtiyacı yoktur; amacı da o değildir.

Yine Sayın Asiltürk, teröre yardım konusunda, aslında üzerinde çok ciddî durulması lazım gelen şeyler söyledi ve aslında o eleştiri Çekiç Güç'e değil, o eleştiri, bundan sorumlu olan Türk Silahlı Kuvvetlerine, Genel Kurmayına dahi yapıldı; çünkü, şunu söylüyor Sayın Asiltürk...

BAHATTİN ELÇİ (Bayburt) – Saptırıyorsunuz.

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – Biraz sonra söyleyeceğim, anlatacağım, dinleyin.

Diyor ki, Ermenistan'a bunların yardım malzemesi götürdüklerine dair bizim elimizde idida var veya bilgi var. Mademki konu açıldı. Bunun anlamı şudur: Herhalde F-16 uçakları -tek kişilik uçaklardır- malzeme götürecek değil; ya Awacs'la götüreceksiniz ya helikopterle götüreceksiniz. O Awacs ve o helikopterlerde mutlaka Türk subayının olması lazım. Yani, bunun anlamı, Türk subayı ile beraber yabancılar helikopterlere ve Awacs'lara bindiler, Ermenistan'a yardım malzemesi götürdüler.

Yapmayın değerli arkadaşlarım, Türk Silahlı Kuvvetlerine, Türk güçlerine böyle iftiralar atmayın; çünkü, bunun muhatabı Genelkurmaydır, bunun muhatabı Türk Silahlı Kuvvetleridir. O helikopterlerin içinde, o uçakların içinde mutlaka Türk Silahlı Kuvvetlerinden birinin olması lazım. Bunlar İncirlik'ten kalkarak bütün Türk hava sahasını geçecekler, bütün yolları geçecekler, bunu hiç kimse görmeyecek, bulmayacak ve Türkiye'den kalkıp Ermenistan'a geçecekler. Bu gerçekten vahim bir iddiadır, bu iddianın bu kürsüden söylenmemiş olmasını çok dilerdim; ama, Grup adına söylendiği için de bunu yanıtlamak durumundayım. Gerçekten çok vahim bir iddiadır; bu iddia eğer doğru ise, bunu yapanların mutlaka Yüce Divana verilmesi lazımdır. Bu iddiayı burada ispatlamak durumundasınız.

Burada Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Genelkurmayının, Emniyetinin, hepsinin sorumluluğunda olan bir konuda, Çekiç Güç Ermenistan'a askerî yardım malzemesi götürüyor diyeceksiniz ve ondan sonra da bu konuşmayı grup adına yapacaksınız; mümkün değil.

Eleştiri yaparken, bunun dozunu iyi tutun; Türkiye hepimizin ülkesidir, devlet hepimizindir, kurumlar hepimizindir. Böylesine vahim iddiaları burada ileri sürmek çok yanlıştır. Böyle söyleniyor diyerek de bu konuyu buraya getiremezsiniz.

ŞEVKET KAZAN (Kocaeli) – Nereye götüreceğiz?..

DIŞİŞLERİ BAKANI HİKMET ÇETİN (Devamla) – İncirlik'ten kalkılacak, Erivan'a kadar gidilecek ve bunu hiç kimse görmeyecek ve içinde başka subaylar da olacak ve bunu görmeyecekler. Hayır, bu mümkün değil değerli arkadaşlarım.

Elbette ki, eleştiri yaparsınız, eleştirinin de bir sınırı var, bir hududu var, bunu aşmamak lazım.

Sayın Asiltürk, "Çekiç Güç Türkiye'de niçin bulunmuyor; gelip Türkiye'de yerleşti" dedi. Ben konuşmamın başında da söyledim: Çağıran o zamanki iktidar, gelin diyen o zamanki iktidar; yani kendiliğinden, zorla Türkiye'ye gelmiş değil. Niçin ve nasıl geldiği açıkça biliniyor.

Değerli arkadaşlarım, bu vesileyle Kuzey Irak'taki vahim ve hepimizi üzen olay hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum. Gerçekten 3 subayımızın da şehit olmasına yol açan olay, çok vahim bir olay. İlk başta yapılan incelemeler henüz sonuçlanmış değil; ama, ilk yapılan incelemelere göre, o helikopterlerin Zaho'ya gittiği ve Kuzey Irak'ta bulunduğu konusunda bilgiler var. Zaten içinde Türk subayları var ve Türk yetkililerin izniyle o helikopterler orada uçmuştur. Helikopterlerin o gün bölgede olduğu biliniyor, Awacs'ın da bölgede olduğu biliniyor; Awacs uçaklarının içinde de Türk subayı var. Fakat ilk yapılan incelemeler, büyük bir yanlışlığın olduğunu açıkça gösteriyor. Ben ilk inceleme raporlarını söylüyorum, incelemeler daha devam ediyor. İlk yapılan incelemelere göre, helikopterler çok alçaktan uçtukları için, radarla irtibat kurulamamış. Onun üzerine Awacs'tan giden talimat "Bunları yakından izleyin" şeklinde; gelen cevapta, bunların Irak helikopterleri olduğuna dair bilgiler geliyor. Israr ediliyor, tekrar o bilgiler gelince "gerekeni yapın" diye talimat gidiyor ve maalesef, 26 kişinin ölümüne yol açılmıştır. Bu, çok vahim bir yanlışlıktır, bir hatadır; ilk incelemeler onu gösteriyor. 26 kişi arasında maalesef 3 tane değerli subayımız da şehit olmuştur. Sonradan, hiçbir helikoptere -daha önceki talimat, anlaşılan geniş tutulmuş- ateş edilmemesi gerektiği -yani Irak helikopteri de olsa- şeklinde ayrıntılı, yeni bir talimat hazırlanmış ve ilgililere verilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, yine Sayın Asiltürk konuşmalarında, "Uçaklar istedikleri gibi hareket ediyorlar" dediler; ama, istedikleri gibi hareket etmiyorlar. Etmemeleri gerekir; eğer ediyorlarsa, bunun sorumlusu Türk makamlarıdır. Çünkü, eldeki bilgilere, talimatlara göre, bizim bilgimiz ve haberimiz olmadan hareket etmemeleri gerekir. Eğer böyle bir şey varsa, bunun sorumlusu Türk makamlarıdır, bunun sorumlusu, kesinlikle Çekiç Güç'ün olmaması gerekir.

Değerli arkadaşlarım, bütün bunlar değerlendirilerek, devletin devamının önemi dikkate alınarak, başlamış olan bu sistemin, bugünün koşulları değerlendirildiğinde, bu gücün bir süre daha kalmasının, Türkiye'nin yararına olduğu sonucuna varılmıştır.

Ben, 'bunun ambargoyla ilgisi yok' derken, yine Sayın Güner beni yanlış anladı veya ben yanlış anlattım. Çekiç Güç'ün ortaya çıkması Körfez Krizi sonucudur; Çekiç Güç'ün ortadan kalkmasıyla, ambargo ortadan kalkmaz. Yani, Türkiye'nin ekonomik sorunları ortadan kalkmaz. Çekiç Güç başka bir olaydır, ambargo başka bir olaydır. O nedenle, Çekiç Güç ortadan kalktığı zaman, ambargo ortadan kalkar, Irak sorunu çözülür veya Türkiye'nin zararı ortadan kalkmaz anlamında söyledim. Yoksa, elbette ki, bütün bunlar, Irak Savaşının sonucu, Körfez Savaşının sonucudur.

Değerli milletvekilleri, bütün bunların bitebilmesi için, Türkiye'nin o konuda gerçekten, bir an önce, Irak'la ve kuzeydekilerle temaslarını sürdürmesi, Güvenlik Konseyi daimi üyeleriyle her türlü teması kurması, gerekir. Hepimizin üzerine düşen görev de budur. Irak'ın, bir an önce Güvenlik Konseyi kararlarına uyarak, ambargonun ortadan kalkmasına yardımcı olması lazımdır. Bütün bunların çözümü odur. Ondan sonra Irak, kendi içinde, Kürt gruplarla, Türkmenlerle, Süryanilerle,

Araplarla bir araya gelir, diyalogla, görüşmelerle, otonomi mi kurarlar, başka bir yönetim mi kurar, o da kendilerinin bileceği bir iştir. Dışarıdan başka birilerinin Irak'a bir yönetim biçimi biçmesiyle, orada bir rejim kurmasına olanak yoktur. Bu, mümkün de değildir.

Irak'ın toprak bütünlüğü ve Irak'ın birliği, Türkiye'nin ve Hükümetimizin başından beri üzerinde -Sayın Mimaroğlu'nun dediği gibi- özenle durduğu bir konudur. Buradan vazgeçemeyiz, vazgeçmemiz mümkün değildir. Onun içindir ki, ben, konuşmamda da belirttim, bölgenin 4 tane önemli ülkesi vardır. Irak, İran, Suriye, Türkiye; bunların hayır diyeceği bir oluşumun orada ben gerçekleşeceğini sanmıyorum. Bunun içindir ki Türkiye, bugün için Suriye ve İran'la; ama, yarınki koşullara göre, buna Irak'ı ve Ürdün'ü de katarak, bu konudaki bölgesel işbirliğini ve danışmalarını sürdürecektir. Kesinlikle Irak'ın birliği ve bütünlüğü için elimizden gelen her türlü çabayı, sonuna kadar göstermeye kararlıyız.

Türkiye'nin yararı ve çıkarı 1991'de oluşturulan bu sistemin, özellikle terörle mücadelenin çok yoğun olduğu bir aşamada devamından yanadır.

Değerli arkadaşlarım, şimdi burada ayrıntılara girmek istemiyorum. Bir yandan arkadaşlarımız, "teröre destek oluyor" diyorlar; ama, ben bunun ayrıntılarını açıklamak durumunda değilim; fakat, Millî Güvenlik Kurulu toplantılarında, terörle mücadele eden, yaşamını ortaya koyup icabında şehit düşen yetkililer, "Özellikle Kuzey Irak'taki operasyonlar için, terörle mücadele bakımından, bizim buna ihtiyacımız vardır" demektedirler. Hayatlarını ortaya koyup icabında şehit düşenler bunu söylüyorlar. Kalkıp burada -özellikle Sayın Güner'in bunu söylemesini yadırgadım- Çekiç Güç'ün teröre destek olduğu şeklinde iddialar ileri sürülüyor. Orada mücadeleyi yürüten güvenlik güçlerimiz; gerek emniyet, gerekse silahlı kuvvetlere mensup güçlerimiz, özellikle bu yaz, bölgede yoğun bir terörle mücadele programı yürüttüklerini, bunun, zaman zaman kuzey Irak'a yansımasının zorunlu olduğunu, nitekim, gerek karadan, gerekse havadan zaman zaman oraya girmek durumunda kaldıklarını, Çekiç Güç olayının, buna serbesti sağladığını söyleyerek, bunların görev süresinin uzatılmasının yararlı olduğunu söylemektedirler.Buna karşılık burada, "Hayır bu böyle değil, birileri yazdı, ben falan yerde okudum, bunlar teröre destek oluyorlar" şeklindeki iddiaların gerçekle ilgisi olmadığını, bunun hiçbir şekilde kanıtlanmadığını bir kere daha belirtir, hepinize saygılar sunarım. (SHP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan benim konuşmamı burada çarpıtarak, hiç gereği olmadan, sanki Silahlı Kuvvetlere bir tenkit yöneltmişim gibi bir beyanda bulundular. 70 inci maddeye göre açıklama hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, şimdi kişisel konuşma isteklerini yerine getireceğiz, isterseniz ondan sonra size söz vereyim.

Şahsı adına, Sayın Abdüllatif Şener; buyurun.

Sayın Şener, süreniz 10 dakikadır.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Çokuluslu Güç'ün görev süresinin 30 Haziran 1994 tarihinden itibaren 6 ay uzatılmasıyla ilgili Başbakanlık tezkeresi üzerinde görüşmelerimizi sürdürüyoruz. Sonunda bir karar vereceğiz; Çekiç Güç'ün görev süresini Yüce Meclis ya 6 ay daha uzatacak veya, "çek, git" diyecek. Nereye git diyecek? "Nereye ister-

sen, oraya git" diyecek; "benim topraklarımı terk et." Bunu, bu Meclis söyleyecek; yabancı bir askerî gücü topraklarından çıkarmanın onurunu ve gururunu yaşayacak. (RP sıralarından alkışlar) Bu Meclis, milletin temsilcisi olduğu, milletin duygularına tercüman olduğunu ilan edecek. Türkiye Büyük Millet Meclisini yıpratmak için oluşturulmaya çalışılan bütün havayı olumsuz bugün vereceğiniz bu karar yok edecektir.

Herkes biliyor; bir ülkeye ayak basan asker, eğer, yabancı askerse, o ülkenin bağımsızlığından, onurundan, saygınlığından bir şeyler götürmek için gelir. 60 milyonun temsilcisi olarak, 60 milyonun duygularını dile getirmenin, şaha kaldırmanın bundan daha iyi imkânı olamaz, fırsatı ise bulunamaz.

Bugün, bunu burada gösterelim diyorum. Kararı Meclis verecektir; Meclisin vereceği bu karar, Meclisce olmalıdır diyorum. Bu konuda her milletvekili oyunu parti ve grup taassubundan uzak, bağımsız iradesiyle özgür duygularıyla vermelidir. Grup kararlarını, özgür iradesini kelepçeleyen bir mahkûmiyet alameti olarak kimse algılamamalıdır.

Sayın Bakan, Çekiç Güç'ün görev süresini, isterse Hükümetin uzatabileceğini, ama, işi Meclise bıraktıklarını belirttiler. Gelen, hep beraber biz de meclis olarak özgür irademizle kararımızı verelim.

Bakınız, ilk günden beri Çekiç Güç'le ilgili iddialar var; defalarca bu mecliste bu iddialar dile getirildi. Her seferinde önümüze uzatma tezkeresini koyan bu Hükümet, şimdiye kadar hangisine tatmin edici bir açıklama getirebildi? Bütün sayın milletvekillerinin bu gücün varlığından endişe duyduklarına inanıyorum, 60 milyon insanımız da bizim şu anda hissettiğimiz endişeleri aynen hissediyor. Bu kaygılar giderilemeden, giderilmeden nasıl bu tezkerenin lehinde oy kullanırız; bunu tekrar ve tekrar düşünmek zorundayız.

Önce şunu ifade etmek istiyorum. Çekiç Güç'ün varlığı, doğrudan doğruya Amerika Birleşik Devletlerinin ortadoğu ile ilgili uzun vadeli stratejisinin bir parçasıdır. Çünkü Çekiç Güç, 7 kezdir Amerika Birleşik Devletlerinin iradesinin bir ifadesi olarak 6 aylık sürelerle Türkiye'de konuşlandırılmaktadır. Peki, Hükümet, Amerika Birleşik Devletlerinin Ortadoğu ile ilgili uzun vadeli stratejisini ve bu stratejinin içerisinde Çekiç Güç'ün yeriyle ilgili olarak niçin hiçbir bilgi vermiyor? Geliyor, basit birkaç gerekçe söylüyor, iniyor ve oylamaya sunuluyor. Hükümet bu konuda bilgi vermediği halde, sayın milletvekilleri oy verirlerken, acaba rahatsızlık duymayacaklar mı?

Evet, insanî amaçlarla değil, ticarî ve Ortadoğu bağlantılı siyasal nüfuz yayılmacılığının bir sonucu, Amerika Birleşik Devletleri Körfez petrolleri üzerinde oturuyor, Çekiç Güç de, Amerika Birleşik Devletlerinin bu ticarî ve siyasî hesaplarının bir aracıdır. Sembolik gibi gözükse de, Çekiç Güç'ün asıl işlevi, Amerika Birleşik Devletleri bayrağını Kuzey Irak ve Körfez petrolleri üzerinde dalgalandırmaktır. Birinci olarak, Amerika Birleşik Devletleri, Kürt kartını Irak'a olduğu kadar Türkiye ve İran'a karşı uyarı olarak kullanmaktadır. Bunun Türkiye'ye karşı da bir uyarı olduğunu burada hissetmeyen hiçbir milletvekili olduğuna inanmıyorum. Aleyhindeki bir kartı aleyhinde kullanabilecek başka bir ülkenin de yeryüzünde bulunduğuna inanmıyorum.

İkinci olarak; Amerika Birleşik Devletleri Saddam'ın devrilmesini zaten kendisi istemiyor. Hükümet ise, burada Çekiç Güç'ün varlığı, Kuzey Irak'taki Saddam tehdidiyle meşrulaştırmaya çalışıyor, tıpkı aynen Amerika Birleşik Devletleri gibi. O da Saddam kozunu kullanarak bölgede kendi varlığını meşrulaştırmaya çalışıyor; 30 milyar dolarlık silah siparişlerini gerçekleştirmeye çalışıyor; petrol zengini ülkelerle ilişkilerini kendi çıkarları doğrultusunda bu tehditle sonsuza kadar sürdürmeyi hesaplıyor ve diğer taraftan, Çekiç Güç'ün koruması altında Kuzey Irak'ta yeni yapı-

lanmalar meydana geliyor. MCO denilen gönüllü kuruluşlar, vakıflar, dernekler Çekiç Güç'ün şemsiyesi altında âdeta casusluk örgütleri halinde, o bölgenin geleceğini tehdit edecek yeni bir yapılanmanın içerisine giriyorlar. Bunlar, bu yeni oluşumlar doğrudan doğruya Amerika Birleşik Devletlerinin çıkarlarını temine yönelik olarak varlığını sürdürüyor. Peki, tüm bu oluşumlardan, Çekiç Güç'ün görev süresini uzatmak suretiyle Türkiye ne kazanıyor; dersiniz: Hiçbir şey. Sürekli kaybeden taraf Türkiye'dir. Çekiç Güç'ün varlığı sebebiyle Kuzey Irak'taki alternatif arayışların önü tıkanıyor. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti de, bizzat kendisi hiçbir alternatif arayışa girmiyor. Bunun sonucu, Kuzey Irak'taki liderler ve Bağdat yönetimi arasında oluşabilecek özerk veya federal bir statünün oluşması önlenmekte, Çekiç Güç'ün varlığı, olduğu gibi tüm sorunları Türkiye'ye taşımaktadır.

Kuzey Irak'taki otorite boşluğu aynı zamanda, PKK'ya güvenli bir üs de sağlıyor.

Ankara-Bağdat arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi yine bu Çekiç Güç yüzünden önleniyor. Ambargo sebebiyle Türkiye zarara uğruyor. Bu, 20 milyar dolarla ifade edilen bir zarardır.

Açıkça, kendi isteğimizle sürdürdüğümüz bir çelişkiyi yaşamaya mahkûm ediliyoruz, salt Hükümetin önümüze koyduğu, getirdiği tezkereyi onaylama pahasına.

Sayın milletvekilleri, bölge sorunlarını bölge ülkeleri kendi aralarında çözmelidirler. Dış politikamızın ana mihveri bu olmalıdır. Yoksa, her bölgesel soruna Amerika Birleşik Devletleri müdahalesini davet edersek, bu, geleceğimizi tehdit eden sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Böylesi sonuçları ise bu mecliste bulunan hiçbir milletvekilinin kabullenebileceğine inanmıyorum.

Bakınız, Başbakanlık tezkeresindeki gerekçeler her seferinde aynı şekilde düzenleniyor, her seferinde aynı metin önümüze getirilip konuluyor ve bu gerekçeler incelenirse, gerçekten kabul edilebilir nitelikte de değil, Kuzey Irak'tan toplu göçü önlemekten bahsediliyor; ama şartlar öylesine değişmiş ki, toplu göç, Kuzey Irak'tan Türkiye'ye doğru değil, Türkiye'den Kuzey Irak'a doğru yaşanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen son cümlelerinizi söyler misiniz efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Ama, önümüze konan tezkere de hâlâ kuzey Irak'tan Türkiye'ye göçten bahsediliyor. Yine bu tezkerede, "Çokuluslu gücün yapısı, güce bağlı yabancı ülke silahlı kuvvetleri personelinin tabi olacağı statünün tayini; gücün, amaçlarına uygun biçimde kullanılmasıyla ilgili bütün kararları almaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" deniliyor.

Sayın milletvekilleri, Bakanlar Kurulunun, şimdiye kadar verdiğiniz bu yetkileri şu ana kadar kullanabildiğine inanıyor musunuz? Bu yetkiyi, şimdiye kadar nasıl kullandığıyla ilgili olarak da şu Meclise tek bir cümlelik bilgi verdiğine rastladınız mı, gördünüz mü, duydunuz mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen bitirir misiniz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Evet, hükümete, kullanamadığı ve açıklamalar yapamadığı yetkiyi burada vermeyeceğinize inanıyor, saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şener.

İkinci kişisel konuşma Sayın Algan Hacaloğlu'nun.

Buyurun efendim.

Süreniz 10 dakikadır.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Çekiç Güç'ün görev süresinin 6 ay daha uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Çekiç Güç'ün görev süresinin yedinci defa uzatılması için görüşmelerde bulunmaktayız. Muhalefetteyken Çekiç Güç'e karşı çıkanlar, ne yazık ki iktidara geldikleri zaman ABD'nin taleplerine, Millî Güvenlik Kurulunun önerilerine karşı çıkamıyorlar. Aynen olağanüstü hal uygulamasının uzatılmasında olduğu gibi, her 6 ayda bir "bu son defadır" diyerek, "bu son defadır" aldatmacasıyla önümüze gelerek uzatma önerisini sunuyorlar. Biz Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak, bugüne kadar her uzatma talebi karşısında direndik, her defasında "hayır" dedik. Bu defa da ulusal çıkarlarımıza, bağımsızlığımıza ve barışa duyarlılığımıza olan içtenliğimizi ortaya koyacağız ve Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak bu uzatma talebine bu defa da hayır diyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Nisan 1991'de 13 ülkenin 22 bin kişilik askerî gücünün katılımıyla gerçekleştirilen ve başarıyla sonuçlanan ilk hareketten sonra durum değişmiştir. Artık koşullar farklıdır, amaç değişmiştir. Temmuz 1991'de başlayıp, her 6 ayda bir, süresi uzatılan Çekiç Güç, artık 13 ülkenin insanî kaygılarından kaynaklanan bir operasyon değildir. Çekiç Güç, bugün 3 ülkenin 1 700 askerî personeli ve 76 savaş ve destek uçağıyla sürdürülen; ama, ağırlıklı olarak Amerika Birleşik Devletlerinin yönlendirdiği bir operasyona dönüşmüştür. Artık, Çekiç Güç'ün konuşlandırılma nedeni, varlık nedeni, insanî duygulara, barışa duyarlılık değildir; konunun stratejik boyutu vardır: Konu, artık, Amerika Birleşik Devletlerinin çıkarlarına alet edilmemizdir; konu, Batı'nın bölgedeki uzun vadeli çıkarlarına, kişilikli dış politika ilkesinden taviz vererek, destek sağlamamızdır. Bu operasyonun arkasında Birleşmiş Milletler yoktur, uluslararası camianın iradesi yoktur; bu operasyonun arkasında Amerika'nın iradesi vardır. Amerika'nın amacı, Sayın Dışişleri Bakanımızın dediği gibi, Irak'ın bütünlüğünü korumak değildir; Amerika'nın amacı, 36 ncı paralelin kuzeyinde, kendine, kendi çıkarlarına bağlı bir otorite, bir hükümet yaratmaktır.

Değerli arkadaşlarım, hepimizin bildiği gibi, geçen süre içinde bu süreç meyvelerini vermiş, temeller atılmış, destek sağlanmıştır ve yeni bir hükümetin binası tamamlanmak üzeredir. Kendimizi kandırmayalım; Çekiç Güç, Amerika Birleşik Devletlerinin belirlediği strateji doğrultusunda, kendi kurallarına göre görev yapmaktadır.

Bizim Çekiç Güç'ü denetlediğimize ilişkin sık sık yinelenen iddiamız da kendi kendimizi aldatmaktan başka bir şey değildir. Benden evvel konuşan arkadaşlarımız da dile getirdiler; Sayın Hikmet Çetin, "tüm uçuşlar, Diyarbakır İkinci Taktik Hava Kuvvetleri Komutanlığınca yayımlanan emirlere uygun olarak ve onun denetimi altında yürütülmektedir" demektedir. Madem öyledir Sayın Bakan, içinde üç subayımızın da şehit olduğu iki helikopterin Çekiç Güç tarafından düşürülmesini nasıl izah ediyorsunuz? Yoksa, o olayın sorumluluğunu da biz mi üstlenmekteyiz?!

Değerli arkadaşlarım, Hükümet, Çekiç Güç'ü hem zayıf, küçük, önemsiz bir güç olarak tanımlıyor hem de Çekiç Güç Türkiye'den giderse inisiyatifi yitireceğimizden kaygı duyduğunu belirtiyor. Hükümete ve bu doğrultuda görüş belirten Doğru Yol Partisi Sayın Sözcüsüne sormak istiyorum: Bu söylediklerinize sizler inanıyor musunuz? Bu söylediklerinizde mantık var mı, sormak istiyorum. (CHP ve RP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, Çekiç Güç'ün bir diğer adı, bildiğiniz gibi, Provide Comfort'tur; yani, huzur sağlama operasyonu. Peki, bu operasyon, bugüne kadar ülkemize ne ölçüde huzur sağlamıştır? Evet, ilk operasyonun sonucu olarak Kuzey Irak'tan Türkiye'ye göçün önü alınmıştır; ama;

şimdi ne olmaktadır? Şimdi, artık, Saddam baskısı altında Türkiye'ye göç etmek isteyenler değil, Türkiye'den Irak'a göç olayı vardır; Türkiye'nin güneydoğusundan Türkiye'nin batısına göç olayı vardır; evlerinden, köylerinden zorla koparılan insanlarımızın zorunlu göç olayı vardır. Bu koşullar altında, ne yazık ki, Türkiye'de kanama devam etmektedir. Yani, Çekiç Güç, ülkede terörün söndürülmesine, iç barışın sağlanmasına bugüne değin hiçbir katkı sağlamamıştır; peki, neye katkı sağlamıştır; sınırlarımızın korunmasına mı katkı sağlamıştır? Sayın Demirel'in dediği gibi, Türkiye'nin, kendi sınırlarını korumak için dış güce mi ihtiyacı vardır değerli arkadaşlarım?

Değerli arkadaşlarım, Hükümetimizin getirdiği bütün gerekçeler bahanedir, safsatadır. Hükümet de, ordu da Çekiç Güç'ün zararına inanmaktadır; ama, bunu dile getirememektedir. Belli ki, ortada bir pazarlık konusu vardır. Boru hattındaki bize ait petrolü boşaltabilme izni karşılığı Çekiç Güç'e bir altı aylık süre daha verilmek istenmektedir. Bu mudur millî dış politika; onurlu, kişilikli dış politika? Bu tavizler karşılığı boru hattını boşaltsanız'ne olur boşaltmasanız ne olur. (CHP ve RP sıralarından alkışlar) Ülkeyi içine sokulduğu kanamadan, yangından mı kurtaracaksınız?!

Sayın İnönü, boru hattının boşaltılması için Birleşmiş Milletlerin katkıda bulunması gerektiğini belirtti biraz evvel, Boru hattında tıkanıp kalan ham petrol bizim malımızdır; parasını ödemiş olduğumuz ve hakkımız olan maldır. Bunu almak için Güvenlik Konseyinin kararına ihtiyacımız yoktur; onun izin vermesi, ambargoyu kaldırması gerekmez. Amerika Büyükelçisinin geçenlerde söylediği gibi, bu, bizim sorumluluğumuz alanı içinde olan bir konudur. Eğer, bu ham petrol bugüne kadar boşaltılmamışsa, boru hattının çürümesine neden olunmuşsa, bunun surumlusu Hükümettir. Ne yazık ki, Hükümet bugüne kadar bu konuda kararlı davranamamış, görevini yapmamıştır. Eğer, bugün ambargo deliniyorsa, benden önce konuşan ANAP sözcüsünün de belirttiği gibi, ambargoyu delen taraf Türkiye değil bizzat Amerika'dır. Gidiniz Dışişleri arşivlerini inceleyiniz, gidiniz Bağdat'taki ticarî ilişkileri, şirket ilişkilerini inceleyiniz, göreceksiniz ki ambargoyu delen bizzat Amerika'nın kendisidir. Amerika, bize aba altından sopa gösterirken, kendisine çifte standart uygulamaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan biraz evvelki konuşmasında "Nisan 1991'de yetki bende olsaydı Çekiç Güç'e hayır derdim" dedi. Peki, bugün sizi "Hayır" demekten alıkoyan nedir; elinizi ayağınızı bağlayan nedir; basiretinizi bağlayan nedir? Anlaşılan, bu Çekiç Güç belasının başımızdan gitmesi için Koalisyon Hükümetinin düşmesi gerekmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bu vesileyle, çok önemli gördüğüm bir diğer konuya da değinmek istiyorum, bu konuda Koalisyon Hükümetini uyarmak istiyorum. Son zamanlarda etrafta, Azerbaycan Dağlık Karabağ'da barışın tesisi ve sürdürülebilmesi için, Erzurum'da, bir başka, Çekiç Güç benzeri konuşlandırılmanın söylentileri dolaşmaktadır. Bu oluşuma yeşil ışık yakılması son derece yanlış olur; bu, son derece vahim bir hata olur. Buradan uyarıyorum. Böyle bir adım, Doğu Anadolu'nun internasyonalize edilmesi anlamına gelir; aynen güneydoğuda olduğu gibi, bağımsız dış politika izleme olanaklarımızı birkaç Batılı ülkeye kaptırmamıza neden olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hacaloğlu, lütfen cümlenizi bağlar mısınız efendim?

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – ... ne Azerbaycan'ın, Nahcivan'ın esenliğine ne de bölgede barışın oluşumuna katkı sağlar; sadece ve sadece Kafkasya'da, Azerbaycan'da dengelerin kendi beklentileri ve çıkarları doğrultusunda oluşumuna destek sağlar.

Değerli arkadaşlarım, Ortadoğu'da, Amerika Birleşik Devletlerinin ileri karakolu olmayı, Batılı güçlerin çıkarlarının bekçisi olmayı içimize sindiremeyiz, sindirmemeliyiz. İncirlik'teki Çekiç Güç herhalde bostan korkuluğu değil. "müsaade ettik, sonucuna da katlanacağız" demeye artık son vermeliyiz. Artık başımızı dikleştirmenin zamanı gelmiştir.

Bu anlayışla, Yüce Meclisin, Çekiç Güç'ün görev süresinin uzatılmasına hayır diyerek, ilkeli ve onurlu dış politika izlenmesi, çıkarlarımızın korunması ve çevremizde barışın sağlanmasına katkı konularında Koalisyon Hükümetini ciddî olarak uyarması dileğiyle, hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum. (CHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hacaloğlu.

VI. – SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1. – Malatya Milletvekilli Oğuzhan Asiltürk'ün, Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in, konuşmasında ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüşü kendisine atfettiği iddiasıyla konuşması

BAŞKAN – Sayın Asiltürk, siz sataşmadan dolayı söz istiyor musunuz?

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Asiltürk, Sayın Bakan, ilk yaptığı sunuş konuşmasında dedi ki; "helikopterlerde ve uçaklarda birden fazla Türk güvenlik kuvvetleri de vardır" Arkasından, siz, konuşmanızda "Çekiç Güç Ermenistan'a da yardım ediyor" dediniz. Sayın Bakan, bu konuşmanızı şöyle yorumladı ve dedi ki: "Uçaklarda birden fazla Türk güvenlik kuvvetleri olduğuna göre, demek ki, Türk güvenlik kuvvetleri de Ermenistan'a yardım ediyor gibi bir sonuç çıkıyor"

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – O, Bakanın yorumu.

BAŞKAN – Evet, siz konuşmanızın bu şekilde yorumlanmasından rahatsızsanız, buyurun:

Süreniz 5 dakikadır.

Buyurun efendim.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sayın Başkan, Bakanın bu şekilde yorumlamasının yanlışlığını bildirmek üzere söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın böyle bir konuşma yapmasını hiç istemezdim. Üzülerek ifade ediyorum ki, Sayın Bakan İktidarın acizliğini örtmek için, kendi kendini müdafaa etme gücünü kendinde bulamadığı için, benim, baştan sona Çekiç Güç'ü tenkit ettiğim konuşmayı, silahlı kuvvetleri tenkide dönüştürdü. Beni, hepiniz dinlediniz; bu manada, ima olarak dahi tek bir kelime, tek bir şey söyledim mi; hayır. Peki, niçin Sayın Bakan, benim doğrudan doğruya Çekiç Güç hakkında söylediğim ve Türk kamuoyunun hemen hemen tamamının iştirak ettiği hususları silahlı kuvvetlerimizi tenkit etmem şekline dönüştürme ihtiyacını duydu; gayet açık; Sayın Bakan, söylenen, ortaya konulan, iddia edilen konularda, ciddî, tatmin edici hiçbir şey söylemedi. Ben, Sayın Millî Savunma Bakanımızın, 10 Mart 1994 tarihli bir soruya verdiği resmî yazısındaki, Çekiç Güç hakkında yer alan hususlara iki cümle söyledikten sonra bir değerlendirme yapmak istiyorum:

Amerika Birleşik Devletlerinin, 1 240 İncirlik'te, 28 Pirinçlik'te, 15 Zaho'da olmak üzere, toplam 1 283 personeli var -bunu, Sayın Bakanın yazısından ifade ediyorum- İngilizlerin toplam 187 personeli var, Fransızların toplam 139 personeli var, yabancı personel toplamı 1 609; buna karşılık Türk personelin toplamı da 609. Yani, 1 609 yabancı personele karşı bizim de 609 personelimiz - böyle bir kuvvet- icraat yapıyor.

Muharip uçaklara gelince: 48 adet muharip uçak var; bunun 32'si Amerika'nın, 8'i İngilizlerin, 8'i de Fransızların. 14 tane destek uçağı var; bunun 11'i Amerikalıların, 2'si İngilizlerin, 1'i de Fransızların. Böylece, toplam 62 uçak oluyor. Ayrıca, Amerika Birleşik Devletlerinin de 10 tane helikopteri var, bunu da hesaba katınca tamamı 72 ediyor.

Yine, sayın bakanın cümlesini okuyorum: "Provide Comfort kapsamında Türk uçağı görev yapmamaktadır." Bunu söylememin sebebi, bir yorum olmadığı içindir.

Değerli kardeşlerim, böyle bir güç, Türkiye'nin millî menfaatları aleyhine birtakım işler çeviriyor; bir takım zararlı işler yapıyor; eğer biz de onu millî heyecanımız ve millî menfaatlara bağlılığımızdan dolayı tenkit ediyorsak, Sayın Bakanın, Sayın İktidarın Dışişleri Bakanının, buraya çıkarak, Çekiç Güç'ü müdafaa edebilmek için benimle Çekiç Güç'ün arasına sadece kendisinin değil, kendi gücü yetmediği için Türk Silahlı Kuvvetlerinin de sokulmasına tevessül etmemesi gerekirdi. (RP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, Türk Silahlı Kuvvetleri, hiç kimsenin, Çekiç Güç münasebetiyle tenkit etmeyi düşünmediği kendi millî varlığımızdan, millî benliğimizden meydana gelen bir silahlı güçtür; ama, bu Çekiç Güç'ün, mesela, Ermenistan'a yardımı konusunda benim söylediğim yeni değil ki, daha önce mecmualar da yayımladı. O günden beri takip ediyorum, bir tek Allah'ın kulu çıkıp da bunu tekzip etmedi; eğer onlar tekzip etmediyse Sayın Bakan tekzip etseydi bari; ama, bu da olmadı. Burada dile getirdiğim hususların hepsi, hem dünya kamuoyunda hem Türkiye'deki yerel basında hem de bütün dış basında yer alan birtakım değerlendirmelerdir. Bunların olmamasını ben de temenni ederim; keşke olmasa; ama, eğer bunlar oluyorsa ve Sayın Bakan, bunlara, benim bu tenkitlerime Türk Silahlı Kuvvetlerini muhatap zannediyorsa, herhalde çok büyük yanılgı içindedir. Bu, bizim Türk Silahlı Kuvvetlerimizi, Amerikan, İngiliz, Fransız silahlı kuvvetleriyle özdeş tutmak manasındadır. Böyle bir şey yapıldığı için fevkalade üzüntü duyuyorum ve bu vesileyle de konuşmalarımı tavzih etmiş oluyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Asiltürk.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

6. – Ülkemizde Konuşlandırılan Çokuluslu Gücün görev süresinin 30 Haziran 1994 tarihinden itibaren 6 ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/1457) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tezkere üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tezkereyi tekrar okutacağım; ancak, bir değişiklik önergesi var; bu, temenni niteliğinde bir önerge olduğu için, okutup, bilginize sunacağım.

Önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Başbakanlık Tezkeresindeki "... Provide Comfort II" Huzur Harekâtı çerçevesinde ülkemizde konuşlandırılan çok uluslu gücün görev süresinin..." diye devam eden cümlenin, "... provide comfort II" Huzur Harekâtı çerçevesinde ülkemizde konuşlandırılan çokuluslu gücün görev süresinin, İngiliz kuvvetleri hariç..." diye değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Baş	Zeki Ergezen	Abdullah Gül
İstanbul	Bitlis	Kayseri
Mustafa Ünaldı		Zeki Ünal
Konya		Karaman

Gerekçe :

Bosna-Hersek'te devam eden insanlık dışı katliamın, dolaylı da olsa, en büyük müsebbibi İngiltere'dir. Eski İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Owen ve İngiliz Dışişleri Bakanı Dougles Hurd, Bosna-Hersek'e uygulanan silah ambargosunun kaldırılmaması için de öncülük yapmaktadırlar. Ayrı-

ca, NATO kuvvetlerinin Bosna'daki dayanılmaz saldırganlığa silahlı müdahalesinin en büyük engeli de İngiltere olmuştur. Bosna'da devam eden katliama müsaade eden İngiltere'nin, Türkiye'de "muhtemel saldirganlıklar" adı altında kuvvet bulundurması kabul edilemez ve Türk dış politikası için zafiyet ifade eder.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilleri, aslında bu önerge temenni mahiyetinde bir önergedir.

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika efendim... Bundan önceki uygulamaları var.

Burada müzakere ettiğimiz, bir Hükümet tezkeresidir. Hükümet tezkeresinin gerekçesi üzerinde değişiklik yapmak, ancak -bakanlar da hariç, bakanları da kabul etmedik- sadece başbakanın imzasıyla mümkündür. Genel Kurulumuzun bu konuda, geçmişte uygulamaları vardır.

Ayrıca, siz Çekiç Güç'ün hangi güçlerden oluşacağı biçiminde bir önerge getiriyorsunuz. Çekiç Güç'ün hangi devletlerin güçlerinden oluşacağı konusu Birleşmiş Milletlerin tayin ettiği bir hususdur...

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Hayır, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Bir dakika efendim... Açıklayayım; önce bir dinleyin bakalım.

Birleşmiş Milletlerin, bu gücün kimlerden oluşacağı konusundaki verdiği bir kararı Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak değiştirmek mümkün değildir...

ZEKİ ERGEZEN (Bitlis) – Ne alakası var?..

BAŞKAN – Bu itibarla, önerge temenni niteliğinde bir önergedir; işleme koymuyorum...

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan, önergeyi yanlış izah ediyorsunuz. Aynı mahiyette bir önergeyi geçen sefer burada tartıştık.

BAŞKAN – Efendim, karar verdik...

Tezkereyi okutuyorum...

ABDULLAH GÜL (Kayseri) –Yanlışlık var burada.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sayın Başkan, bir maddî hatayı düzeltmek için müsaade eder misiniz?..

BAŞKAN – Bir dakika efendim... Tezkereyi okutayım, daha sonra.

Buyurun :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Körfez savaşını takiben Kuzey Irak'ta meydana gelen olaylar sonucunda ülkemize yönelen ve sınırlarımızın fizikî güvenliğini tehdit etmekle kalmayıp aynı zamanda ekonomik ve sosyal düzenimizi de zorlayacak boyutlara erişen toplu göç hareketinin tekrarına yol açabilecek gelişmeleri, Irak'ın toprak bütünlüğünü koruyarak caydırmak, gerekirse bu gelişmelere mani olmak, Kuzey Irak'ta bölge halkının insanî ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için Birleşmiş Milletler bağlı kuruluşlarınca yürütülen faaliyetlerin güvenlik içinde devamını sağlamak amacıyla, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 688 sayılı Kararı da gözönünde tutularak ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17.1.1991 tarih ve 126 sayılı kararına dayanılarak başlatılan "Provide Comfort II" Huzur Harekâtı çerçevesinde ülkemizde konuşlandırılan çok uluslu gücün görev süresinin 30 Haziran 1994 tarihinden itibaren altı ay süreyle uzatılmasına; çokuluslu gücün yapısı, güce bağlı yabancı ülke silahlı kuvvetleri personelinin ülkemizde tabi olacakları statünün tayini, Türkiye'nin güce katkısı ve bu gücün amaçlarına uygun biçimde kullanılmasıyla ilgili bütün kararları almaya ve gerektiğinde

harekâtı sona erdirmeye Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması için, Anayasanın 92 nci maddesine göre izin verilmesini arz ederim.

Tansu Çiller
Başbakan

BAŞKAN – Oylamanın şekliyle ilgili bir önerge var, okutuyorum efendim...

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sayın Başkan, bir hususu düzeltmek için...

BAŞKAN – Efendim, biz artık onu karara bağladık. Başkan olarak...

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Önergeyle ilgili değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, geçmişte de... Bakın Sayın Asiltürk.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sayın Başkan, söyleyeceklerim önergeyle ilgili değil. Siz biraz önce, "bu, Birleşmiş Milletlerin kararıdır" dediniz; bu şekildeki ifadeniz zabıtlara geçti. Bu yanlış olur. Bunu tavzih için söylüyorum; Birleşmiş Milletlerin böyle bir kararı yok. İngiltere, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri bir araya gelerek bunu düzenlemişlerdir. Sadece, bu maddî hatayı düzeltmek için ifade ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim efendim.

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan, aynı mahiyette bir önerge bundan önceki uzatmada oylandı burada.

BAŞKAN – Açık oylama isteyen önergedeki imza sahiplerini arayacağız.

Buyurun :

Sayın Başkan Çekiç Güç ile ilgili oylamanın açık olarak yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Şevket Kazan Kocaeli	Kâzım Ataoğlu Bingöl	Lütfü Esengün Erzurum
Kemalettin Göktaş Trabzon	Abdulilah Fırat Erzurum	Hasan Dikici Kahramanmaraş
Ahmet Dökülmez Kahramanmaraş	Ömer Ekinci Ankara	Şinasi Yavuz Erzurum
Hüseyin Erdal Yozgat	İsmail Coşar Çankırı	Musa Demirci Sivas
Zeki Ergezen Bitlis	Mehmet Elkatmış Nevşehir	Ahmet Feyzi İnceöz Tokat

BAŞKAN – Yeterli imza var.

Şimdi, İmza sahiplerini arayacağım :

Şevket Kazan?.. Burada.

Kâzım Ataoğlu?.. Burada.

Lütfü Esengün?.. Burada.

Kemalettin Göktaş?.. Burada.

Abdulilah Fırat?.. Burada.

Hasan Dikici?.. Burada.

Ahmet Dökülmez?.. Burada.

Ömer Ekinci?.. Burada.

Şinasi Yavuz?.. Burada.

Hüseyin Erdal?.. Burada.

İsmail Coşar?.. Burada.

Musa Demirci?.. Burada.

Zeki Ergezen?.. Burada.

Mehmet Elkatmış?.. Burada.

Ahmet Feyzi İnceöz?.. Burada.

Hükümet tezkeresini açık oyunuza sunacağım.

Şimdi, açık oylamanın şeklini belirlemek üzere oylarınıza başvuruyorum : Açık oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... ("Baştan başlasanıza" sesleri)

Her şeyin bir pratiği var arkadaşlar.

MUSTAFA KALEMLİ (Kütahya) – Ne pratikliği yahu.

ŞÜKRÜ YÜRÜR (Ordu) – Sayın Başkan, sayın bakanların hepsi nasıl vekâleten oy kullanıyor?

SALİH SÜMER (Diyarbakır) – O bakanların herbirinin iki ayrı görevi var.

EYÜP AŞIK (Trabzon) – Sayın Başkan, bakanlar hem orada çift oy kullanıyorlar, hem buradalar; çift oy kullandırılmasın.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Açık oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılması kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bu oylamadan sonra gensoru görüşmelerine başlayacağız, arkadaşların haberi olsun; çünkü daha önce bunun kararını vermiştik. ("Sayın Başkan, ara vermeyecek misiniz" sesleri)

Ara veririm, yalnız 10 dakika ara veririm, fazla vermem.

Sayın milletvekilleri, yanında basılı oy pusulası olmayan arkadaşlarımız, adını, soyadını, seçim çevresini ve oyunun rengini beyaz bir kâğıda yazıp imzalamak suretiyle oylarını kullanabilirler.

Kupalar dolaştırılsın.

(Oylar toplandı).

BAŞKAN – Salonda bulunup da oyunu kullanmayan sayın üye var mı? Yok.

Bulunmadığına göre, oylama işlemi bitmiştir.

Kupalar kaldırılsın.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ülkemizde konuşlandırılan Çokuluslu Güç'ün görev süresinin altı ay süreyle uzatılmasına dair Başbakanlık tezkeresinin yapılan açık oylamasının sonucunu arz ediyorum :

Kullanılan oy	: 340
Kabul	: 192
Ret	: 146
Geçersiz	: 2

Böylece, ülkemizde konuşlandırılan Çokuluslu Güç'ün görev süresinin altı ay süreyle uzatılması Yüce Kurulca kabul edilmiştir; hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, gensoru önergesinin görüşmesine başlamadan önce, birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 19.02

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 19.18

BAŞKAN : Başkanvekili Kamer Genç

KÂTİP ÜYELER : Kadir Bozkurt (Sinop), İbrahim Halil Çelik (Şanlıurfa)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 116 ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince çalışmalarımıza devam ediyoruz.

VII. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) ÖNGÖRÜŞMELER

1. – Sivas Milletvekili Ahmet Arıkan ve 21 arkadaşının, otoyol Projelerinin sözleşmelerini Son Ekonomik Değişiklikler Karşısında Yeniden Değerlendirmeyerek Devleti Zarara Uğrattığı İddiasıyla Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/31)

BAŞKAN – Genel Kurulun, 9.6.1994 tarihli ve 114 üncü Birleşiminde alınan karar gereğince, Sivas Milletvekili Ahmet Arıkan ve 21 Arkadaşının, Otoyol Projelerinin Sözleşmelerini Son Ekonomik Değişiklikler Karşısında Yeniden Değerlendirilmeyerek Devleti Zarara Uğrattığı İddiasıyla Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı Hakkında Anayasanın 99 uncu, İçtüzüğün 107 nci Maddeleri uyarınca bir gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunu görüşmeye başlıyoruz.

Hükümet?.. Burada.

Gensoru önergesini tekrar okutacağım; ancak, gensoru önergesini veren arkadaşımız, birinci imza sahibi Sayın Ahmet Arıkan, bize bir önerge vererek istekte bulunmuştur.

Önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

9.6.1994 Perşembe günü dağıtılan ve okunmuş bulunan 14.6.1994 Salı günü (bugün) görüşülecek olan gensoru önergesinde;

– "Otoyolların yapımında daha sonraları birtakım spekülasyonlar olmuş ve bu spekülasyonların neticesinde ANAP eski bakanları hakkında Meclis soruşturması dahi açılmış ve konu Yüce Divana intikal etmiştir."

– "Bu ekonomik gerçekler karşısında, sadece Bayındırlık ve İskân Bakanı değil, aynı zamanda Ekonomik Kurul üyesi de olan Bakan, millî menfaatları gözeterek bu kararı yürürlükten kaldırması gerekirken bunu yapmamış, devleti ve milleti büyük bir borç ve faiz yükü altına sokarak zarara uğratmıştır."

Paragraflarının çıkarılmasını, bu hususun Genel Kurulun bilgisine sunularak, gensoru önergesinin bu şekilde mütalaa edilmek suretiyle görüşülmesinin sağlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ahmet Arıkan
Sivas

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, aslında, gensoru vermek ciddî bir olaydır ve gensorunun ciddî birtakım delillere dayanması lazım. Şimdi ben, Sayın Ahmet Arıkan'ın verdiği gensoru öner-

gesinden sonra, tekrar, "şu paragrafları çıkarın" demesi, bunun gayrı ciddî olarak verildiğinin bir delilidir. Çünkü, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bir bakanını siz Yüce Divana göndermek konusunda bir önerge veriyorsunuz, arkasından, önergenizden belli parçaları çıkarıyorsunuz, o zaman önergenizi geri alın; bu, bana göre daha ciddî olur. Lütfen böyle yapmayın. Şurada, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ciddiyetine yakışır bir davranış içinde çalışma yapalım. Ben, önergeyi buna göre tekrar okutuyorum.

BAHADDİN ELÇİ (Bayburt) – O takdir Genel Kurula ait.

BAŞKAN – Efendim, ben de şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanıyım. Siz, keyfinize geldiği zaman, şu paragrafı çıkarın... Olmaz böyle!..

BAHADDİN ELÇİ (Bayburt) – Siz değerlendiremezsiniz... Genel Kurula Ait.

BAŞKAN – Önergeyi ya verirsiniz ya vermezsiniz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, siz orada ancak İçtüzük hükümlerine göre görüşmeleri yönetirsiniz.

BAŞKAN – Ben de İçtüzük hükümlerini uyguluyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Orada görüş belirtemezsiniz.

BAŞKAN – Nasıl görüş belirtemem!.. O zaman ben burada susacak mıyım?

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Görevleriniz vardır, İçtüzük hükümlerine göre görevinizi yapın.

BAŞKAN – Görevim var. Size de milletvekili olarak görevinizi hatırlatıyorum.

Neyse, uzatmayalım...

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bayındırlık Bakanlığı tarafından yürütülen otoyol projelerinin sözleşmelerini son ekonomik değişiklikler karşısında yeniden değerlendirmeyerek devleti zarara sokan Bayındırlık Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkında Anayasanın 99, İçtüzüğün 107 nci maddesi gereği gensoru açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Ahmet Arıkan
Sivas
ve arkadaşları

Gerekçe : Bayındırlık Bakanlığı devlet adına yapılan ihalelerin geniş kapsamda gerçekleştirildiği ve yurt sathına dağılmış teşkilatı ile bu alanda büyük sorumluluğu olan bir devlet kuruluşudur.

ANAP hükümetleri döneminde, karayolu ulaşımı otoyol yapımlarıyla ön plana çıkmıştır.

Bu tasarrufun hukukî müstenidatı olarak bilinen ve 30 Ekim 1989 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan 89/14657 sayılı kararla "yabancı para birimlerine dayalı birim fiyatlarla ihalesi yapılan ve yapılacak olan otoyol ve bu konuyla ilgili işlerde fiyat farkı uygulanmasının devleti çok büyük zarara soktuğu" iddia edilmiştir.

İşbu karar Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Onur Kumbaracıbaşı tarafından halen uygulanagelmektedir.

Kararnamenin yazıldığı tarihlerde döviz fiyatları enflasyonun altında seyretmiştir. Onun içindir ki, haklarında Meclis soruşturması açılan kişiler savunmalarında ödenen farkların bu fiilî durumdan kaynaklandığını, dolayısıyla halin icaplarına uygun hareket ettiklerini söylemişlerdir.

Bugün ise durum tamamen tersine dönmüştür. Döviz fiyatları yüzde 150'ye yaklaşan bir seviyeye çıkmış, enflasyon ise bunun çok altında kalmıştır.

Bu nedenlerle, Bayındırlık Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkında işbu gensoru önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu görüşmede, Anayasanın 99 uncu maddesine göre, önerge sahiplerinden biri, siyasî parti grupları adına birer milletvekili ve hakkında önerge verilmiş olan Sayın Bakan konuşacaktır.

Konuşma süreleri, önerge sahibi için 10 dakika, bakan ve gruplar için 20'şer dakikadır.

Önerge sahibi olarak Ahmet Arıkan?.. Yok.

ZEKİ ERGEZEN (Bitlis) — Sayın Arıkan'ın yerine Cevat Bey konuşacak.

BAŞKAN – Olmaz efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – "Birinci imza sahibi veya göstereceği bir kişi" diyor.

BAŞKAN – Kim konuşacak yerine?

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Cevat Ayhan.

Buyurun Sayın Ayhan.

Sayın Ayhan, sizin, önergede imzanız var mı efendim?

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Yok efendim.

BAŞKAN – Yoksa, o zaman konuşamazsınız Sayın Ayhan, kürsüye gelmeyin.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Grup adına geliyor.

BAŞKAN – Efendim, grup adına değil, önerge sahibi olarak söz veriyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Neden?..

BAŞKAN – Önergede imzası yok. Niye bize yanlış iş yaptırıyorsunuz arkadaşlar. Anayasanın hükmü açık, önerge sahiplerinden birisi...

Sayın Arıkan olmadığına göre, gruplar adına konuşmaya geçiyorum.

SHP Grubu adına, Sayın Bahattin Alagöz; buyurun efendim.

Süreniz 20 dakikadır Sayın Alagöz.

SHP GRUBU ADINA BAHATTİN ALAGÖZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; şahsım ve üyesi olduğum Sosyaldemokrat Halkçı Parti adına sizleri en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün burada Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Onur Kumbaracıbaşı'nın, 19.10.1989 tarihli ve 1989/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesini uygulamaya devam ettiği gerekçesiyle, Sivas Milletvekili Sayın Ahmet Arıkan ve arkadaşlarının verdiği gensoru önergesini görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Zaman zaman basında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gerektiği gibi çalışmadığı yolunda eleştiriler hepimizi derinden üzmektedir. Ulusal iradeyi temsil eden ve yüce kuruluş olan Türkiye Büyük Millet Meclisine yöneltilen her eleştiri, bizi derinden yaralamaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisini her şeyin üstünde tutmak, hepimizi bağlayan ortak bir amaç olmalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin en başta gelen görevlerinden biri, hiç kuşkusuz, kendi içinden çıkan yürütmeyi, yani hükümeti denetlemektir. Bu, demokratik ve siyasî rejimin "olmazsa olmaz" koşuludur. Türk Ulusunun temsilcisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, hükümetten her türlü hesabı sormalıdır.

Sevgili arkadaşlar, ancak, bu hesabın sorulması, daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ele alınan, tartışılan ve karara bağlanan konuları tekrar tekrar ısıtıp gündeme getirme biçiminde olmamalıdır. Bu, hem zaman hem de saygınlık kaybıdır. Ben şahsım olarak, 1980'li yıllarda yapılan otoyol ihaleleriyle ilgili konuşulacak, tartışılacak ve araştırılacak çok soru olduğunu düşünüyorum. Ancak, biliyorsunuz bu konu, yargı organının yetki alanına girmiş bulunmaktadır; ama, eminim ki, yargı organının vereceği karardan sonra da otoyol konusu tartışılmaya devam edecektir.

Sayın milletvekilleri, otoyollar, öyle görülmektedir ki, çok ilginç bir biçimde ihale edilmiştir. Projesi, hatta ön projesi olmayan işler, bir keşif bedeli ile ihale edilmiştir. Projesi olmayan işin keşif bedeli nasıl hesaplanır? Pazarlık usulüyle yapılan ihalede nasıl gerekli rekabet sağlanır? Bütün bu sorular, artık, yargı organının ilgi alanındadır; ama, bir şey açıktır : Otoyol maliyetleri çok yüksektir, bu hususu yabancı müşavir firmalar da belirtmektedirler.

Açık olan bir diğer husus ise, ihaleyi alan firmalara, kabine, keşif artışı getirirken, inşaat için yararlanılacak dış kredilerin artmadığıdır; böylece, yük, kamu kaynaklarına binmiştir. Ayrıca, alelacele, hangi ölçüye göre verildiğini bilemediğimiz ihaleler çerçevesinde, proje olmadığından, ne doğru dürüst maliyet hesabı yapılmış ne de bugün kaynayan bir yara haline gelmiş olan kamulaştırma sorunu çözülebilmiştir. Bu hesapsızlığın ve basiretsizliğin sonucu, bugün hepimizi büyük sıkıntılara sokan ve bir devlet ayıbı olarak karşımızda duran kamulaştırma borçlarının ödenmesindeki darboğaz ortaya çıkmıştır.

Yüce Meclisin değerli üyeleri, otoyollarla ilgili bir diğer gerçek, mukavelelerinin yabancı para üzerinden yapılmış olmasıdır. Böylece, müteahhitler enflasyondan korunmak istenmiştir ve bu doğru bir karardır.

Otoyol ihalelerinde uygulanan tip sözleşmenin 70 ve 71 inci maddelerinde, hiçbir suretle fiyat farkı ödenmeyeceği hüküm altına alınmış, bu yolda bir Bakanlar Kurulu kararnamesi çıkarılmıştır. Ancak, daha sonra, maliyetlerin, enflasyon nedeniyle arttığı, Türk Lirasıyla, yabancı paralar -örneğin dolar- arasındaki paritenin enflasyon oranında yükselmediği ileri sürülmüş, bu gelişmenin müteahhitleri sıkıntıya soktuğu belirtilerek, Bakanlar Kurulunun, bir fiyat farkı kararnamesi çıkarması talep edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Bakanlar Kurulu da, 19.10.1989 tarihinde, fiyat farkı ödenmesini öngören, gensoruya konu kararnameyi çıkarmıştır. Bu kararnamenin çıkışı nedeniyle, bazı eski sayın bakanlar, Yüce Divan tarafından yargılanmaktadır. Ancak, Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu bu kararnameyi çıkarmış ve bu kararname gereğince, mütcahhit firmalar ile ek sözleşmeler imzalanmıştır. Bu sözleşmelerin müteahhitlere büyük yararlar sağladığı, kamuyu zarara soktuğu düşünülebilir; benim inancım da bu yoldadır; ama, bu mukaveleler, özel hukuk hükümlerine tabidir. "Biz burada haksızlığa uğramışız, mukaveleyi uygulamıyoruz" diyemeyiz. O zaman adama, "aklınız neredeydi?" derler. Uygulamadığınız zaman, ağır tazminat yükümlülüğü devreye girer.

Sayın Bakan Kumbaracıbaşı, göreve gelir gelmez, bu işlerle ilgili soruşturma açtırmış ve Teftiş Kurulu tarafından yapılan soruşturma çok sayıda Karayolları görevlisinin yargı organı önüne çıkmasına yol açmıştır. Yargılama halen sürmektedir. Daha öncye yapılan ek sözleşmeler yürürlüktedir ve bu sözleşmelere göre yapılan hakedişler ödenmektedir. Bundan sarfınazar etmek, bir hukuk devletinde mümkün değildir.

Yüce Meclisin değerli üyeleri, bu konuları, bu fiyat farkı kararnamesine göre yapılan ek sözleşmelerin uygulama sorununu daha önce de konuştuk, Yüce Meclis bu konudaki iradesini daha önce de belirtmişti. Şimdi, tekrar aynı konuyu konuşuyoruz, aynı şeyleri tekrar ediyoruz. Bu, Yüce Meclisin çok değerli zamanının boş yere harcanmasıdır. Sosyaldemokrat Halkçı Grubu, bu zaman kaybından müteessirdir ve gensorunun reddi yönünde oy kullanacaktır.

HASAN AKYOL (Bartın) – Daha adınızı bile bilmiyorsun, adınızı...

BAHATTİN ALAGÖZ (Devamla) – Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyor, hepinize tekrar iyi günler diliyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Alagöz.

Refah Partisi Grubu adına, Sayın Cevat Ayhan; buyurun (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Ayhan, süreniz 20 dakika efendim.

RP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; Bayındırlık Bakanı hakkında verilmiş olan gensoru önergesi vesilesiyle, Refah Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Muhterem arkadaşlar, Bayındırlık Bakanlığı, Nafıa Vekâleti olarak, 1914 yılından beri, memleketimizin imar ve kalkınmasına hizmeti geçen bir bakanlıktır. Bakanlık merkez teşkilatı; Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü; ayrıca, katma bütçeli kuruluşlar olarak da, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü; yine ilgili kuruluş olarak da, İller Bankası Genel Müdürlüğüyle beraber çalışan bir Bakanlıktır.

Bakanlığın hizmet büyüklüğü bakımından bütçelerine bakarsak, -DYP-SHP Hükümetleri zamanında- 1992 yılı bütçesi 31 trilyon, 1993 yılı bütçesi 58 trilyon, 1994 yılı ise 99 trilyon liradır. Bunun içine, Bakanlık bütçesi dışından ilave harcamalar da dahildir.

Sayın Bakan Kumbaracıbaşı, 1991 yılının kasım ayında kurulan Hükümette Bakanlığa başlamış bulunmaktadır. Bu Hükümetin 14 Şubat 1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna takdim edilen ilk bütçesinde, Sayın Bakan, Hükümetin hedefi bakımından ve Bakanlığın sorumluluğu bakımından iddialı, kararlı beyanlarda bulunmuşlardır. Bu beyanlarında, aynen kendi ifadeleriyle, "25 Kasım 1991 günü Yüce Meclise sunulan ortak Hükümet Programındaki temel amacımız ve hedefimiz, 500 günlük bir dengeleme, onarım ve canlandırma programıyla, Türkiye ekonomisinde yeni bir sanayileşme ve kalkınma sürecini başlatmak olarak tanımlanmış bulunmaktadır" demekte; yine, bir diğer paragrafta da, "Türkiye, 1980'li yıllarda sanayileşme alanında kaybettiği ivmeyi yeniden kazanmak ve yeniden büyük taleplere yönelik bir atılım stratejisi uygulamak zorundadır. Türkiye'nin kendi dışındaki dünyaya açılması, dünya ekonomisiyle ekonomisini bütünleştirmesi ve en önemlisi, Türkiye'nin, ekonomik olarak dünya içinde hak ettiği yeri alabilmesi, sözü edilen atılım stratejisinin başarıyla uygulanmasına bağlıdır" demektedirler. Sayın Bakan, yine aynı konuşmasında, Bakanlık olarak, ulusal bayındırlık master planı hazırlayıp, yürürlüğe koyacaklarını ifade etmektedirler.

Sayın Bakan, 16 Kasım 1992'de, 1993 bütçesini takdim ederken, burada da, belediyelerle ilgili gelirlerin artırılması babında, "bu yasayla şimdi belediyelerimizin gelirlerinin artırılması için yeni bir yasa değişikliği getiriyoruz. Bu yasayla, vergi gelirlerindeki belediye payı yüzde 6'dan yüzde 8'e çıkarılıyor ve yüzde 12'ye kadar artırılma yetkisini de Bakanlar Kuruluna veriyoruz. Böylece, Bakanlar Kurulu, yasada değişikliğe ihtiyaç duymaksızın, yüzde 8'den 12'ye kadar, belediyelere gidecek payı belirleyecektir" demektedirler.

1994 bütçesini Türkiye Büyük Millet Meclisine takdim ettikleri ifadelerinde ise biraz hayal kırıklığına uğradığını görmekteyiz. Bu konuşmasında da, "Enflasyon oranının arzulanan düzeye çekilememesi, Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yerine getirdiği görevlerin verimliliğini de olumsuz biçimde etkilemiştir" demektedirler. Aynı konuşmalarında, yani kasım 1993'te, "Geçtiğimiz yıl, 1993 bütçesini sizlere takdim ederken, gelecek hakkındaki iyimser bir öngörüde bulunmuştum; bu

öngörümün gerçekleştiğini gösteren belirtilerin 1993 yılında iyice ortaya çıktığını ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin, dünya ekonomisiyle bütünleşmesi, dünyaya açılması ve yarışma kapasitesinin yükselmesi açısından 1993 yılı başarılı geçmiştir" diye ifade etmektedirler.

Tabî, bu Değerli Bakanımızın, bir iktisat ve siyasî ilimler projfesörü olan bu muhterem arkadaşımızın, ilk bakan olduğu zaman, bayındırlık alanında ve Hükümet olarak Türkiye'nin genel iktisadî meselelerinin hallinde, arzu ettiği, kararlı olduğu ve yöneldiği hedeflerin, bugün, 1994'ün Haziran ayının 14'ünde ne ölçüde gerçekleştiğine bakıyoruz... Netice nedir?.. Maalesef, bütün bu iddia ve kararlılığa rağmen; görülmemiş zamlar, yüzde 200'ün üstünde; görülmemiş faiz, yüzde 400; görülmemiş enflasyon, yüzde 130; görülmemiş iç borç, 400 trilyon; görülmemiş dış borç, 70 milyar dolar; görülmemiş bütçe açığı, 192 trilyon; görülmemiş kamu borçlanma gereği, yüzde 16-17 mertebesinde; görülmemiş dış ticaret açığı, 9,5 milyar dolar; görülmemiş devalüasyon, yüzde 150; görülmemiş ödemeler dengesi açığı, görülmemiş yolsuzluklar, İLKSAN, İSKİ ve benzerleri; görülmemiş iktisadî çöküntü, KİT'ler ve şimdi çöken özel sektör; görülmemiş işsizlik, kapanan fabrikalar ve boynunu IMF'ye, yani cellata uzatan Türkiye...

İşte, Sayın Bakanın, bakan olduğu zaman, bir hükümet sorumluluğu içinde -zira, Anayasanın 112 nci maddesine göre, her bakan, Bakanlar Kuruluyla beraber, müşterek sorumluluk altındadır- yöneldiği hedeflerin ne ölçüde gerçekleştiğini görüyoruz... Buna, tabiî, daha bazı şeyler ilave edilebilir; ancak, moralinizi de bozmak istemiyorum. Bunlar da Sayın Bakanın sorumluluğu yok mu? Anayasanın 112 nci maddesine göre vardır.

Sayın Bakan ne yapmış? "Öncelikle başlamış işleri bitirme kararlılığındayım" demiş. Yine, 1994 bütçesinin takdimindeki ifadesi şu : "Bakanlık, elindeki sınırlı kaynakları öncelik sırasına göre projelere dağıtmakta ve kısa zamanda, en az maliyetle, başlamış olan işlerin bitirilmesine gayret sarf etmektedir." Bu ifadeyi ben seçim bölgemdeki iki projeye tatbik ettiğimde şunu görüyorum : 40 kilometrelik Ormanköy-Akyazı-Okurcun Yolu -Sayın Bakanın 1994 yatırım programında var- 1974 yılında başlamış, hâlâ devam ediyor; biterse 1995'te bitecekmiş... Yani, 21 senede bitecek, 40 kilometrelik yol. Yakinen bildiğim bir yerdir. Tabiî, hepinizin seçim çevrelerinde benzeri projeler vardır.

Yine, Sakarya Ovası için Aşağı Sakarya İkinci Merhale Projesi var. DSİ yatırımları meyanında, 1986'da başlamış, hâlâ devam ediyor; ama, nasıl devam ediyor?.. Her sene 1 milyon lira yatırım ödeneği ayrılıyor. 1994 yatırım programına göre 475 milyar lira proje yatırım bedeli olan bu projeye yılda sadece 1 milyon lira ödüyor. Yani 425 yıl geçmesi lazım bu projenin bitmesi için. İşte, Sayın Bakanın, başlamış işleri ne kadar ciddiyetle tuttuğunu gösteren bir diğer önrektir.

Yine, 1993 bütçesini takdim konuşmasında bitirilecek işleri zikretmişler. Nedir bu işler?.. Birçok otoyolun, otoyol bölümlerini saymışlar. Bildiğim yerleri söylüyorum; Sayın Bakan, "24 kilometrelik Susuz-Esenboğa Ankara Çevre Yolu 1993 Aralık sonunda bitecektir" diyor; inşaat durmuş vaziyette, halen, bitmekten de çok uzaktır.

Yine, 19 kilometrelik Çaydurt-Bolu-Batı Kavşağı Otoyolu için "1993 sonunda bitecek" demişler; ama, inşaat durmuş ve halen, bitmekten de çok uzak vaziyettedir.

Diğer şantiyeler de durmuş; Ankara Çevre Yolu, İzmir-Aydın-İzmir-Çeşme, Edirne-Kınalı Otoyolları, vesaire. Duran şantiyeleri tek tek saymıyorum. Bu duran şantiyeler sebebiyle takriben 145 bin kişi muattal vaziyette. Vasıflı işçi, teknisyen, mühendis, her seviyede insan işsiz kalmıştır.

Urfa Tüneli, bir uyuşmazlıkla durmuş vaziyettedir. GAP sulamasının ise ne zaman tamamlanacağını, herhalde, bir bilen varsa gelsin söylesin.

Değerli arkadaşlar, Devlet Su İşleri, Türkiye'de tarıma sulama hizmetlerini götürmekle mükellef olan bir kuruluştur. Bu sulamanın takriben yüzde 50'si Devlet Su İşleri, yani Bayındırlık Bakanlığı tarafından, geri kalanı da Köy Hizmetleri tarafından yapılmaktadır.

Türkiye'nin 28 milyon hektar tarım arazisinden 8,5 milyon hektarı, iktisadî olarak sulamaya müsait arazidir. Bunun 3,6 milyon hektarı halen sulanmaktadır; bu arazinin de 1 milyon 805 bin hektarı, yani yüzde 50'si -Bakanın beyanları- DSİ tarafından gerçekleştirilmiştir. 1993'te 54 bin, 1994'te de 60 bin hektarlık bir program var. Ben bir hesap yaptım; 8,5 milyon hektar sulanacak arazinin DSİ payı yüzde 50 dersek, 4 milyon 250 bin hektar yapar. Halen DSİ'nin suladığı 1,8 milyon hektardır; geriye kalan, bakiye 2 milyon 390 bin hektarın sulanması, senede 50-60 bin hektarlık sulama projesiyle, böldüğünüz zaman, 43,5 yıl çıkmaktadır. Yani, çiftçilerimizin, gelirinin yükseltilmesi ve daha verimli bir tarım yapmak için hasretle beklediği suya kavuşması için 44 yıl geçmesi gerekiyor. Bu da, Sayın Bakanın sevk ve idaresindeki kuruluşların, gerek kaynak bakımından gerek yönetim bakımından, ne kadar bir uzun program içinde olduklarını göstermektedir.

Yine, Bakanlıkla ilgili olarak, Plan ve Bütçe Komisyonunda ve bu kürsüden de defaatla arz edildiği gibi, otoyol istimlak bedelleri vardır. 1986 yılından beri, Türkiye'nin her yerinde, binlerce, onbinlerce çiftçinin arazisi düşük fiyat üzerinden istimlak edilmiş, tezyidi bedele gidilmiş; ama, bu bedeller hâlâ ödenmemiştir.

Bakanlık tarafından yazılmış bir mektup var burada.

"Salih Karadeniz

Sarıçökek Köyü, Kaynaşlı-Düzce/Bolu

Size ikibuçuk yıl sonra sıra gelecektir, ikibuçuk yıl sonra paranızı ödeyeceğiz" denmektedir.

Bu gecikmelere Bakanlığın ödediği fark yüzde 30'dur. Maliye Bakanlığı, bir taraftan, bugün yüzde 144 gecikme faizi alınırken -ki, Sayın Bakan, yüzde 400 faiz çıkınca "vergiler ödenmeyecek, bunu yıllık yüzde 400'e çıkaracağız" derken- öbür taraftan, gariban çiftçinin mallarını alıyorsunuz ve buna yüzde 30 gecikme faizi ödüyorsunuz... Zaten parayı öldürüyorsunuz... Takdirlerinize ve izanınıza arz ediyorum.

Otoyol inşaatının tahrip ettiği yollar var, köy yolları var. Ben, kendi çevremde, 500 köyü gezen bir milletvekili olarak, otoyoldan muztarib birçok köy gördüm. Müteahhitler köy ve kasabaların yollarını bozmuşlar ve müteahhitlerin, kendi istihkaklarından buraları tamir etmeleri gerekiyor.. Müteahhitlere, "siz tamir etmeyin, tamir bedelini istihkakınızdan keselim, biz yaparız" denmiş. Ne oldu; yapılmış mı?.. Yapılmamış. Bu konuya ilişkin soru önergesi verdim, "paramız yok, para olunca yapacağız" diyorlar. Yani, bu, köylünün ve küçük kasaba halkının mağdur edilmesidir ve bunların hakkına sahip çıkmamaktır.

Karayolları ve DSİ gibi, Bakanlığın katma bütçeli kuruluşları var. Bunların makine parkları mazotsuzluk yüzünden çalışmaz... Kendi seçim çevremde, kanal ve drenaj ihtiyaçları için DSİ'ye gidip şube müdürüne rica ettim, "Beyefendi, mazotumuz yok; 30 ton mazot kullanırız, 10 ton mazot veriliyor..." dedi. Şimdi, bu 5 Nisan kararlarıyla da, yüzde 100 verilen Bakanlık bütçesi yüzde 30'a düştü; yüzde 70'i uçtuğuna göre artık bu makineler boş duracak ve yatırımlar paydos edecek demektir.

İnşaat malzemesi fiyatları bir başka alem... Bütün piyasa felç olmuş durumda. Müteahhitlere ödeme gecikmeleri, sektörü, büyük güçlükler ve çaresizlikler içine düşürmüş ve Türkiye Müteahhitleri Derneği Başkanı Sayın Sami Sarı, "Darbeler döneminde bile bu kadar kötü bir tabloyla kar-

şılaşmadık" diyerek, ara rejimler döneminden de şikâyet etmekte ve müteahhitlik sektörünün de büyük bir bunalım içinde bulunduğunu ifade etmektedir.

Dış müteahhitlik hizmetlerinin gelişmesi, kolaylaştırıcı ve destekleyici mevzuatın çıkarılmasını beklemektedir. Sayın Bakan himmet ederlerse bunu halledecekler.

İkibuçuk yıllık dönemde Sayın Bakanın idareciliğine bakıyoruz.. Sayın Bakan, ikibuçuk yıllık dönemde, hemen, bir Şırnak Valisi Mustafa Malay ile meşhur oldular. Şırnak Valisi, o zamanki Başbakan Sayın Demirel'in davetiyle, Bakanlar Kurulunda, kendi bölgesinde, yani Güneydoğu Anadolu'ya tahsis edilen bazı kadrolara tayinler yapılırken, bunun, mahallî idarelere sorulmadan, güvenlik tahkikatı yapılmadan, uygunluk evsafı aranmadan, rüşvetle, iltimasla ve maalesef birtakım çıkar ilişkileriyle yapıldığını ifade etti. Sayın Bakan, gazapla, valiyi haşladı, azarladı ve vali sonunda ayrıldı.

Yıllar sonra, yine, Ocak 1994'te ne oldu diye bakıyoruz; Genelkurmaydan gelen bir yazıyla "Bakanlık teşkilatındaki bazı görevlilerin -bilhassa Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde- bölgedeki terörle işbirliği yaptığı, bunlara ihalelerde destek olduğu" istikametinde yazı gelince, Sayın Bakan, derhal bu idarecileri görevden almaya mecbur kaldı; yani, Malay'ın dediği tespit edilmiş oldu.

Erzincan deprem evleri meselesi var. Tabiî burada da fevkalade keyfî haller olmuş; bir yerde metrekaresi 950 bin lira, bir yerde de metrekaresi 3 milyon 950 bin lira...

Gelelim otoyollar meselesine... Otoyollar meselesi, malumunuz olduğu gibi, bir soruşturma önergesi sebebiyle bu Mecliste uzun uzun müzakere edildi. Bu Meclisin değerli üyelerinden birkısım arkadaşlarımız halen Yüce Divanda yargılanmaktadırlar. Ben, yargı safhasındaki bir olay hakkında hüküm ifade etmeyeceğim, sadece, satırbaşlarıyla, bazı kararname ve kararlardan bahsedeceğim.

Sene 1985; 85/9342 sayılı Kararname çıkarılmış; 2886 sayılı Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarının uluslararası ihalelere ait esasları belirlenmiş. Bunun 5 inci maddesinde; "Uluslararası ihale suretiyle yaptırılan işlerde eskalasyon veya fiyat farkı uygulaması yapılmaz. İç veya dış fiyat, ücret, vergi sigorta ve benzeri artışlardan dolayı herhangi bir ek ödemede bulunulmaz" denmektedir.

Arkasından 1988 yılında, 88/13181 sayılı Kararname çıkarılmıştır. Bu kararname de, kamu sektörüne dahil idarelerin ihalesi yapılmış ve yapılacak işlerinde, ihale usul ve şekillerine göre fiyat farkı hesabında uygulayacakları esasları belirlemektedir. Bu, genel bir kararnamedir. Bunun hemen ardından da, 1989 yılında, 89/14657 sayılı kararname çıkarılmış ve bu kararnameyle de; yabancı para birimlerine dayalı birim fiyatlarla ihalesi yapılmış ve yapılacak olan otoyol, köprü, tünel yapımıyla, kontrüllük, mühendislik, etüt-proje ve müşavirlik işlerinde fiyat farkı hesabında uygulanacak esaslar yeniden tanzim edilmiş; yeni ihalelerde fiyat farkı getirilmiş, devam eden ihalelerde de geçmişe dönük olarak fiyat farkı uygulanması getirilmiştir. Bu fiyat farkında da -kısaca bir iki cümleyle arz edeyim- Birleşmiş Milletlerin İstatistik Ofisi tarafından yayımlanan tüketici fiyat endeksleri esas alınarak, yabancı para hangi ülkeye aitse, o ülkedeki fiyat artışları formüle konulmuş, bu formül uzun olduğu için burada görüşülmeye müsait değil tabiî. Yine, Türkiye'de de, çeşitli tüketici fiyat endeksleri alınarak, bir formülle, müteahhitlere fark ödenmesine gidilmiş. Gerekçe olarak da, 1986, 1987, hatta 1988 ve 1989'da döviz kurlarının düşük olması, enflasyonun yüksek olması, aradaki farklar sebebiyle müteahhitlerin işi yapmama istikametinde belirlenen tavırlarını dengelemek için bunun çıkarıldığı ifade edilmektedir.

1990 yılında, yine, 90/29 sayılı Kararnamede, "Kamu Ortaklığı Fonundan ödeneği karşılanan" ifadesi 1989 kararnamesine ilave edilerek, bunlar da bu kapsama alınmış bulunmaktadır.

Şimdi, bu kararnameler sebebiyle, bu uygulamalar sebebiyle, geçmişte bakanlık yapmış birtakım arkadaşlarımız Yüce Divanda yargılanmaktadırlar ve idarecilik yapmış yöneticiler de, yine mahkemede bulunmaktadırlar.

Ancak, bu Hükümet, Sayın Kumbaracıbaşı'nın başında bulunduğu Bakanlığın teklifi ve Hükümetin kararıyla, 21 Nisan 1992 tarihinde, 92/2900 sayılı bir Kararname çıkarmış. Bu kararnameyle, 1985'teki kararname iptal edilmiş, 1989'daki kararname iptal edilmiş ve 1990'daki kararnameler -biraz önce arz ettiğim kararnameler- iptal edilmişler. Ancak, bir geçici madde konulmuş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, size 2 dakika daha süre veriyorum; konuşmanızı bağlayınız lütfen.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, lütfunuz için; ancak, konuşma süremi 30 dakika biliyordum, konuşmamı da ona göre ayarlamıştım... Konuşmamı uzatmayacağım; ama bir iki dakika müsamaha gösterirseniz, sözlerimi tamamlayacağım...

BAŞKAN – Peki, buyurun efendim.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu geçici madde de, "daha önceden ihalesi yapılmış işlere fiyat farkı ödenecektir; 89/14657 ve 90/29 numaralı Kararnamelerin uygulanması devam edecektir" denmiş ve bu arkadaşlarımız Yüce Divandadır... Ama, bu Hükümetin bu Bakanı da, bu arkadaşlarımızın Yüce Divanda yargılanmasına sebep olan bu fiyat farkını bugün uygulamaktadır... Eğer bu Sayın Bakanımız, meseleyi hakkaniyetle ve millet menfaatına bu şekilde takdir ediyorlarsa, hemen yapmaları gereken şey şudur : Mevcut ihaleler nedir, bunları iptale gittiğimiz zaman -ki, yetkiniz var, iptal edebilirsiniz; bir hukuk ihtilafıdır, çeşitli mercilerde tartışılır, bir karara varılır- ne çıkar? Müteahhit birtakım masrafları tanzim ettirir; şantiye masrafları der, kâr payım der... Kefeye ne gelir? Yeniden ihale ettiğimiz zaman kaça mal olur?.. Başka giderler varsa onlar konulur... Diğer kefeye de, bu farkı fiyat ödemeyle bu projelerde, bu ihalelerde memleketin kaybettiği nedir; o konulur, bu hesap yapılır ve ona göre iptale gidilir, gidilmez; o, Bakanın ve Hükümetin kararıdır. Bu hesap yapılmış mıdır? Varsa, bu rakamlar nelerdir? Yani, bu değerli arkadaşlarımızın suçları sadece ANAP'lı olmak mıdır ve bunun için mi Yüce Divana sevk edilmişlerdir?.. Eğer burada bir suç varsa, aynı suçu Sayın Bakan da işlemektedir. (RP sıralarından alkışlar) Bu gensoru önergesini verişimizin temelindeki mantıkta bu bulunmaktadır.

Yine bir soru soruyorum : Eski Genel Müdür Sayın Atalay Coşkunoğlu için, malî sorumluluktan dolayı alacak davası açılmış mıdır? Sayın Coşkunoğlu hakkında, malî sorumluluktan dolayı dava açılmış mıdır? Açılmadıysa, zamanaşımına uğramış mıdır? Bunun cevabını istiyoruz.

Bir diğer husus da şudur : Dolar değeri 1994'te çok arttığına göre, müteahhitler için fiyat düşümü uygulanmakta mıdır? Sayın Bakan, dolar kuru düşük olunca fark ödüyorsunuz, ödemeye devam ediyorsunuz; ama dolar kuru aşırı yükseldiyse, dolar değerlendiyse, bu durumda da bir farkı kesmeniz lâzım; 1994'te bu farkları kesmeye başladınız mı? Kesmediyseniz, neden kesmiyorsunuz?

Özel fiyat analizleri sebebiyle müteahhitlere yapılan fazla ödemeler olduğu ifade edilmektedir. Bilgimize göre, bu fazla ödemelerin bir kısmı tasdik edilerek ödenmiştir, bir kısmı da tasdiksiz olarak ödenmiştir. Bu fazla ödemelerin ne kadarı geri alınmıştır?

İşte, bütün bunlar, bizi, Sayın Bakanın tutumu, icraatı, meseleye bakışı bakımından bu görevi yürütmeye ehil olmadığı ve bu görevi terk etmesi gerektiği kanaatine ulaştırdığı için, bu gensoru önergesini vermiş bulunmaktayız. Yani, Hükümetin bütünü itibariyle başarısız olan bu tablo içinde, Sayın Bakan da fevkalade başarısız bir yönetim sergilemektedir. Konuşmamın başından beri bunları muhtelif misallerle arz ettim.

Refah Partisi olarak biz bu gensorunun açılmasını, bu meselelerin aydınlığa kavuşmasını ve Bakanın meseleleri aydınlatmasını arzu ediyoruz.

Bu vesileyle, hürmetlerimi arz ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Süleyman Hatinoğlu, buyurun efendim.

Süreniz 20 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – Sayın Başkan, Yüce Meclisimizin değerli milletvekilleri; Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Onur Kumbaracıbaşı hakkında verilen gensoru önergesiyle ilgili konuşmama başlarken, şahsım ve Anavatan Partisi Grubu adına, hepinize saygılarımı sunarım.

Değerli milletvekilleri, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Onur Kumbaracıbaşı ile ilgili verilen yeni bir gensoru önergesi nedeniyle şu anda huzurunuzdayım. Öyle görülüyor ki, Sayın Kumbaracıbaşı, siyasî tarihimize, hakkında en fazla gensoru önergesi verilen Bayındırlık ve İskân Bakanı olarak geçecektir. Koalisyon sıralarında kalkan parmakların çokluğunu kendisine kalkan yapan Sayın Kumbaracıbaşı, usulsüz ve kamu vicdanını yaralayan icraatlarına yenilerini eklemeye maalesef devam etmektedir.

Erzincan deprem konutlarıyla ilgili ihalelerdeki yolsuzluklar; noterce tescil ve tespit edilen ihale yolsuzlukları; devletin valisi tarafından Bakanlar Kurulunun önünde dile getirilen, para karşılığında bölücü çete mensuplarına Bakanlık kadrolarının satılması olayları... Bu konuda Refah Partili arkadaşımız açıklamalar yaptı, onun için ben o konuya fazla girmeyeceğim.

Diğer taraftan, 27 Mart seçimlerinden önce, "SHP kadroları sattı" başlığıyla basında yeralan Antalya olayları... Burada şöyle deniyor : "Antalya Karayolları personeli olmanın bedeli 60 milyon... Yolsuzlukta Onur Kumbaracıbaşı'nın ismi de geçiyor." Tabiî, burada listeler var, kimlerden para alınmış, bunlar da belli. Sayın Bakan, bu konuda maalesef, basında bir açıklama yapmadılar.

CEMAL ŞAHİN (Çorum) – Zaman Gazetesi o... Zabıtlara geçirsene!..

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – Efendim, Zaman Gazetesi de bir basın organıdır; bunun basın organı olmadığına dair bir itirazınız var mı? Zaman Gazetesi yanlış yazmışsa, Zaman Gazetesini lütfen mahkûm edin; ama, bana göre, benim ve halkımın vicdanında siz mahkûmsunuz! (ANAP sıralarından "bravo" sesleri, alkışlar)

CEMAL ŞAHİN (Çorum) – Sen kendin mahkûmsun!

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – SHP'li diğer bakanların ve yakınlarının da adlarının karıştığı ihale yolsuzlukları gibi pek çok konuyla ilgili olmak üzere, Sayın Kumbaracıbaşı hakkında verilen gensoru ve Meclis soruşturması açılması önergeleri, Yüce Heyetimizin önüne gelmiştir. "Ortak iktidar sorumluluğu" gibi gerekçelerle bu önergelerin rutin bir şekilde reddi, Sayın Kumbaracıbaşı, her geçen gün daha da tutarsız bir hale getirmiştir. Gün geçmiyor ki, basında, Sayın Kumbaracıbaşı'nın da adının karışmadığı bir yolsuzluk haberi yer almasın...

CENGİZ BULUT (İzmir) – Kadroları PKK'ya dağıttılar; boşver!

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Onur Kumbaracıbaşı'nın, ihale yolsuzluklarının üzerine gitmediği ve her türlü açık delile rağmen bunları örtbas etmek için gayret sarf ettiği de bilinen bir gerçektir. Meşhur 7 adet ihalesi var : Bunlar, önce davet usulüyle yapılan, daha sonra iptal edilerek, ilanlı ihaleyle neticelendirilen; ama, ne tesadüf ki, ilk ihaledeki firmalar tarafından yeniden yüklenilen, Manisa jandarma binası inşaatı, Urfa devlet hastanesi inşaatı, Foça jandarma binası 1 ve 2 nolu inşaatları, Bayburt devlet hastanesi inşaatı, Batman ve Mardin hükümet konağı inşaatları. Bu inşaatlardan Mardin ve Batman hükümet konakları ile Bayburt devlet hastanesi ve Foça jandarma binası 2 nolu inşaatı için soruşturma başlatılmış; inceleme raporu sonucunda, hatalı işlem yapıldığı tespit edildiği halde, soruşturma bu safhada kesilmiştir. Hele, Foça jandarma binası 1 nolu inşaatı, Urfa devlet hastanesi ve Manisa jandarma binası inşaatları için inceleme bile başlatılmamıştır. Sayın Bakan, burada, bunun sebebini net bir şekilde cevaplandırmak zorundadır.

Bir başka meşhur grup işi de, beşibiryerdelerdir. 14 Mayıs 1993 günü yapılan 5 adet ihaleyi hangi şirketlerin alacağı, ihaleler öncesinde noterce tespit ettirilmiş, hepsi de, anlaşmışcasına, aynı tenzilatları yapmıştır. Bakınız, biri, yüzde 10,18 diğeri yüzde 10, bir diğeri yüzde 10,01, bir diğeri yüzde 10, 10 ve bir diğeri de yüzde 10,05; hepsi yüzde 10'ların içinde geziyor. Acaba, bu tenzilatları bu kadar isabetli yapmaları, firmaların kabiliyetlerini mi gösteriyor; yoksa, Sayın Bakandan aldıkları talimatları mı böyle ve Sayın Bakanın ilgililere verdikleri talimat mı böyle? Bu beşibiryerde ihalelerden; Bakırköy adalet binasına 12 firma, Bursa hükümet konağına 9 firma, Ankara tarım sitesine 12 firma, Kütahya yurt binası inşaatına 15 firma, Isparta yurt binası inşaatına 12 firma katılmıştır. Mevcut ihale sistemine göre, her ihalenin alıcısının aynı anda tahmin edilmesi imkânsızdır. Çünkü, ihtimal hesaplarına göre burada eğer toto oynarsanız, ancak 230 bin kolon doldurduğunuz takdirde bu beşi tutturmanız mümkündür; yani, 230 bin kolon toto oynayacaksınız ki, bugünkü ihale sistemine göre bu rakamları, yüzde 10'u tutturacaksınız. Demek ki, bu iş, toto ve medyum işi değil arkadaşlar, önceden bu işin kime verileceğinin belirtilmiş olması işidir...

CENGİZ BULUT (İzmir) – O işte şike var, şike.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – ... plan işidir, satış işidir.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Şike işidir.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – Sayın Bakan, Meclisin haberi olmadan, meğer, ihaleleri bile kendine göre özelleştirmiş ki, ihaleleri istediğine yapabiliyor!.. Sayın Kumbaracıbaşı'nın, bu konuda yapılmış bir işlemi varsa, neticesini veya safahatını Yüce Meclise açıklamak zorundadır.

Sayın milletvekilleri, sizlerin sağduyusu herşeyin üstündedir. Ülke çıkarlarının, siyasî çıkarlarımızın üstünde olduğu, hepimizin vicdanında tam olarak yerleşmiştir; bu konuda bir şüphemiz yoktur, hiçbir milletvekilinden de şüphem yoktur. Gelin devletin kurallarını ve kurumlarını bozanlara artık dersini verelim. Eğer, şurada yazıldığı gibi, "Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir" diyorsak ve buna inanıyorsak -ki, öyledir- evet, millet, Sayın Kumbaracıbaşı'ya güvenmemektedir, bu bakan gitmelidir; milletin sesini mutlaka dinlemeliyiz.

Değerli milletvekilleri, hepinizin de çok iyi bildiği gibi, ülkemizde otoyol inşaatı ihaleleri, yabancı para birimlerine dayalı birim fiyatlarıyla yapılmıştır. İhalelerin yapıldığı dönemde, döviz kurlarındaki artış ile Türkiye'de enflasyonun artışı paralel gitmekte idi. Otoyol inşaatları süresince bu durumun devam edeceği varsayılarak, otoyol ihale sözleşmelerine "fiyat artışı yapılmayacağı" hükmü konulmuştur; ancak, ilerleyen yıllarda, takip edilen döviz kuru politikası değişmiş, ABD Dolarının Türk Lirası karşısındaki değer artışı, Türkiye'deki enflasyonun altında olmuştur. Bakınız, Sa-

yın Başbakanın 16 Mart 1994 tarihli basın toplantısında bu husus abartılarak ifade edilmiştir. Sayın Başbakanı teyit eden bir ifadeyi, Sayın Devlet Bakanı Aykon Doğan da 6 Nisan 1994 tarihinde aynen kullanmıştır.

Diğer yandan, Eylül 1985'te yapılan New-York Plaza Anlaşmasıyla, Amerika Birleşik Devletleri ve gelişmiş ülkeler, ABD Dolarının değerinin düşürülmesini kararlaştırmışlardır. 1985'lerde 1 ABD Doları 3 Alman Markına eşitken, 1989'da 1 ABD dolarının karşılığı 1,7 Alman Markı olmuştur. Bu durum, ABD Doları ile ihale edilmiş olan otoyol inşaatlarını olumsuz yönde etkilemiştir.

Bunun üzerine, konuya bir çözüm arayan siyasî otorite, devlete çok daha pahalıya mal olacak ve işleri durduracak bir yol olan, ihaleleri iptal edip inşaatları durdurmak yerine, siyasî tercihini ve takdir hakkını, çözüm getirici bir "Fiyat Farkı Kararnamesi" çıkarmak yönünde kullanmıştır; yani, 1989/14657 sayılı meşhur Kararname.

Ancak, daha sonra, işi yapmayandan değil de, işi yapandan hesap soran bir zihniyetle konuya yaklaşılmış; Fiyat Farkı Kararnamesini imzalayan Bakanlar Kurulunun içinden özel olarak seçilen -ve tamamen siyasî bir amaçla- iki eski bakan Yüce Divana göndermiştir.

Bayındırlık ve İskân eski iki Bakanı Yüce Divana gönderilirken, Bakanlar Kurulunun özel hukuk ilişkilerine el atarak "sözleşme taraflarının hak ve yükümlülüklerini değiştirilmesinin yasal dayanaktan yoksun olduğu" yolundaki 1978 tarihli Yargıtay içtihatlarına dayanılarak, 1989/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesinin hukuka aykırı olduğu iddia edilmiştir.

Bir yandan Fiyat Farkı Kararnamesinin hukuka aykırılığı iddia edilir ve Bayındırlık ve İskân eski iki Bakanı Yüce Divana gönderilirken, bütün bunları yapan Hükümet, Fiyat Farkı Kararnamesini uygulamaya devam etmiştir ve burada, doğru olanı yapmıştır diyebiliriz. Sayın Bakan, burada, maalesef, bir kere doğru yapmışsınız, tebrik ediyoruz... (Gülüşmeler)

Ancak, yaptığı işten de pek emin olmayan Sayın Kumbaracıbaşı, Şubat 1992'de Danıştaya müracaat ederek, fiyat farkı uygulamasının sürdürülmesinin mevzuata uygun olup olmadığı konusunda görüş istemiştir.

19 Mart 1992 tarihinde basında şöyle cümleler çıkmış : Biz de Yüce Divanlık olur muyuz endişesiyle hareket eden Hükümete, Danıştay Birinci Dairesi, konuyla ilgili olarak Yüce Divanda görülen davayı hatırlatarak, görüş bildirmemiştir." Sayın Bakanın, bildiğim kadarıyla, bu konuyu daha önce bilmesi lazımdı.

Hukuka aykırı ve yasal dayanaktan yoksun olduğunu iddia ettiği Fiyat Farkı Kararnamesini kendince hukukî bir temele oturtmak isteyen Sayın Kumbaracıbaşı, bu kararnameyi değiştirmek için, 2 Mart 1992 tarihinde Başbakanlığa bir yazıyla müracaat etmiş. Kendisine ikinci dayanak arıyor! Peki, müracaat etmiş de ne olmuştur? Başbakanlık uzmanları, Sayın Kumbaracıbaşı'nın getirdiği kararname taslağının her yönüyle hukuka aykırı olduğunu belirtince, bu taslak geri çekilmiştir. Daha sonra da, netice itibariyle, 92/2900 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılmıştır. Bu kararnameyle, 89/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesi ortadan kaldırılmak istenmiştir. Ancak, ilginçtir, bu karara konulan bir geçici maddeyle, bu kararın yürürlüğe girmesinden önce Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı projeleri arasında yer alarak ihalesi yapılmış bulunan ve sözleşmelerinde veya ek sözleşmelerinde fiyat farkı ödeneceği belirtilen işler hakkında, yürürlükten kaldırılan esasların uygulanmasına devam olunması sağlanmıştır. Güya bir yandan kararname ortadan kaldırılmak isteniyor; ama, diğer yandan da fiyat farkı verilmeye maalesef devam ediliyor. 89/14657 sayılı Kararnameyi kaldırmanın gayesi, fiyat farkı uygulamasına son vermek midir; yoksa, Sayın Bakan, fiyat farkı uygulamasına yeni bir kılıfla devam etmek midir? Bunu Sayın Kumbaracıbaşı'nın gayet iyi açıklamasını beklemekteyim.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Zor açıklar, zor açıklar...

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – Sayın Kumbaracıbaşı, 4.3.1992 tarihinde, hakkında Meclis soruşturması açılması önergesinin görüşülmesi sırasında, "ben, kararnameyi değil, kararnameye dayanılarak yapılan sözleşmeleri uyguluyorum" demektedir. Sayın Kumbaracıbaşı burada doğruyu söylememektedir. Mademki sözleşmeler uygulanmaktadır, o halde neden, 92/2900 sayılı Kararnameye geçici bir madde konularak, ihalesi yapılmış otoyollarda eski kararnamenin uygulanmasını sağlayacak bir hukukî dayanak sağlama yoluna gidilmiştir? Sayın Kumbaracıbaşı'nın yaptığı, tam bir göz boyama ve kandırmadan başka bir şey değildir. Güya 89/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesi ortadan kaldırılıyor; ancak, her nedense, devam eden işlere uygulanması sağlanıyor, sanki Kumbaracıbaşı'nın Bakanlığı döneminde bir tane bile olsun yeni otoyol ihalesi yapılmış gibi!.. Oysa, otoyol ihalelerinin hepsi zaten daha önceden yapılmış durumda; ihalesi yapılan bir tek yeni otoyol yoktur. O zaman adama sorarlar : Neyi iptal ettiniz? O halde yapılmak istenen şey nedir?

89/14657 sayılı Kararnameyi çıkaran Bakanlar Kurulundan özel olarak seçilen iki eski bakanı Yüce Divana göndereceksin, sonra "bu kararnameyi ortadan kaldırıyorum" diyeceksin, daha sonra da yeni kararnameye, devam edenler işler için eski kararnamenin uygulanmasını sağlayacak hükümler koyacaksın! Bu davranış, değerli arkadaşlar, "siyasî tutarsızlık ve ciddiyetsizlik" teriminden başka bir kavramla asla izah edilemez.

Eğer 14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesi hukuka aykırı ise, bu karara dayanılarak yapılan sözleşmeler de, Borçlar Kanununun 19 uncu maddesi gereğince geçersizdir. Peki, o zaman, geçersiz sözleşmelere dayanılarak neden yeni bir kararname çıkarılıyor ve hukuka aykırı olduğu iddia edilen eski kararnamenin uygulanması için, çıkarılan yeni kararnameye hüküm konuluyor?

Bütün bu saçmalıkların altında büyük bir çelişki yatmaktadır. İki eski bakanın Yüce Divana sevk gerekçeleri arasında, Fiyat Farkı Kararnamesini imzalamak ve uygulamak bulunmaktadır. Ancak, ne var ki, otoyol inşaatlarının devam edebilmesi için fiyat farkı verilmesi de işin mahiyeti icabı zorunludur. İşte bu çelişki arasında bocalayan ve Fiyat Farkı Kararnamesinden dolayı Yüce Divana iki eski bakanın gönderilmesinin yanlış olduğunu itiraftan çekinen Sayın Kumbaracıbaşı, bir kararnameyi hem var hem yok sayan bir garabete sürüklenmektedir.

Bilinmelidir ki, eğer 89/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesi hukuka aykırı ise, bu Fiyat Farkı Kararnamesine dayalı ödemelerin sürdürüldüğü 92/2900 sayılı Kararnamenin geçici maddesi de hukuka aykırıdır ve ödemeleri sürdüren Sayın Kumbaracıbaşı'nı da sorumluluktan kurtaramaz bu kararname. Oysa, sözü edilen 89/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesi hukuka uygundur ve Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 24.11.1986 tarihli 1986/2 esas ve 1986/2 karar nolu içtihatı birleştirme kararında belirtildiği gibi, yasal temeli mevcut olan bir kararnamedir; iddia edildiği gibi, ne müteahhitleri koruyan ve ne de kamuyu zarara sokan bir yapısı vardır. Bu kararname, yalnızca otoyol sözleşmelerinin başlangıç şartlarını sağlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan önergenin önemine ilişkin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İki dakika daha veriyorum; buyurun efendim.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, daha yeni başladık.

BAŞKAN – Herhalde siz konuştuklarınızın farkında değilsiniz!..

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – Görüşülmekte olan önergeye de ilişkin olarak birkaç söz söylemek istiyorum. Bugün burada görüşülen gensoru önergesinin, Sayın Onur Kumbaracıbaşı'nın bu tip çelişkilerini de ele almasını istedik; ancak, ne var ki, üzerinde görüşme yaptığımız bu gensoru önergesi de, Sayın Kumbaracıbaşı'nın fiyat farkı uygulaması konusundaki çelişkilerinin ve garipliklerinin üzerine tüy dikmekten öteye gitmemektedir.

Önergeyi veren arkadaşımız eğer bu konuda bir araştırma yapmış olsaydı, Fiyat Farkı Kararnamesinde yer alan formüllerin, dövizin değer kazanması halinde fiyatları düşüren sonuçlar vereceğini görürdü. Nitekim, nispî de olsa, doların değer kazandığı dönemlerde yapılan işlemlerde, Fiyat Farkı Kararnamesinin uygulanması sonucu fiyatlar düşürülmüş ve hakedişler bu şekilde hesaplanmış ve ödenmiştir. Buna bir örnek olmak üzere, İzmir-Urla-Çeşme Otoyolu proje işleri 9-10-11 ve 12 nolu hakedişlerde, fiyat farkı uygulaması sonucu, fiyatların düştüğünü açıkça görmekteyiz.

Eğer bugünkü Hükümet, kaynakları, seçim ekonomisi içinde harcamamış olsaydı, biraz daha fazla otoyol yapma imkânı olacaktı.

Değerli arkadaşlar, Türkiye gibi, kalkınmakta olan bir ülkede tüm yatırımların durması ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığı gibi bir yatırımcı bakanlığın kapısına kilit vurulacak hale gelmesi, ülkemizin geleceğini de maalesef karartacak bir olgudur. Bir bakanlığa kilit vurulacağını beyan eden bir bakanın o makamda bir gün dahi oturmaya hakkı olmamalıdır ve Yüce Meclis bunun gereğini mutlaka yapmalıdır.

Değerli arkadaşlar, bakınız, Sayın Başbakanın bugünlerde bazı açıklamaları var. Otoyolların yersiz olduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN — Sayın Hatinoğlu, lütfen konuşmanızı bağlayınız efendim; çünkü, sürenizi aştınız.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – Bağlayayım efendim.

Sayın Başbakan, otoyollara harcanan paranın 11 milyar dolar olduğunu söylemektedir. Halbuki, otoyollara 7,6 milyar dolar civarında bir harcama yapılmıştır ve Sayın Başbakan bu otoyolların pek verimli olmadığını da beyan ediyor. Zamanım olmadığı için ifade edemiyorum; ama, Sayın Başbakan'ın ekonomiden anlayan bir Başbakan olmasına rağmen, pek otoyollardan anladığını savunmak mümkün değildir; çünkü, Sayın Başbakan pek otoyollarda gezmiyor; Anavatan İktidarları zamanından kalma uçaklarıyla, helikopterleriyle geziyor ve o, her şeyi yukarıdan gördüğü gibi, maalesef otoyolları da yukarıdan görmektedir!..

ANAP Grubu olarak; Bayındırlık ve İskân Bakanlığını kötü yöneten, yolsuz ve usulsüz icraatlarıyla kamu vicdanını zedeleyen, Fiyat Farkı Kararnamesinin uygulanmasındaki tutarsız ve çelişkili tavırlarıyla kamuoyunu aldatan Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkında verilen gensoru önergesine, yukarıda anlattığım gelişmeler çerçevesinde kabul oyu vereceğimizi belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başbakanın haberi olması için birkaç konuyu daha hatırlatmak istiyorum :

Sayın Cumhurbaşkanının Başbakanlığı döneminde, 12 Nisan 1993 tarihli bir toplantıda yaptığı bir konuşmada ifade ettiği gibi, Edirne-Ankara otoyolu herkesin gurur kaynağı olan fevkalade bir otoyoldur; diğer açılış törenlerindeki konuşmalarında da, bu muhteşem eserler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hatinoğlu, size çok süre tanıdım, lütfen son cümlenizi söyler misiniz.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Devamla) – ... bu muhteşem eserler, Türklüğün gururu olarak vurgulanmaktadır.

Birkaç örnek de Sayın Bakandan vermek istiyordum ama... Sayın Bakan bütün otoyol açılışlarındaki konuşmalarında aynen şu cümleleri kullanıyor : "Otoyollar, kuşkusuz, son derece konforlu, başarılı ve Türkiye'nin gururudur. Hedefimiz, 2010 yılında 5 bin kilometrenin üzerine çıkmaktır" diyorsunuz; ama, bunun yanında, Sayın Başbakan bunun tersini söylüyor.

Sayın Bakan, fikirlerinizle zikriniz birbirini pek tutmamaktadır; icraatınızla düşünceleriniz maalesef ters orantılı olarak gitmektedir. Hükümete otoyolların önemini hatırlatırsanız...

Hükümete sormak istiyorum : Eğer otoyollar yapmayacaksak, Sayın Başbakanın ikinci vatanı olan Amerika'da üniversite mi yapalım?!.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum (ANAP sıralarından "bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hatinoğlu.

Gruplar adına son konuşmayı, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Ahmet Sayın yapacaklar.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Ahmet Sayın, süreniz 20 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA AHMET SAYIN (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivas Milletvekili Ahmet Arıkan ve 21 arkadaşının, otoyol projelerinin sözleşmelerini son ekonomik değişiklikler karşısında yeniden değerlendirmeyerek devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı hakkında Anayasanın 99 ve İçtüzüğün 107 nci maddeleri uyarınca bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi üzerinde Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere huzurunuza çıkmış bulunuyorum. Bu vesileyle, sözlerime başlarken, hepinizi saygıyla selamlarım.

Önerge hakkındaki görüşlerimizi şöyle sıralamak istiyorum :

Böyle bir önergenin şu anda gündeme getirilmesi, hem zamansız hem de mahzurludur. Belki, çok arkadaşım "neden?" diye soracaklardır :

Hepimizin ve kamuoyunun bildiği gibi, otoyollarla ilgili bir dava Anayasa Mahkemesinde devam etmektedir ve Anayasa Mahkemesinde dava açılması, Yüce Meclisimizin oylarıyla kabul edilmiştir. Anayasa Mahkemesinde bu konuyla ilgili bir dava devam ederken, -bazı arkadaşlarımız "ne alakası var? diyebilir- otoyollarla ilgili bir önergenin görüşülmesi, Yüce Mahkemeyi ve kamuoyunu etkileyecektir veya etkileyici konuşmalar yapılacaktır; ki, demin Anavatan Partisi sözcüsü arkadaşımız bu konuda bazı şeyleri söylemiştir ve bu yanlış olmuştur.

Önergedeki iddianın esası, 19.10.1989 tarih ve 89/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesi ve bu kararnameye dayalı olarak yapılan ek sözleşmeler teşkil etmektedir.

Önergedeki iddialar yanlıştır ve herhangi bir mesnede dayanmamaktadır. Önergeyi veren arkadaşlarım, otoyol müteahhitleriyle yapılan sözleşmeleri iyi inceleseler di, bu hususu mutlaka görürlerdir.

Hepinizin bildiği gibi, otoyol ihalesi ve yapımı, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 89 uncu maddesine göre, 86/10611 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun dışına çıkarılmıştır. Tabiî, bunlara paralel olarak da, otoyol müteahhitleriyle özel sözleşmeler aktedilmiştir. Bu sözleşmelerin 70 inci maddesinde, "işlerin yapılış maliyetlerini etkileyen işçilik ve/veya malzeme veya diğer hususların fiyatlarındaki yükselmelerde veya düşmelerde, bunlarla ilgili bir ilave ödeme veya kesinti yapılmayacaktır"; 71 inci maddesinde, "Büyük Ekonomik Bunalım" adlı başlık altında, "teklif tarihini takip eden işlerin, inşa edilmekte veya edilecek olan ülke dahilinde, o ülke hükümetinin döviz kısıtlaması koyması veya ülke parasının devalüasyonu sonucu büyük bir ekonomik bunalım sebebiyle veya neticesinde, işlerin icrası bakımından veya işlerle ilgili olarak artan masrafları müteahhite ödemeyecektir. Ancak, işbu maddedeki hiçbir husus, sözkonusu durumlarda, müteahhite tanınmış olan her türlü hakları veya hukukî yolları, hiçbir şekilde ihlal etmeyecektir" denmektedir değerli arkadaşlarım.

ADNAN KESKİN (Denizli) –Komisyon başkanıydı arkadaşımız, orada böyle değildi bu işler, böyle değerlendirilmemişti!..

AHMET SAYIN (Devamla) – Komisyon başkanıysak, burada konuşma hakkımız yok mu?

BAŞKAN – Hangi komisyon başkanı?! O komisyon çalışmasını çoktan bitirdi ve raporunu da verdi. Sonra, komisyon başkanı milletvekili değil mi?!

Siz konuşmanıza devam edin sayın hatip.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Arkadaşımız mı değişti, dünya mı değişti; merak ediyorum?!

BAŞKAN – Siz dışarıdan yeni geldiniz, lütfen, Meclisin çalışmasını bozmayın.

Buyurun Sayın Ahmet Sayın.

AHMET SAYIN (Devamla) – Sözlerimi başından itibaren dinlediyseniz, herhalde bu şekilde söylemezdiniz.

Bu sözleşmelerin dışında, yukarıda bahsettiğim, önergeye esas teşkil eden, 19.10.1989 tarih ve 89/14657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesi çıkarılmış ve tüm otoyol müteahhitleriyle ek sözleşmeler yapılmış ve işler bu şekilde devam etmektedir.

Hal böyleylekn, 20 Ekim 1991 seçimleri yapılmış ve iktidar değişmiş, Onur Kumbaracıbaşı da, bu Hükümetin Bayındırlık ve İskân Bakanı olmuştur.

İşler, yapılan sözleşme ve ek sözleşmelerle devam etmektedir. Bu arada, 89/14657 sayılı Kararnamenin, sözleşmelere aykırı ve yanlış olarak çıkarıldığının farkına varılmış ve 49 uncu Cumhuriyet Hükümeti, 23.3.1992 tarih ve 92/2900 sayılı Kararnameyi çıkararak, 89/14657 sayılı Kararnameyi yürürlükten kaldırmıştır; ancak, "bu kararın yürürlüğe girmesinden önce, Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı projeleri arasında yer alarak ihalesi yapılmış bulunan ve sözleşmelerinde veya ek sözleşmelerinde fiyat farkı ödeneceği belirtilen işler hakkında, 2 nci maddeyle yürürlükten kaldırılan esasların uygulanmasına devam olunur" şeklindeki geçici madde gereği işlere devam olunmuş ve devam edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, burada arkadaşlarımın aklına şu soru gelebilir; bu soru, hepimizin aklından da geçmiyor değil : Mademki bu kararname yanlış ve haksız, neden, yapılan sözleşmeler, ihaleler iptal edilmedi, durdurulmadı?

ABDULİLAH FIRAT (Erzurum) – Evet, evet...

AHMET SAYIN (Devamla) – Tabiî, bu sorular haklı gibi görülebilir ve hatta durdurulabilir mi?.. Yalnız, burada oturup bir düşünmek gerekir. Devletle vatandaşın akdetmiş olduğu bir sözleşme var. Bunu tek tarafla iptal etmek ne getirir, ne götürür?..

M. RAUF ERTEKİN (Kütahya) – Mantığa bak mantığa.

AHMET SAYIN (Devamla) – Mantık, tabiî böyle mantık, başka nasıl mantık olacak?

Onun ötesinde, bir hakkın devlet tarafından zayi, hatta gaspı halinde devletin, millet nezdindeki itibarı, güveni ne olur? Devlet küçük düşmez mi? Ayrıca, devlette devamlılık bahis mevzuudur. İktidar veya hükümet değişikliklerinde, önceki hükümetlerin yapmış olduğu akitlerin, sözleşmelerin beynelmilel anlaşmaların iptali söz konusu olamaz.

MEHMET SEVEN (Bilecik) – Neden dava ettiniz bizim bakanları o zaman?

EYÜP AŞIK (Trabzon) – Kanunsuzda mı olsa?

AHMET SAYIN (Devamla) – Siz yaptınız; kanunsuzsa niye yaptınız?

EYÜP AŞIK (Trabzon) – Hayır, öyle diyorsunuz.

AHMET SAYIN (Devamla) – İnsaf be kardeşim yani...

BAŞKAN – Arkadaşlar, kürsüdeki arkadaşımıza müdahale etmeyin. Grup sözcünüz konuştu biraz önce, en sert şekilde de duygularını dile getirdi, herkes ve Hükümet de dinledi.

MEHMET KEÇECİLER (Konya) – Sayın Başkan, etme bulma dünyası.

AHMET SAYIN (Devamla) – Bunlar, iktidarlar, hükümetlerüstü meselelerdir.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Kanunsuzsa, yanlışsa bozun kardeşim.

AHMET SAYIN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ayrıca, acaba müteahhitlerle yapılan sözleşmelerin tek taraflı olarak, devlet tarafından bozulması halinde durum ne olur? Maddî olarak bu durumu da düşünmek gerekir. Acaba devlet kazanır mı, kaybeder mi? Sözleşmenin devlet tarafından tek taraflı olarak bozulması halinde karşı tarafın tazminat hakkı doğacaktır. Acaba, bu miktar devlet lehine mi, aleyhine mi olacaktır? Bunların çok iyi hesaplanması gerekir.

Ayrıca, özellikle yol inşaatlarında kilometrelerce uzunluktaki güzergâhta çalışılmaktadır, çeşitli imalatlar yapılmaktadır. Belli kesimlerde sanat yapıları, köprü, menfez, viyadük, drenaj, belli kesimlerde hafriyat ve dolgu, belli kesimlerde de üst yapı dediğimiz imalatlar yapılmaktadır. Bunların hepsi birbirinin devamı, birbirini tamamlayan işlerdir. İşi durdurduğunuz anda karşınıza büyük problemler çıkacaktır. Çünkü, sözleşmenin tek taraflı feshi halinde karşı taraf mahkemeye müracaat edecek, tespit isteyecek ve işi durduracaktır. İhtilafın çözümlenmesi belki yıllar alacaktır. Bu durumda yarım bıraktığınız imalatlar, tabiat şartları; yağmur, kar, sel gibi tabiî afetler sebebiyle belki yok olacaktır. Ayrıca, duran suyu için de fiyatlar büyük ölçüde artacaktır.

Değerli milletvekilleri, yukarıda izah etmeye, söylemeye çalıştığım sebepler doğrultusunda, önerge sahibi arkadaşlarıma sormak istiyorum : Siz bu durum karşısında Bayındırlık ve İskân Bakanı olsaydınız ne yapardınız? Hangi tercihi yapardınız?

İLHAN KAYA (İzmir) – İstifa ederdik istifa..

AHMET SAYIN (Devamla) – Sözleşme hükümlerine aykırı hareket edemeyeceğinize göre, sözleşmeleri fesh edip, işleri durdurur muydunuz?

MEHMET SEVEN (Bilecik) – Acil tarafından istifa ederdim.

AHMET SAYIN (Devamla) – Olduğunuz zaman öyle yaparsınız

İLHAN KAYA (İzmir) – Siz ne yapardınız? Sizin şahsınız ne yapardı?

AHMET SAYIN (Devamla) – Biz böyle yapıyoruz işte; devam ettiğimiz gibi.

MEHMET SEVEN (Bilecik) – Çalmaya devam.

CENGİZ BULUT (İzmir) – İnanmadan savunuyorsunuz.

AHMET SAYIN (Devamla) – Önerge sahibi arkadaşlarım, Sayın Bakanı düşürmek için bu önergedeki sebepleri öne sürüyorlarsa, maalesef yanlış sebep seçmişlerdir. Bize göre, sebep doğru değildir.

İLHAN KAYA (İzmir) – Başka sebepler nedir?

AHMET SAYIN (Devamla) – Sayın Bakanın şu anda yapmış olduğu uygulamalar tamamen kanunlara, tüzüklere, yönetmeliklere ve devlet nizamına uygun olarak yapılmaktadır, yürütülmektedir.

İLHAN KAYA (izmir) – Açıklayın efendim, başka sebepler nedir?

AHMET SAYIN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bunları söyledikten sonra, maalesef ve maalesef diyorum ve özür diliyorum; Türkiye'de bugün ve bugüne kadar en büyük eksikliğimiz olan plan ve programsızlığımızdan bahsetmek istiyorum.

İLHAN KAYA (İzmir) – Üzülerek oy vereceksiniz, üzülerek.

AHMET SAYIN (Devamla) – Bugün huzurunuza gelen önergenin temelinde de bu yatmaktadır. Ülkemizde "Hangi yatırım önce yapılsın, hangisi daha faydalı olur" diye tercihlerin önceliği konusunda bir araştırma, etüt yapma düşüncesi ve duygusu içerisinde olduğumuzu zannetmiyorum. Maalesef, günlük yaşıyoruz; akşam yatıyoruz, sabah kalktığımızda aklımıza ne gelirse onu yapmaya çalışıyoruz.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Tam Başbakanı tarif ediyorsun.

AHMET SAYIN (Devamla) – Bu, aşağı yukarı, tüm yatırımlarımızda da aynıdır. Sizde de aynı, sizde de aynı; merak etmeyin, Sanayide, tarımda, enerjide, ulaşımda hiçbiri birbirinden farklı değildir. Bu, otoyollarda da aynıdır. Ben, kendi kendime çok sordum, değerli arkadaşlarıma da soruyorum; Türkiye, şu anda otoyol yapacak zenginlikte midir, hangi güzergâhlarda kaç kilometre yapmalıdır? Bunların etüdü, fizibilitesi yapılmış mıdır? Ben, şahsen yapıldığını zannetmiyorum. Eğer yapılsaydı, her halde Türkiye'de 11 yerde birden bu işlere başlanmazdı; ana arterler seçilir, öncelik sıralanır, o sıralara göre peyderpey bitirilerek yapımlarına devam edilirdi.

Misal olarak, öncelikle E-5 diye adlandırılan, şimdiki TEM otoyolunu vermek istiyorum. Edirne-İstanbul-Ankara yolu öncelikle yapılmalıydı. Yapıldı; ama nasıl yapıldı, o ayrı bir olay. Bugün Gerede ile Ankara arasındaki yola otoyol demek, hangi mühendise veya teknik arkadaşımıza yakışır bilemiyorum. Bu yolun devamı, güney, güneydoğu ve doğuya ulaşacak şekilde planlanmalıydı; belki de öyledir; ama, uygulama maalesef öyle değil.

Bu arada, İstanbul-İzmir, Ankara-İzmir; Ankara-Eskişehir-Bursa-Balıkesir-Çanakkale güzergâhları var. Bunları gerçekleştirmek zor bir olay; otoyol yapmak çok pahalı bir olay, çok pahalı bir imalat. Ben onun için sordum; Türkiye'de şu anda otoyol yapılmalı mıydı diye. Bugüne kadar otoyollara 8 milyar dolar harcamışız, bu rakam bugünkü dolar fiyatıyla, aşağı yukarı 256 trilyon lira ediyor ve 1 070 kilometre yol yapmışız. Kilometresi aşağı yukarı 7,5 milyon dolardır. Bu 256 trilyon lirayla, ben öyle zannediyorum ki, 6 şeritli duble yol yapsaydık, bu, 8 bin veya 10 bin kilometreyi bulabilirdi değerli arkadaşlarım. (ANAP sıralarından 'Neden devam ediyorsunuz?" sesleri)

"Devlette devamlılık var" diyoruz değerli arkadaşlarım.

Bu mu daha doğru, yoksa otoyol yapmak mı?..

MEHMET SEVEN (Bilecik) – Bu yolları yapmasaydık ne olurdu?.. (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, rahatsız oluyorsanız, dışarıda salonda oturabilirsiniz; Sayın Keskin, özellikle siz çok gürültü yapıyorsunuz.

AHMET SAYIN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, biz Sayın Bakanın otoyollarla ve diğer işleriyle ilgili çalışmalarını kanunlara, tüzüklere uygun olarak yaptığına inanıyoruz...

CENGİZ BULUT (İzmir) – Kalben mi Sayın Sayın?

ZEKİ ERGEZEN (Bitlis) – Özel fiyat analizleri devam ediyor mu?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yine devam ediyor...

AHMET SAYIN (Devamla) – ... ve önergeye ret oyu vereceğimizi bildiriyorum.

Yalnız, buradan, Sayın Anavatan Partili arkadaşlarıma soruyorum; kendileri 89/14657 sayılı Kararnameyle Yüce Divana gönderilen arkadaşlarının suçsuz olduklarını iddia ediyorlar. Suçsuzdular da, şu andaki gensoru önergesine acaba ne oyu verecekler? Kabul mü verecekler, ret mi verecekler; onu merak ediyorum. (ANAP sıralarından gürültüler)

O zaman bir şeyi tescil edeceklerdir; hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ederim. (DYP ve SHP Sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sayın.

Gruplar adına ve önerge sahipleri adına yapılan konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi söz sırası Sayın Bakanda. Buyurun efendim.

Süreniz 20 dakikadır.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce burada okunmuş bulunan Refah Partisi Grubundaki arkadaşlarımızın vermiş oldukları gensoru önergesi üzerinde size görüşlerimi ifade etmek için huzurunuzdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu konuya ayrıntısıyla girmeden önce, şöyle bir özetleme yapmak isterim : Otoyollar ve Fiyat Farkı Kararnamesi ilk defa, 23 Ocak 1992 tarihinde, bir soruşturma önergesiyle Büyük Millet Meclisi gündemine geldi; daha sonra, o önergenin kabul edilmesiyle, anımsayacaksınız, Büyük Millet Meclisinde bir soruşturma kurulu kurulmuştur ve o kurulun aldığı kararlar, daha ileri tarihlerde de, Meclisimizde onaylandı ve iki eski Sayın Bakanımız, bu konuyla ilgili olarak, Yüce Divanda şu anda yargılanıyor; ama, bu son kısım henüz gerçekleşmeden, 4 Mart 1992 tarihinde de, bir başka soruşturma önergesi, şu andaki Sayın Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel ve benim hakkımda verildi; içerik olarak tamamen aynı konudur. O tarihte bu önergeyi veren arkadaşlarımız, "Yüce Divana sevk edilen iki eski bakanımızın eğer suçu varsa, o zaman siz de suçlusunuzdur" düşüncesiyle hareket etmişlerdi. Bu önerge görüşüldü, reddedildi.

Şimdi, gene aynı konuyla ilgili olarak, bir üçüncü gensoru önergesi var. Bu gensoru önergesi üzerinde konuşan muhalefet sözcülerimize teşekkür etmek istiyorum. Bu üçüncü önergenin, gerçekten, ne kadar gayri ciddî bir tutum içinde hazırlanmış olduğunu burada bütün milletvekili arkadaşlarımız yaşadılar. Daha önergenin okunması sırasında bir paragraf hemen çıkarıldı. Zaten gerekçesinin çok fazla paragrafı da yok; ama, çıkarılması unutulan çok önemli bir nokta var. Bakınız ne diyor orada : "Bu tasarrufun hukukî müstenidatı olarak bilinen, 30 Ekim 1989 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan 89/14657 sayılı kararla, yabancı para birimlerine dayalı birim fiyatlarla ihalesi yapılan ve yapılacak olan otoyol ve bu konuyla ilgili işlerde fiyat farkı uygulamasının, devleti çok büyük zarara soktuğu iddia edilmiştir ve bu konu, -gene burada yazılı- Yüce Divana intikal etmiştir." Evet, bu çok önemli bir noktası; aslında, içeriği çok derin olmayan ve üzüm yemek için hazırlanmamış olduğu çok belli olan gensorunun.

Evet bu konu, şu anda Yüce Divanda görüşülüyor, Anayasanın 138 inci maddesine göre, Yüce Divanda şu anda bir yargılama konusu olarak görüşülen, fiyat farkı kararnamesiyle ilgili uygulamaların burada gündeme getirilmesi, Anayasaya aykırı bir işlemdir. Bu konuda, Başkanlık Divanından, bu tür önergelerin daha titizlikle incelenerek Genel Kurula getirilmesini istirham etmek isterim. Buna bir şey daha ilave edeyim.

Başkanlık Divanımız, tabiî, bekli Anayasanın 84 üncü maddesinin değişmesini bekliyor; ama, Anayasaya aykırı çok garip durumlara sebebiyet verecek tutumlar üzerine de eğilmelidir. Bugün bir belediye başkanımız, aynı zamanda milletvekili olarak, o sıfatı da taşıyarak, burada ismi okunanlar listesinde bulunuyor.

BAHATTİN ELÇİ (Bayburt) – Hâlâ hazmedemediniz...

CENGİZ BULUT (İzmir) – Ankara acısı ağır geldi.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Bu konularda biraz daha titiz olunmasını rica ettikten sonra, şimdi şu noktaya geliyorum : İçeriğinin düşünül-

mediği, önemsenmediği çok belli olan bu gensoruyla ilgili, muhalefet sözcüleri zaten, tamamen başka şeylerden bahsettiler. Oysa, onların hepsiyle ilgili olarak da, gensoru önergesi, araştırma önergesi, soruşturma önergesi verme hakkınız vardır; bunları da vermenizi bekliyorum ve diliyorum ki, onların da cevabını buradan sizlere verme olanağını bana tanımış olasınız; ama ben şimdilik bu konuya dönüyorum, bu konuyla ilgili düşüncelerimizi ve arkadaşlarımızın yanılgılarını size sergilemek istiyorum.

İLHAN KAYA (İzmir) – Bugün gidiyorsun, gidiyor...

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Tabiî, burada konuşmalarım, davası görülmekte olan bir konuya girmekle beraber, bunun sorumluluğunu benim taşımadığımı da ifade etmek isterim. Davanın görüldüğü sırada değerli arkadaşlar, burada, içimizde, yargılanmakta bulunan arkadaşların olduğu bir dava görüşülürken böyle bir gensorunun verilmesinin anlamını, gerçekten anlamak bir hayli zor.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Sizin ondan farkınız ne Sayın Bakan?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Hele, Sayın Hatinoğlu'nun sürekli tutarlılıktan bahseden değerli arkadaşımızın içine düştüğü tutarsızlığa ne demeli! Bu kararnameyi uyguladığım için benim de suçlu olduğumu ifade eden arkadaşımız, aynı zamanda, kendi grubundan Yüce Divana sevk edilmiş iki arkadaşını savunmak istiyor. Ama, her nedense, biz, "Lehte değil, aleyhte oy verecek" diye düşünürken, "Hayır; biz bu gensoruda lehte oy vereceğiz" diyor. Yani, arkadaşlarını galiba o da biraz suçlu buluyor. Çok enteresan bir tutarlılık örneğini de böylece vermiş oluyor.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – Hiç âlakası yok.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Bakınız, değerli arkadaşlar, bir defa, biz bu kararnameyle ilgili uygulamaları nasıl yapıyoruz konusunu bir kez daha buradan açıklayayım; çünkü, daha önce anlatmıştım. Ama, bazı konuları birkaç kere anlatmanın yararlı olduğunu ben, mesleğim nedeniyle bilirim.

Bizim buradaki uygulamalarımızda, önümüzde yapılmış soruşturmalardan elde edilmiş bazı bilgiler var. Müfettişler raporlarında diyorlar ki : "Özel hukukla ilgili olarak yapılan sözleşmelerin tek taraflı iptali söz konusu olmadığı gibi, bunların uygulanmaması halinde önemli sakıncalar doğabileceği için, bu uygulamanın devamı gereklidir." Biz bununla yetinmedik- biraz önce burada arkadaşımız da değindi- bu konudaki Danıştayın da görüşünü alalım dedik. Danıştayın görüşüne başvurduk; bakın Danıştay ne diyor; burada dile getirilen bu Danıştay kararı da son derece ilginç, Başkanlık Divanına ve bu tür gensorular vermeyi düşünen arkadaşlara da umarım ışık tutar.

"İki bakan hakkında özellikle bu kararnameyi imzalamak suretiyle haksız ödemelere sebebiyet vererek devleti zarara uğrattıkları hususunda belirtilen Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca Yüce Divana sevk kararı verilmiş olup, yargılanmalarına Anayasa Mahkemesinde devam edilmekte olduğu; ayrıca, dönemin Karayolları Genel Müdürü hakkında da söz konusu Bakanlar Kurulu kararına aykırı biçimde ek sözleşmeler yapmak ve 1985 yılını baz kabul etmek -bunlar ayrıntı; ama, önemli şeyler, bilenler biliyor- suretiyle fiyat farkı hesaplanarak işin yüklenicilerine toplam 114 milyon Amerikan Doları fazla ödemeye sebebiyet vermek suçundan dolayı yapılan inceleme sonucunda Danıştay İkinci Dairesince verilen falan gün tarihli kararla ilgililerin 240 ıncı madde uyarınca lüzumu muhakemesine karar verildiği saptanmış bulunmaktadır. Belirtilen durum nedeniyle, istişarî düşünce istemine konu edilen hususların Yüce Divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesinde görülmekte olan dava ve bu davada verilecek olan kararla bağlantılı olduğu ve yargı yerlerince bakılmakta olan dava ve işler hakkında düşünce bildirilmesine olanak bulunmadığı sonucuna varılmakla, Bayındırlık Bakanı istemi konusunda görüş bildirilmesine olanak bulunmadığı ifade edilmiştir."

Şimdi, bakınız, Yüksek Yargı son derece titiz. Burada yargılanan kişilerin, Yüce Divanda davaları görülmekte olan arkadaşlarımızın haklarının zail olmaması için...

CENGİZ BULUT (İzmir) – Siz niye yargılanmıyorsunuz?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – ... Danıştay bu konuda bir görüş dahi belirtmekten imtina ederken, siz büyük bir iç huzuruyla, "Biz bu önergeye oy vereceğiz" diyorsunuz ve de....

CENGİZ BULUT (İzmir) – Sayın Bakan, suç varsa, herkes için suç vardır.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – ... Arkadaşlarınızın yanında oturuyorsunuz; buna hayret etmemek mümkün değil! Bunu da Sayın Hatinoğlu bir tutarlılık olarak görüyorsa, kendisini kutlamak lazım; özel aldığı bir eğitim olsa gerek diye düşünüyorum.

ŞÜKRÜ YÜRÜR (Ordu) – Sayın Hatinoğlu Grubumuz adına konuşmuştur.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Değerli arkadaşlar, tabiî, gensoru hazırlığı yapılırken, biz işi, arkadaşlarımızın gensoruya yakışacak düzeyde ciddiye aldıklarını düşünerek, o ölçüde bir hazırlık yapma gereğini hissettik. Ama, buradaki konuşmaları dinleyip, gensoru metninin içeriğini de okuduktan sonra, anlaşılıyor ki, bir defa bunu bir mühendis arkadaşımız ne kaleme almış, ne de görmüş? Bu, teknik bir insanın, uzmanın kesinlikle görmediği bir metin; buna kanaat getirdim. O halde, "Kim bunu hazırlamış?" diye düşündüm. Herhalde, bu, bir iktisatçının hazırladığı bir metin olsa gerek.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – Sizin yetiştirdiğiniz talebelerden olabilir.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Evet, olabilir. Sayın Mesut Yılmaz'ın benim öğrencim olduğunu hatırlatmak isterim.

BAŞKAN – Sayın Hatinoğlu, biraz önce burada konuştunuz; lütfen susun.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – Biz hazırlamadık; sizin talebelerden olabilir.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Sayın Mesut Yılmaz bunu hazırlayanlardan daha iyi hazırlardı, eğer görseydi. Çünkü, bunu hazırlayan iktisatçılar, bizim bildiğimiz iktisatçılardan değil. Bunlar özel, çok farklı alanlarda niteliklerini, meziyetlerini geliştirmiş kişiler; bunlar adil düzen iktisatçıları muhakkak. Bu kadar içeriksiz bir şeyi, ancak onlar hazırlayabilirdi çünkü. (SHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – İktisatçılara sataşma var.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Ben iktisatçıyım, sataşma yok, merak etme.

Şimdi, şu fiyat farkı konusuna çok kısa olarak girmek istiyorum. Fiyat farkları Karayolları Genel Müdürlüğünün ek sözleşmelerine göre veriliyor. İşi kısaltıyorum. 89/13657 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesine göre veriliyor. Bu kararnamede her iş grubu için ayrı nitelikte fiyat farkı formülleri öngörülmektedir. Tüneller ve üstyapılar için ayrı, toprak işleri için ayrı, güvenlik ve benzeri işler için, işaretleme dahil olmak üzere, çeşitli gruplar için ayrı ayrı değerlendirmeler vardır. Ayrıca, her grup için verilen formülde, gerek o grup işte yapılacak olan altyapı faaliyetlerinin ağırlıkları, gerekse bu alt faaliyetlere karşı gelen enflasyon katsayıları da yer alıyor. Yani, biraz karmaşıkça formüller. Tabiî, alışık gözler için değil, ama bu işlerle ilgisi pek fazla olmayanlar için biraz karışık formüller var burada. Bunların içinde, yurt dışından ithal veya imal edilen işlerde dolar bazında ve yurt dışında yayınlanan istatistik bültenlerinden değerler alınıyor. Yurt içinde ise, Devlet İs-

tatistik Enstitüsünün yayınladığı toptan eşya fiyatları endeksleri de değerlendiriliyor. Enflasyon katsayılarından, yurt içi Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre alınanlar, her yılın 31 Aralığında, yani yıl sonunda döviz kuruna bölünmekte ve bu suretle doların zamanla değişimi dikkate alınmaktadır. Bu formüller kullanılmak suretiyle, her yıl için bir eskalasyon katsayısı, her iş grubu için ayrı ayrı belirlenmektedir. Formüllerle bulunan eskalasyon katsayıları, bir önceki yılın içindeki doların değer artışı ve azalışına göre değişiklik göstermektedir. Yukarıda sözü edilen bir Fiyat Farkı Kararnamesi, zamanın Karayolları Genel Müdürlüğünce müteahhitlerle imzalanan ek sözleşmelerle de taahhüt altına alınmıştır.

Burada sözü edilen enflasyon hesaplarında ise -biraz önce de değindim buna- 1985 yılı baz yılı olarak belirlenmiştir. Bu yıl niçin alınmıştır?.. Önergeyi veren arkadaşlar içinde bunu bilmeyenlerin olduğunu tahmin ediyorum, söyleyeyim. Çünkü, o tarihte tek bir ihale yapılmıştır. Kınalı-Sakarya Yolunda STFA'nın kazanmış olduğu tek ihale budur, ondan sonrakiler ihale usulüyle yapılmamıştır. Burada ANAP'lı bir arkadaşımız bizim ihaleler konumuzu eleştirmek istedi; ona tavsiye ederim, mutlaka bir gensoru önergesi de o ihaleler için versin. Kendisine sadece bir ufak hatırlatma yapayım; 39 tane tespit ettiğimiz ihale var, hep aynı 7 firmaya verilmiş ve yüzde 1'le 2 kırım arasında bu firmalardan hep aynısı bu ihaleyi kazanmıştır. Sayın Hatinoğlu bu gensoruyu verirse, daha ayrıntılarını da burada anlatırım; tahmin ediyorum güzel bir gensoru da bu olur.

Şimdi devam ediyorum. Bakınız, 1985 yılı baz yılı olarak alınmış ve özel hukuk sözleşmeleri içine yerleştirilmiştir. Bunların değiştirilebilmesi konusunu, biz aklımıza getirmedik zannetmeyin. Bu kadar olay olurken, bir Bayındırlık Bakanının bütün bunları unutması söz konusu olamaz. Bütün müteahhitlerimizi topladık -kendileriyle yapılan bütün görüşmeler tutanağa geçirilmiştir- ve onları ikna etmeye, zorlamaya gayret ettik; fakat bu sözleşmeleri tek taraflı değiştirme olanağını bulamadık, ama bazı önlemleri de alarak, yapılan büyük harcamaların millî ekonomiye bir kayıp olarak geçmemesi için de, işleri devam ettirdik. Şimdi onları da size ifade edeceğim.

Önce, bu konu çok hassas bir konu olmakla beraber, çok da karışık yöntemler uygulandığı için teftişe verilmiştir. Fiyat farkı alacaklarına ilişkin raporlar da mahkemeye intikal etmiştir. Burada bir kez daha vurguluyorum : Bu yargılamayla ilgili kararları Bayındırlık ve İskân Bakanlığı almış değil; bunlar, Meclisteki kurulan komisyon tarafından önerilen ve Meclisin iradesiyle karara bağlanan olaylardır. Sadece, Bayındırlık Bakanlığının teftiş raporları, mahkemenin talebi üzerine, mahkemeye gönderilmiştir. Halen de Yüce Divanda bu konular görüşülüyor.

Bu alacakların tahsilinin de, ancak Yüce Divan kararından sonra belli olacağını sanıyorum; bu da herkes için çok açık bir husustur. Esasen, bu konuda, Yüce Divan karar vermeden rızaen anlaşmaya gidilmeksizin bir yasal düzenlemenin yapılamayacağını da, geçen defaki soruşturma önergesini yanıtlarken, burada tekrar tekrar ifade etmiştim.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Diğer bakanlardan sizin farkınız...

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Karayolları Genel Müdürlüğü bir anlaşma zemini bulamadı; ama, diğer taraftan, hukuk yolları denenmeye devam edildi. Konunun, hukuken ne şekilde halledilebileceğinin öğrenilmesi amacıyla Başbakanlığa -biraz önce söyledim- başvuruda bulunuldu; ama Danıştay, dava nedeniyle bu konuda görüş belirtemeyeceğini ifade etti. Bunun üzerine, anılan kararnamenin 11 inci maddesi, yeni ihale edilecek işleri de bu kapsama aldığı, için önce bu kararnamede değişiklik yaptık. Bu mahzuru ortadan kaldırmak için yeni bir kararname -arkadaşlarımızın değindiği 92/2900 sayılı kararnamenin- yürürlüğe sokuldu ve sakıncalı hüküm kaldırıldı. Bundan sonraki işlerde bu tür sakıncalı yaklaşımların yer alması da böylece önlenmiş oldu. Bu yeni kararnamede, "Yalnızca eski kararnamedeki usul ve esasların yürümekte olan işlerde uygulanacağı" hükme bağlanmış, "Mevcut ek sözleşmelerdeki

esasların uygulanmasına devam edilir" gibi, hukuken bağlayıcı bir hükümden de kesinlikle kaçınılarak, gerektiğinde ve hukuk açısından açık kapı bulunduğunda değişikliğe gitmesi yolu burada hazırlanmıştır.

Zira, bildiğiniz gibi, esas ve usuller, baz yılının ne olduğunu hiçbir şekilde söylememekte; ancak, Batı dünyasında da kullanılan bu tür formülasyonlardaki formüllerin, enflasyon katsayıları, iş grupları gibi genel formata ilişkin hususlar oralarda tadat edilmektedir.

Bu nedenle, her fırsat bulunduğunda, bu işin en hassas noktalarından birini teşkil eden 1985 baz yılı formülasyonundan kaçınılmıştır. Bu uygulama, her fırsatta değiştirilmiştir. Bunu ıttılaınıza sunmak istiyorum; çünkü, devleti zarara soktuğumuz iddia edildiği için, bunları açıklıkla bilmenizde yarar var. Belki, bu kez anlattığımda, daha iyi anlaşılır diye umuyorum.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Sayın Bakan, siz iddia ettiniz.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Bir iki örnek vermek gerekirse : ASTALDİ firmasının yapmakta olduğu Bolu Dağı geçişi işinde baz yılı, 1985'ten, işin yapıldığı mukavele yılına alınmıştır ve bu, ek sözleşme olduğu için, bizim yaptığımız bir yeni sözleşmedir. Böylece, mahzuru giderilerek yapılan bu sözleşme sayesinde, sadece bu işten 578 milyar Türk Lirası idareye kazandırılmıştır.

SELÇUK MARUFLU (İstanbul) – Şu anda durdurulmuş galiba.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Aynı şekilde, Tarsus-Adana-Gaziantep otoyol bağlantı yolları da, müteahhit ile anlaşılarak, Karayolları birim fiyatları kullanılmak ve projesinden bu şekilde çıkarılan keşif üzerinden kendilerine pazarlık suretiyle verilmiştir ve bu işde de fiyat farkları, yukarıda sözü edilen sakıncalı hükmün çıkarılması sonucunda, ortadan kaldırılmıştır ve burada da 95 milyar liralık bir idare kârı sağlanmıştır.

Bir üçüncü konu, İzmir çevre yolu İkiztepe köprülü kavşağıdır. Burada da, ek sözleşmede 1985 yılı olarak getirilen baz yılı değiştirilmiş, işin mukavele tarihine getirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Size de ek süre veriyorum efendim, buyurun.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Bakanlığımızın, devlet yararını korumak için yaptığı diğer bir işe de değinmek istiyorum. Bu da Galata Köprüsü işidir. Galata Köprüsü işinde anlaşmaya uyulmadan ödemeler yapıldığı tespit edilmiştir. Bu olay dava konusu olmuştur. Galata Köprüsü işinde haksız yere ödendiğini iddia ettiğimiz bu ödeme şeklinin ortadan kaldırılması için bir hayli uğraştık. Bütün otoyol davaları ve büyük müteahhitlik işleri davaları hakemlere götürülmüş ve konu, hakem sözleşmelerine, hakem çözümlerine bağlanmıştır. Burada, hakemler, önce aleyhimizde karar vermiş ve bu kararlar sözleşmelere göre kesindir, bunların ikinci bir mercii söz konusu değildir. Böyle olduğu halde, görüşümüzün haklılığına inandığımız için, Yargı yolunu denedik, Yargıtay yolunu zorladık ve çok ilginç bir de sonuç aldık. Bunu da, izninizle burada bilgilerinize sunayım.

Malî yönden ziyade, özellikle burada alınan hukukî sonuç son derece önemlidir. Yapılan başvurular ve hukukî savunmalar sonucunda Yargıtay Dava Daireleri Kurulu, İçtihatı Birleştirme Hukuk Genel Kurulu tarihî bir karar almıştır. Size bu kararın tarih ve numarasını da vereyim. Esas 1993/4, karar numarası 1994/1 ve 21 904 sayılı 13 Nisan 1994 tarihli Resmî Gazetede yayımlandı. Bütün hakem davalarının temyiz yolunu böylece açmış bulunuyoruz.

Bu girişimlerimiz sonucunda idarenin sadece Galata Köprüsündeki kazancı 22 milyon marktır. İdare burada 22 milyonluk bir kâra geçti ve bunun tahsilatı başlatılmıştır. Ayrıca da, otoyollar-

la ilgili bize açılan bir pilot dava ki, Kınalı-Sakarya'da 220 milyon dolardır, aşağı-yukarı 7 trilyondur. Bu davada da, temyiz hakkını elde eden idare, son derece güçlü bir şekilde bu haksız taleplere karşı -bizim görüşümüze göre haksız olan bu taleplere karşı- idarenin korunması için çalışmalarını sürdürebilecek bunları toplarsanız, şöyle basit olarak söylediğim birkaç işten henüz şu ana kadar sağlamış olduğumuz idare yararı 8 trilyona ulaşıyor. Oysa arkadaşlarımız, bizim idareyi zarara soktuğumuzu söylüyorlar, üstelik de bunu fiyat farkı ödemelerini yaptığımızdan dolayı gerçekleştirdiğimizi iddia ediyorlar.

Bakınız, biraz önce her yıl hesaplanan eskalasyon katsayılarından, fiyat farkı katsayılarından söz ettim, fazla ayrıntısına girmeyeyim; çünkü, şimdi bunun burada anlatılabilmesi olanağı bir hayli az, ama bazı arkadaşlarımızın özellikle Refah Partisi Grubuna mensup olan arkadaşlarımızın, bu konuları tetkik etme yerine çok daha basit bir şekilde görmeyi âdet edindiklerini bildiğim için, onların anlayacağı şekilde kendilerine böyle bir tablo hazırlattım. Bu tabloyu ayrıca size gönderirim, ayrıca sizden de birileri bana gelirse bu konularda kendilerine daha etraflıca bilgi veririm. Bakın, 1985 yılı baz alınmış. 1985 yılından sonra katsayılar yükseliyor, 1991 yılında pik, bundan sonra düşmeye başlamış -bizim dönemimiz- ve nisan ayını alırsak, burada verilen fiyat farkı yüzde 5 dolayına inmiştir. Tabiî bunda, dolardaki enflasyon hesabı yok. Dolardaki enflasyon hesabını da işin içine katarsak, hatta bazı formüllerde tamamen idare lehine yeni bir gelişme ortaya çıkmış bulunuyor. Bakın bu formülleri de size göstereyim. Adil düzen iktisatçıları anlar mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – ... bilmiyorum; ama, burada formüller de var, onları da göstereyim, merak eden arkadaşlarımız gelsinler...

CENGİZ BULUT (İzmir) – İSKİ formülleri gibi mi?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Tabiî formüller Dünya Bankasının ve FİDİG'in formülleridir, bütün dünyada kullanılan formüller.

CENGİZ BULUT (İzmir) – İSKİ formülleri gibi mi?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Biz bu formüllerin yanlış olduğu iddiasında hiçbir zaman bulunmadık. Yapılan işlemlerde hatalar var, onların ayrıntısına girmek istemiyorum; çünkü kimseyi suçlamak istemiyorum. Ama, bu formüller... (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKA – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim lütfen...

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Bir dakika efendim, dinleyiniz...

CENGİZ BULUT (İzmir) – İSKİ formülleri gibi mi?

BAŞKAN – Efendim susar mısınız lütfen!.. Sabahtan beri yerinizde laf atıyorsunuz.

CENGİZ BULUT (İzmir) – İSKİ formüllerine benziyor, onu söyledim.

BAŞKAN – Rica ediyorum, konuşmayın lütfen...

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Bu formüller öyle hazırlanmıştır ki...

CENGİZ BULUT (İzmir) – İSKİ formülünü de öğretecek misiniz?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Evet, evet... Siz gelin, bütün formülleri size öğretirim.

CENGİZ BULUT (İzmir) – İSKİ'yi de öğretecek misiniz?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Tabiî hepsini... Hiç merak etmeyin hepsini öğretirim.

CENGİZ BULUT (İzmir) – Sevinirim.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Benim görevim bu, öğretmek... Hele böyle öğrenme meraklısı insanlar bulunca büyük bir zevkle, yeter ki algılama kapasiteniz buna uygun olsun.

Bu formüller öyle dizayn edilmiştir ki...

CENGİZ BULUT (İzmir) – İSKİ gibi mi Sayın Bakan?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – ... eğer, enflasyon döviz kurunun üzerindeyse, bu takdirde fiyat farkı ödenmesini zorunlu kılan katsayılar çıkar. Döviz kuruyla enflasyon makası kapandıkça, birbirine yaklaştıkça, bu sistem tersine işler. Yani, sizin çok basit bir mantıkla ifade ettiğiniz gibi "Eskiden durum farklıydı; enflasyon, yüksek döviz kuru azdı, onun için ödeniyordu. Böyle savunulabilirdi. Şimdi tersi oldu, öyleyse niye ödüyorsunuz?" demek maalesef mümkün değil değerli arkadaşlarım. Tabiî, bunları hiç incelemeden böyle bir işe girişmişsiniz; ama, mahcup olmayınız, böyle şeyler olabilir, eğer merakınız devam ediyorsa, biz bunları size ilk fırsatta anlatırız.

Bir nokta daha var; bütün bu formülasyonlarla ilgili fiyat farklarının ödenmesi bir yıl sonradır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen bağlar mısınız efendim.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI ONUR KUMBARACIBAŞI (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

Yani, gensoruyu 1995'te vermeniz gerekiyordu; o zaman nereye inmiş ne olmuş, daha iyi anlaşılacaktı. Şu anda bir hayli geriye inmiş vaziyette, katsayılarımız düştü. Çünkü, zaten formül bunu kendiliğinden gerçekleştiriyor.

Değerli arkadaşlar, burada kesinlikle bir kamu zararı söz konusu değil. Bir nokta daha var; dava sonuçlanacak ve bu davanın sonucunda olaylar bütün netliğiyle ortaya çıkacak. O zamana kadar sabretseniz daha iyi olurdu tabiî. O ortaya çıktıktan sonra, artık iş işten geçmiştir diye de hiç endişeniz olmasın; çünkü, otoyolların kesin kabulleri daha yapılmadı, bitmiş kesimlerinin hiçbirisinin daha kesin kabulü yok; halen, müfettişlerimiz orada da birim fiyatları üzerinde son derece titiz bir çalışmayı yürütüyorlar. İş o kadar karmaşık uygulanmış ki, projesi yapılmadan, pazarlık usulüyle - pazarlık demeye de dilim varmıyor; sadece bir firma çağrılarak verildiği için pazarlık da yok ortada- yapılan ihalelerle son derece karmaşık bir uygulamayla, gerçekten, iş, ancak Yüce Mahkemenin içinden çıkabileceği bir konuma getirilmiş.

Dediğim gibi, burada herhangi bir üzüntünüz, sıkıntınız olmasın; devletin zarara girmesi diye bir şey kesinlikle söz konusu değildir. Bu konuda size bir önerim daha var -demin de tekrar ettim- burada hepsine cevap veremeyeceğim kadar çok, anlamsız ve yakışıksız suçlamada bulundunuz. Gerçekten bunlara inanıyorsanız, buraya bunların hepsiyle ilgili soruşturma önergelerinizi, gensorularınızı getirin; hepsini teker teker cevaplayayım, ondan sonra bu konuda ne kadar az şey bildiğinizi veya ne kadar duygusal olduğunuzu siz de görmüş olursunuz. Çünkü, şu ana kadar, Bayındırlık Bakanlığı, tarihinde ilk defa yüzlerce soruşturmayı devam ettiriyor, bunların pek çoğuyla ilgili sonuçlar da alındı. Tabiî bunları takip edemiyorsunuz, haklısınız; ama -dediğim gibi- merak edenlere bunları anlatırım. Bu konuyu iyi bilen arkadaşlarımız yahut da iyi öğrenmek isteyen arka-

daşlarımız varsa -dediğim gibi- bana gelsinler. Bunların, öyle çok büyük âdil düzen ekonomistleri filan olmalarına gerek yok; biraz hesaptan kitaptan anlayan bir mühendis yollayın, ben bunları anlatırım. Bunu size temin ediyorum; bir daha böyle mahcup durumlara düşmezsiniz, içeriği olmayan ve Meclisi boşuna yoran, boşuna zaman kaybettiren böyle anlamsız gensorular da vermezsiniz.

Sabrınız için hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (SHP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Onur Kumbaracıbaşı hakkında verilen gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, gensorunun gündeme alınıp alınmayacağı hususunu oylarınıza sunacağım : Gensorunun gündeme alınmasını kabul edenler... (ANAP sıralarından "yeniden gelenler var" sesleri)

Arkadaşlar, lütfen... Rica ediyorum... Arkadaşlar arasında ihtilaf var; yeniden sayıyoruz.

Kabul edenler... (ANAP ve RP sıralarından gürültüler)

MEHMET KEÇECİLER (Konya) – Sayın Başkan, Bakanlar Kurulu üyeleri hep ikişer oy kullanıyor.

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyelim; sayalım ondan sonra.

MEHMET KEÇECİLER (Konya) – Olur mu efendim... Bakanlar Kurulundaki arkadaşlar hep ikişer oy kullanıyor.

BAŞKAN – Lütfen oturur musunuz...

CENGİZ BULUT (İzmir) – Bakanların hepsi ikişer oy kullanıyor, kaç bakan var? Acaba, 66 bakan mı var?

BAŞKAN – Efendim, 33 bakan var; bundan fazlasını nazara almıyoruz zaten.

Gensorunun gündeme alınması kabul edilmemiştir. (SHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 15 Haziran 1994 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 21.13

VIII. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Polatlı Sinanlı Köyünün içme suyu ve sulama suyu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/2976)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Devletimizin devamlılığı ilkesine bütün Cumhuriyet Hükümetleri, bütün kamu kurum ve kuruluşları ve hatta özel kuruluş ve kişiler bile sahip çıkıp saygı duyduğuna göre Bakanlığım döneminde başlatılan aşağıdaki işler ile ilgili sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletinize ve tensibinize arz ederim.

Saygılarımla.

M. Vehbi Dinçerler
Ankara

1991 Yılı Ekim ayında uhdemde bulunan Devlet Bakanlığı tarafından hazırlanıp ilgili bakanlıklara, Genel Müdürlüklere, çeşitli başkanlıklara, Ankara Valiliğine, Ayaş, Beypazarı, Çamlıdere, Etimesgut, Güdül, Haymana, Kazan, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Sincan ve Yenimahalle Kaymakamlıklarına, bu ilçelerin köy ve mahalle muhtarlıklarına birer sureti gönderilen "Ankara 3 üncü Bölge İlçeleri Çözüm Bekleyen İşler' adlı kitapçıkda yeralan işlerden aşağıda belirtilen konuda/projede/düşüncede/yatırımda bugüne kadar geçen yaklaşık 2 yıl içinde;

a) Ne gibi gelişme ve gerçekleşme olmuştur?

b) Sözkonusu iş kısmen veya tamamen bitirilmiş midir?

c) Sözkonusu işin verimli ve süratli bir şekilde yerine getirilmesi için kamu kurumları arasında herhangi bir koordinasyon ve görüş alışverişi yapılmış mıdır?

d) Sözkonusu işin bitirilmesi ne kadar zaman alacak ve kaç milyon TL. ek harcamaya ihtiyaç olacaktır?

e) Sözkonusu işin bitirilmesi için bakanlık emri, genelge, yönetmelik, tüzük ve kanun değişikliklerine ihtiyaç var mıdır?

Sorulan iş/konu/proje/yatırım

Polatlı, Sinanlı Köyüne içme suyu sondajı yapılması, ayrıca pancar sulaması için drenaj yapılması.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009.941

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2976-7074/29114 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili M. Vehbi Dinçerler'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ankara-Polatlı-Sinanlı köyünün içmesuyu açısından bir problemi yoktur. İçmesularını mevcut bir gruptan sağlamakta olup, ancak Sinanlı Köyünün işletme zorlukları sebebi ile münferit olarak içmesuyu talebi bulunmaktadır. 1994 sezonunda etüdü yapılacaktır.

Pancar sulaması için drenaj yapılması konusunda mahallinde yapılacak tetkik neticesine göre işlem yapılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

2. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Polatlı Yenimehmetli Bucağının elektrik direklerinin değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/2986)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Devletimizin devamlılığı ilkesine bütün Cumhuriyet Hükümetleri, bütün kamu kurum ve kuruluşları ve hatta özel kuruluş ve kişiler bile sahip çıkıp saygı duyduğuna göre Bakanlığım döneminde başlatılan aşağıdaki işler ile ilgili sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletinize ve tensibinize arz ederim.

Saygılarımla.

M. Vehbi Dinçerler
Ankara

1991 Yılı Ekim ayında uhdemde bulunan Devlet Bakanlığı tarafından hazırlanıp ilgili bakanlıklara, Genel Müdürlüklere, çeşitli başkanlıklara, Ankara Valiliğine, Ayaş, Beypazarı, Çamlıdere, Etimesgut, Güdül, Haymana, Kazan, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Sincan ve Yenimahalle Kaymakamlıklarına, bu ilçelerin köy ve mahalle muhtarlıklarına birer sureti gönderilen "Ankara 3 üncü Bölge İlçeleri Çözüm Bekleyen İşler' adlı kitapçıkda yeralan işlerden aşağıda belirtilen konuda/projede/düşüncede/yatırımda bugüne kadar geçen yaklaşık 2 yıl içinde;

a) Ne gibi gelişme ve gerçekleşme olmuştur?

b) Sözkonusu iş kısmen veya tamamen bitirilmiş midir?

c) Sözkonusu işin verimli ve süratli bir şekilde yerine getirilmesi için kamu kurumları arasında herhangi bir koordinasyon ve görüş alışverişi yapılmış mıdır?

d) Sözkonusu işin bitirilmesi ne kadar zaman alacak ve kaç milyon TL. ek harcamaya ihtiyaç olacaktır?

e) Sözkonusu işin bitirilmesi için bakanlık emri, genelge, yönetmelik, tüzük ve kanun değişikliklerine ihtiyaç var mıdır?

Sorulan iş/konu/proje/yatırım

Polatlı, Yenimehmetli Bucağının ağaç olan elektrik direklerinin betondan yapılması.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009.9431

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2986-7084/29124 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili M. Vehbi Dinçerler'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ankara-Polatlı-Yenimehmetli bucağının elektrik direklerinin değiştirilmesi Genel Müdürlüğümüz görev alanı dışında kaldığından herhangi bir işlem yapılamamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

3. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Nallıhan Ömerşeyhler Köyünün içme suyu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/2994)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Devletimizin devamlılığı ilkesine bütün Cumhuriyet Hükümetleri, bütün kamu kurum ve kuruluşları ve hatta özel kuruluş ve kişiler bile sahip çıkıp saygı duyduğuna göre Bakanlığım döneminde başlatılan aşağıdaki işler ile ilgili sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletinize ve tensibinize arz ederim.

Saygılarımla.

M. Vehbi Dinçerler
Ankara

1991 Yılı Ekim ayında uhdemde bulunan Devlet Bakanlığı tarafından hazırlanıp ilgili bakanlıklara, Genel Müdürlüklere, çeşitli başkanlıklara, Ankara Valiliğine, Ayaş, Beypazarı, Çamlıdere, Etimesgut, Güdül, Haymana, Kazan, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Sincan ve Yenimahalle Kaymakamlıklarına, bu ilçelerin köy ve mahalle muhtarlıklarına birer sureti gönderilen "Ankara 3 üncü Bölge İlçeleri Çözüm Bekleyen İşler' adlı kitapçıkda yeralan işlerden aşağıda belirtilen konuda/projede/düşüncede/yatırımda bugüne kadar geçen yaklaşık 2 yıl içinde;

a) Ne gibi gelişme ve gerçekleşme olmuştur?

b) Sözkonusu iş kısmen veya tamamen bitirilmiş midir?

c) Sözkonusu işin verimli ve süratli bir şekilde yerine getirilmesi için kamu kurumları arasında herhangi bir koordinasyon ve görüş alışverişi yapılmış mıdır?

d) Sözkonusu işin bitirilmesi ne kadar zaman alacak ve kaç milyon TL. ek harcamaya ihtiyaç olacaktır?

e) Sözkonusu işin bitirilmesi için bakanlık emri, genelge, yönetmelik, tüzük ve kanun değişikliklerine ihtiyaç var mıdır?

Sorulan iş/konu/proje/yatırım

Nallıhan, Ömerşeyhler Köyüne içme suyu getirilmek üzere hazırlanan projenin tamamının (3 Km. si alınmamıştır) programa alınarak biran önce su getirilmesi..

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009.940

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2994-7092/29132 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili M. Vehbi Dinçerler'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ankara-Nallıhan-Ömerşeyhler Köyünün içmesuyu 1992 yılında tamamlanarak hizmete açılmış olup, ihtiyacı karşıladığından ilave tesis yapılmasına gerek görülmemiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

4. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Nallıhan Köy Hizmetleri Şantiyesinin statüsüne ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3005)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Devletimizin devamlılığı ilkesine bütün Cumhuriyet Hükümetleri, bütün kamu kurum ve kuruluşları ve hatta özel kuruluş ve kişiler bile sahip çıkıp saygı duyduğuna göre Bakanlığım döneminde başlatılan aşağıdaki işler ile ilgili sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletinize ve tensibinize arz ederim.

Saygılarımla.

M. Vehbi Dinçerler
Ankara

1991 Yılı Ekim ayında uhdemde bulunan Devlet Bakanlığı tarafından hazırlanıp ilgili bakanlıklara, Genel Müdürlüklere, çeşitli başkanlıklara, Ankara Valiliğine, Ayaş, Beypazarı, Çamlıdere, Etimesgut, Güdül, Haymana, Kazan, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Sincan ve Yenimahalle Kaymakamlıklarına, bu ilçelerin köy ve mahalle muhtarlıklarına birer sureti gönderilen "Ankara 3 üncü Bölge İlçeleri Çözüm Bekleyen İşler' adlı kitapçıkda yeralan işlerden aşağıda belirtilen konuda/projede/düşüncede/yatırımda bugüne kadar geçen yaklaşık 2 yıl içinde;

a) Ne gibi gelişme ve gerçekleşme olmuştur?

b) Sözkonusu iş kısmen veya tamamen bitirilmiş midir?

c) Sözkonusu işin verimli ve süratli bir şekilde yerine getirilmesi için kamu kurumları arasında herhangi bir koordinasyon ve görüş alışverişi yapılmış mıdır?

d) Sözkonusu işin bitirilmesi ne kadar zaman alacak ve kaç milyon TL. ek harcamaya ihtiyaç olacaktır?

e) Sözkonusu işin bitirilmesi için bakanlık emri, genelge, yönetmelik, tüzük ve kanun değişikliklerine ihtiyaç var mıdır?

Sorulan iş/konu/proje/yatırım

Nallıhan Köy Hizmetleri Şantiyesinin Şeflik veya Müdürlük haline getirilmesi.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009.944

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3005-7103/29143 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili M. Vehbi Dinçerler'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ankara-Nallıhan Köy Hizmetleri Şantiyesinin şeflik ve müdürlük haline getirilmesine dair 3202 Sayılı Kanun hükümleri gereğince düzenlenen mevcut teşkilat şemasına göre teşkil olunan

hizmet birimlerinin işleyişinde herhangi bir aksama söz konusu olmamaktadır. İleride Teşkilat şemasında değişiklik yapıldığı takdirde konu değerlendirilmeye alınacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

5. – Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Nallıhan Beycik Köyünün bazı ihtiyaçlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3019)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Devletimizin devamlılığı ilkesine bütün Cumhuriyet Hükümetleri, bütün kamu kurum ve kuruluşları ve hatta özel kuruluş ve kişiler bile sahip çıkıp saygı duyduğuna göre Bakanlığım döneminde başlatılan aşağıdaki işler ile ilgili sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletinize ve tensibinize arz ederim.

Saygılarımla.

M. Vehbi Dinçerler
Ankara

1991 Yılı Ekim ayında uhdemde bulunan Devlet Bakanlığı tarafından hazırlanıp ilgili bakanlıklara, Genel Müdürlüklere, çeşitli başkanlıklara, Ankara Valiliğine, Ayaş, Beypazarı, Çamlıdere, Etimesgut, Güdül, Haymana, Kazan, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Sincan ve Yenimahalle Kaymakamlıklarına, bu ilçelerin köy ve mahalle muhtarlıklarına birer sureti gönderilen "Ankara 3 üncü Bölge İlçeleri Çözüm Bekleyen İşler' adlı kitapçıkda yeralan işlerden aşağıda belirtilen konuda/projede/düşüncede/yatırımda bugüne kadar geçen yaklaşık 2 yıl içinde;

a) Ne gibi gelişme ve gerçekleşme olmuştur?

b) Sözkonusu iş kısmen veya tamamen bitirilmiş midir?

c) Sözkonusu işin verimli ve süratli bir şekilde yerine getirilmesi için kamu kurumları arasında herhangi bir koordinasyon ve görüş alışverişi yapılmış mıdır?

d) Sözkonusu işin bitirilmesi ne kadar zaman alacak ve kaç milyon TL. ek harcamaya ihtiyaç olacaktır?

e) Sözkonusu işin bitirilmesi için bakanlık emri, genelge, yönetmelik, tüzük ve kanun değişikliklerine ihtiyaç var mıdır?

Sorulan iş/konu/proje/yatırım

Nallıhan, Beycik Köyüne içme suyu temini, 100 tonluk içme suyu deposu yapılması; kanalizasyon yapılması; sulama suyu temini ve sulama kanalları yapılması; camiiye minare yapılması.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009.942

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi :A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3019-7117/29157 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili M. Vehbi Dinçerler'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ankara-Nallıhan-Beycik Köyünün içmesuyu inşaatı 1994 yılı özel idare programında yeralmakta olup, tesisin yıl içinde tamamlanarak hizmete açılmasına çalışılacaktır.

Kanalizasyon ve minare talebine ödenek yetersizliği nedeniyle herhangi bir işlem yapılamamıştır.

Ankara-Nallıhan-Beycik Köyü arazilerine sulama suyu temin etmek maksadıyla yapılan etüd sonucunda keson kuyu ile su elde edilebileceği tespit edilmiştir. Konu ile ilgili etüd proje Genel Müdürlüğümüze intikal etmiştir. Söz konusu proje ekonomik istikrar tedbirleri nedeniyle uygulanamamaktadır. Bütçe imkânları doğrultusunda uygulanacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

6. – Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Kasım 1991'den bugüne kadar alınan dış borçlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3091)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için delaletlerinizi saygılarımla arz ederim.

Dr. Gaffar Yakın
Afyon

1. Kasım 1991'den bugüne kadar dış borçlarımızda ne kadar artma oldu?
2. Kasım 1991'den bugüne kadar alınan dış borçlar nelere sarfedildi. Hangi yatırımlar yapıldı?

T.C.
Devlet Bakanlığı 10.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35)297

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 10.2.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3091-7204/29297 sayılı muhatap yazınız.

b) 21.2.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-4811/747 sayılı yazısı.

Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın yazılı soru önergesi Başkanlığımızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Afyon Milletvekili Sayın Gaffar Yakın'a ait 11.10.1993 tarih ve 7/3091-7204 nolu soru önergesi.

Soru 1 : Kasım 1991'den bugüne kadar dış borçlarımızda ne kadar artma oldu?

31 Aralık 1991'de 50 489 milyar ABD doları olan toplam dış borçlarımız 30.9.1993 tarihi itibariyle 65 875 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Toplam borçlarımızda 31 Aralık 1991 tarihinden 30.9.1993 tarihine kadar % 30.5'lik bir artış olmuştur.

Soru : 2 Kasım 1991'den bugüne kadar alınan dış borçlar nerelere sarfedildi hangi yatırımlar yapıldı?

1991 tarihinden itibaren proje kredilerinin sektörel dağılımı ile program kredilerinin hangi kuruluşlara tahsis edildiği ek 1 deki tabloda yeralmaktadır.

Tablodan anlaşılacağı üzere, 1991 yılında, 3 156 milyon ABD doları proje kredisi, 2 175 milyon ABD doları ise program kredisi olmak üzere toplam 5 331 milyon ABD doları tutarında orta-uzun vadeli kamu kredisi sağlanmıştır. 1992 yılında sağlanan 6 586 milyon ABD doları tutarındaki kamu kredilerinin 3 230 milyon ABD doları proje ve 3 352 milyon doları ise program kredisi şeklindedir. 1993 yılında ise toplam 8 182 milyon ABD dolarlık kredi sağlanmış olup bu kredilerin 3 986 milyon dolarlık kısmı proje kredisi, 4 196 milyon dolarlık kısmı ise program kredisidir.

7. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman'a bağlı bazı köy yollarının asfaltlanmasına ve köy arazilerinin sulanmasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3305)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Zeki Ünal
Karaman

Karaman-Merkez'e bağlı Başharman Köyü ile Dereköy arasındaki yolun açılması, Urgan-Başharman yolunun asfaltlanması, Gödet Çayının Kızılalan Mevkii'nde kurulacak pompaj tesisiyle köy arazilerinin sulanması konusunda Bakanlığınızda herhangi bir çalışma var mıdır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009-938

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3305-7655/30599 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Başharman-Dereköy arasında açılması istenen yol arazi yolu olduğundan yol ağımız dışındadır.

Urgan-Başharman yolunun asfaltlanması ileriki yıllarda değerlendirilecektir.

Başharman Köyü kızılalan mevkiinde kurulacak pompaj tesisiyle köy arazilerinin sulanması konusunda Bakanlığımızca yapılmış bir etüt çalışması mevcut değildir. Konunun etüt edilmesi için Karaman İl Müdürlüğüne gerekli talimat verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

8. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman-Çukurbağ Köyü Çatak çıkışındaki heyelan tehlikesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3344)

Not : Yazılı soruyla ilgili bilgiler dosyasındadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Zeki Ünal
Karaman

Karaman-Merkeze bağlı Çukurbağ Köyünün Çatak çıkışı dar ve yağışlı mevsimlerde heyelan tehlikesiyle karşı karşıya.

Gerekli tedbirlerin alınması konusunda Bakanlığınızca ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012.009.939

Konu : Yazılı Soru önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3344-7694/30638 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Karaman-Çukurbağ Köyü Çatak çıkışındaki yol 1994 yılı programında yeralmakta olup, güzergah değişikliği yapılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

9. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Türkiye'nin dış ve iç borçlarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3451)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Zeki Ünal
Karaman

1. 1 Kasım 1993 tarihi itibariyle Türkiye'nin dış ve iç borçları ne kadardır? Borçlarının yüzde kaçı faizdir?

2. 1992'de ödenen ve 1993'de ödenecek dış ve iç borç tutarı nedir? Bunlar içindeki faiz oranları ne kadardır?

3. Dış borçlarımız hangi finans kuruluşlarınadır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 10.6.1994
Sayı : B.02.0.011 (35) 295

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 14.2.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3451-7801/30745 sayılı muhatap yazınız.

b) 22.2.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-4949/937 sayılı yazısı,

Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın yazılı soru önergesi Başkanlığınızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'a ait 3.11.1993 tarih ve 7/3451-7801 nolu soru önergesi.

Soru 1. 1 Kasım 1993 tarihi itibariyle Türkiye'nin dış ve iç borçları ne kadardır? Borçlarının yüzde kaçı faizdir?

30 Eylül 1993 tarihi itibariyle toplam dış borç stoku 65 875 milyon dolardır. Borç stoku, bir önceki yılın borç stokuna, yıl içinde, kullanılan krediler eklenip anapara ödemeleri düşülerek elde edildiğinden, faizler dış borç stoku içinde yer almamaktadır. Bununla beraber 30 Eylül 1993 tarihine kadar yıl içinde yapılan faiz ödemeleri ise 2 622 milyon ABD dolarıdır.

31 Ekim 1993 tarihi itibariyle Türkiye'nin iç borç stoku, 158.2 trilyon TL. tahvil, 82.7 trilyon TL. bono, 26.5 trilyon TL. kur farkları ve 49.9 trilyon TL. kısa vadeli avans olmak üzere toplam 317.4 trilyon TL.'dir. İç borç stoku içerisinde faiz ödemeleri yer almamakla beraber, aynı tarih itibariyle, 196.9 trilyon TL.lık faiz yükümlülüğümüz bulunmaktadır. Dolayısıyla faiz ödemelerinin iç borç stoku içerisindeki payı % 38.3 dür.

Soru 2 : 1992'de ödenen ve 1993'de ödenecek dış ve iç borç tutarı nedir? Bunlar içindeki faiz oranları ne kadardır?

T.C.M.B. ödemeler dengesi verilerine göre, 1992 yılında gerçekleşen dış borç servisimiz, 4 871 milyon dolar anapara, 3 217 milyon ABD doları faiz olmak üzere toplam 8 088 milyon ABD dolarıdır. 1993 tarihinde ise 4 653 milyon ABD doları anapara, 3 461 milyon ABD doları faiz olmak üzere toplam 8 114 milyon ABD doları borç servisi gerçekleşmiştir. Faiz ödemelerinin toplam borç servisi içindeki payı ise 1992 yılında % 39.8, 1993 yılında da % 42.6 olarak gerçekleşmiştir.

Konsolide Bütçeden yapılan iç borç servisi 1992 yılında 30.5 trilyon TL. faiz, 72.2 trilyon TL. anapara olmak üzere toplam 102.7 trilyon TL., 1993 yılında ise 92.5 trilyon TL faiz, 183.6 trilyon TL. anapara olmak üzere toplam 276.1 trilyon TL. olmuştur. Faiz ödemelerinin, iç borç servisi içindeki payı 1992 yılında % 29.7, 1993 yılında ise % 33.5 olarak gerçekleşmiştir.

Soru 3 : Dış borçlarımız hangi finans kuruluşlarınadır?

30.9.1993 tarihi itibariyle 65 875 milyon ABD doları toplam dış borç stokunun finansman kaynaklarına göre dağılımı şöyledir :

% 14'ü Uluslararası Kuruluşlar, % 28'i İkili Anlaşmalar, % 5.3 ü Ticari Bankalar, % 17.8'i Uluslararası Sermaye Piyasasında Tahvil İhracı ve % 9.9'u orta-uzun vadeli Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesaplarıdır.

10. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman-Ayrancı Yarıkkuyu Köyünün telefon santralı ihtiyacına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3527)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Zeki Ünal
Karaman

Karaman-Ayrancı İlçesi Yarıkkuyu köyüne telefon santralının kurulması hususunda ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜSU.0.365

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın 15 Şubat 1994 tarih ve 7/3527/7877 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konu, tarafımdan inceletilmiş olup :

Karaman-Ayrancı-Yarıkkuyu köyü telefon santralı ihtiyacına binaen 6.2.1994 tarihinde 304 hatlık santral gönderilmiştir.

Şebekesi ilgili Başmüdürlüğün kendi gayretleriyle tamamlanmış olup, bina tadilatını müteakip Haziran ayı içerisinde santral servise verilecektir.

Yukarıda cevabı arz edilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

11. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, KİT'lerin özelleştirilmesinde uygulanan politikaya ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3595)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Sayın Başbakanımız Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Feyzi İnceöz
Tokat

1. Türkiye'de uygulamaya çalıştığımız KİT'leri özelleştirme politikasında hedeflenen hâkim amaç nedir? Bir hedef tespit edilmişse amacı gerçekleştirecek yöntemler ve öncelikler nelerdir? Bu amaç, yöntem ve öncelikleri kanunla tespit etmek gerekmez midir?

2. Türkiye'de uygulanmaya çalışılan özelleştirme politikasının şu anda basına yansıyan tarafında, KİT'lerin satışından beklenen belirli bir amacı görünmemektedir. Her iktidarın kaldığı yerden devam ettireceği özelleştirme politikası için, mevcut 3291 sayılı kanunda bir değişiklik yapmaya ihtiyaç var mıdır?

3. Şu an uygulayacağınız özelleştirme politikasının özel tekellere yol açmaması için yapılan yasal ve kurumsal düzenlemeler var mıdır. Tröstleşmeyi önleyici ne gibi tedbirler alınmaktadır. KİT'lerin özelleştirilmesi doğru mudur?

4. Türkiye'de 6 çimento fabrikasını satın alan İnter Star'ın da sahibi Rumeli Holding, çimento sektöründe piyasanın yüzde kaçına sahip olmuştur? Çimento fabrikalarının özelleştirilmesiyle, 6 fabrikanın bir kişiye satılması ile özel Tekel yaratılmamış mıdır?

5. KİT'lerin özelleştirilmesinde fiyatlar hangi baza göre tespit ediliyor?

6. Birçok kârlı KİT iştirakleri, özel Tekel yaratacak şekilde muammen bedel tespit edilerek ve bunun üzerine çok az bir fiyat artışı ile satıldı. Şimdi ise, muammen bedelle satıştan vazgeçildi. Sebebi nedir? Satılacak KİT'lerin fiyatlarını tespitte baz olarak kullandığınız kriter ve ölçütler nelerdir? Acaba muammen bedelle satılacak kârlı KİT iştirakleri kalmadığından mıdır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35) 309

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 11.2.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3595-7954/30925 sayılı muhatap yazınız.

b) 22.2.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-4867/855 sayılı yazısı.

Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün yazılı soru önergesi Başkanlığınızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Sorular - Cevaplar

1. Türkiye'de uygulamaya çalıştığımız KİT'leri özelleştirme politikasında hedeflenen hâkim amaç nedir? Bir hedef tespit edilmişse amacı gerçekleştirecek yöntemler ve öncelikler nelerdir? Bu amaç, yöntem ve öncelikleri kanunla tespit etmek gerekmez midir? Özelleştirmenin ana amacı, devletin atıl yapısı içinde verimli işletilemeyen ekonomik ünitelerin özel girişim dinamizmi ile verimli ve kârlı bir yapıya dönüştürülmesidir. Bunun yanısıra, kamu giderlerinin azaltılması ve mülkiyetin tabana yayılması özelleştirmenin ikincil amaçları olarak görülmelidir.

2. Türkiye'de uygulanmaya çalışılan özelleştirme politikasının şu anda basına yansıyan tarafında, KİT'lerin satışından beklenen belirli bir amacı görünmemektedir. Her iktidarın kaldığı yerden devam ettireceği özelleştirme politikası için, mevcut 3291 sayılı Kanunda bir değişiklik yapmaya ihtiyaç var mıdır?

Özelleştirmeye hız kazandıracak ve daha sağlıklı bir özelleştirmenin yapılmasını mümkün kılacak yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi amacıyla bir yetki yasası çıkarılmıştır. Bu yasa çerçevesinde hazırlanan KHK'lar yürürlüğe girmiştir.

3. Şu an uygulayacağınız özelleştirme politikasının özel tekellere yol açmaması için yapılan yasal ve kurumsal düzenlemeler var mıdır? Tröstleşmeyi önleyici ne gibi tedbirler alınmaktadır? KİT'lerin özelleştirilmesi doğru mudur?

Yapılacak yeni düzenlemeler ile, özelleştirme sonucu ortaya çıkan istihdam problemlerinin çözümü, özelleştirmeyi engelleyen bazı devlet tekellerinin kaldırılması, özel sektör tekellerini önleyici ve rekabeti teşvik edici tedbirlerin alınması mümkün olacaktır.

4. Türkiye'de 6 çimento fabrikasını satın alan İnter Star'ın sahibi Rumeli Holding çimento sektöründe piyasanın yüzde kaçına sahip olmuştur? Çimento fabrikalarının özelleştirilmesiyle, 6 fabrikanın bir kişiye satılması ile özel Tekel yaratılmış mıdır?

Rumeli grubuna 5 çimento fabrikası satılmış olup, bunların çimento üretim kapasitelerinin toplam 2 310 ton/yıl'dır. 1992 yılı itibariyle Türkiye'de kurulu çimento üretim kapasitesi ise 35 358 ton/yıl'dır. Rumeli grubuna satılan çimento fabrikalarının toplam kapasitesi Türkiye çimento üretim kapasitesinin yalnızca % 6'sını oluşturduğundan tekel konumu yaratılmayacağı düşünülmektedir.

5. KİT'lerin özelleşt irilmesinde fiyatlar hangi baza göre tespit edilmektedir?

Bağımsızlık, şeffaflık ve tarafsızlık ilkelerinden yola çıkılarak özelleştirme programına alınan şirketlerden gerekli görülenler için KOİ tarafından bağımsız denetim firması ile mali/teknik danışman firma seçimi yapılmaktadır. Bu çerçevede şirketler finansman, muhasebe, pazarlama, üretim yönetimi, personel ve organizasyon açısından incelenmekte, gelecekteki yatırım planları saptanmakta, şirketin bulunduğu sektör ve rakip firmalar uluslararası düzeyde değerlendirilmekte, şirkete ve içinde bulunduğu sektöre uygun düşen değerleme yöntemi veya yöntemleri kullanılarak fiyat tespiti yapılmaktadır.

6. Birçok kârlı KİT iştirakleri, özel Tekel yaratacak şekilde muhammen bedel tespit edilerek ve bunun üzerine çok az bir fiyat artışı ile satıldı. Şimdi ise, muhammen bedelle satıştan vazgeçildi. Sebebi nedir? Satılacak KİT'lerin fiyatlarının tespitte baz olarak kullandığınız kriter ve ölçütler nelerdir? Acaba muhammen bedelle satılacak kârlı KİT iştirakleri kalmadığından mıdır?

Özelleştirme programına alınan şirketlere ilişkin hazırlanan raporlar çerçevesinde satış stratejisi belirlenmekte ve bu stratejinin Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulu tarafından onayını müteakip satış prosedürü başlatılmaktadır. KOİ tarafından uygulanan özelleştirme yöntemlerinden blok satış yönteminde ilk aşamada basın-yayın organları aracılığıyla satış duyuruları yapılmaktadır. Bu duyurularda, blok satışı sunulan şirketin adı, satılacak KOİ payı, son teklif verme tarihi ve uygulanan ihale yöntemine göre diğer bilgiler yeralmaktadır. Bu yöntemde satışa sunulan kamu hisseleri için minimum bedel üzerinden ihaleye çıkılabildiği gibi, bedel belirtilmeksizin teklif isteme ve pazarlık yöntemi ile de satış işlemi yapılabilmektedir.

Blok satış ihalelerinde yeterli ve uygun teklif görülmemesi durumunda, yine Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulunun alacağı karar çerçevesinde yeniden ihaleye çıkılmaktadır.

12. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından yaptırılan bir kamuoyu araştırmasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/3596)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların sayın Başbakanımız Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Feyzi İnceöz
Tokat

PİAR Gallup'un Kamu Ortaklığı İdaresi adına "İdarenin faaliyetlerinin değerlendirilmesine ve özelleştirme çalışmalarına yönelik" bir araştırma yaptırılıyor.

1. Bu kamuoyu araştırmaları hangi amaçla sık sık kime hizmetle yaptırılıyor.

2. Herbir araştırma kaça malolmaktadır.

3. Şimdiye kadar hangi firma veya kuruluşlara yaptırılmıştır.

4. Bu konular ihale ile mi yoksa ihale edilmeden mi verilmektedir?

5. Şimdiye kadar yapılan araştırmaların kaç adedi basına açıklanmıştır.

6. Bu araştırmaların genellikle belirli firmalara ve usulsüzce yaptırıldığı doğru mudur?

7. PİAR Gallup firmasına diğer Bakanlık ve kamu kuruluşlarınca kaç adet araştırma yaptırılmıştır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 10.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35)291

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 11.2.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3596-7955/30926 sayılı muhatap yazınız.

b) 22.2.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-4866/854 sayılı yazısı.

Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün yazılı soru önergesi Başkanlığınızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Tokat Milletvekili Sayın Ahmet Feyzi İnceöz tarafından cevaplandırılması istenen sorulara ilişkin olarak verilen cevaplar aşağıdadır.

1. Kamu Ortaklığı İdaresi (KOİ) tarafından zaman zaman yaptırılan kamuoyu araştırmaları; özelleştirme faaliyetleri ve KOİ açısından önemli bir veri kaynağı olmasının yanısıra, ileriye yönelik plan ve programlar hazırlanırken gözönünde tutulan bir göstergedir. Bu çerçevede yapılan araştırmalar özellleştirme çalışmaların kamuoyu ve çeşitli gruplar nezdinde ne şekilde değerlendirildiğinin ve sözkonusu kitlelerin özelleştirme konusundaki bilgi düzeylerinin, özelleştirmeye yaklaşımlarının ne yönde olduğunun saptanmasına yardımcı olmaktadır. Buradan hareketle de bu araştırmaların ana amacı; KOİ'nin kamu kuruluşlarındaki kamu paylarının özelleştirilmesine ilişkin çalışmalarına ve geliştirilecek politikalara, stratejilere ışık tutacak bilimsel veriler sağlamaktır.

KOİ tarafından iki aşamalı olarak yaptırılan araştırmaların ilk aşaması Mayıs 1992 ikinci aşaması ise Kasım 1992 tarihinde yaptırılmıştır. Bu araştırmaların ikincisi yine iki aşamalı olarak 1 inci aşaması Temmuz 1993, ikincisi ise Şubat 1994 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

2. Araştırmalardan ilki Mayıs 1992 tarihinde gerçekleştirilmiş ve ilk araştırmanın birinci aşaması için 433 milyon TL., ikinci aşaması için ise 464 milyon TL. düzeyinde bir harcama yapılmıştır.

Daha sonra yaptırılan iki aşamalı ikinci araştırmanın birinci aşaması için 567 milyon TL., 2 nci aşama için ise 789 milyon TL. düzeyinde bir harcama yapılmıştır.

3. Bugüne kadar yaptırılan iki aşamalı her iki kamuoyu araştırması PİAR Araştırma Limited Şirketine yaptırılmıştır.

4. Yaptırılan bu kamuoyu araştırmaları için KOİ ihale yönetmelikleri çerçevesinde ihale açılmış, her bir araştırma ihalesi için 3 firmadan teklif istenmiş ve bu yol ile seçilen en uygun firmaya araştırma yapılması işi ihale edilmiştir.

5. Yaptırılan kamuoyu araştırmalarından birincisinin sonuçları Ankara'da Ağustos 1993 tarihinde düzenlenen ve basın mensuplarının geniş katılımı ile gerçekleştirilen bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyurulmuştur. Yapılan son araştırmanın sonuçları ise henüz Mart 1994 tarihinde alındığı için, bu konudaki değerlendirme çalışmaları devam etmektedir. Değerlendirme sonuçları tamamlandığında bu konuda kamuoyuna bir açıklama yapılabilecektir.

6. Yukarıda da açıklandığı gibi yaptırılan kamuoyu araştırmaları tamamen KOİ ihale yönetmelikleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmıştır. İhale prosedürü sonunda hem uygun fiyatı hem de bu konuda uzmanlaşmış bir kurum olması nedeni ile seçilen firma başlattığı işi tamamen sözleşme koşullarına uygun olarak gerçekleştirmiştir.

13. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Başkanlığın İSKİ'ye olan borcuna ve ödeme planına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3613)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak Sayın Ulaştırma Bakanı tarafından cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Bülent Akarcalı
İstanbul

Basın organlarında yer alan haberlerde "Devlet kuruluşlarından alacaklarını alamayan İSKİ, okulların sularını kesti." haberleri yer almaktadır.

Sorular :

1. Bakanlığınızın İSKİ'ye ne kadar borcu vardır?
2. İSKİ'ye olan borçlarınızı ne zaman ödemeyi planlıyorsunuz?
3. 41 milyar lira borcunuzun olduğu doğru mudur?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜSU.0.364

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı'nın 11.2.1994 tarih ve 7/3613/7976 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

İlgili soru önergesi tarafımdan inceletilmiş olup :

Bakanlığımızın İSKİ'ye 41 milyar borcu olduğu teziniz tamamen gerçek dışıdır. Bakanlığımızın İSKİ'ye hiçbir borcu yoktur. Bakanlığımız ilgili Genel Müdürlüğü DLH, 4 Bölge Müdürlüğünün 7.6.1994 tarihi itibariyle son ödeme tarihi 29.6.1994 olan 13 657 000 TL. lik, Tuzla Mak. Pk. Bağ. Müh. liğinin son ödeme tarihi 29.6.1994 olan 54 191 000 TL, borcu bulunmaktadır.

Bakanlığımız ilgili kuruluşu TCDD Genel Müdürlüğünün ise, 9 927 700 000 TL. borcu bulunmakta olup, bunun % 10'u ödenerek faturaya itiraz edilmiştir. İlgili itiraz neticelendiğinde kalan borç geciktirilmeden ödenecektir.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ncı mad desi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

14. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik-Merkez Deresakarı köyünde bitirilmemiş olan keson kuyuya ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/3654)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Bilecik İli Merkez ilçeye bağlı Deresakarı Köyünde Sakarya nehri kenarında açılmış olan keson kuyusunun halihazırda bitirilmemiş olmasının sebebi nedir?

Bunun için daha ne beklenmektedir?

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009-936

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3654-8047/31195 sayılı yazınız.

Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Bilecik-Merkez-Deresakarı Köyü ortalama 800 nüfuslu bir köy olup içme ve kullanma suyu ihtiyacını köy içinde bulunan membadan terfili olarak ve kapalı şebeke sistemiyle karşılamaktadır.

Ancak köyde şebekeye terfi edilen memba suyu yaz aylarında yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle köye ilave su temini amacıyla 1988-1989 yıllarında Sakarya nehri kuyusunda keson kuyu açılarak 40 lt/sn. debili su elde edilmiştir. 1991 yılında terfi binası ve enerji nakil hattı işine başlanmıştır. 1992 yılı ödeneği az olduğundan (10 milyon TL.) iş ihale edilmiş fakat alıcı çıkmamıştır. 1993 yılında terfi hattı ödeneği kadar emanet, kalan kısmı ise püremanet olarak ikmal edilmiştir. Terfi hattı 3" çelik boru olup, çok az kaynak işi mevcuttur. Kaynak işi bittikten sonra keson kuyudan içme ve kullanma suyu terfi edilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

15. – Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, yabancı şirketlere verilen Handling hizmet tarifelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3675)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasının teminini saygılarımla arz ederim.

Ahmet Derin
Kütahya

1. Havaş tarafından yürütülen, yabancı hava şirketlerine verilen Handlig hizmetlerindeki ücret tarifeleri çok düşük tutulduğundan, 25-30 milyon dolarlık bir döviz kaybı söz konusu olduğu tespit edilmiştir. Bu konuda yapılan ve gerçekleşen bir çalışmanız olmuş mudur?

2. Aralık 1993'de yap-işlet-devret modeliyle yapılacak, Atatürk ve Antalya hava limanı, terminal binası inşaat ihaleleri yapımı arafesinde yapılan, genel müdür değişikliğindeki gerekçeniz nedir?

Basına intikal eden gerekçenizde "takım işidir" diyorsunuz. Her gelen yeni takım kurarsa bu kuruluşların sonu ne olacaktır?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜSU.0.367

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Derin'in 11.2.1994 tarih ve 7/3675/8079 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

İlgili soru önergesi tarafımdan inceletilmiş olup :

1. HAVAŞ tarafından yürütülen yabancı hava şirketlerine verilen Handling hizmetlerindeki ücret tarifesi, Bakanlığımız tarafından çıkartılan "Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)" gereğince uygulanmaktadır. Sözkonusu yönetmelikte 25.1.1991 tarihinde yapılan değişiklikle, sektörün tamamen özel sektöre açılması sonucu ortaya çıkan rekabet neticesinde Handling ücretlerinin giderek düşmekte olduğu, HAVAŞ ve Bakanlığımız tarafından zamanında farkedilmiş ve ülkemizin döviz kaybını önleyici gerekli düzeltmeler için çalışmalar yapılarak, sözkonusu yönetmelik değiştirilerek, 11.3.1994 tarih, 21874 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış ve ilgili hükümler gereğince bu kayıp önlenmiştir.

2. Soru önergesinde bahsi geçen Genel Müdür değişiklikleriyle, o anda, o Genel Müdürlüğün bünyesinde yapılan veya yapılacak işler arasında herhangi bir bağlantı kurulması son derece yanlıştır. Atanan Genel Müdür, mevcut kanun ve yönetmelikler çerçevesinde, kurumu yönetmek için atanmıştır. Görevi devralmasından itibaren mevcut kanun ve yönetmelikler çerçevesinde kurumunu yönetmek ve dolayısıyla devlete hizmet etmekle yükümlüdür.

Yukarıda cevabı arz edilen soru önergesinin Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

16. – Muş Milletvekili Muzaffer Demir'in, Muş Havaalanına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3689)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muzaffer Demir
Muş

Askerî amaçlı olarak kurulan ve bir yıldır sivil amaçlı olarak ta hizmet veren Muş Hava Limanında ne yazıktır ki hiçbir sosyal tesis bulunmamaktadır. Ne yolcuların bekleyebilecekleri bir bekleme salonu ne de bölgedeki parlamenterlerin veya bölgeye gidip gelmekte olan yabancı diplomatların, basın mensuplarının oturabileceği bir şeref salonu vardır. İnsanlar uçağa binmek için dakikalarca veya saatlerce soğuk veya sıcak altında beklemektedirler.

İnsanlar uçağa binebilmek için veya uçaktan inip kendilerini bekleyen araçlarına binebilmek için iki kilometrelik yolu yaya olarak yürümek zorunda kalmaktadırlar. Çünkü havaalanının hemen girişindeki askerî nizamiyesinden araçlar içeri sokulmamaktadır. Bu durumda;

1. Havaalanı içinde bir sosyal kompleks kurmayı düşünüyor musunuz?

2. Genellikle Diyarbakır aktarmalı ve küçük çaplı uçaklarla yapılan Muş-Ankara seferlerine daha büyük ve modern uçaklar vermeyi düşünüyor musunuz?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞU.0.355

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Muş Milletvekili Sayın Muzaffer Demir'in 14 Şubat 1994 tarih ve 7/3689/8097 sayılı yazılı soru önergesi.

İlgili soru önergesi tarafımdan inceletilmiş olup;

1. Muş havaalanına :

Yöreye hizmet veren işletmeci kuruluşun talebi halinde, bildirilecek ihtiyaç programına göre, terminal binası inşaatı yapımı planlanabilecektir.

Sözkonusu terminal binası projelendirilmesinde, VİP ve benzeri sosyal ihtiyaçlar gözönüne alınacaktır.

2. Muş havaalanına sefer yapan uçakların tahsis ve programlanması kamu ortaklığı idaresine bağlı olan THY Genel Müdürlüğü görev alanına girmektedir.

Yukarıda cevabı arz edilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

17. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Körfez Savaşı nedeniyle Türkiye'nin uğradığı ekonomik kayıplara ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye Bakanı ve Devlet Bakanı Vekili İsmet Attila'nın yazılı cevabı (7/3847)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Zeki Ünal
Karaman

1. Körfez Savaşı dolayısıyle, bugüne kadar Türkiye'nin ekonomik kayıpları ne kadardır?

2. Basına yansıyan haberlere göre, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri körfez desteği dolayısıyle Türkiye'ye vermeyi vaadettikleri 1 milyar dolar paranın halen Newyork Amerikan Merkez Bankasında olduğu iddia edilmektedir. Bu iddia doğru mudur?

T.C.
Başbakanlık 9.6.1994
Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı
Sayı : BAK-VI-I-593595-05-AD/K/41924

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Başbakanlığa yönelik 15.2.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3847-8436/32456 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın Başbakanlık Makamına tevcih ettiği yazılı soru önergesinde belirtilen hususlar hakkındaki gerekli açıklamalar aşağıda yapılmıştır.

Körfez Krizi ve Birleşmiş Milletler tarafından Irak'a uygulanan Ekonomik Ambargonun Türk ekonomisi üzerine etkisinin malî portesi yaklaşık 18 950 milyon $ olarak hesaplanmış olup sözkonusu zarar ve ziyanı gösterir ayrıntılı tablo yazımız ekinde sunulmaktadır.

Öte yandan, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirliklerinin Körfez Krizi nedeniyle Türkiye'ye vaadettikleri destek, Türkiye'nin uğradığı ekonomik kayıpların kısmen karşılanabilmesini teminen, 1991 yılında ABD ile Türkiye arasında imzalanan anlaşma ile oluşturulan ABD Federal Rezerve Bank (FRB) nezdindeki Türk Savunma Fonu Hesabına katkılardan oluşmaktadır.

Basında da yer aldığı üzere sözkonusu Fon'da birikmiş bulunan faiz hariç 1.2 milyar $'ın önümüzdeki günlerde Türkiye'ye transferi beklenmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

İsmet Attila
Maliye Bakanı
ve Devlet Bakanı V.

Körfez Krizi ve Ekonomik Ambargonun Türk Ekonomisi Üzerine Etkisi :

(Milyon $)	1990	1991	1992	1993	Tutar
1. Ulaştırma sektörü					
A. Botaş	160	400	400	400	1 360
B. Havayolu ulaştırması	150	200	—	—	350
C. Karayolu ulaştırması	130	270	190	140	730
D. Denizyolu ulaştırması	140	250	110	100	600
2. Turizm sektörü	700	1 700	900	600	3 900
3. İhracat sektörü	670	1 000	700	600	2 970
4. İthalat sektörü	860	60	—	—	920
5. Müteahhitlik hizmetleri	420	200	200	200	1 020
6. Bankacılık Kesimi Alacakları	70	—	—	—	70
7. Merkez Bankası Alacağı	70	2 370	30	30	2 500
8. Bölge Esnaf ve sanatkârları Kayıpları					

9. Mülteciler için yapılan harcamalar	100	—	—	—	100
10. Ek Askerî harcamalar	330	—	—	—	330
TOPLAM					16 450
* Üretim Kayıpları	—	2 500	—	—	2 500
GENEL TOPLAM					**18 950**

* Türk Ekonomisi yıllık ortalama % 5'lik bir ekonomik büyüme seyri gösterirken kriz nedeniyle bu büyüme oranı 1991'de % 0.5'e kadar gerilemiştir. Bundan kaynaklanan üretim kaybı asgarî 2.5 milyar $ olarak tahmin edilmiştir.

18. — Tokat Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Tokat Valiliği tarafından yapılan havaalanına ilişkin Başbakandan sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3865)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim. 22.12.1993

Ahmet Özdemir
Tokat

1990 yılında Tokat Valiliği tarafından yapılan hava alanı bugüne kadar hizmete açılmamıştır.

— Hava alanının hizmete açılmama nedeni nedir?

— Ne zaman hizmete açmayı düşünüyorsunuz?

— Hizmete açılmayacaksa yapılan harcamalar neye yarayacaktır?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1993
Sayı : B.11.0.MÜŞU.O.356

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Tokat Milletvekili Sayın Ahmet Özdemir'in 7/3865/8464 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konu, tarafımdan inceletilmiş olup;

Bakanlığımız ilgili kuruluşu Devlet Hava Meydanları Genel Müdürlüğü KİT Statüsünde bulunmaktadır. Sınırlı kadro imkânlarına sahip olan Genel Müdürlüğün ancak konvansiyonel havaalanlarında teşkilatlanması mümkün olabilmektedir. Bu kapsamda; Bakanlık larının 1.12.1987 gün ve 2730 sayılı talimatları doğrultusunda Valiliklerce inşa edilmiş olan Siirt, Manisa, Kastamonu, Selçuk, İskenderun ve Tokat gibi, havayolu şirketlerince tarifeli sefer düzenlenmeyen havaalanlarının işletimi bu Genel Müdürlüğümüzce yapılamamaktadır.

Hükümetimizin ana politikası olan özelleştirme kapsamında; havaalanları bazında büyük havalimanları veya terminallerin yap-işlet-devret metodu ile realizesini müteakip, dönem sonunda uygun şartlarda yönetim ve işletmenin sürdürülmesi şeklinde kademeli uygulamaya, diğer konvansiyonel veya stol havalanlarının da; özel şirketler, havacılık kulüpleri, ticaret odaları, özel idareler veya belediyeler tarafından işletiminin üstlenilmesi şeklinde özelleştirilmesinin sağlanılması düşünülmektedir.

Ancak, ilerde konvansiyonele dönüştürülebilecek bu tip havaalanlarının bulunması neticesinde ilgili kuruluşumuza gerekli kadro tahsisi yapılmıştır. Bu havaalanlarına ilgili hava taşıma şirketleri tarifeli sefer düzenlerlerse, anında hizmete cevap verebilecek teknik ekipman diğer konvansiyonel havalanlarında olduğu gibi ilgili Genel Müdürlüğümüzce teşkilatlandırılacaktır.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

19. – Batman Milletvekili Abdülkerim Zilan'ın, Batman Havaalanının terminal sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3879)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için aracılığınızı istirham eder, saygılar sunarım.

Abdulkerim Zilan
Batman

Türk Hava Taşımacılığı (THT) uçakları hergün Batman-Ankara-İstanbul ve İstanbul-Ankara-Batman arasında düzenli olarak sefer yapmaktadır. Uçak yolculuğuna olan talep kış aylarında daha da artmaktadır.

Ancak hava terminalinin bulunmaması büyük bir eksikliktir. Yolcular karlı ve yağmurlu günlerde açıkta beklemektedirler.

1. Batman Havaalanına, yolculara hizmet verecek bir terminal binası yapılması düşünülmekte midir?

2. Düşünülmekte ise programa ne zaman alınacaktır?

Saygılarımla...

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞU.O.368

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Batman Milletvekili Sayın Abdulkerim Zilan'ın 14.2.1994 tarih ve 7/3879/8494 sayılı yazılı soru önergesi.

İlgili soru önergesi tarafımdan inceletilmiş olup;

1. Batman Havaalanına, sivil hava ulaşımında terminal binası hizmeti verecek bir bina yapımı planlanmıştır.

2. Batman Havaalanı terminal binası 17 milyar TL. proje bedeliyle Bakanlığımız kuruluşu DLH Genel Müdürlüğü tarafından 1994 yılı yatırım programına dahil edilmek üzere 14.4.1994 tarihinde DPT'ye teklif edilmiştir. Uygun görülmesi halinde inşaatına başlanılacaktır.

Yukarıda cevabı arz edilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

20. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, TÜRKSAT için düzenlenen törene milletvekillerinin neden götürülmediğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/3990)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru : ANAP döneminde ilkadımı atılan ve Türkiye'mizin medarı iftiharı olacak büyük proje TÜRKSAT için düzenlenen törene her partiden milletvekillerimiz, milleti temsilen davet edilmiştir. Milletvekillerimiz bu davete icabetmek için konut fonunu da yatırarak bütün hazırlıklarını büyük bir gurur ve sevinçle tamamlamışken, bilinmeyen nedenle böylesine gurur verici bir törenden mahrum bırakılmıştır.

1. Davet edilen milletvekillerimizin böyle bir gururdan mahrum bırakılmasının gerçek nedeni nedir?

2. Beraberinizde teknik heyetle gitmekteki amacınız nedir?

3. Milletvekillerimizin hem davet edilip, hem de götürülmemesinin sizce yorumu nedir?

4. Beraberinizde götüreceğiniz teknik heyetin yanısıra siyasilerden gidecek olanlar var mıdır? Varsa, kimlerdir?

5. Beraberinizde götüreceğiniz teknik heyet teki kişilerin isim ve makamları nedir?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.O.MÜSU.O.370

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in, 7/3990/8890 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

İlgili soru önergesi tarafımdan inceletilmiş olup :

1. Bildiğiniz üzere TÜRKSAT'ın uzaya fırlatılması gibi tarihi bir olaya tanıklık etmek amacıyla her partiden temsilciler davet edildi. Ancak, Fransız yetkililerin bize son anda Karahumma ve Sıtma aşıları olma şartını ileri sürmeleri son anda bir engel olarak karşımıza çıkmıştır. Yine de, çeşitli partilere mensup temsilcilere, bu ziyarete katılmaları halinde belli bir riske girecekleri ve sorumluluğun tamamen kendilerine ait olacağı konusunda uyarıda bulunularak, seyahat milletvekillerimizin de katılımı ile planlanmıştır.

Bu arada Ocak'ta fırlatılması gereken uydunun fırlatma füzesinde bir arıza saptandığı ve bunun giderilmesi için bir süre beklenileceği, Fransız şirketince tarafımıza bildirilmiştir. Bunun üzerine Guyana heyetine katılacak milletvekilleri arasında isteksizlik başgösterdiği, Bakanlığımız tarafından müşahade edilmiştir. Milletvekilleri listesinin sürekli değişmesi yanında yeni listelerin de Franız ev sahiplerimizi bıktırıcı bir hale dönüşmesi, Guyana'daki bulaşıcı hastalıklar ve aşı olmaya vakit bulamamış milletvekillerimizin gösterdiği isteksizlik de gözönünde tutularak, sadece basın mensupları ile teknik bir heyetin bu seyahate katılması kararlaştırıldı. Fransızlardan alınan bilgiye göre, belki TÜRKSAT'ın fırlatılışı, Türk heyetine Paris'ten izletilecekti. Bu durum ve iptal nedenleri anında sayın milletvekillerimize bildirilerek, kendilerinden özür dilendi.

2. Beraberimizdeki teknik heyetin sayısı da oldukça sınırlı tutulmuştur. Bu heyetin Guyana'ya gitmesindeki neden açıktır. TÜRKSAT eğer başarı ile fırlatılmış olsa idi, uydumuzun teknik sorunları bu giden heyetin sorumluluğunda olacaktı. Bu kişilerin Fransız meslektaşlarıyla tanışması görüş ve fikir alışverişinde bulunmaları doğaldır. Kaldı ki, bu teknik heyet sadece PTT genel müdürü ve teknik yardımcısını içermektedir.

3. Bu geziye sadece 14 gazeteci katılmıştır. Bunun dışında PTT eski Genel Müdürü Sayın Emin Başer, projede ilk adımı atan kişi olarak, masrafları Fransız yetkililerce karşılanmak suretiyle heyete dahil edilmiştir.

4. Aynı heyette Ulaştırma Bakanı olarak ben ve eşim, Bakanlık Müsteşarı Sayın Ertuğrul Önen, Bakanlık Özel Kalem Müdürü ve Basın Müşaviri de yeralmıştır. Heyete İstanbul'dan ve Paris'ten dahil olan kişiler de vardır. Bu kişiler, Aerospatiale ile Arianespace şirketinin özel misafirleri olarak katılmış olup, resmî heyet ile herhangi bir ilgileri bulunmamaktadır.

Yukarıda cevabı arz edilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

21. – Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu'nun, Adıyaman Yem Fabrikasının özelleştirilmesine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4079)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Celal Kürkoğlu
Adıyaman

1. Adıyaman Yem Fabrikası özelleştirme kapsamı içerisinde satılmıştır. Fabrikanın satış bedeli ne kadardır?

2. Adıyaman Yem Fabrikası kime satılmıştır?

3. Adıyaman Yem Fabrikasının bugünkü gerçek bedeli nedir?

4. Siz Başbakan olduktan sonra, Hakkâri'de yaptığınız konuşmada özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinin özelleştirme kapsamı dışında tutulduğunu belirtmiştiniz. Buna rağmen Güneydoğu Anadolu ve Olağanüstü Hal Bölgesi kapsamında bulunan Adıyaman'da Yem Fabrikası niçin özelleştirilmiştir? Önceki açıklamanıza karşın, Güneydoğu Anadolu'da özelleştirme sürecek midir?

T.C.
Devlet Bakanlığı 10.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35)303

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 24.2.1994 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4079-9026/34423 sayılı Başbakanlığa muhatap yazınız.

b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 2.3.1994 gün ve B.02.0.KKG/106-6213/2345 sayılı yazısı.

Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu'nun yazılı soru önergesi Başkanlığımızın ilgi (a) .yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş ve Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün ilgi (b) yazısı ile de Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacıyla Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Bahse konu soru önergesinin cevabı ektedir.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Adıyaman Milletvekili Sayın Celal Kürkoğlu'nun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Delaletiyle Yem Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Adıyaman Fabrikası Hakkında Yönelttiği Sorulara İlişkin Cevaplar :

Soru 1 : Adıyaman Yem Fabrikası özelleştirme kapsamı içerisinde satılmıştır. Fabrikanın satış bedeli ne kadardır?

Soru 2 : Adıyaman Yem Fabrikası kime satılmıştır?

Soru 3 : Adıyaman Yem Fabrikasının bugünkü gerçek bedeli nedir?

Cevap 1, 2, 3 : Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulunun 11.10.1993 tarih ve 93/89 sayılı kararı ile Yem Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Adıyaman Yem Fabrikası, pazarlık yöntemi ile işçi kıdem tazminat yükü alıcıya ait olmak kaydıyla 6 200 000 000 (altımilyarikiyüzmilyon) TL. karşılığında Güçlü Gıda Sanayii A.Ş.'ye satılmıştır. Adıyaman Yem Fabrikası İdare portföyünden çıktığı için bugünkü değer konusunda herhangi bir veri mevcut değildir.

Soru 4 : Siz Başbakan olduktan sonra, Hakkâri'de yaptığınız konuşmada özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinin özelleştirme kapsamı dışında tutulduğunu belirtmiştiniz. Buna rağmen Güneydoğu Anadolu ve Olağanüstü Hal Bölgesi kapsamında bulunan Adıyaman'da Yem Fabrikası niçin özelleştirilmiştir? Önceki açıklamanıza karşın, Güneydoğu Anadolu'da özelleştirme sürecek midir?

Cevap 4 : Bilindiği üzere zarar eden t esislerin kapatılması veya tasfiye edilmesi özelleştirme yöntemlerindendir. Sayın Başbakanın, çeşitli tarihlerde yaptığı konuşmalarında kastetdiği husus Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki zarar eden tesislerin kapatılarak veya tasfiye edilerek özelleştirilmeyeceği yönündedir. Aksi takdirde ülke ekonomisine katkısı olan bu tür tesislerin mevcut amaçları doğrultusunda çalışmak kaydı ile satılmalarının düşünülmemesi, özelleştirmenin doğal sonucu olan verimliliği ve bu verimliliğin bölge halkına sağlayacağı yararları gözardı etmek olacaktır.

Sözkonusu bölgede yapılan özelleştirmelerde tesislerin kapatılması veya tasfiye edilmesi türünden özelleştirme yöntemleri uygulanmamaktadır. Bu bölgede yapılan özelleştirmelerde tesisin belli bir süre mevcut faaliyetlerini devam ettirmesi hususu satış sözleşmelerinde hüküm altına alınmaktadır.

22. – Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın TÜRKSAT uydusuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4107)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini müsaadelerinize arzederim.

Saygılarımla.

Eyüp Aşık
Trabzon

Sorular :

1. TÜRKSAT uydusu için bugüne kadar kaç TL. ödenmiştir? Ödenmeyen kısmına faiz işliyor mu?

2. Sigortalı mıdır? Sigorta bedeli ne kadardır?

3. Uydu fırlatılmadan ödemeler niçin yapılmıştır?

4. Ülkemizin zararı ne kadardır?

5. Araştırma yapılmış mıdır? Sabotaj ihtimali var mıdır?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞV.O.361

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Trabzon Milletvekili Sayın Eyüp Aşık'ın 7/4107-9077 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konu, tarafımdan inceletilmiş olup :

1. TÜRKSAT Uydularımız için bugüne kadar kredi anlaşması kapsamından 146 450 335 ABD $ ödenmiştir. Bu proje kapsamında ödenen veya ödenmeyen kısım için faiz sözkonusu olmayıp, toplam, kredi anlaşmasının tümü üzerinden faiz hesaplanması yapılmaktadır.

2. TÜRKSAT ihalesi yapım, fırlatma ve yörüngeye yerleştirme dahil olmak üzere ömrü boyunca da çalışmasının sigorta edildiği, bir anahtar teslimi projedir. Buna göre, 2 uydumuzun sigorta bedeli toplam olarak 65 520 000 ABD $'dır.

3. Bütün projelerde olduğu gibi TÜRKSAT Projesinde de hiçbir ödeme yapılmadan uydunun dizayn edilmesi, parçalarının imal edilmesi, montaj ve testlerin yapılarak fırlatmaya hazır hale getirilmesi mümkün değildir. Bütün bu çalışmaların ve faaliyetlerin firmaca gerçekleştirilmesi için şüphesiz ki belirli miktarlarda ödemelerin yapılması gereklidir.

4. TÜRKSAT uydularından (2 uydu düşünülerek) bütün kanalların kiralanması halinde önemli ölçüde bir gelir beklenilmekte idi. Şimdi ilk uydumuzun düşmesi nedeniyle bu gelirin elde edilmesi için bir süre daha beklenilmesi gerekmektedir. Ancak TÜRKSAT-1A'nın sigortalı olması ve henüz PTT Genel Müdürlüğünün kredi geri ödemelerine başlamaması nedeniyle (İlk kredi geri ödemesi Eylül-1994'de yapılacaktı.), bu yeni durumda ilgili kuruluşumuz (PTT) ilk uydu için kredi geri ödemesi yapmayacak ve ödeme yönünden herhangi bir kaybımız olmayacaktır. İkinci uydumuzun ödemesi başladığında, zaten bu uydudan yukarıda belirtilen kira ücretleri alınmaya başlanılacaktır.

5. Bilindiği gibi uydular gerek imalat ve gerekse de fırlatma öncesi ile fırlatma anında defalarca kontrol edilmekte ve yüzlerce kez değişik testlere tabi tutulmaktadır. Bu kontrollerde ve testlerde çok güvenilir ve tecrübeli personel çalışmaktadır (imalatçı, üretici ve fırlatıcı firmalar ile uy-

du sahibi kuruluşun personeli). Ayrıca bu test ve kontroller çok karmaşık, zor ve çok özel bilgi ve beceri gerektiren işlemlerdir ki, bütün bu işlemler çok karmaşık bilgisayar programlarıyla yapılmaktadır. Bu nedenle uyduların fırlatılması sırasında olabilecek kazalarda sabotaj ihtimali bugüne kadar hiç görülmemiştir.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

23. – Kayseri Milletvekili Şaban Bayrak'ın, THY içhat seferinde yolculara ithal gıda maddesi ikram edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4147)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Şaban Bayrak
Kayseri

Sorularım :

1. THY iç hatlar servisinde seyahat eden yolculara CIASTO marka Dan cake verilmektedir. Bu kekler hangi ülkeden ithal edilmektedir?

2. Yolculara ikram edilen bu kekler için yıllık ne kadar döviz ödenmektedir.

3. Kek ambalajları üzerinde bulunan nelerden imal edildiğini belirten listeyi incelediğimizde, içinde alkol olduğunu öğreniyoruz. Alkol ve alkollü yiyecekleri inancından dolayı yemek istemeyen, ancak bilmeden ve incelemeden bilinçsizce yiyen insanlara yapılan bu zulmü nasıl karşılıyorsunuz?

4. Bakanlığınızın bu konudan haberi var mıdır?

5. Türkiye'de Ülker ve Eti firmaları tarafından imal edilen daha kaliteli kekler, acaba ikram firmasında aşağılık kompleksi mi yaratmaktadır ki, THY yolcularına ikram edilmemektedir?

6. İçinde alkol ve bazı yabancı maddeler içeren ve döviz ödenerek dışarıdan ithal edilen bu keklerin THY yolcularına ikram edilmesine müsaade etmeye devam edecek misiniz?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞV.0.363

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kayseri Milletvekili Sayın Şaban Bayrak'ın 1.3.1994 tarih ve 7/4147/9141 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

İlgili soru önergesi tarafımdan inceletilmiş olup :

Soru önergesinde bahse konu ikram hizmetleri, tüm hava meydanlarında USAŞ tarafından Türk ve yabancı hava yolları Şirketlerinin talepleri doğrultusunda verilmektedir.

THY ve USAŞ'ın uygulamaları ile ilgili Bakanlığımızın herhangi bir tasarrufta bulunma yetkisi yoktur. Çünkü, THY malumlarınız olduğu üzere, Başbakanlık Kamu Ortaklığı İdaresine bağlı özelleştirilme kapsamında olan bir kuruluştur. Keza, USAŞ da daha önce özelleştirilmeye alınmış bir kuruluş olup, Bakanlığımıza bağlı değildir.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

24. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Çatalca ilçesinin yollarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4187)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Bülent Akarcalı
İstanbul

Seçim Bölgemiz olan Çatalca ilçesinin yolları 2 yıllık iktidarınız döneminde inanılmaz bir şekilde ihmal edilmiştir. İlçenin Merkez ve köy yollarının hemen hemen tümü bozuktur. Yassıören-Hadımköy arası gibi yollar ise Jeep'le bile gidelemeyecek kadar kötüdür. Adeta mayınlanmış gibidir.

"Mum dibine ışık vermez" atasözümüz tam size uyuyor.

Sorular :

Acaba size oy vermiş olan (şu anda size oy vermekten pişman olsalar bile) Çatalca'lıların bu çilesi ne zaman bitecektir? Yoksa bu ilçeye hizmet gitmesi için tekrar Anavatan İktidarını mı vatandaş beklemelidir?

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012.009.935

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 7.3.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4187-9210/34913 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın Sayın Başbakınımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanın tarafımdan cevaplandırılmasını tensip ettikleri yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı'nın Yazılı Soru Önergesi Cevabı :

Çatalca ilçesi ve bu ilçeye bağlı yerleşim birimlerine ulaşımı sağlayan Devlet ve İl Yollarının tamamı II nci Dünya Savaşı sırasında askerî amaçlı olarak yapılan Blokaj-Makadam üst yapılı düşük standartlı yollardır.

Trakya yakasının kuzeyinde kalan Kapıkule-İstanbul Devlet Yolu ile yeni inşa edilen otoyol ve bağlantıları dışındaki yolların yapımı, ödenek yetersizliği nedeniyle yatırım programı kapsamında projeli olarak ele alınamamıştır. Bugüne kadar normal bakımları yapılarak ayakta tutulmaya çalışılan bu yollara ayrılan ödenekler rutin bakım hizmetleri için dahi yeterli olmadığından, söz konusu yollar İstanbul çevresinde Türkiye ortalamalarının çok üzerinde artan trafiğe cevap veremez hale gelmiştir.

Yassıören-Hadımköy yolunun büyük bir bölümünün askerî tatbikat sahası içerisinden geçmesi nedeniyle ağır, paletli askerî araçların tahribatına maruz kalmakta ve periyodik bakım hizmetlerine rağmen stabilize hale dönüşmektedir. Mevcut yolun sadece onarımı için 1994 yılı birim fiyatları ile 5 milyar TL. ödeneğe ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu yöredeki yol yapımına ilişkin projeli çalışmalar ise şöyledir;

1. Çatalca Köprülü Kavşağı-Çatalca yolu 5 km. uzunluğunda olup, 35 milyar TL. keşif bedeli üzerinden 23.8.1993 tarihinde ihale edilmiştir. Toprak işleri ile sanat ve üst yapı seviyesinde çalışmalar sürdürülmektedir. Bugüne kadar 1994 yılı birim fiyatlarıyla 9 milyar TL. harcama yapılmış ve yapım çalışmalarının da bu yıl sonu itibariyle tamamlanması planlanmıştır.

2. Kemerburgaz-Yassıören yolu 1994 yılı yatırım programında yer almasına rağmen; bütçe imkânlarının yetersizliği nedeniyle, ileriki yıllardaki yatırım imkânları ölçüsünde yapım çalışmalarına başlanabilecektir.

3. Projesi hazır olan Yenihan-Arnavutköy-Yassıören yolunun yapımı temin edilebilecek ödenek imkânlarına göre önümüzdeki yıllarda ele alınabilecektir.

25. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Gediz'e bağlı bazı yerleşim birimlerinin içme suyu ve yol sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4206)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Abdülbaki Ataç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

M. Rauf Ertekin
Kütahya

Kütahya İli Gediz ilçesine bağlı aşağıda yazılı köyünün/köylerinin Bakanlığınızı ilgilendiren ve ivedilik arz eden sorunları aşağıda dipnot halinde belirtilmiştir.

Soru 1. Anılan sorunların tespiti için veya çözümü için şu ana kadar ne yapılmıştır?

Soru 2. Bu sorunların kısa vadede çözümü için Bakanlığınızın 1994 yılı bütçesinden ödenek tahsisi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadardır?

Soru 3. "Köylü milletin efendisidir" diyen K. Atatürk'ün gösterdiği hedefte 21 inci yüzyıla girerken köylümüzün bu acil problemlerini çözüp, onlara en doğal hakları olan insanca yaşama koşullarını temin için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Çözüm Bekleyen Sorunlar :

— Fırdan, Göynükören, İbrahimkahya, Vakıf ve Yukarısusuz köylerinin içme suyu problemi var.

— İbrahimkahya, Yenigüney, Karaağaç, Vakıf köylerinin yolları bozuk.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012.009.947

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4206-9262/35131 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Sayın M. Rauf Ertekin'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Gediz-Fırdan Köyünün içmesuyu 1994 yılı içmesuyu yapım programında yeralmaktadır.

İbrahim Kahya Köyünün yolu stabilize yol olup, trafiğe açıktır. İçmesuyu tesisi 1993 yılında bitirilmiştir.

Vakıf Köyünün yolu stabilize olup, ulaşıma açıktır. İçmesuyu etüd projesinin ikmalinden sonra önümüzdeki yıllar programlarında değerlendirilecektir.

Vakıf Köyünün yolu stabilize olup, ulaşıma açıktır. İçmesuyu önümüzdeki yıllar programlarında değerlendirilecektir. Yukarısusuz Köyünün içmesuyu 1993 yılında tamamlanmıştır.

Gediz-Köynükören Köyünün içmesuyu mevcuttur. Gediz-Yenigüney Köyünün yolu 1994 yılı stabilize kaplama programında olup, yılı içinde yapılacaktır.

Karaağaç Köyyolunun bozuk olan kısımları 1994 yılında tamamlanmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

26. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Emet'e bağlı bazı yerleşim birimlerinin yol ve içme suyu sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4208)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Abdülbaki Ataç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

M. Rauf Ertekin
Kütahya

Kütahya İli Emet ilçesine bağlı aşağıda yazılı köyünün/köylerinin Bakanlığınızı ilgilendiren ve ivedilik arz eden sorunları aşağıda dipnot halinde belirtilmiştir.

Soru 1. Anılan sorunların tespiti için veya çözümü için şu ana kadar ne yapılmıştır?

Soru 2. Bu sorunların kısa vadede çözümü için Bakanlığınızın 1994 yılı bütçesinden öd enek tahsisi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadardır?

Soru 3. "Köylü milletin efendisidir" diyen K. Atatürk'ün gösterdiği hedefte 21 inci yüzyıla girerken köylümüzün bu acil problemlerini çözüp, onlara en doğal hakları olan insanca yaşama koşullarını temin için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Çözüm Bekleyen Sorunlar :

— Efeler, Abaş, Kabaklar, köy yolları bozuk.

— Efeler ve Çat köylerinin içme suyu problemleri var.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012-009-946

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4208-9264/35133 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Sayın M. Rauf Ertekin'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Emet-Efeler Köyünün yolu 1994 yılı stabilize kaplama programında yeralmakta olup, yılı içerisinde yapılacaktır.

Abaş Köyünün yolu stabilizeli olup trafiğe açıktır.

Kabaklar Köyünün yolu stabilizeli olup, 1994 yılı içinde onarım çalışması yapılacaktır.

Efeler Köyünün içmesuyu 1994 yılı yapım programında yeralmaktadır.

Çat Köyünün içmesuyu 1994 yılı İl Özel İdare programında olup, yılı içerisinde yapımına çalışılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

27. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Çavdarhisar'a bağlı bazı köylerin içme suyu ve kanalizasyon sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4209)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Abdülbaki Ataç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

M. Rauf Ertekin
Kütahya

Kütahya İli Çavdarhisar ilçesine bağlı Yeşildere, Çakmak ve Hacımahmut köyünün/köylerinin Bakanlığınızı ilgilendiren ve ivedilik arz eden sorunları aşağıda dipnot halinde belirtilmiştir.

Soru 1. Anılan sorunların tespiti için veya çözümü için şu ana kadar ne yapılmıştır?

Soru 2. Bu sorunların kısa vadede çözümü için Bakanlığınızın 1994 yılı bütçesinden öd enek tahsisi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadardır?

Soru 3. "Köylü milletin efendisidir" diyen K. Atatürk'ün gösterdiği hedefte 21 inci yüzyıla girerken köylümüzün bu acil problemlerini çözüp, onlara en doğal hakları olan insanca yaşama koşullarını temin için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Çözüm Bekleyen Sorunlar :

— Yukarıda belirtilen köylerin yollarının bakıma ihtiyacı var ve içme suyu problemi var.

Ayrıca Yeşildere Köyünün kanalizasyon ihtiyacı var.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012.009.948

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4209-9265/35134 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Sayın M. Rauf Ertekin'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Kütahya-Çavdarhisar'a bağlı köylerin kanalizasyonu ileriki yıllar programlarında değerlendirilecektir.

Çakmak Köyünün içmesuyu tesisi mevcut olup, tesisi besleyen kaynak yetersiz kalmaktadır. Düzenlenen hidrojeolojik etüt raporunda sondaj açılması önerilmiştir. Açılacak sondajdan alınacak neticeye göre işlem yapılacaktır.

Yeşildere Köyünün içmesuyu 1994 yılı yapım programında yeralmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

28. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Aslanapa'ya bağlı bazı köylerin su ve yol sorununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4210)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Abdülbaki Ataç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

M. Rauf Ertekin
Kütahya

Kütahya İli Aslanapa ilçesine bağlı aşağıda yazılı köyünün/köylerinin Bakanlığınızı ilgilendiren ve ivedilik arz eden sorunları aşağıda dipnot halinde belirtilmiştir.

Soru 1. Anılan sorunların tespiti için veya çözümü için şu ana kadar ne yapılmıştır?

Soru 2. Bu sorunların kısa vadede çözümü için Bakanlığınızın 1994 yılı bütçesinden öd enek tahsisi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadardır?

Soru 3. "Köylü milletin efendisidir" diyen K. Atatürk'ün gösterdiği hedefte 21 inci yüzyıla girerken köylümüzün bu acil problemlerini çözüp, onlara en doğal hakları olan insanca yaşama koşullarını temin için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Çözüm Bekleyen Sorunlar :

— Karadeğin, Ballıbaba, Pazarcık köylerinin su problemleri var.

— Karadeğin, Musaköy, Çamırdık ve Aslıhanlar köylerinin yolları bozuk.

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012.009.945

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4210-9266/35135 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Sayın M. Rauf Ertekin'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Kütahya-Aslanapa'ya bağlı Aslıhanlar ve Karadeğin Köyünün yolu stabilize kaplamalı olup, ulaşıma açıktır.

Karadeğin ve Pazarcık Köyünün içmesuyu 1994 yılı hidrojeolojik etüt programında olup, projesinin ikmalinden sonra ileriki yıllar programlarında değerlendirilecektir.

Ballıbaba Köyünün içmesuyu istikşaf ve projesi olmadığından ileriki yıllar programlarında değerlendirilecektir.

Musaköy köyyolunun bozuk kısımlarının bakımı 1994 yılı içinde malzemeli olarak yapılacaktır.

Çamırdak Köyünün yolu stabilizeli olup, ulaşıma açıktır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

29. – Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya-Hisarcık-Hocalar köyünün santral ihtiyacına,

Kütahya-Gediz'e bağlı bazı köylerin santral ihtiyacına,

Kütahya-Merkez'e bağlı Ahmetoğlu ve Darıca köylerinin telefon ihtiyacına,

İlişkin soruları ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4222, 4224)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

M. Rauf Ertekin
Kütahya

Kütahya İli Hisarcık ilçesine bağlı Hocalar köyünün/köylerinin Bakanlığınızı ilgilendiren ve ivedilik arz eden sorunları aşağıda dipnot halinde belirtilmiştir.

Soru 1. Anılan sorunların tespiti için veya çözümü için şu ana kadar ne yapılmıştır?

Soru 2. Bu sorunların kısa vadede çözümü için Bakanlığınızın 1994 yılı bütçesinden öd enek tahsisi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadardır?

Soru 3. "Köylü milletin efendisidir" diyen K. Atatürk'ün gösterdiği hedefte 21 inci yüzyıla girerken köylümüzün bu acil problemlerini çözüp, onlara en doğal hakları olan insanca yaşama koşullarını temin için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Çözüm Bekleyen Sorunlar :

— Hocalar Köyüne 300'lük bir santral yapılması.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

M. Rauf Ertekin
Kütahya

Kütahya İli Gediz ilçesine bağlı aşağıda yazılı köyünün/köylerinin Bakanlığınızı ilgilendiren ve ivedilik arz eden sorunları aşağıda dipnot halinde belirtilmiştir.

Soru 1. Anılan sorunların tespiti için veya çözümü için şu ana kadar ne yapılmıştır?

Soru 2. Bu sorunların kısa vadede çözümü için Bakanlığınızın 1994 yılı bütçesinden öd enek tahsisi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadardır?

Soru 3. "Köylü milletin efendisidir" diyen K. Atatürk'ün gösterdiği hedefte 21 inci yüzyıla girerken köylümüzün bu acil problemlerini çözüp, onlara en doğal hakları olan insanca yaşama koşullarını temin için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Çözüm Bekleyen Sorunlar :

— Fırdan ve Vakıf Köylerine santral yapılması.

— Yukarısusuz Köyünün telefon şebekesinin yenilenmesi.

— Kaya Köyünün santralı yetersiz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

M. Rauf Ertekin
Kütahya

Kütahya İli Merkez ilçesine bağlı aşağıda yazılı köyünün/köylerinin Bakanlığınızı ilgilendiren ve ivedilik arz eden sorunları aşağıda dipnot halinde belirtilmiştir.

Soru 1. Anılan sorunların tespiti için veya çözümü için şu ana kadar ne yapılmıştır?

Soru 2. Bu sorunların kısa vadede çözümü için Bakanlığınızın 1994 yılı bütçesinden öd enek tahsisi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadardır?

Soru 3. "Köylü milletin efendisidir" diyen K. Atatürk'ün gösterdiği hedefte 21 inci yüzyıla girerken köylümüzün bu acil problemlerini çözüp, onlara en doğal hakları olan insanca yaşama koşullarını temin için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Çözüm Bekleyen Sorunlar :

— Ahmetoğlu, Darıca köylerine telefon verilmesi.

— İncik Köyüne santral yapılması.

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞV.O.362

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kütahya Milletvekili Sayın Mehmet Rauf Ertekin'in 7/4222-9278-7/4223-9279-7/4224/9280 sıra sayılı yazılı soru önergeleri.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konu, tarafımdan inceletilmiş olup :

Gediz ilçesine bağlı Fırdan Köyünde 256 hatlık Elif-1 tipi santral mevcut olup, 256 bağlı, 11 adet bekleyen mevcuttur.

Vakıf Köyü, Erdoğmuş merkezindeki 500 hatlık Dicle tipi santralın lokal şebeke sınırları içerisinde bulunmaktadır. Şebeke yapımına müteakip Vakıf köyündeki bekleyen talepler (Bekleyen 44) karşılanacaktır.

Gediz ilçesine bağlı Yukarı Susuz Köyü 85 hane olup, farklı ilçe olan Çavdarhisar ilçesine

bağlı Doğancılar Köyünde kurulu bulunan 267 hatlık Anadolu tipi santralın lokalinde bulunmaktadır. 150'lik kabin ile santrale irtibatı sağlanmış olup, abone tesisleri devam etmektedir.

Gediz ilçesine bağlı Kayaköy merkezinde 256 hatlık Elif-1 tipi santral mevcut olup, 256 bağlı, 66 bekleyen bulunmaktadır. Sözkonusu merkeze ilave santral kurulması 1994 yılı yatırım programına alınamamıştır.

Merkez ilçeye bağlı Ahmetoğlu Köyünde 214 nüfus ve 53 hane mevcuttur. Ahmetoğlu köyünde acentelik hizmet vermekte olup, 57 sayılı genelgeye göre hiçbir santralın lokaline alınamamaktadır.

Darıca köyü, Seyitömer merkezindeki 500 hatlık Dicle tipi santralın lokal şebeke sınırları içerisinde bulunmaktadır.

İncik Köyü 198 nüfus ve 49 hane olup, Sabuncupınar merkezindeki 256 hatlık Elif-1 tipi santralın lokal şebeke sınırlarında bulunmaktadır.

Hisarcık ilçesine bağlı Hocalar Köyünde 120 nüfus ve 30 hane mevcuttur. Hocalar köyü Gediz ilçesine bağlı Yeşilçay merkezinde kurulu bulunan 500 hatlık Dicle tipi santralden beslenmektedir.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

30. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bakanlığın bütçe dışı kaynaklarından Bilecik'e ayrılan ödeneklere ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4239)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru : Bakanlığınız 1994 yılı içerisinde bütçe dışı kaynaklardan Bilecik İli ve ilçeleri için ne kadarlık bir ödenek ayrılmıştır?

Şayet ödenek ayrılmış ise, bu ayrılan ödenek nerelere kullanılacaktır ve miktarları nedir?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞV.0.358

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in 30 Mart 1994 tarih ve 7/4239/9310 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konu, tarafımdan inceletilmiş olup :

Bakanlığımız ilgili kuruluşu TCDD işletmesince 1994 yılında "Mevcut Sinyalizasyon Tesislerinin Tevsii, Yenilenmesi ve Tamamlanması" projesi kapsamında Bilecik iline 13 200 milyon TL. yatırım yapılması planlanmıştır.

Yine Bakanlığımız ilgili kuruluşu PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından Bilecik ilinde 1994 yatırım yılında 21 969 240 000 TL tutarında yatırım yapılması planlanmıştır. Sözkonusu yatırımlar kapsamında Bilecik ili merkezi ve ilçelerinde yapılacak santral tesisleri, şehiriçi telefon şebekesi yatırımları ile transmisyon irtibatları (Fiber Optik Kablo, PCM sistemleriyle hat teçhizatları) bulunmaktadır.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

31. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik İline yapılacak bazı yatırımlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4288)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru : 27 Mart 1994 yerel seçimleri öncesinde Bilecik İlimize gelerek seçim otobüsü üzerinden Bilecik halkımıza;

a) İstanbul'da bulunan Likör Fabrikasının Bilecik"e getirileceğini,

b) İlimizin doğalgaz kullanımına açılacağını,

c) Benim de vermiş olduğum bir kanun teklifi ile ilimizde bir üniversitenin kurulacağını duyurmuştunuz. Halkımızda size ve partinize bu bağlamda Bilecik Belediye Başkanlığını az bir oy farkıyla da olsa hediye etmiştir.

Şimdi bu üç ana maddenin hayata geçirilmesini tarihler itibariyle ne zaman yapacaksınız?

T.C.
Devlet Bakanlığı 10.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35)293

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi :a) 19.4.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4288-9485/36488 sayılı muhatap yazınız.

b) 28.4.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-6512/3982 sayılı yazısı.

Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in yazılı soru önergesi Başkanlığınızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Soru : İstanbul'da bulunan Likör fabrikasının Bilecik'e getirileceği hususunun hangi tarihte hayata geçirileceği.

Cevap : Tekel Genel Müdürlüğü mülkiyetinde bulunan kentsel rant kazanmış arsaların değerlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmalar sonucunda, Emlak Bankası Genel Müdürlüğü ile kuruluş arasında 9.9.1993 tarihinde bir protokol imzalanmıştır.

Bu çerçevede, fabrika olarak ekonomik verimliliği kalmamış olan İstanbul'daki Mecidiyeköy Likör Fabrikasının arsası, şehir merkezinde olması dolayısıyla iş ve ticaret merkezi olarak değerlendirilebileceği görüşüyle söz konusu protokol kapsamına alınmıştır.

Diğer taraftan, piyasada Likör ve cin üretiminde bir darboğaza düşmeden kuruluşun başka illerdeki tesislerinde bu ürünlerin üretilmesi amacıyla 1994 yılı yatırım programı imalat-içki sanayii sektörü etüd proje işleri kapsamına "Likör ve Cin Fabrikası Nakli" etüdü 50 milyon TL. ödenek ile dahil edilmiştir.

Bilecik ili, alkol ve şeker gibi (Eskişehir Şeker Fabrikasından temin edilebilecektir) ana girdiler ile İstanbul gibi önemli tüketim merkezine yakın olması, kuruluşa ait Şerbetçi Otu Kurutma Tesisleri ile Şarap Üretim Tesislerine ait binaların kullanım için uygun olması nedeniyle alternatif kuruluş yerleri arasında yer almaktadır.

Bu konuda kesin karar verilebilmesi için öncelikle Tekel Genel Müdürlüğünce fizibilite raporunun tamamlanması beklenmektedir.

Soru : Bilecik İlinin doğalgaz kullanımına açılması konusunun hangi tarihte hayata geçirileceği :

Cevap : Doğalgazın kullanımı ile ilgili 397 sayılı KHK'ya göre şehirlerde doğalgaz kullanılabilmesi için gaz dağıtım şebekesi inşa ve işletmesini yapacak bir şirket kurulması gerekmektedir. Bu şirkete BOTAŞ'ta ortak olabilmektedir. Halen İstanbul, Bursa ve Ankara illerinde doğalgaz kullanılmakta olup İzmit ve Eskişehir'de şirket kurma çalışmaları devam etmektedir. Mevcut doğalgaz arzı yeni şehirlerde doğalgaz kullanımına müsait değildir. Doğal gaz arz miktarının artması ve Bilecik ilinde doğalgaz şebeke yapım ve işletmesini üstlenecek bir şirket kurulması halinde Bilecik ilinde doğalgaz kullanımı mümkün olabilecektir.

Soru : Bilecik ilinde, bir üniversite kurulacağı konusunun hangi tarihte hayata geçirileceği.

Cevap : Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında yer alan ilkeler doğrultusunda Devlet Planlama Teşkilatı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının katılımıyla gerçekleştirilen çalışmalar çerçevesinde "Yeni Üniversitelerin Kuruluş Yerlerinin Seçiminde Uygulanacak Ölçütler" belirlenmiş ve bu ölçütlere göre İçel, Zonguldak, Kocaeli, Balıkesir, Hatay, Manisa, Aydın, Denizli ve Sakarya illerinde üniversite kurulabileceği sonucuna varılmıştır.

Ancak 3837 sayılı Kanun ile bu belirlenen illerinde dahil olduğu toplam 21 üniversite ve 2 Yüksek Teknoloji Enstitüsü kurulmuştur. Bu yeni üniversitelerin fiziki altyapı ve öğretim üyesi açısından sorunlarının çözülebilmesi hem zamana hem de önemli boyutlarda maddî kaynaklara ihtiyaç göstermektedir.

Bilecik ilinde aynı zamanda Anadolu Üniversitesi Yatırım Programında yer alan "Bilecik MYO" projesi devam etmekte olup 1995 yılında tamamlanması programlanmıştır.

Bu nedenle Bilecik ilinde üniversite kurulması konusunun Bilecik ilinde yürütülen mevcut "Yüksek Okul" projesinin tamamlanması sonucunda değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

32. – Kütahya Milletvekili Rauf Ertekin'in, Köy Hizmetleri Genel Müdürüne ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4327)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Abdülbaki Ataç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize arz ederim.

Rauf Ertekin
Kütahya

1. Isparta DYP Merkez İlçe eski Başkanı Güner Saygılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne atandıktan sonra ilgili genel müdürlükte kaç personelin atama veya tayin yolu ile görev yeri değiştirilmiştir?

2. Sayın Saygılı Köy Hizmetleri Genel Müdür vekili olarak atanmadan önce hangi kamu görevlerinde bulunmuştur?

3. Sayın Saygılı, DYP'ye kayıtlı olarak kaç yıl aktif politika yapmıştır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012.009.949

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4327-9574/36763 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Sayın M. Rauf Ertekin'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde 15.7.1993 tarihi itibariyle 418 adet personelin görev yeri değiştirilmiştir.

2. Köy Hizmetleri Genel Müdür Vekili M. Güner Saygılı;

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi 1961 yılı mezunu olup,

9.8.1961-1962 Antalya Topraksu Ekip Başmühendisliğinde Teknik eleman

1962-1964 Yedek Subay askerlik,

10.4.1964-1973 Antalya Topraksu 4. Bölge Müdürlüğünde Teknik eleman,

1973-1980 Antalya Topraksu 4. Bölge Müdürlüğünde Kredi Başmühendisi

1980-1984 Antalya Topraksu 4. Bölge Müdürlüğünde Bölge Müdür Yrd.

1984-1987 Köy Hizmetleri Antalya 15 nci Bölge Müdür Yardımcısı,

1987-1988 Köy Hizmetleri Erzurum Araştırma Enstitüsü Müdür Yardımcısı olarak görev yapmış olup, 16.7.1988 tarihinde kendi isteği ile emekliye ayrılmıştır.

16.9.1992 tarihinde Genel Müdür Yardımcısı olarak atanan adıgeçen 15.7.1993 tarihinde Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne vekaleten atanmıştır.

3. M. Güner Saygılı Ağustos 1988-Eylül 1992 tarihleri arasında aktif politika yapmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

33. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, gazete kağıdından alınan fonun kaldırılmasının nedenine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4329)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru 1 : Gazete kâğıdından alınan fon neden kaldırılmıştır?

T.C.
Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.011(35)299 10.6.1994

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 27.4.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4329-9576/36765 sayılı muhatap yazınız.

b) 4.5.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-6526/4213 sayılı yazısı.

Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in yazılı soru önergesi Başkanlığınızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in Yazılı Soru Önergesinde Yeralan Sorunun Cevabı :

Ülkemizde gazete kâğıdı SEKA'ya bağlı Aksu ve Balıkesir fabrikalarında 182 500 ton/yıl kapasite ile üretilmekte olup, 1993 yılı toplam üretim miktarı 94 165 ton olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu fabrikalar tam kapasite ile çalışsalar dahi ülke ihtiyacının tümü karşılanamamaktadır. Yıllık yurt ihtiyacı 280 000 - 300 000 ton civarında olup, aradaki fark ithal yolu ile karşılanmaktadır.

Döviz kurlarında yılbaşından bu yana meydana gelen artış gazetenin en önemli girdisi olan kâğıdın maliyetinin, dolayısıyla gazete fiyatlarının önemli ölçüde artmasına sebep olmuştur.

Yaygın ve önemli haberleşme araçlarından biri olan gazete fiyatlarının daha fazla artmasını önlemek amacıyla, ithal maliyetlerinin bir miktar aşağıya çekilebilmesini teminen, ithalatta uygulanan gümrük vergisi ve toplu konut fonunun kaldırılmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

34. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, muhtarlar için bazı hizmetlerde indirimli fiyat uygulaması yapılıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4346)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Feyzi İnceöz
Tokat

Sayın Başbakan 3 Şubat 1994 tarihinde köy ve mahalle muhtarlarıyla yaptığı toplantıda.

1. Muhtarların tahsisli telefonlarında yüzde elli indirim.

2. Uçak ve trenlerde yüzde elli indirimli seyahat hakkı.

demişti.

Bunları basın ve muhtarların önünde söz vermişti. Ancak bugüne kadar hiç bir gelişme olmadı.

Bu konularda herhangi bir girişiminiz oldu mu?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞU.0.357

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Tokat Milletvekili Sayın Ahmet Feyzi İnceöz'ün 29.4.1994 tarih ve 7/4346/9616 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konular, tarafımdan inceletilmiş olup :

Konu, Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda incelenmektedir.

Bu konudaki iyileştirmeleri yapmak, tekliflerin uygun görülmesi halinde, YPK kararı ile mümkün olabilecektir.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

35. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, THY Genel Müdürünün maaşına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4355)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru 1 : THY Genel Müdürü ne kadar maaş almaktadır?

Soru 2 : Sayın Genel Müdürün THY'nin yan kuruluşlarının Yönetim Kurullarında da görevi var mıdır?

Soru 3 : Eğer bu gibi bir görevi var ise, buralardan ne kadar maaş almaktadır?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞ.0.360

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in 7/4355/9627 sıra sayılı yazılı soru önegresi.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konu, tarafımdan inceletilmiş olup :

Malumlarınız olduğu üzere Türk Hava Yolları, Bakanlığımız bağlı ve ilgili kuruluşu değildir.

Başbakanlık Kamu Ortaklığı İdaresine bağlı olan Türk Hava Yollarının Genel Müdür ve Yönetim Kurulları ile ilgili bilgiler Bakanlığımızda mevcut değildir.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

36. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Sümerbank Genel Müdürünün maaşına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4356)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru 1 : Sümerbank Genel Müdürünün maaşı ne kadardır?

Soru 2 : Bu görevi dışında başka kuruluşların Yönetim Kurullarında da görev yapmakta mıdır?

Soru 3 : Eğer bu gibi bir görevi varsa, bu kurumlar hangileridir? Bunlardan ne kadar maaş almaktadır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35)311

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 29.4.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4356-9628/36970 sayılı muhatap yazınız.

b) 5.5.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-6544/4297 sayılı yazısı.

Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, yazılı soru önergesi Başkanlığınızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in Yazılı Soru Önergesindeki Soruların Cevapları :

Cevap 1. Sümerbank A.Ş. Genel Müdürlük makamı halen münhaldir. Ancak bu görevi Genel Müdür Yardımcısı Hamdi Tuncer vekaleten yürütmektedir. Aynı zamanda Bankalar Kanununun 21 inci maddesine istinaden Yönetim Kurulu üyesidir.

Genel Müdür Vekili Hamdi Tuncer, kendi kadrosu olan Genel Müdür Yardımcısı brüt 30 596 000 TL maaş almaktadır. Yönetim Kurulu maaşı ise YPK'nın öngördüğü şekilde net 7 765 500 TL. dir.

Cevap 2 : Asli görevinin dışında herhangi bir kuruluşta başka bir görevi bulunmamaktadır.

Cevap 3 : Başka bir kuruluştan maaş almamaktadır.

37. – Van Milletvekili Fethullah Erbaş'ın, Tunceli-Pülümür Karayolunda meydana gelen olaya güvenlik güçlerinin müdahale etmediği iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve İçişleri Bakanı Nahit Menteşe'nin yazılı cevabı (7/4383)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Fethullah Erbaş
Van

Olay :

7 Haziran 1993 Pazartesi günü saat 15.50'de Tunceli Pülümür Karayolu Doğanlar mevkii Zagre Köprüsünde bölücü örgüt mensuplarınca yol kesme sonucu merkezi Trabzon'da bulunan Turay Turizm Firmasına ait iki otobüsün yakılması sonucu aralarında otobüs şoförlerinden Bülent Kesler (1965 Gümüşhane Köse doğumlu) in de bulunduğu dört kişi öldürülmüş ve dört kişi de kaçırılmıştır.

Bu olayda adı geçen otobüs firmasında şoförlük yapan Hasan Güner ve Nizamettin Kalkan'ın olay yerinden kaçmayı başaran bir taksinin haber vermesi üzerine durumu takriben beş altı km. ilerideki üç zırhlı araç ile desteklenen bir askerî birliğe haber vermişlerdir. Teröristlerce gerçekleştirilen bu olay 4,5 saat sürmesine ve adı geçen iki şoförün ısrarlarına rağmen askerlerin başındaki astsubay olaya müdahale etmeyerek seyirci kalmıştır.

Bu olayda yara almadan kurtulan otobüs şoförü Dursun Ali Satılmış (1955 Gümüşhane Köse doğumlu) gece olay yerinden kendi imkânlarıyla ayrılmıştır. Güvenlik kuvvetleri olay anında ve olay sonrasında o noktaya gelmemişlerdir. Güvenlik kuvvetleri olay yerine ancak bir gün sonra 8 Haziran 1993 günü saat 10'da, yani maktüllerin yakınlarının olayı Gümüşhane'den duyarak geldikleri aynı saatte olay yerine gelebilmişlerdir.

1. O bölgede önceden devriye gezen Güvenlik Kuvvetleri o tarihte niçin devriye gezmemiştir?
2. Güvenlik kuvvetlerine haber verilmesine rağmen niçin müdahale etmemişlerdir?
3. Güvenlik güçleri niçin bir gün sonra olay yerine gidebilmişlerdir?

T.C.
İçişleri Bakanlığı 31.5.1994
Jandarma Genel Komutanlığı
Ankara
HRK : 7504-847-94/ASYŞ.Ş.ŞİK.(4494)

Konu : Yazılı soru önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 2 Mayıs 1994 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4383-9682/37206 sayılı yazısı.

Van Milletvekili Fethullah Erbaş'ın, Tunceli ili, Pülümür ilçesi, Doğanlar Mevkiinde iki otobüsün teröristler tarafından yakılması olayı ile ilgili vermiş olduğu soru önergesi incelenmiştir.

1. 7 Haziran 1993 günü saat 15.30 sıralarında Tunceli-Pülümür, Doğancık Mevkiinde teröristler tarafından yola barikat kurmak sureti ile araçlar durdurularak bütün yolcular aşağıya indirilmiş, (4) sivil vatandaş ile (3) Asker alıkonulmuş, diğer yolcular serbest bırakılmıştır. Bilahara teröristler tarafından (4) sivil vatandaş öldürülmüş, (3) asker serbest bırakılmıştır.

2. Tunceli-Pülümür Karayolu, Tunceli İl Merkez J. Komutanlığından (2) BTR-60 zırhlı araç ile (1) Mekanize J. Timi yol emniyeti güvenliğini sağlamak için devamlı suretle devriye hizmeti yapmaktadır. Olay tarihinde İl Merkez J. Komutanlığına bağlı yol emniyet güvenlik devriyesi saat 15.00 sıralarında Tunceli-Pülümür Karayolunun Zagge Mevkiinde, Pülümür yol devriye timi ile buluşup geri dönüş yaparak olay yeri olan Doğancık Mevkiinden saat 15.15 sıralarında geçerek, saat 17.00 sıralarında İl Merkezine varmışlardır. Saat 17.00'de İl Merkezinden hareket eden ikinci yol emniyet timi Uzuntarla Köyü civarında bulunduğu sırada, teröristlerin Doğancık Mevkiinde yolu kestikleri haberinin alınmasını müteakip, 20 dakika içinde, saat 19.20 sıralarında olay yerine varmıştır.

3. Yol emniyetinde görevli güvenlik timinin olaya geç müdahale etmesi söz konusu olmayıp, soru önergesinde iddia edilen konuların gerçekleri yansıtmadığını, bilgilerinize arz ederim.

Nahit Menteşe
İçişleri Bakanı

38. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, bakanlığa bağlı bazı genel müdürlerin odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Veysel Atasoy'un yazılı cevabı (7/4430)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru : Bakanlığınıza bağlı olan, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, MTA Genel Müdürlüğü, Elektrik İşleri Etüd İdaresi, TEK Genel Müdürlüğü, TKİ Genel Müdürlüğü, Etibank Genel Müdürlüğü, TTK Genel Müdürlüğü, TDÇİ Genel Müdürlüğü, Türkiye Petrolleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü, Çinko Kurşun Metal Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü, Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş. Genel Müdürlüğü, Gerede Çelik Konstrüksiyon ve Teçhizat Fabrikaları Genel Müdürlüğü, BOTAŞ Genel Müdürlüğü ve Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. Genel Müdürlüğü, Genel Müdürlerinin 1990-1994 yılları arasında Oda Tefrişlerine harcanan paralar yıllara göre ne kadardır?

T.C.
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı 14.6.1994
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı : B.15.0.APK.0.23.300-996/7228
Konu : Soru önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 9.4.1994 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4430-9753/37437 sayılı yazınız.

Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in tarafımdan cevaplandırılmasını istediği yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Veysel Atasoy
Enerji Tabiî Kaynaklar Bakanı

Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

(7/4430-9753)

Soru : Bakanlığınıza bağlı olan, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, MTA Genel Müdürlüğü, Elektrik İşleri Etüd İdaresi, TEK Genel Müdürlüğü, TKİ Genel Müdürlüğü, Etibank Genel Müdürlüğü, TTK Genel Müdürlüğü, TDÇİ Genel Müdürlüğü, Türkiye Petrolleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü, Çinko Kurşun Metal Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü, Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş. Genel Müdürlüğü, Gerede Çelik Konstrüksiyon ve Teçhizat Fabrikaları Genel Müdürlüğü, BOTAŞ Genel Müdürlüğü ve Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. Genel Müdürlüğü, Genel Müdürlerinin 1990-1994 yılları arasında oda tefrişlerine harcanan paralar yıllara göre ne kadardır?

Cevap : Sorunuza konu olan Bakanlığımıza bağlı ve ilgili kuruluşlarımız arasında aşağıdakiler dışında, Genel Müdür Oda Tefrişlerine harcamada bulunulmamıştır.

Kuruluşlar	1990	1991	1992	1993	1994
Etibank	2 033 500	—	—	—	—
TPAO	102 856 365	66 876 560	1 570 000	—	—
BOTAŞ	8 437 600	—	33 740 568	46 874 572	—
TEK	199 000 000	229 000 000	—	—	—

39. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bakanlığa bağlı bazı müsteşar ve başkanlık odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4434)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Devlet Bakanı Sayın Aykon Doğan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru : Bakanlığınıza bağlı olan, DPT Müsteşarlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Kamu

Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsü Bakanlığının, Başkan ve Müsteşar odalarının 1990-1994 yılları arasında oda tefrişlerine harcanan paralar yıllara göre ne kadardır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 10.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35)290

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 9.5.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4434-9757/37441 sayılı yazınız.

Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in yazılı soru önergesi Başkanlığınızın ilgi yazısı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Bahsekonu olan makam odalarının tefrişi ile ilgili soru önergesinin cevabı ektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

Bakanlığıma bağlı DPT, HDTM, KOİ, SPK ve DİE'nin, 1990-1994 yılları arasında Müsteşar, Başkan odalarının tefrişi için toplam 395 386 009 TL. harcama yapılmış olup bu tutarın ilgili birim ve yıllar itibariyle dağılımı aşağıdaki gibidir.

	1990	1991	1992	1993	1994
D.P.T.	—	—	213 980 000	—	—
H.D.T.M.	800 000	—	3 488 000	—	—
K.O.İ.	—	1 506 432	24 286 880	29 788 000	17 349 475
S.P.K.	57 656 822	106 400	46 424 000	—	—
D.İ.E.	—	—	—	—	—
	58 456 822	1 612 832	288 178 880	29 788 000	17 349 475

TOPLAM 395 386 009

40. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Köy Hizmetleri Genel Müdür odasının tefrişat harcamalarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Abdülbaki Ataç'ın yazılı cevabı (7/4435)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Devlet Bakanı Sayın A. Baki Ataç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru : Bakanlığınıza bağlı olan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Genel Müdür odasının 1990-1994 yılları arasında oda tefrişlerine harcanan paralar yıllara göre ne kadardır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.012.009.937

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4435-9758/37442 sayılı yazınız.

Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Genel Müdür odasına 1992 yılında sekiz adet 3 200 000 TL.lık avize ile, 1994 yılında 7 268 000 TL.lık makam koltuğu satın alınmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Baki Ataç
Devlet Bakanı

41. – Tokat Milletvekili Şahin Ulusoy'un, Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilen yeni kadrolara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Necmettin Cevheri'nin yazılı cevabı (7/4443)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla,

Şahin Ulusoy
Tokat

Soru 1 : 27 Ocak 1994 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığına verilen 2742 adet kadro;

a) Kullanılmış mıdır?

b) Kadroların verildiği tarih olan 27.1.1994'de ekonomik kriz gözükmüyor muydu?

c) Birçok işyeri kapatılırken, işçiler çıkarılırken, ekonomiye hiç katkısı olmayan bu kuruma bu kadrolar niçin verilmiştir?

Soru 2 : İstikrar paketi ile birçok önlemler alınırken eski bakanlara verilen araçlar için nasıl bir uygulama düşünülmektedir?

Ayrıca,

a) Bugüne kadar kaç eski bakana araç, şoför ve koruma tahsis edilmiştir?

b) Bunlar kimlere hangi tarihten itibaren verilmiştir?

c) Bugüne kadar bu hizmetler için ne kadar harcama yapılmıştır?

T.C.
Devlet Bakanlığı 9.6.1994
Sayı : B.02.0.002-2.03/05775

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 9.5.1994 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4447-9768/37469 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 18.5.1994 gün ve B.02.0.KKG/106-6636/4581 sayılı yazısı.

Tokat Milletvekili Şahin Ulusoy'un Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ilgi yazı eki soru önergesinin cevapları ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Necmettin Cevheri
Devlet Bakanı

Tokat Milletvekili Sayın Şahin Ulusoy'un Yazılı Soru Önergesinin Cevabıdır :

c-1) Bilindiği üzere açıktan atamalar 1994 Malî Yılı Bütçe Kanununun 46/a maddesi gereğince Maliye ve Gümrük Bakanlığının uygun görüşü üzerine Başbakanlık makamının iznine tabi bulunmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Taşra Teşkilatında 31.12.1993 tarihi itibariyle (11736) adet kadronun açık bulunduğu belirtilerek bu kadrolara 1992 yılı içerisinde çeşitli görevler için yapılan yazılı ve sözlü sınavlarını kazanmış ve gerekli evrakları tamamlanmış ancak açıktan atanma izninin bulunmaması sebebiyle atamaları gerçekleştirilemeyen (7665) elemanın atamalarının yapılabilmesi için boş olan bu kadrolardan (8215) adet kadroya izin verilmesinin istenmesi üzerine Başbakanlık makamının 31.1.1994 tarih ve B.02.0.PPG.0.12-314/1902 sayılı yazıları ile mevcut boş kadrolara atama yapılmak üzere, tayin bekleyenlerden (2742)'si için atama izni verilmiştir.

Bu itibarla Diyanet İşleri Başkanlığına (2742) adet yeni kadro verilmesi sözkonusu değildir. Verilen izin çerçevesinde (2742) adet boş kadroya atama yapılmıştır.

Ayrıca 30.4.1994 tarihi itibariyle Diyanet İşleri Başkanlığı Taşra Teşkilatında halen (9636) adet kadro boş bulunmaktadır. Ancak atama izni olmadığı için bu kadrolara açıktan atama yapılamamaktadır.

Cevaplar :

c-2) Eski Bakanlara verilen araçlar; "Teröre Karşı Koruma Tedbirleri Yönetmeliği"nin 15 nci maddesine göre, koruma altına alınmaları sebebiyle, TBMM Genel Sekreterliğinin yazılı talepleri üzerine tahsis edilmiş olup; kullanılmaları bu yönetmelik esaslarına göre devam etmektedir.

a) Bugüne kadar "Teröre Karşı Koruma Tedbirleri" yönetmeliğine göre, koruma altına alındığı bildirilen 9 eski bakana koruma aracı, 4 eski Bakana ise, şoför tahsisi yapılmıştır.

Koruma tahsisi İçişleri Bakanlığınca yapılmaktadır.

b) Sözkonusu araçlar, Sayın Mustafa Taşar'a, 20.11.1991,

Sayın Kâmran İnan'a, 20.11.1991,

Sayın Alparslan Türkeş'e, 29.12.1992,

Sayın Orhan Kilercioğlu'na, 25.6.1993,

Sayın Şerif Ercan'a, 27.9.1993,

Sayın Mehmet Gazioğlu'na, 28.11.1993,

Sayın Güler İleri'ye, 18.2.1994,

Sayın Cemil Erhan'a, 25.2.1994,

Sayın Akın Gönen'e, 17.5.1994,

tarihinden itibaren tahsis edilmiştir.

c) Eski Bakanlara tahsis edilen, bahsekonu 9 adet araç için bugüne kadar bakım-onarım ve benzin ikmali için yaklaşık 1 milyar lira masraf yapılmıştır.

42. – İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, TÜPRAŞ Genel Müdürünün istifasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Abdullah Aykon Doğan'ın yazılı cevabı (7/4444)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Halit Dumankaya
İstanbul

Her iki koalisyonlarınız döneminde de devlet daireleri partizanca atamalar sonucu felç olmuştur. Kadrolar yüzünden Mecliste milletvekillerinizle bakanlarınız kavga ederek basın sayfalarına geçtiler. Bu kötü gidiş ülkemizi bir çıkmaza sürükleyerek bugünkü duruma geldik. Bu tutumdan vazgeçmenin zamanı gelip geçmektedir.

Soru 1. : Türkiye'nin önemli bir kuruluşu olan TÜPRAŞ Genel Müdürü ağır ithamlarla istifa etti, Sayın Genel Müdürü istifaya getiren neden nedir?

Soru 2. : TÜPRAŞ'ta çifte başlılık yaratacak bir yönetim tarzı oluşturmak bu müesseseyi de zaafa uğratmayacak mıdır? Bu konuda aynı şekilde yapılan değişiklik müesseseye fayda getirmeyip bundan vazgeçildiğinden haberiniz yok mu?

Soru 3 : Genel başkan seçildiğiniz büyük kongrede divan başkanlığını yapan Ali Narlı Erdem'i yönetim kurulu başkanlığına getirmeniz bir vefa borcunuz gereği midir?

Soru 4 : Petrol fiyatlarına yaptığınız zamlar akabinde altı ay zam yapmayacağınızı söylemiştiniz, şu anda yine petrol ürünleri ziyan eder durumdadır. Zammı yapacak mısınız? Yoksa sözünüzde durup KİT'lerin zararına göz mü yumacaksınız?

T.C.
Devlet Bakanlığı 10.6.1994
Sayı : B.02.0.011(35)301

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 9.5.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4444-9777/37504 sayılı muhatap yazınız.

b) 18.5.1994 tarih ve B.02.0.KKG/106-6635/4580 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın yazılı soru önergesi Başbakanlığınızın ilgi (a) yazısı ile Başbakanlığa havale edilmiş, anılan soru önergesi Başbakanlık makamının ilgi (b) yazıları ile Sayın Başbakan adına cevaplandırılması amacı ile Bakanlığıma intikal ettirilmiştir.

Sözkonusu önergede yeralan sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Aykon Doğan
Devlet Bakanı

İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın Yazılı Soru Önergesinde Yeralan Soruların Cevapları :

1. TÜPRAŞ Genel Müdürü Sayın Kemal Işık Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük görevlerinin ayrılmasına ilke olarak karşı olduğunu belirtmiş ve kendi isteği ile Genel Müdürlük görevinden istifa etmiştir.

2. Anonim Şirketlerde genel uygulama Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük makamının farklı kişilerde olmasıdır. Bunun nedeni karar organı ile icra organını farklılaştırarak bir

denetim mekanizması kurmak ve Genel Müdürün şirketin günlük işlemleri ile daha fazla ilgilenmesini sağlamaktır. Mevcut uygulamada Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri şirketin makro politikasını belirlerken Genel Müdür belirlenen politikalar çerçevesinde şirketin işleyişi ile ilgilenmektedir.

3. Sayın Ali Naili Erdem Yönetim Kurulu Başkanlığına Yönetim Kurulu içerisinde yapılan seçim sonucu oybirliği ile getirilmiştir.

4. Petrol fiyatlarının belirlenmesinde yetki TÜPRAŞ Yönetim Kuruluna ait olup, fiyat ayarlaması hampetrol fiyatları, dolar kuru ve ülkenin sosyal-ekonomik durumu dikkate alınarak yapılmaktadır.

43. – Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Amerika seyahatine ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (7/4453)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Seven
Bilecik

Soru : Deyiminizle istikrar paketini açıkladıktan sonra Sayın Clinton'la görüşmek için yaptığınız Amerika gezisi ile ilgili olarak şimdiye kadar Meclis Gündeminde herhangi bir açıklamada bulunmadınız.

1. Şimdiye kadar niçin geziyle ilgili bir açıklamada bulunmadınız? Yoksa, Sayın milletvekillerinden gizlenen bir durum mu var?

2. Şayet, Sayın Clinton'la yaptığınız görüşme gizli ise, gizlenen konu nedir?

3. Yapılan görüşmenin zaman mefhumu 7 dakika mı, yoksa 7 saat midir?

4. Görüşmeyle ilgili tatminkâr bilgileri en kısa zamanda Sayın Milletvekillerimize Meclis Gündeminde arzetmeyi düşünüyor musunuz?

T.C.
Dışişleri Bakanlığı 10.6.1994
Siyaset Planlama Dairesi Başkanlığı
Sayı : SPLD/5900-290-442

Konu : Yazılı soru önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Başbakanlığa muhatap 9.5.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4453-9786/37513 sayılı yazıları.

Bilecik Milletvekili Sayın Mehmet Seven'in Sayın Başbakanımıza yöneltmiş bulunduğu ve Sayın Başbakanımızın tarafımdan cevaplandırılmasını uygun gördükleri yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Gereğini müsaadelerine saygılarımla arz ederim.

Hikmet Çetin
Dışişleri Bakanı

Bilecik Milletvekili Sayın Ahmet Seven'in Yazılı Soru Önergesinin Yanıtı :

Sayın Başbakanımız İnsanlık İçin Elie Wiesel Vakfı'nın düzenlediği ve Bayan Clinton'un da katılacağı bir gecede uluslararası anlayış konusunda bir konuşma yapma davetine icabetle 13-18 Nisan 1994 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'ne bir ziyarette bulunmuşlardır.

Bu ziyaretleri sırasında ABD Başkanı Clinton'la da görüşme imkânı bulmuşlardır.

Sayın Başbakanımız ABD'deki temaslarında ele aldıkları konuları zamanında ana hatlarıyla kamuoyumuzun dikkatine getirmişlerdir.

Bu ziyaret sırasında Sayın Başbakanımızın ABD'de etkin bazı şahıs, basın-yayın ve finans çevreleriyle çok yararlı temasları olmuştur. Böylece ülkemizdeki önemli siyasal ve ekonomik gelişmeleri anlatma imkânı da bulmuşlardır.

44. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Kıbrıs politikasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (7/4457)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mustafa Ünaldı
Konya

Sorular :

Sayın Başbakan,

Kıbrıs konusundaki girişimleriniz ve programlarınız hakkında T.B.M.M. Genel Kurulu bilgilendirmediği için bazı bilgileri ancak medya vasıtasıyla öğrenebiliyoruz.

Medyadan alınan bilgilere göre Ver-Al diye bir politikadan bahsediliyor.

1. Bu politikanızda neler veriyorsunuz?
2. Bu politikanızda neler alıyorsunuz?
3. Bu alınan ve verilenler hakkında kimlerle mutabakatınız vardır?

T.C.
Dışişleri Bakanlığı 8.6.1994
Siyaset Planlama Dairesi Başkanlığı
Sayı : SPLD/5900-286-446

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Başbakanlığa muhatap 9.5.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4457-9796/37546 sayılı yazıları.

Konya Milletvekili Sayın Mustafa Ünaldı'nın Sayın Başbakanımıza yönelmiş bulunduğu ve Sayın Başbakanımızın tarafımdan cevaplandırılmasını uygun gördükleri yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Gereğini müsaadelerine saygılarımla arz ederim.

Hikmet Çetin
Dışişleri Bakanı

Konya Milletvekili Sayın Mustafa Ünaldı'nın Yazılı Soru Önergesinin Yanıtı :

Kıbrıs konusunda BM Genel Sekreterinin iyi niyet görevi çerçevesinde Kıbrıs'ta sürdürülen dolaylı görüşmelerde, Maraş'ın çitli alanı ve Lefkoşa Uluslararası Havaalanının BM gözetiminde iki tarafın kullanımına açılması başta olmak üzere, 14 maddelik Güven Artırıcı Önlemler (GAÖ) paketinin uygulanma modalitelerinin tespitine çalışılmaktadır. Sürdürülen görüşmelerin son durumu hakkında 3 Mayıs tarihli toplantısında TBMM'ne bilgi verilmiştir. Bu toplantıda belirtildiği gibi Hükümetimiz, Kıbrıs Türk tarafının, BM tarafından pakete getirilen özlü değişikliklerle parametreleri ve risk ve menfaat dengesi bozulan GAÖ paketine başlangıçtaki denkliğin yeniden kazandırılması yolundaki çabalarını desteklemektedir.

45. – Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, günlük bir gazetede yer alan "Sevr Hortlatılmak İsteniyor" başlıklı yazıda iddia edilen hususlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (7/4458)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Tansu Çiller tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mustafa Ünaldı
Konya

Sorular :

Türkiye Gazetesi 27.4.1994 tarihli nüshasında değerli bir dış politika yazarımız olan M. Necati Özfatura tarafından "Sevr Hortlatılmak İsteniyor" başlıklı bir yazı yazılmıştır.

1. Yazıdaki tespitler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
2. Bu konuda ne gibi tedbirleriniz vardır?

T.C.
Dışişleri Bakanlığı 8.6.1994
Siyaset Planlama Dairesi Başkanlığı
Sayı : SPLD/5900-288-444

Konu : Yazılı soru önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Başbakanlığa muhatap 9.5.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4458-9797/37547 sayılı yazıları.

Konya Milletvekili Sayın Mustafa Ünaldı'nın Sayın Başbakanımıza yöneltmiş bulunduğu ve Sayın Başbakanımızın tarafımdan cevaplandırılmasını uygun gördükleri yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Gereğini müsaadelerine saygılarımla arz ederim.

Hikmet Çetin
Dışişleri Bakanı

Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın Yazılı Soru Önergesinin Yanıtı :

Bilindiği üzere, Sevr Antlaşması milletimizce hiçbir zaman kabul edilmemiş, yürürlüğe girmemiş ve tarihin derinliklerine gömülmüştür. I inci Dünya Savaşında ve sonrasında, Anadolu'yu iş-

gal etmek ve parçalamak isteyen güçler emellerine kavuşamamışlardır. 1923 yılında Lozan Antlaşması ile Misak-ı Millî hedeflerine ulaşılmış ve aynı yıl modern Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur.

Ülkemizi parçalamak, bölmek ve Sevr'i hortlatmak isteyen birtakım mihraklar bulunabilir. Ancak, Türkiye, birliğini ve toprak bütünlüğünü korumak konusundaki kararlılığını her vesile ile kanıtlamıştır. Ülkemizi parçalamaya kimsenin gücünün yetemeyeceğini tarih açıklıkla ortaya koymuştur.

46. – Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Çelik'in, Deniz Nakliyatı T.A.Ş. Genel Müdürüne ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4469)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

İbrahim Halil Çelik
Şanlıurfa

Show TV'de 29 Nisan 1994 günü yayınlanan Arena programında, Ereğli Demir Çelik İşletmeleri T.A.Ş. (Erdemir'e) 1986 yılından beri on milyarlarca lira borçları olduğu ileri sürülen Tahir İlker Gülfidan'ın Ulaştırma Eski Bakanı Yaşar Topçu tarafından D.B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş. Genel Müdürlüğüne atandığı öğrenilmiştir. Bu durumda;

1. Tahir İlker Gülfidan isimli işadamının 1986 yılında sahibi olduğu şirket aracılığıyla Ereğli Demir Çelik İşletmeleri T.A.Ş. (Erdemir'e) ne kadar borcu bulunduğu bilinmekte midir? Bu şahsın başkaca kamu kuruluşlarına borcu var mıdır? Varsa, miktarı nedir? Hangi dönemlere aittir? Neden tahsil edilmemiştir? Erdemir, bu şahıs hakkında Bakanlığınıza başvurmuş mudur? Başvurmamışsa öğrendiğiniz bu konu üzerine Genel Müdüre görevden el çektirecek misiniz?

2. D.B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş. Genel Müdürlüğü görevine atanan ve halen bu görevi yürüten Tahir İlker Gülfidan kimdir? Bu göreve atanmadan önce hakkında araştırma yapılmış mıdır? Bu şahsın DYP ile ne gibi bir ilişkisi ve Yaşar Topçu ile herhangi bir ortaklığı var mıdır? Ayrıca, bu şahsın Vergi Dairelerine, Sosyal Sigortalar Kurumuna ne kadar borcu bulunmaktadır? Bakanlığınızca, "devleti dolandırdığı aşikar" olan bu şahıs hakkında ne gibi bir işlem yapılması düşünülmektedir. Bakanlıkça, Gülfidan hakkında başkaca herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Bakanlığınızın tasarrufuyla, devlet ve şahıstan vergi ve SSK alacağını tahsil edebilecek midir?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞV.0.369

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Halil Çelik'in 9.5.1994 tarih ve 7/4469/9820 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

İlgili soru önergesi tarafımdan inceletilmiş olup :

28.4.1994 tarihinde, Show TV Arena programında yapılan yayın gerçeğe aykırı ve kişilik haklarına yapılan haksız bir saldırı olduğundan dolayı İlker Gülfidan tarafından Show TV Genel Müdürlüğüne ve ilgili mahkemeye Hukuk Müşavirliği kanalıyla, yayın akabinde bir dilekçe ile başvurulmuş ve durumun düzeltilmesi istenmiştir. (Bu dilekçe ektedir.)

İlgili programda bahsi geçen sözkonusu borç, 15 830 $, o günkü TL karşılığı yaklaşık 14 milyon TL. dir. Programda bahsedildiği gibi 10 milyarlarca değildir. Ayrıca İlker Gülfidan ve eşine ait toplam % 30 olan hisseler tüm hak ve vecibeleriyle devredildiğinden dolayı bu borcun ilgili şahısla hiçbir ilgisi olmayıp, tüzel kişilik olan iki anonim şirket arasındaki ticarî bir borç ilişkisinden ibarettir.

Keza, sözkonusu borç ile ilgili olarak Erdemir tarafından İlker Gülfidan şahsına herhangi bir tebligat yapılmamıştır, herhangi bir talepte bulunulmamıştır. Zaten şirkete ait bir takibin hisselerini devretmemiş olsa dahi, muhatabı, hukuken hisse sahibi şahıslar olamazlar.

İlker Gülfidan, Arena muhabirinin sorusu esnasında bu borçtan haberdar olmuştur. Ayrıca, Erdemir'in kamu hisseleri % 50'nin altındadır ve ticarî bir şirkettir. Bu nedenden dolayı da soru önergesinde bahsi geçtiği gibi, devlete bir borç sözkonusu değildir.

İlker Gülfidan'ın herhangi bir kamu kuruluşuna, vergi dairesine ve Sosyal Sigortalar Kurumuna borcu yoktur.

Bu göreve; Doğru Yol Partisi veya o dönemin Ulaştırma Bakanı Sayın Yaşar Topçu ile herhangi bir ilişkisi olduğundan değil, bu görevi, layıkıyla başaracak tecrübe birikimine ve dirayete sahip olması sebebiyle, ilgili kanun ve yönetmelikler hükmünce atanmıştır.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

Akş Televizyon (Show TV) Reklamcılık ve Filmcilik Sanayi ve
Ticaret Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne

Birkaç gün öncesinden başlayan anonslarını takiben 28.4.1994 günü "Arena" isimli programınızda şahsımı hedef almak suretiyle yapılan yayın gerçeğe aykırı ve dolayısı ile kişilik haklarıma yapılmış haksız saldırı niteliğindedir.

Konu, kurucu ortaklarından olduğum Martrans Denizcilik ve Ticaret Anonim Şirketi'nin, Ereğli Demir ve Çelik İşletmeleri Anonim Şirketine olan ve iddiaya göre 15 830 dolar tutarındaki borcu ile ilgilidir.

Bu borç nedeni ile yıllardır aranıp da bulunamadığım ileri sürülerek aleyhime kamuoyu oluşturulmasına çalışılmıştır.

Evvelemirde; iki anonim şirketin aralarındaki özel hukuk münasebetlerinden husule gelen bu borç, hiçbir zaman "Devlet Alacağı" mahiyeti taşımaz.

Alacak ve borç tüzel kişilere ait olduğu cihetle, hiç bir şekilde şahsî borcumdan da sözedilemez.

Başka bir deyişle, anonim şirketin borcu nedeni ile, "hisse sahibi"nin takibine imkân yoktur.

Öte yandan, borçlu şirketin sermayesinin belli bir nisbetine tekabül eden hissemi, bütün hukuk ve vecaibi (yani tüm alacak ve borçları) ile usulü dairesinde devretmiş bulunduğuma göre; tahakkuk tarihi ister devirden önce, ister sonra olsun, bu borca ve ilgili takibe hiç bir şekilde muhatap olamayacağım tabiidir.

Hisse devrinin tazammun ettiği işlem/işlemlerin bugüne değin yapılmamış olması ve benim hâlâ hissedar olarak gözükmem de neticeyi değiştirmez. Zira borçlu olan hissedar İlker Gülfidan ya da başka bir paydaş değil, Anonim Şirkettir.

Hissedarın yükümlülüğü sadece taahhüt ettiği sermayeyi ödemektir. Bunu ödemiş ise şirketle ilgili tâkibin şahsen muhatabı olmasına fiilî ve hukukî imkân yoktur. Üst tarafı karşılıklı ticarî muamelelere girişen şirketlerin, câri hizmetlerinden doğacak alacakları için gerekli teminatı öngörmelerinde, Yasanın deyimi ile "müdebbir tüccar" gibi davranmalarındadır.

Bu itibarla Martrans Denizcilik ve Ticaret Anonim Şirketinin Ereğli Demir ve Çelik İşletmeleri Anonim Şirketine liman hizmetlerinden doğan borcundan ötürü şahsen takibe maruz kalmam ve dolayısı ile "...aranıp da Genel Müdürlük koltuğuna saklandığım için bulunamamam.." söz konusu edilemez.

Nitekim, İcra takibinin de şahsım değil Martrans Denizcilik ve Ticaret A.Ş. aleyhine yapılmış olması vakıası bir yana, yirmi yılı aşkın süredir Martransı kurarken göstermiş olduğum adreste ikamet edegelmem nedeni ile, arandığımda kolaylıkla bulunabileceğim izahtan varestedir.

Kaldı ki, D.B. Deniz Nakliyatı Anonim Şirketinin Genel Müdürlüğü görevini ifa ettiğimi, kurum olarak D.B. Deniz Nakliyatı Anonim Şirketi ile devamlı ticarî ilişki içersinde olan Ereğli Demir ve Çelik İşletmeleri Anonim Şirketinin bilmemesi düşünülemez.

Saniyen; bu tâkip ve arama/aranılma keyfiyeti "Hukukî" bir konudur. Görüldüğü gibi "Habercilik" faaliyetini aşan ihtisası gerektirdiği bedihîdir.

Haberin sonunda ekrana çıkıp, gözlerini açarak : "...Sayın seyirciler... bu çok vahim bir meseledir.." diye talkın vermeğe kalkmadan önce, bilmediği konuyu bilene danışmak habercinin şiarı olmalıdır. Aksi halde yaptığı habercilik değil, kişilerin kanun himayesindeki özlük haklarına -hem de onanması kabil olmayacak tarzda- haksız saldırı olur.

Bu tecavüz "Haberci"nin cehaletinden ileri gelmiyor ise, (bu hadisede olduğu gibi) mutlaka kasde makrûndur. Mamafih her iki halde de Yasanın yapılana cevaz vermeyeceği, kimsenin kaza makam ve mercîleri yerine kaim olup kişileri yargılamaya kıyam edemeyeceği kesindir.

Hukuk sistemimiz içersinde, hakkında iddianame tanzim etmediği kişiyi teşhir etme imkânı görevli Cumhuriyet Savcısına dahi verilmezken, her nasılsa eline bir kamera geçirmiş kimselerin, diledikleri kişiler hakkında diledikleri şekilde kamuoyu oluşturmaya mezun olduklarının düşünülemeyeceği muhakkaktır.

Ben İlker Gülfidan olarak, uhdeme tevdiinden sadece onur duyduğum D.B. Deniz Nakliyatı Anonim Şirketindeki Genel Müdürlük görevinde belli süre içinde belli bir hizmet vermiş kişiyim. Verdiğim bu hizmetten huzursuzluk duyanların kimler olduğu da malûmdur. Durup dururken, bir şirketin diğer bir şirketten alacağı ile benim aramda kurulmaya çalışılan irtibat, bu irtibatı kurmaya çalışanların kimin âmaline hizmet ettiklerini de göstermektedir.

Ve kanımca asıl ibretle seyredilmesi gereken de budur!..

Saygılarımla...

D.B. Deniz Nakliyatı
Genel Müdürü
İlker Gülfidan

47. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman İbrala Barajı Projesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı'nın yazılı cevabı (7/4481)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Onur Kumbaracıbaşı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Zeki Ünal
Karaman

1. 1991'de yatırım programına alındığı halde bugüne kadar Karaman-İbrala Barajı niçin ihale edilmemiştir? Ne zaman ihale edilecektir?

2. Halen İbrala Çayı güzergahında olup da bu çaydan faydalanan bazı belde veya köyler örneğin Beydili Baraj sulama sahası dışında bulunmaktadır. Niçin? Beydili arazilerini sulama sahası içine almak mümkün değil midir?

Sulama sahaları tespit edilirken ne gibi kriterler gözönüne alınmıştır?

3. Baraj gölü altında kalacak Yeşildereli arazi sahiplerine, istimlak bedeli yerine, yine aynı belde hudutları içinde bulunan hazine arazilerinden vermek mümkün değil midir? Baraj maliyetini düşürecek böyle bir alternatif üzerinde durulmuş mudur?

T.C.
Bayındırlık ve İskân Bakanlığı 13.6.1994
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Ankara
Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/1392

Konu : Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi :T.B.M.M.'nin 16.5.1994 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4481-9863/37735 sayılı yazısı.

İlgi yazı ilişiğinde alınan Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, İbrala Barajı projesi hakkında Bakanlığımıza yönelttiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Karaman II nci Merhale projesi kapsamında inşa edilecek olan İbrala Barajında depolanacak 134 milyon m^3 su ile 13 000 hektar araziye sulama hizmeti götürülmesi planlanmıştır. Yatırım programında 1 milyon TL. gibi cüz'i bir ödenekle yer alan söz konusu projeye başlanabilmesi; ancak, DPT'nin uygun görüşü ve yıllık ödenek ihtiyacının aynen karşılanması ile mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan; bu projeye 1994 yılı için yeterli kaynak sağlansa bile, Başbakanlığın Tasarruf Tedbirleri Genelgesi uyarınca, 1994 yılında yeni ihale yapılmaması öngörüldüğünden; İbrala Barajı inşaatına başlanması şimdilik mümkün görülmemektedir.

Anılan Barajın sulama sahası dışında kalan Beydili köyü arazileri ise su yetersizliği nedeniyle şebeke içine alınamamış olup; yapılan etütlerde İbrala deresi akımlarının, sulama mevsiminde köyün arazilerine kadar ulaşamadığı görülmüştür. Bunun yanında; kış aylarında gelen suların ekili alanlara yayılıp, sulama yapılması da modern sulama esaslarına göre su hakkı olarak kabul edilmediğinden; bu yerleşim yerine ait arazilerin İbrala Barajı sulama sahasına dahil edilmesi mümkün görülmemektedir.

Ayrıca; hak sahiplerine istimlak bedellerinin yerine arazi verilmesi konusunda bir düzenleme bulunmamakta; ancak, yürürlükteki 2510 sayılı İskân Kanununa göre kamulaştırma bedelini Özel İskan Fonuna yatırarak devlet eliyle iskân talebinde bulunan ailelerin iskânları, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce sağlanmaktadır.

Bilginize arz ederim.

Onur Kumbaracıbaşı
Bayındırlık ve İskân Bakanı

48. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul'da çıkan orman yangınlarına ilişkin sorusu ve Orman Bakanı Hasan Ekinci'nin yazılı cevabı (7/4516)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Orman Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Bülent Akarcalı
İstanbul

Son yıllarda İstanbul'da orman yangınları büyük boyutlarda artmıştır. 1993 yılında Türkiye'de çıkan orman yangınlarının % 21'i İstanbul'dadır.

Sorular :

1. İstanbul'daki orman yangınlarının önlenmesi için ne gibi tedbirler alınmaktadır?

2. Çıkan orman yangınlarında söndürme çalışmalarında kullanılan dozeri yangın mahalline götürecek treyler eksiklikleri için ne gibi önlemler alındı?

3. Daha önce İstanbul sınırları içinde yanan orman bölgeleri ağaçlandırılıyor mu?

4. 1994 yılında İstanbul için Orman Muhafaza memuru ve teknik araç ve teçhizat bakımından neler yapıldı?

T.C.
Orman Bakanlığı 14.6.1994
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu
Başkanlığı Koordinasyon ve Mevzuat
Dairesi Başkanlığı
Sayı : KM.1.SOR./391-1636/18908

Konu : Sayın Bülent Akarcalı'nın yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 31.5.1994 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4516-9941/37969 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı'nın "İstanbul'da çıkan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi" Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuyla ilgili bilgiler ekte sunulmuştur.

Arz ederim.

Hasan Ekinci
Orman Bakanı

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı'nın İstanbul'da çıkan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi hakkında Orman Bakanlığının cevabı :

1. Orman yangınları ile mücadele için 1994 yılı bütçesi ile İstanbul Orman Bölge Müdürlüğüne 17 milyar Tl. ödenek tefrik edilmiştir.

Bölge Müdürlüğü mıntıkasındaki ormanlar; bu ormanların tamamına yakın kısmını görebilen ve yerleri ışınlama metodu ile tespit edilmiş 29 kuleden gözetlenmektedir. Çıkabilecek yangınlara müdahale etmek üzere 21 yerde ilk müdahale, 5 yerde de hazır kuvvet ekipleri oluşturularak tamamına araç tahsis edilmiştir. Yangın söndürme işlerinde 336 işçi çalıştırılmaktadır. Ayrıca, yangın vukuunda 7 adet dozer ve 4 adet arazöz kullanılabilecek durumdadır.

2. Yangın hizmetlerinde kullanılacak ağır tonajlı 7 adet dozerin nakli için, İstanbul Bölge Müdürlüğünce ve diğer bölgelerden nakledilmek suretiyle 3 adet treyler, 4 adet ağır tonajlı kamyon hizmete verilmiştir.

3. Daha önce yanan orman sahaları, süratle ağaçlandırılmaktadır. 1993 yılı sonu itibariyle yanan sahalardan ağaçlandırılması gereken 4 664 hektarın 2 550 hektarı çeşitli yıllarda ağaçlandırılmıştır. 1 437 hektarı 1994 yılı içinde ağaçlandırılmıştır. 1 437 hektarı 1994 yılı içinde ağaçlandırılacaktır. 676 hektarlık saha baltalık niteliğinde olup, koruma altına alınmış, yenileme kesimleri yapılmıştır. Bu sahalar kök sürgünleri ile baltalık ormanı haline gelmektedir. 1 hektarlık saha ise tabiatı koruma alanı olup, korumaya alınmıştır.

Yanan sahaların koruma altına alınması ve ağaçlandırılması, her türlü ormancılık faaliyetlerinden öncelikli olarak, birinci öncelikte ele alınmakta, hiç bir emir ve ödenek beklemeksizin yangının akabinde süratle ağaçlandırma çalışmalarına başlanmaktadır.

4. İstanbul Orman Bölge Müdürlüğünde 288 adet korumada olmak üzere toplam 339 adet muhafaza memuru görev yapmaktadır. Telsiz şebekesi 1987 yılında yenilenmiş ve sonraki yıllarda da takviye edilmiştir.

Usulsüz açma ve yerleşmeleri önlemek üzere, 1993 yılı sonuna kadar 324 km. beton kazıklı tel çitle ihata yapılmış olup, bu çalışmalar devam etmektedir.

49. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, Tokat Erbaa-Gökal Beldesine telefon santralı verilip verilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen'in yazılı cevabı (7/4539)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ulaştırma Bakanı Mehmet Köstepen tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Feyzi İnceöz
Tokat

Tokat'ın Erbaa İlçesi Gökal Beldesine 27 Mart seçimlerinden önce PTT santralı sözü verilip, hatta aletlerin Tokat'ta olduğu belirtilmesine rağmen seçimden sonra bu vaadleri resmen Gökal Belediyesi tarafından 6.4.1994 tarihli yazısı ile Erbaa PTT Müdürlüğüne müracaat edilmiş. Cevaben Santralımızın olmadığından talebiniz yerine getirilememiştir şeklinde cevap verilmiştir.

Siyasî mülahazalarla verilemediği bilinen bu yanlışlığın düzeltilmesini sağlayacak mısınız?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı 13.6.1994
Sayı : B.11.0.MÜŞV.0.366

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Tokat Milletvekili Sayın Ahmet Feyzi İnceöz'ün 31.5.1994 tarih ve 7/4539/9986 sıra sayılı yazılı soru önergesi.

Yazılı soru önergesinde bahsedilen konu, tarafımdan inceletilmiş olup :

Beldelerimizin telefon ihtiyaçlarının herhangi bir vaad-pazarlık ile verilmesi sözkonusu değildir. PTT Genel Müdürlüğü hizmetlerini mevcut imkânlar çerçevesinde yapılan yıllık programlar doğrultusunda yapmaktadır.

Bu beldemizin de ihtiyacı, 1994 yılı santral yatırım programına alınmıştır. Ancak, işletmenin tasarruf tedbirleri genelgesi nedeniyle santral temin edememesi neticesinde ilgili beldeye henüz santral gönderilememiştir.

Tokat PTT Başmüdürlüğü tarafından geçici bir çözüm olarak 50 hatlık Manuel telefon santralı ilgili beldeye gönderilmiş olup, en kısa zamanda servise verilecektir.

Yukarıda cevabı arzedilen soru önergesinin, Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince cevaplanabilmesi için delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Köstepen
Ulaştırma Bakanı

Ülkemizde Konuşlandırılan Çokuluslu Gücün Görev Süresinin 30 Haziran 1994 Tarihinden İtibaren 6 Ay Süreyle Uzatılmasına İlişkin Başbakanlık Tezkeresine Verilen Oyların Sonucu:

Kabul edilmiştir.

Üye Sayısı	: 450
Kullanılan Oy	: 340
Kabul Edenler	: 192
Reddedenler	: 146
Çekinserler	: —
Geçersiz Oylar	: 2
Oya Katılmayanlar	: 102
Açık Üyelikler	: 8

(Kabul Edenler)

ADANA
Bekir Sami Daçe
M. Halit Dağlı
Veli Andaç Durak
Muhammet Kaymak
M. Selahattin Kılıç
Mustafa Küpeli
Ali Yalçın Öğütcan
Timurçin Savaş
Orhan Şendağ
Turgut Tekin

AFYON
İsmet Attila
Baki Durmaz
Ethem Kelekçi
Abdullah Ulutürk

AĞRI
Mikail Aydemir
Cemil Erhan

AKSARAY
Halil Demir

AMASYA
Mehmet Tahir Köse

ANKARA
Bilâl Güngör
Orhan Kilercioğlu
İrfan Köksalan
Sait Kemal Mimaroğlu
Mehmet Seyfi Oktay
Baki Tuğ
Mustafa Dursun Yangın

ANTALYA
Veysel Atasoy
Adil Aydın
Hayri Doğan
Gökberk Ergenekon
Ali Karataş

ARTVİN
Hasan Ekinci

AYDIN
Tunç Bilget
Ali Rıza Gönül
Nahit Menteşe
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Abdülbaki Ataç
Hüseyin Balyalı
Ekrem Ceyhun
Mehmet Cemal Öztaylan
Melih Pabuçcuoğlu

BARTIN
Köksal Toptan

BATMAN
Mehmet Adnan Ekmen
Abdülkerim Zilan

BİLECİK
Bahattin Şeker

BİNGÖL
Haydar Baylaz

BOLU
Nazmi ÇİLOĞLU
Necmi Hoşver
Tevfik Türesin

BURDUR
Mustafa Çiloğlu
Ahmet Sayın

BURSA
Fethi Akkoç
Cavit Çağlar
Şükrü Erdem
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Kadri Güçlü
İbrahim Gürdal
Yılmaz Ovalı

ÇANAKKALE
Süleyman Ayhan
Rahmi Özer
Nevfel Şahin
A. Hamdi Üçpınarlar

ÇANKIRI
Nevzat Ayaz

ÇORUM
Cemal Şahin
Arslan Adnan Türkoğlu

DENİZLİ
Mehmet Gözlükaya
Nabi Sabuncu

DİYARBAKIR
Mehmet Salim Ensarioğlu

Mehmet Kahraman
Salih Sümer
EDİRNE
Evren Bulut
Şerif Ercan
ELAZIĞ
Ahmet Küçükel
ERZİNCAN
Mustafa Kul
ERZURUM
İsmail Köse
ESKİŞEHİR
İbrahim Yaşar Dedelek
M. Fevzi Yalçın
GAZİANTEP
Bahattin Alagöz
Abdülkadir Ateş
Mehmet Batallı
Hikmet Çetin
Ayvaz Gökdemir
Mustafa Yılmaz
GİRESUN
Ergun Özdemir
HAKKÂRİ
Esat Canan
Mustafa Zeydan
HATAY
Mehmet Dönen
Abdullah Kınalı
Onur Kumbaracıbaşı
Nihat Matkap
Bestami Teke
Nurettin Tokdemir
ISPARTA
Mustafa Fikri Çobaner
Abdullah Aykon Doğan
Ertekin Durutürk
İÇEL
Ahmet Bilyeli
Asım Kaleli
Durmuş Fikri Sağlar
Ali Su
İSTANBUL
Yıldırım Aktuna
Tansu Çiller
Fevzi İşbaşaran
Leyla Yeniay Köseoğlu
Mehmet Moğultay
İbrahim Özdemir
İZMİR
Halil Çulhaoğlu
Ersin Faralyalı
Erdal İnönü
Mehmet Köstepen
Atilla Mutman
Işılay Saygın
Rıfat Serdaroğlu
Erkut Şenbaş
Cemal Tercan
KAHRAMANMARAŞ
Selahattin Karademir
KARS
Mehmet Alp
M. Sabri Güner
Zeki Nacitarhan
KASTAMONU
Münif İslâmoğlu
Nurhan Tekinel
KIRIKKALE
M. Sadık Avundukluoğlu
Hacı Filiz
Abdurrahman Ünlü
KIRKLARELİ
Ahmet Sezal Özbek
Cemal Özbilen
KIRŞEHİR
Sabri Yavuz
Hilmi Yükselen
KOCAELİ
İsmail Amasyalı
Halil İbrahim Artvinli
M. Kâzım Dinç
İsmail Kalkandelen
Alaettin Kurt
KONYA
Hasan Afşar
Ali Günaydın
Osman Nuri Özbek
Ömer Şeker
Vefa Tanır
Mehmet Ali Yavuz
KÜTAHYA
H. Cavit Erdemir
İsmail Karakuyu
MANİSA
Rıza Akçalı
Ümit Canuyar
Tevfik Diker
Akın Gönen
Sümer Oral
Yahya Uslu
Cengiz Üretmen
MARDİN
Muzaffer Arıkan
Mehmet Gülcegün
MUĞLA
İrfettin Akar
Muzaffer İlhan
Latif Sakıcı
Erman Şahin
MUŞ
Muzaffer Demir
Mehmet Emin Sever
NEVŞEHİR
Osman Seyfi
NİĞDE
İbrahim Arısoy
Doğan Baran
ORDU
Hasan Kılıç
Refaiddin Şahin
SAKARYA
Nevzat Ercan
Mehmet Gölhan
SAMSUN
İlyas Aktaş
Cemal Alişan
Ali Eser
Nafiz Kurt
İhsan Saraçlar
SİİRT
Mehmet Erdal Koyuncu

SİNOP
Kadir Bozkurt
Cafer Sadık Keseroğlu
Yaşar Topçu
SİVAS
Ziya Halis
Azimet Köylüoğlu
ŞANLIURFA
Necmettin Cevheri
Mehmet Fevzi Şihanlıoğlu
TEKİRDAĞ
Halil Başol
Muhtar Mahramlı
Fethiye Özver
Hasan Peker
TOKAT
Ali Şevki Erek
Güler İleri
TRABZON
Mehmet Ali Yılmaz
TUNCELİ
Vahdet Sinan Yerlikaya
UŞAK
Fahri Gündüz
Ender Karagül
Ural Köklü
VAN
Mustafa Kaçmaz
ZONGULDAK
Şinasi Altıner
Ömer Barutçu
Güneş Müftüoğlu
Ali Uzun
Necdet Yazıcı

(Reddedenler)

ADANA
Uğur Aksöz
İbrahim Özdiş
Ahmet Şanal
AFYON
Halil İbrahim Özsoy
Gaffar Yakın
AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Yaşar Eryılmaz
AKSARAY
İsmet Gür
AMASYA
Cemalettin Gürbüz
Haydar Oymak
ANKARA
Ali Dinçer
Ömer Faruk Ekinci
Mehmet Sağdıç
Yücel Seçkiner
ANTALYA
Faik Altun
Deniz Baykal
ARTVİN
Süleyman Hatinoğlu
AYDIN
Cengiz Altınkaya
BARTIN
Hasan Akyol
BAYBURT
Bahattin Elçi
BİLECİK
Mehmet Seven
BİNGÖL
Kâzım Ataoğlu
Hüsamettin Korkutata
BİTLİS
Zeki Ergezen
Edip Safder Gaydalı
Kâmran İnan
BOLU
Avni Akyol
Abbas İnceayan
BURSA
Hüsamettin Örüç
Feridun Pehlivan
ÇANKIRI
İsmail Coşar
ÇORUM
Yasin Hatiboğlu
Muharrem Şemsek
DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Adnan Keskin
Hasan Korkmazcan
EDİRNE
Hasan Basri Eler
Erdal Kesebir
ELAZIĞ
Tuncay Şekercioğlu
Ahmet Cemil Tunç
ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
ERZURUM
Lütfi Esengün
Abdülilah Fırat
Oktay Öztürk
Şinasi Yavuz
ESKİŞEHİR
Hüseyin Aksoy
GAZİANTEP
Mustafa Doğan
GÜMÜŞHANE
Lütfü Doğan
Mahmut Oltan Sungurlu
HATAY
Ali Uyar
İÇEL
Ali Er
İSTANBUL
Bedrettin Doğancan Akyürek
Mustafa Baş
Mukadder Başeğmez
İsmail Cem
Kadir Ramazan Coşkun
Nami Çağan
Gurhan Çelebican

Halit Dumankaya
Elaattin Elmas
Halil Orhan Ergüder
Salih Ergün
İsmail Safa Giray
Engin Güner
İbrahim Gürsoy
Algan Hacaloğlu
Ercan Karakaş
Recep Ercüment Konukman
Cem Kozlu
Emin Kul
Ziyaeddin Selçuk Maruflu
Ali Oğuz
Hasan Hüsamettin Özkan
Sabri Öztürk
Yusuf Pamuk
İsmail Sancak
Mehmet Sevigen
Gürol Soylu
Mehmet Bahattin Yücel

İZMİR

Veli Aksoy
Işın Çelebi
Nevzat Çobanoğlu
İsmet Kaya Erdem
İlhan Kaya

KAHRAMANMARAŞ

Esat Bütün
Hasan Dikici
Ahmet Dökülmez
Recep Kırış
Ökkeş Şendiller
Saffet Topaktaş

KARAMAN

S. Osman Sevimli
Zeki Ünal

KASTAMONU

Refik Arslan
Murat Başesgioğlu

KAYSERİ

Şaban Bayrak
Mustafa Dağcı
Osman Develioğlu
Abdullah Gül
Salih Kapusuz
Seyfi Şahin

KIRKLARELİ

İrfan Gürpınar

KIRŞEHİR

Coşkun Gökalp

KOCAELİ

Bülent Atasayan
Şevket Kazan

KONYA

Musa Erarıcı
Necmettin Erbakan
Ahmet Remzi Hatip
Mehmet Keçeciler
Servet Turgut
Mustafa Ünaldı

KÜTAHYA

Ahmet Derin
Mehmet Rauf Ertekin
Mustafa Kalemli

MALATYA

Oğuzhan Asiltürk
Gazi Barut
Münir Doğan Ölmeztoprak
Mustafa Yılmaz

MANİSA

Faruk Saydam

NEVŞEHİR

Mehmet Elkatmış

ORDU

Cavit Şadi Pehlivanoğlu
Nabi Poyraz
Şükrü Yürür

RİZE

Ahmet Kabil

SAKARYA

Cevat Ayhan
Mustafa Kılıçarslan
Ersin Taranoğlu

SAMSUN

Adem Yıldız

SİVAS

Ahmet Arıkan
Musa Demirci
Abdullatif Şener
Muhsin Yazıcıoğlu

ŞANLIURFA

İbrahim Halil Çelik
Seyyit Eyyüpoğlu
Eyüp Cenap Gülpınar

TOKAT

Ahmet Fevzi İnceöz
İbrahim Kumaş
Şahin Ulusoy

TRABZON

Eyüp Aşık
Koray Aydın
Ali Kemal Başaran
Kemalettin Göktaş

VAN

Fettullah Erbaş

YOZGAT

Yaşar Erbaz
Hüseyin Erdal
Mahmut Orhon

ZONGULDAK

Bülent Ecevit

(Geçersiz Oylar)

HATAY

Fuat Çay

İÇEL

Y. Fevzi Arıcı

(Oya Katılmayanlar)

ADIYAMAN
Mahmut Kılıç
Celâl Kürkoğlu
Abuzer Tanrıverdi
AKSARAY
Mahmut Öztürk
ANKARA
Mehmet Nedim Budak
Mehmet Çevik
Mehmet Vehbi Dinçerler
Hamdi Eriş
İ. Melih Gökçek
H. Uluç Gürkan
Salman Kaya
Mehmet Kerimoğlu
O. Mümtaz Soysal (İz.)
Halil Şıvgın (İz.)
Mustafa Tınaz Titiz
ANTALYA
Hasan Çakır
Hasan Namal
AYDIN
Yüksel Yalova
BALIKESİR
Ömer Lütfi Coşkun
Sami Sözat
BATMAN
Nizamettin Toğuç
BAYBURT
Ülkü Güney
BURDUR
Ahmet Şeref Erdem (İz.)
BURSA
Mehmet Gedik
Turhan Tayan
ÇANKIRI
İlker Tuncay
ÇORUM
Mustafa Ateş Amiklioğlu
DENİZLİ
M. Halûk Müftüler
DİYARBAKIR
M. Hatip Dicle
Mahmut Uyanık
Sedat Yurtdaş
Leyla Zana
ELAZIĞ
Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
Ali İbrahim Tutu
ERZURUM
Abdulmelik Fırat
Rıza Müftüoğlu
ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Hüsamettin Cindoruk (Başkan)
GAZİANTEP
Mehmet Özkaya
Hannan Özüberk
GİRESUN
Burhan Kara
Yavuz Köymen
Rasim Zaimoğlu
İÇEL
Aydın Güven Gürkan
M. İstemihan Talay
Rüştü Kâzım Yücelen
İSTANBUL
Bülent Akarcalı
İmren Aykut (İz.)
Osman Ceylan (İz.)
Bedrettin Dalan
Hüsnü Doğan
Kemal Naci Ekşi
Melike Tugay Hasefe
Mehmet Cavit Kavak
Coşkun Kırca
Hasan Mezarcı
Yusuf Namoğlu
Güneş Taner
Tunca Toskay (İz.)
Şadan Tuzcu
İZMİR
Yıldırım Avcı
Cengiz Bulut
Timur Demir
Mehmet Özkan (İz.)
Süha Tanık
KARS
Abdülkerim Doğru
Atilla Hun
KAYSERİ
Aykut Edibali
KONYA
Abit Kıvrak
MALATYA
Metin Emiroğlu
Yusuf Bozkurt Özal
MANİSA
Ekrem Pakdemirli
MARDİN
Ahmet Türk
Ali Yiğit
MUĞLA
Nevşat Özer (İz.)
MUŞ
Sırrı Sakık
NEVŞEHİR
Esat Kıratlıoğlu
NİĞDE
Rıfat Yüzbaşıoğlu
ORDU
Bahri Kibar
RİZE
Mustafa Parlak
Ahmet Mesut Yılmaz
SAKARYA
Ahmet Neidim
SAMSUN
Mehmet Çebi
İrfan Demiralp
Hüseyin Özalp
SİİRT
Zübeyir Aydar
Naif Güneş (İz.)
ŞANLIURFA
Sedat Edip Bucak
Ferit Aydın Mirkelam (İz.)
Abdürrezak Yavuz (İz.)

ŞIRNAK
Mahmut Alınak
Orhan Doğan
Selim Sadak
TOKAT
Ahmet Özdemir

TRABZON
Fahrettin Kurt
TUNCELİ
Kamer Genç (Bşk. V.)
VAN
Şerif Bedirhanoğlu

YOZGAT
Lutfullah Kayalar
Alparslan Türkeş
ZONGULDAK
Adnan Akın

(Açık Üyelikler)

ADANA	: 1	**BURSA**	: 1	**İSTANBUL**	: 2
ADIYAMAN	: 1	**DİYARBAKIR**	: 1	**MARDİN**	: 1
		ISPARTA	: 1		

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

116 NCI BİRLEŞİM 14 . 6 . 1994 SALI Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1. — Sivas Milletvekili Ahmet Arıkan ve 21 Arkadaşının, Otoyol Projelerinin Sözleşmelerini Son Ekonomik Değişiklikler Karşısında Yeniden Değerlendirmeyerek Devleti Zarara Uğrattığı İddiasıyla Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı Hakkında Anayasanın 99 uncu, İçtüzüğün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/31) (Dağıtma tarihi : 9.6.1994)

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

6

SÖZLÜ SORULAR

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 20 arkadaşının, toplumdaki ahlâkî çöküntünün boyutlarını ve alınması gereken önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

2. — Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan ve 12 arkadaşının, TRT yönetiminin 2954 sayılı Kanun hükümlerine aykırı hareket ettiği ve yanlış uygulamalar sonucu haksız ödemeler yaptığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

3. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 21 arkadaşının, Türkiye'de devlet ve millet hayatındaki israfı önleyerek, bütçe açıklarını kapatmak için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

4. — Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 11 arkadaşının, Türkiye'de konuşlandırılan «Çekiç Güç» isimli yabancı askerî birliğin faaliyetlerinin araştırılması, bu gücün Türkiye'nin bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve millî birliğini tehdit eder mahiyet taşıyıp taşımadığı hususlarının ortaya çıkarılması ile bu konularda alınması gereken tedbirlerin tespiti için Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

5. — Erzurum Milletvekili Rıza Müftüoğlu ve 12 arkadaşının, kamu kuruluşlarımızın turistik bölgelerdeki tesislerinin, işleyişi, yapısal durumları ve kapasitelerinin tespiti ve turizm sektörüne devredilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

6. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt ve 12 arkadaşının, kamu arazilerinin 442 sayılı Köy Kanununa aykırı olarak elden çıkarıldığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

7. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 16 arkadaşının, tarım sektörünün içinde bulunduğu sorunlara çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8)

8. — İzmir Milletvekili Timur Demir ve 16 arkadaşının, İzmir İlinin sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

9. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 28 arkadaşının, Türk savunma sanayiini dışa bağımlılıktan kurtarmak ve ihalesi yapılan projelerle ilgili iddiaları açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

10. — Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan ve 20 arkadaşının, sanayicinin karşılaştığı sorunları araştırmak, sınaî üretim ve yatırımı artıracak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

11. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 32 arkadaşının, kamu personelinin içinde bulundukları sorunlar ve bu konuda alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

12. — Erzurum Milletvekili Rıza Müftüoğlu ve 9 arkadaşının, güvenlik güçlerimize yönelik son olaylar ile güvenlik güçlerinin sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/9)

13. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç ve 16 arkadaşının, Doğu Bölgesinde meydana gelen çığ afetlerinin nedenlerini araştırmak ve bu afetleri önleyici tedbirleri tespite etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

14. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 17 arkadaşının 13 Aralık 1983 tarihinden 20 Kasım 1991 tarihine kadar geçen süre içinde bakanlıkların ve bağlı kuruluşlarının temsil giderlerinin cins ve oranlarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

15. — Balıkesir Milletvekili Sami Sözat ve 10 arkadaşının, sunî gübrenin üretimi, ithali ve dağıtımı konularında Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

16. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 14 arkadaşının, vergi sisteminin daha adil hale getirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

17. — Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz ve 24 arkadaşının, ülkemizin sağlık sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

18. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 25 arkadaşının, tarım sektörünün içinde bulunduğu sorunları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

19. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 29 arkadaşının, ülkemiz hayvancılığını dışa bağımlılıktan kurtarmak, sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri

almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

20. — Ankara Milletvekili İ. Melih Gökçek ve 15 arkadaşının, belediyelerin sorunlarını ve yanlış uygulamalarını tespit etmek, yolsuzluk ve suiistimal iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

21. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 14 arkadaşının, işsizlik sorununun sebeplerini ve bu konuda alınacak sosyal ve ekonomik tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

22. — Ankara Milletvekili İ. Melih Gökçek ve 15 arkadaşının, korunmaya muhtaç çocukların sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

23. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller ve 10 arkadaşının, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun yayınları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/10)

24. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 19 arkadaşının, ülkemizde uygulanan eğitim politikaları ve problemleri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/11)

25. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 23 arkadaşının, Millî tasarrufların ülke yararına kullanılmasının temini, kredi dağıtımının açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

26. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 22 arkadaşının, yaşlıların ekonomik ve sosyal sorunlarını tespit etmek ve gerekli tedbirleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

27. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 18 arkadaşının, ülkemiz madenciliğinin sorunlarını ve çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

28. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 18 arkadaşının, din görevlilerinin problemlerini, alınacak tedbirleri ve uygulamaya konulacak yeni politikalar tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

29. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 23 arkadaşının, yurt içinde kurulmuş olan ve yurt dışında üst kuruluşlarının bulunduğu iddia olunan çeşitli derneklerin faaliyetlerinin neler olduğunu tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

30. — Sivas Milletvekili Abdullatif Şener ve 26 arkadaşının, bütçe açıklarına bir çözüm bulunması konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/12)

31. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 29 arkadaşının, tekstil sektörünün içinde bulunduğu durumu ve problemlerini tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

32. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 17 arkadaşının, petrol yataklarımızın verimli bir şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

33. — Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan ve 24 arkadaşının, sanayileşme politikamızın temel hedeflerini ve uygulama esaslarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

34. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 12 arkadaşının, ekmek fiyatlarındaki fahiş kârın önlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

35. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 13 arkadaşının, ülkemizde alkol tüketiminde meydana gelen artışlar ve alkolün neden olduğu tahribatın önlenmesi için alınması gereken tedbirler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/14)

36. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 18 arkadaşının, ilâç imalâtı ve tüketimi ile bunun denetimi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

37. — İstanbul Milletvekili Hasan Mezarcı ve 9 arkadaşının, 27 Mart 1923 yılında öldürülen Trabzon eski Milletvekili Ali Şükrü Bey cinayetinin aydınlatılması için Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

38. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli ve 17 arkadaşının, İstanbul Ataköy'de Emlâk Bankasınca yapılan konutların ayrıcalıklı olarak bazı bakan ve parlamenterlere düşük faiz ve bedelle satıldığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

39. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş ve 14 arkadaşının, Halkın Emek Partisi İl Başkanının ölümü ve sonrasında meydana gelen olayları araştırmak ve sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

40. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 14 arkadaşının, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarını ve alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

41. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder ve 60 arkadaşının, 17 Mayıs 1992'de Newyork kentinde düzenlenen geleneksel «Türk Günü Yürüyüşü»ne katılan kişiler ve yapılan harcamalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

42. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 10 arkadaşının, Şekerbank'ın İstanbul şubelerine yatırılan sahte dolar ile döviz piyasasında yaşanan sahte döviz olaylarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

43. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin ve 12 arkadaşının, Milletvekili Lojmanlarında işlenen cinayetin aydınlatılmasını sağlamak, suçlularını ortaya çıkarmak ve soruşturmada ihmali görülenleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/67)

44. — İstanbul Milletvekili Tunca Toskay ve 27 arkadaşının, TRT'nin taraflı ve keyfî tutumunu ve hukuku ihlal ettiği iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/68)

45. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 12 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarını ve alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/18)

46. — Muş Milletvekili Muzaffer Demir ve 9 arkadaşının, Güneydoğuda ve özellikle Şırnak'ta meydana gelen olayları açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/69)

47. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür ve 21 arkadaşının, Tarım Satış Kooperatiflerinin uyguladıkları fiyat politikası konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/22)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

48. — Ankara Milletvekili Mehmet Sağdıç ve 22 arkadaşının, Ankara'nın Samanpazarı Semtindeki Saraçlar Çarşısı yangınından zarar gören esnafın sorunlarının tespiti ve çözüme kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/70)

49. — İzmir Milletvekili Işın Çelebi ve 30 arkadaşının, Sinop ekonomisini canlandırmak ve burada yaşayan insanların hayatlarını kolaylaştırmak için alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü mddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

50. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş ve 10 arkadaşının, Diyarbakır İli Kulp İlçesinde meydana gelen olayların sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

51. — Kayseri Milletvekili Abdullah Gül ve 18 arkadaşının, Kayseri Kapalı Çarşısının restorasyon çalışmalarında küçük esnafın karşılaşacağı problemlerin tespit ve çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

52. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 18 arkadaşının, ormanlarımızın ve orman köylülerimizin sorunlarını tespit etmek ve çözüm yollarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

53. — Kırşehir Milletvekili Coşkun Gökalp ve 10 arkadaşının, taşıtlar için oldukça zararlı olan solvent türü katkı maddelerinin petrol ürünlerine karıştırılarak haksız kazanç sağlandığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

54. — Konya Milletvekili Servet Turgut ve 11 arkadaşının, Doğu Türkistan'daki insanlık dışı davranışları ortaya çıkarmak ve gerekli önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

55. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 17 arkadaşının, uluslararası karayolu ve eşya taşımacılığı ile ilgili sorunların giderilmesi ve gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

56. — Erzurum Milletvekili Oktay Öztürk ve 10 arkadaşının, 1980 - 1983 dönemindeki işkence olaylarını araştırmak ve sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

57. — Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 9 arkadaşının, Uğur Mumcu cinayetini ve geçmişteki buna benzer faili meçhul cinayetleri aydınlatmak amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

58. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 28 arkadaşının, yurt dışında bulunan öğretmenlerimiz ve öğrencilerimizin problemlerinin tespiti ile bu problemlerin çözümü için alınması gerekli önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

59. — İstanbul Milletvekili Hasan Mezarcı ve 11 arkadaşının, CHP'nin mirası ve İş Bankası ile ilgili olarak ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

60. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker ve 19 arkadaşının, uçuş eğitimini Yugoslavya'da gördükten sonra THY'da görevlendirilen pilot adayları hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

61. — İzmir Milletvekili Timur Demir ve 11 arkadaşının, İzmir Büyükşehir Belediyesince yapılan çeşitli ihaleleri ve çalışan işçilere uygulanan haksız baskıları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/93)

62. — İzmir Milletvekili Timur Demir ve 12 arkadaşının, belediyelerden kaynaklanan çeşitli aksaklıkların giderilerek, doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

63. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu 17 arkadaşının, Olağanüstü Hal Bölgesine tahsis edilen kadroların illere dağıtımı ve bu kadrolara yapılan atamalarla ilgili olarak öne sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

64. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu ve 12 arkadaşının, uygulanan teşvik politikaları ve bu kapsamda açılan kredilerin usulüne uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

65. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 13 arkadaşının, yurt dışındaki işçilerin katkılarıyla kurulan şirketlerin içinde bulundukları sorunların çözümü

için alınması gerekli önlemleri tespit etmek amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

66. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 19 arkadaşının, Atatürk Barajında üretilen enerji nakil hattı ihalesinde yolsuzluk ve usulsüzlükler yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

67. — İzmir Milletvekili Mehmet Özkan ve 20 arkadaşının, İzmir İli'nin kentsel ve yerel nitelikli sorunlarını araştırmak ve çözümü için alınması gerekli önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

68. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder ve 23 arkadaşının, tüm milletvekillerini töhmet altında bırakan her türlü şaibeli iddia ve isnatların araştırılarak açıklığa kavuşturulması amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

69. — İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 10 arkadaşının, Ümraniye Hekimbaşı Çöplüğündeki patlamanın nedenlerinin saptanması ve sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/102)

70. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 9 arkadaşının, Kürt sorunu konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/28)

71. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş ve 10 arkadaşının, Diyarbakır'da korsan yayın yaptığı iddia edilen bir radyoya ilişkin olarak Hükümetin sergilediği tavır konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/103)

72. — Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 9 arkadaşının, bölücülük ve terör olayları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/29)

73. — Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık ve 18 arkadaşının, Elazığ - Bingöl Karayolunda meydana gelen ve 38 kişinin ölümü ile sonuçlanan terör olayı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/33)

74. — Bursa Milletvekili Hüsamettin Örüç ve 23 arkadaşının, 14 Mayıs 1993 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yapılan ihalelerde usulsüzlük ve yolsuzluk

yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/105)

75. — Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu ve 10 arkadaşının, Güneydoğudaki terör olaylarının nedenlerini ve bu olaylarla ilgili ihmal iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/106)

76. — Siirt Milletvekili Zübeyir Aydar ve 9 arkadaşının, geçici köy koruculuğu uygulaması konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)

77. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 28 arkadaşının, Türkiye'nin Avrupa Topluluğu ile ilişkilerinin incelenerek izlenmesi gereken yeni strateji ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/112)

78. — Siirt Milletvekili Zübeyir Aydar ve 10 arkadaşının, Olağanüstü Hal uygulaması konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/115)

79. — Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 11 arkadaşının, Kürt sorununun demokratik çözüm yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/117)

80. — Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 11 arkadaşının, özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi olmak üzere ülkemizde cereyan eden olayları yerinde incelemek ve alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/118)

81. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle ve 9 arkadaşının, Özgür Gündem Gazetesi Bitlis Muhabiri ve Demokrasi Partisi Bitlis İl Başkanı İsak Tepe'nin oğlunun kaçırılarak öldürülmesi olayında ileri sürülen iddiaların araştırılarak açıklığa kavuşturulması amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

82. — Mardin Milletvekili Mehmet Sincar ve 9 arkadaşının, Van İli Bahçesaray İlçesi Sündüz Yaylasında meydana gelen olayı açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/127)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

83. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç ve 11 arkadaşının, Kahramanmaraş - Nurhak Dağlarında güvenlik güçlerince düzenlenen operasyonlarda kimyasal veya biyolojik silah kullanıldığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/129)

84. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 11 arkadaşının, balıkçılık sektörünün sorunlarını araştırarak alınması gerekli tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130)

85. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 11 arkadaşının, başta Beyşehir Gölü olmak üzere bütün göllerimizde hayat tarzı, balıkçılık ve turizm yönünden karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131)

86. — Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan ve 16 arkadaşının, Türkiye'deki kontrgerilla iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133)

87. — Kars Milletvekili Atilla Hun ve 16 arkadaşının, Digor, Yüksekova, Çukurca ve Hakkâri'de meydana gelen terör olaylarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134)

88. — Van Milletvekili Remzi Kartal ve 10 arkadaşının, Batman'da meydana gelen ve bir milletvekilinin öldürüldüğü silahlı saldırı olayının faillerinin ve sorumlularının bulunabilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135)

89. — İstanbul Milletvekili Sabri Öztürk ve 16 arkadaşının, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bir kuruluşu olan İGDAŞ ile ilgili olarak ortaya atılan yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/136)

90. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 11 arkadaşının, Diyarbakır'da meydana gelen olayların nedenlerini araştırmak, sorumlularını ortaya çıkarmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/137)

91. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle ve 13 arkadaşının, güvenlik güçlerinin Hakkâri'de bazı masum vatandaşlara ait araç ve işyerlerinde maddî zararlara neden olduğu iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

92. — Malatya Milletvekili Mustafa Yılmaz ve 45 arkadaşının, siyasî partilerin mal varlıkları ve malî kaynakları ile ilgili olarak ortaya atılan iddiaları açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)

93. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç ve 10 arkadaşının, Hakkâri - Yüksekova'da masum vatandaşlara ait ev ve işyerlerine güvenlik güçlerince zarar verildiği iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/140)

94. — Van Milletvekili Remzi Kartal ve 10 arkadaşının, Muş'un Korkut İlçesine bağlı Altınova Beldesinde meydana gelen olayların sorumlularının ve vatandaşların uğradığı zararların tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/141)

95. — Van Milletvekili Remzi Kartal ve 10 arkadaşının, Ağrı'nın Doğubeyazıt İlçesinde meydana gelen olayların sorumlularının ve vatandaşların uğradığı zararların tespit edilmesi amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkın önergesi (10/142)

96. — Van Milletvekili Remzi Kartal ve 9 arkadaşının, Bitlis'in Hizan İlçesinde meydana gelen olayların sorumlularının ve vatandaşların uğradığı zararların tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143)

97. — Siirt Milletvekili Zübeyir Aydar ve 9 arkadaşının, Hayri Kozakçıoğlu'nun Olağanüstü Hal Bölge Valiliği sırasında usulsüzlükler yaptığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144)

98. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş ve 9 arkadaşının, Diyarbakır'ın Hazro İlçesinde güvenlik güçleri tarafından masum vatandaşlara ait ev ve işyerlerine zarar verildiği iddialarını araştırmak amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145)

99. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle ve 12 arkadaşının, Kontgerilla iddialarının açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146)

100. — Yozgat Milletvekili Alparslan Türkeş ve 15 arkadaşının, terör olaylarının çözümü Millî birlik ve bütünlük konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/39)

101. — Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu ve 13 arkadaşının, Kontgerilla iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147)

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

102. — Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 10 arkadaşının, Şırnak Cizre - Akarsu Köyünde güvenlik güçlerince gerçekleştirilen operasyonlarda bazı masum kişilerin gözaltına alındıktan sonra öldürüldüğü iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/148)

103. — Kırıkkale Milletvekili M. Sadık Avundukoğlu ve 12 arkadaşının, M. K. E. K. ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı arasındaki ilişkileri ve bu kuruluşların sorunlarını tespit etmek amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/150)

104. — Siirt Milletvekili Zübeyir Aydar ve 11 arkadaşının, Ankara'nın Elmadağ İlçesinde cesedi bulunan emekli Binbaşı A. Cem Ersever olayının açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/151)

105. — Muş Milletvekili Muzaffer Demir ve 9 arkadaşının, Muş'ta güvenlik güçlerince bazı yerleşim birimlerinin zorla boşaltıldığı ve masum kişilerin öldürüldüğü iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98. inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/152)

106. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 16 arkadaşının, yüksek öğrenimde karşılaşılan sorunların ve çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/153)

107. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ve 39 arkadaşının, Hükümetin terör örgütüyle ateşkes kabul ederek güvenlik güçlerinin operasyonlarını durdurduğu ve terörle mücadelede yetersiz kaldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/154)

108. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 10 arkadaşının, dış borçların her yönüyle araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/155)

109. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 10 arkadaşının, milletvekillerinin görevlerini ve daha verimli bir çalışma ortamı sağlanması için alınması gereken önlemleri araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/156)

110. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 11 Arkadaşının, Bazı Kentlerde Görülen Hava Kirliliğinin Sebeplerinin ve Alınması Gereken Tedbirlerin Tespit Edilmesi Amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergesi (10/157)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

111. — Bingöl Milletvekili Kâzım Ataoğlu ve 14 Arkadaşının, Şoför Esnafının Problemlerinin Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin ve Uygulamaya Konacak Yeni Politikaların Belirlenmesi Amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergesi (10/159)

112. — İstanbul Milletvekili Emin Kul ve 21 arkadaşının, S.S.K.'nın yetersizliklerinin ve ihtiyaçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160)

113. — Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 9 arkadaşının, Doğu ve Güneydoğu'da yaşanan olayların ve göçün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161)

114. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 11 arkadaşının, Şarkikaraağaç, Seydişehir ve Bozkır istikametinde uzanan vadide şeker üretimi ile ilgili sanayi ve tarımı geliştirmek için alınması gereken tedbirleri araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162)

115. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 12 arkadaşının, Lions kulüpleri ve yan kuruluşları ile ilgili iddiaların araştırılarak yasal durumlarının incelenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/163)

116. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 10 arkadaşının, hudutlarımızın güvenliğinin sağlanması için alınması gereken ek tedbirleri araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/164)

117. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 12 arkadaşının, Rotary Kulüpleri (Dernekleri) ile ilgili iddiaların araştırılarak yasal durumlarının incelenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/165)

118. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 20 arkadaşının, Bilderberg Kulübü ile ilgili iddiaların araştırılarak yasal durumlarının incelenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

119. — Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan ve 20 arkadaşının, Türksat ve Millî Uydu programının geleceği konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/40)

120. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 16 arkadaşının, ülkemizin su kaynaklarının daha iyi değerlendirilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek ve Manav-

gat Çayı üzerinde uygulanan proje hakkında kamuoyunu aydınlatmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/170)

121. — Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 9 arkadaşının, Kahramanmaraş'ın Pazarcık İlçesine bağlı Narlı Beldesinde bazı masum kişilerin güvenlik güçlerince öldürüldüğü iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/171)

122. — Batman Milletvekili Mehmet Adnan Ekmen ve 10 arkadaşının, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bazı yerleşim birimlerinin güvenlik güçlerince boşaltıldığı iddialarını açıklığa kavuşturmak ve alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/172)

123. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 12 arkadaşının, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığınca gerçekleştirilen Batıkent-Kızılay Metro hattı ve Kızılay istasyonu ihalelerinde usülsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/173)

124. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç ve 9 arkadaşının, ülkenin Batısı ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri arasındaki ekonomik gelişmişlik farkı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/41)

125. — Kayseri Milletvekili Abdullah Gül ve 16 arkadaşının, Milletvekillerinin TBMM'deki bürolarına dağıtılan «Mustafa Kemal Atatürk'ün Babası Kimdir» başlıklı yazının nasıl ve kimler tarafından dağıtıldığını araştırmak amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/174)

126. — Refah Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili Abdullatif Şener'in, Bosna-Hersek'teki son gelişmeler ve Goradze'ye yapılan saldırılar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/42)

127. — SHP Grubu Adına Grup Başkanı ve İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, Bosna-Hersek'teki son gelişmeler ve bunların Türk kamuoyundaki etkileri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43)

128. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 10 arkadaşının, ülkemizde uygulanan seçim sistemi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/175)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

129. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 arkadaşının, TYT Bank'ın faaliyetlerinin durdurulması sürecinde Hazine'nin zarara uğratıldığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/176)

130. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu ve 46 arkadaşının, faaliyetleri durdurulan bankaların uygulamalarının ve usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/177)

131. — Bartın Milletvekili Hasan Akyol ve 9 arkadaşının, Karabük Demir - Çelik İşletmelerinin kapatılması durumunda ortaya çıkacak sosyal ve ekonomik sorunları araştırarak alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/178)

132. — Bartın Milletvekili Hasan Akyol ve 9 arkadaşının, Armutçuk ve Amasra Taşkömürü işletmelerinin kapatılması durumunda ortaya çıkacak sosyal ve ekonomik sorunları araştırarak alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/179)

133. — Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 13 arkadaşının, BM tarafından Irak'a uygulanan ambargonun Türk ekonomisi üzerindeki etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/180)

134. — Hatay Milletvekili Ali Uyar ve 9 arkadaşının, Demir-Çelik fabrikalarının zarar etme nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/181)

135. — Refah Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili Abdullatif Şener'in, 5 Nisan Ekonomik Önlemlerinin Uygulama Planı Konusunda, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/47)

136. — Amasya Milletvekili Haydar Oymak ve 9 arkadaşının, T.H.Y. ile ilgili olarak ileri sürülen iddiaların açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/182)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

137. — Kahramanmaraş Milletvekili Recep Kırış ve 9 arkadaşının, 5 Nisan Kararlarının ardından bazı bankaların faaliyetlerinin durdurulması ile sonuçlanan olayları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/183)

138. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 25 arkadaşının, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin bugünkü durumlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/48)

139. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş ve 10 arkadaşının, Diyarbakır İlinde bir şahsın güvenlik görevlileri tarafından kaçırılarak öldürüldüğü iddiasını araştırmak amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/184)

140. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 24 arkadaşının, Ankara Metrosu inşaatında yolsuzluk ve usulsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/185)

141. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 13 arkadaşının, Ankara Metrosu inşaatında yolsuzluk ve usulsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/186)

142. — Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 10 arkadaşının, Karabük Demir - Çelik Fabrikasının bugünkü durumunun tespiti ile alınacak önlemler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/49)

143 — İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 9 arkadaşının, Parlamentoda temsil edilen bazı siyasî partilerin çeşitli usulsüz, yasadışı işlemlere, bağışlara karıştırıldığı iddialarını araştırmak aamacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

144. — Çanakkale Milletvekili Süleyman Ayhan ve 29 arkadaşının, Ortodoks Fener Rum Patrikhanesinin amaçları dışında faaliyette bulunduğu iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

145. — Bitlis Milletvekili Edip Safder Gaydalı ve 112 arkadaşının, Van Gölünde meydana gelen yükselme sonucu vatandaşların uğradığı kayıpları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

SÖZLÜ SORULAR

*1. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı ile ilgili Kanunun hedeflerine ulaşıp ulaşmadığına ve sözkonusu Kanundan yararlananlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/306)

*2. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkındaki Kanundan yararlananlar arasında Bakanlar Kurulu Üyeleri ve milletvekillerinin yakınlarının bulunup bulunmadığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/307)

*3. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, vergi affı ile ilgili kanuna ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/308)

*4. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkındaki Kanundan yararlananlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/309)

*5. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Vergi affı olarak bilinen Yasadan 50 milyon TL. sının üzerinde yararlanan kişilere ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/325)

*6. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş - Afşin İlçesinde FAX ve Acele Posta Servisinin ne zaman hizmete gireceğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/349)

7. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle'nin, Bitlis - Tatvan, Kokarsu Köyü yakınlarında 13 vatandaşın ölümüne ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/355)

*8. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, vergisini ödemediği iddia edilen bir holdingin bir bakan tarafından korunduğu iddialarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/361)

*9. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın Kültür Bakanının imzasının Bakanlıkta çalışanlar tarafından taklit edildiğine ilişkin Başbakandan soru önergesi (6/365)

*10. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Alo ve 900'lü telefonların milletimizi büyük bir ahlakî çöküntüye sürüklediği iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/366)

*11. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın bazı gazetelerde yer alan «Adana'da Türk çocuklarının vaftiz edilerek Hıristiyan eğitimi verildiği» iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/368)

(*) İçtüzüğün 97 nci maddesi uyarınca görüşmesi bir defa ertelenmiştir.

*12. — İstanbul Milletvekili Engin Güner'in, boğazlarda meydana gelen deniz kazalarının ve çevre kirliliğinin önlenebilmesi için alınması gerekli tedbirlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/374)

*13. — İstanbul Milletvekili Engin Güner'in, son zamanlarda yaşanan açılış törenleri, dış geziler ve karşılama törenlerindeki organizasyon bozukluklarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/376)

*14. — İstanbul Milletvekili Engin Güner'in, Aktüel Dergisinde yayınlanan «Yüzsüzler Hükümetin Akrabası» başlıklı habere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/377)

*15. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bazı basın organlarında yer alan «vergi borcunu ödemeyenler arasında bir bakanın da bulunduğu» iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/525) (1)

16. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, personel atamaları hakkında basında çıkan haber ve iddialara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/419)

*17. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Irak vatandaşı olan Mesut Barzani ile Celal Talabani'ye Türk pasaportu verilip verilmediğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/422)

18. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Bursa'nın Çekirge bölgesinde sit alanına dahil edilmişken bir inşaat şirketine devredildiği iddia edilen araziye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/543) (1)

*19. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun, İstanbul Küçükarmutlu gecekondu bölgesinin sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/450)

*20. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanının istifasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/461)

21. — Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz'un, kamulaştırma işlemlerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/466)

22. — Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz'un, 7 Haziran seçimlerinde Kayseri PTT'sine alındığı iddia edilen işçilere ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/469)

23. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, otoyol müteahhitlerine 1992 yılı içinde yapılan hakediş ve fiyat farkları ödemelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/566) (1)

24. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, KİT'lerde çalışan ve 30 fiilî hizmet yılını doldurmuş olanların resen emekliye sevkedildikleri şeklinde basında çıkan haberlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/491)

*25. — Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran'ın, bir gazetede yer alan «Yolsuzluk Bakanlığında Yolsuzluk» başlıklı haberde ortaya atılan iddialara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/493)

26. — İstanbul Milletvekili Gurhan Çelebican'ın, Sarıyer - Garipçe Köyüne balıkçı barınağı yapılıp yapılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/500)

27. — İstanbul Milletvekili Gurhan Çelebican'ın, Sarıyer - Rumeli Feneri Köyü Barınağının tamirat ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/501)

28. — Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez'in, Ankara Gümrükler Müdürlüğü satış mağazasında bekçi olarak görev yaptığı sırada ölen bir şahsın ölüm nedenine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/502)

29. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy'un, Bakanlıkça davet usulüyle yapılan ihalelerle ilgili olarak basında çıkan iddialara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/579) (1)

*30. — İstanbul Milletvekili Engin Güner'in, Üsküp'te Türkçe olarak yayınlanan bir gazetenin aboneliğinin iptal edildiği iddiasına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/507)

31. — Bayburt Milletvekili Bahattin Elçi'nin, seks - shoplarda satılan cinsel gereçlerin ithaline sağlık malzemeleri adı altında izin verildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/508)

32. — Bayburt Milletvekili Bahattin Elçi'nin, Atina'da yapılan bir toplantıda kullandığı iddia edilen bir beyanına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/510)

33. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Ceyhan Botaş'ta yolsuzluk ve partizanlık yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/511)

34. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, T.M.O. Işıkkent Ajans Müdürünün haksız olarak açılan soruşturma yüzünden intihar ettiği iddiasına ve olayın sorumlularına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/512)

35. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Tekel'e ait şişe ve etiketlerin piyasaya satıldığı iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/514)

36. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bazı seçim bölgelerinde telefon dağıtıldığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/516)

37. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, dinlenme tesisi olarak Gümüldür sahillerinde bir otel satın alındığı iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/519)

38. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankayan'ın, İzmir Narlıdere'de atılan köprülü kavşak temelinin söküldüğü iddiasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/520)

39. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Malatya TEK Müessese Müdürünün misafirhane olarak kullanılan bir binayı villaya çevirdiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/521)

40. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Paşakapısı Cezaevi'nin çevreyi rahatsız ettiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/522)

41. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Antalya Film Festivalinin miting nedeniyle iptal edildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/531)

*42. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, Tariş'e atanan yeni Genel Müdür hakkındaki iddialara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/534)

43. — Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata'nın, Bingöl PTT Başmüdürlüğünce alınan geçici işçilere ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/535)

44. — Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata'nın, Bingöl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan bir sınava ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/536)

45. — Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez'in, Kahramanmaraş'ın, TRT'nin hava tahmin raporlarında yeteri kadar yer almadığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/537)

46. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin kılık ve kıyafet yönetmeliğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/540)

*47. — Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, Amasya Organize Sanayi Bölgesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/588) (1)

*48. — Şırnak Milletvekili Selim Sadak'ın, 10.10.1992'de Mardin Dargeçit Yanılmaz Köyünde güvenlik güçlerince yapılan operasyonla ilgili olarak ortaya atılan iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/553)

49. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bir bürokrat hakkındaki iddialara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/554)

50. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle'nin, 28 Kasım 1992'de Diyarbakır Kulp İlçesi Narlıca Köyünde meydana geldiği iddia edilen olaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/555)

51. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik - Bozüyük İlçesi içme suyu ile Kızıldamar Baraj projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/556)

*52. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, Aydın - Merkez Dalaman Bucağında meydana geldiği iddia edilen olaylara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/558)

53. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, iktidarı döneminde yapılan ihalelere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/714) (1)

54. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından otoyollar üzerinde yapılan istimlaklere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/715) (1)

55. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, günlük bir gazetede yer alan «TEK'in Delileri» başlıklı habere ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/562)

56. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, 7.12.1992 günü «Kanal 6» da yayımlanan «Aile İçinde Cinsel Tacizler» adlı panele ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/563)

57. — İstanbul Milletvekili Gurhan Çelebican'ın, oto telefonlarının kullanımında karşılaşılan sorunlara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/567)

58. — Ankara Milletvekili Halil Şıvgın'ın, Yeşil Kart uygulamalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/568)

59. — Ankara Milletvekili Halil Şıvgın'ın, Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı personel ihtiyaçlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/569)

60. — Ankara Milletvekili Halil Şıvgın'ın, Dünya Bankasından sağlanan kredilerle Bakanlıkça yürütülen I inci Sağlık Projesi ile ilgili olarak müfettişlerce düzenlenen raporlar üzerinde yapılan işlemlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/570)

61. — Ankara Milletvekili Halil Şıvgın'ın, enjektör alımı ihalesinin iptal edilmesinin nedenlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/571)

62. — Ankara Milletvekili Halil Şıvgın'ın, AİDS hastalığı yönünden ülkemizde görülen risk gruplarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/572)

63. — Ankara Milletvekili Halil Şıvgın'ın, Fransız Hükümeti ile imzalanan özel malî protokole ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/573)

*64. — Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler'in, Çernobil felaketinin sonuçlarına ve kurulması kararlaştırılan Radyasyon Araştırma Merkezine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/719) (1)

SÖZLÜ SORULAR

65. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, vergi borçlarını ödemeyenleri açıklamak için hükümetçe bir tasarının hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/720) (1)

66. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Parti Kongresine katılarak siyaset yaptığı iddia edilen bazı memurlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/575)

67. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Millî Eğitim Bakanlığınca davet usulü ile ihale yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/721) (1)

68. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Adana Orman Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/577)

69. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Çernobil vakasından sonra Bakanın sergilediği tutuma ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/578)

70. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bazı gazetelerde «Kiliselerde Tuzak» başlığı ile yer alan iddialara ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/583)

71. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Yardımcı Sağlık Personeli açığına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/722) (1)

72. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, TRT ve özel televizyon yayınlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/590)

*73. — Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz'un, sağlık meslek yüksekokullarından mezun olanlarla tamamlama programlarına katılanların tayinlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/725) (1)

74. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bakanlıkça yapılan tören, reklam ve ağırlama harcamalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/591)

75. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, İstanbul'un bazı bölgelerinde tahrip edilen orman alanlarının yerine gecekondular yapıldığı iddiasına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/592)

*76. — Aksaray Milletvekili Halil Demir'in, bakanlık görevi sona erdiği halde devlete ait araç ve gereç kullanan kişiler olup olmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/726) (1)

---

(1) İçtüzüğün 96 ncı maddesi uyarınca sözlü soruya çevrilmiştir.

77. — Aksaray Milletvekili Halil Demir'in, Bakanlar Kurulu Üyeliği sona erdiği halde lojmanını boşaltmayan milletvekili olup olmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/727) (1)

*78. — Siirt Milletvekili Zübeyir Aydar'ın, vergi borçlarını ödemeyenler arasında hükümetin bazı üyelerinin yakınlarının bulunduğu iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/733) (1)

*79. — Siirt Milletvekili Zübeyir Aydar'ın, vergi borcu bulunan bir holdinge ait otoların İstanbul'da seçim kampanyaları sırasında kullanıldığı iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/734) (1)

80. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, yurt dışına yaptığı seyahatlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/594)

*81. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, İstanbul'da bazı bakanlıkların ilçe teşkilatının bulunmadığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/595)

*82. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, TEK Genel Müdürlüğü Ticarî İşler Dairesi Başkanlığının yapmış olduğu ihale hakkındaki iddialara ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/596)

83. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle'nin, Diyarbakır İli, Kulp İlçesi, Ağıllı Köyü Çekirdek Mezrasının Türk savaş uçakları ve helikopterleri tarafından bombalandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/735) (1)

84. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Cumhurbaşkanının ABD'ye yaptığı geziye ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/736) (1)

85. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, özel nitelikteki kreşlere yapılan zamlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/600)

86. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Kayseri Köy Hizmetleri 4 üncü Bölge Müdürlüğünde eski geçici işçilerin çıkarılarak yerine partili kişilerin alındığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/601)

87. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, İstanbul'un çevresel sorunlarına ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/602)

88. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, emniyet personeline özel hizmet tazminatı ödenmesine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/603)

89. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Van TEK ve PTT müdürlerinin partizanca işçi alımları yaptığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/604)

*90. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Bakanlıkça yetiştirilen fidelerin dikim giderleri için tahsisat ayrılmadığı iddiasına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/605)

91. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, DPT ve HDTM'da çalışan personelin malî durumuna ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/781) (1)

*92. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, bazı kişilerin Devlete olan vergi borçlarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/782) (1)

*93. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, belediyelerin doğalgaz fiyatlarını sürekli artırarak vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/783) (1)

94. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Şişli Belediyesi Meclis üyelerinin konut karşılığında OYAK inşaatına imar izni verdiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/607)

*95. — Kayseri Milletvekili Seyfi Şahin'in, Almanya'da Diyanet İşleri Türk İslâm Birliği adı ile bir dernekler birliği kurulup kurulmadığına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/608)

96. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, SEKA tarafından bir şirkete yapılan Sümerlit satışıyla ilgili iddialara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/795) (1)

97. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Devlet bankalarından verilen kredilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/609)

98. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Belediye başkanları ve belediye meclis üyeleri hakkında basında yapılan suçlamalara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/797) (1)

99. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun, İ. Ü. Botanik Ana Bilim Dalına ait Botanik Bahçesi ve dershanelerinin boşaltılması istemine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/610)

100. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, belediyelerdeki yolsuzluk iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/801) (1)

101. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, ön seçim ilanı yapılmayan ihalelere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/803) (1)

102. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, TRT yayınlarında vatan sevgisini işleyen şiir programlarına yer verilip verilmeyeceğine ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/612)

103. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, SSK tarafından bazı kişilere haksız ödeme yapıldığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/613)

*104. — Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan'ın, 3795 Sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle ilgili yönetmeliğin ne zaman yayınlanacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/812) (1)

105. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, Tekel tarafından yapılan üzüm mübayaasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/617)

106. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, Tahkim Yasasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/618)

107. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, İstanbul ve Ankara'daki metro inşaatlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/619)

108. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, Bakanlığa bağlı döner sermaye işletmelerine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/620)

109. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, Testaş'ta işine son verilen bir grup işçiye ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/621)

110. — Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin, Şırnak Valisine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/814) (1)

111. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Türkiye Ziraatçiler Derneğinin hazırladığı Tütün Raporuna ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/841) (1)

112. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Sarp Sınır Kapısında yakalandığı iddia edilen eroin şebekesine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/623)

*113. — Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, besicilik kredilerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/624)

114. — Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, camilerde din görevlilerinin faizle ilgili açıklamalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/625)

115. — Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, Mamak'a bağlı bazı mahallerdeki heyelan tespit çalışmalarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/626)

116. — İstanbul Milletvekili Sabri Öztürk'ün, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve diğer ilçe belediyeleri hakkındaki İl İdare Kurulunca alınmış lüzumu muhakeme kararı olup olmadığına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/627)

SÖZLÜ SORULAR

117. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Tirebolu - Torul Karayolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/815) (1)

118. — İstanbul Milletvekili Mukadder Başeğmez'in, Org. Eşref Bitlis'i Ankara'dan Diyarbakır'a götürmek için havalandığı sırada infilak eden uçağa ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/816) (1)

119. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Oda Tiyatrosu Bölümünde meydana gelen yangına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/628)

*120. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya'nın Emet İlçesinde yapımı planlanan kapalı spor salonuna ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/629)

121. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Sağlık Eğitimi Genel Müdür Yardımcılığı kadrosunun artırıldığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/630)

122. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Keçiören Hâkim ve Savcı Evine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/631)

123. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, cezaevlerinde adlî ve siyasî mahkûmlar arasında farklı uygulamalar yapıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/632)

124. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, cezaevlerindeki uygulamalara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/633)

125. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Adalet komisyonlarında yapılan değişikliklere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/634)

126. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Şırnak eski Valisine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/635)

127. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Yüksek İhtisas Hastanesinde bir hastaya hayalî fatura düzenlendiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/636)

*128. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya'daki derslik ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/637)

129. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Yoncalı Hastanesine atanan Başhekime ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/638)

130. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya SSK Hastanesine Ek Ünite yapılıp yapılmayacağına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/639)

131. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Emet Fizik Tedavi Hastanesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/640)

*132. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, yeni kurulan ilçelerin hükümet binası ihtiyacına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/641)

*133. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, 6 Haziran'da seçim yapılan belediyelere ihale yapılmadan otobüs alındığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/642)

134. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Hisarcık Kaymakamı hakkında basında çıkan haberlere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/644)

135. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya Jandarma Taburunun alaya dönüştürülüp dönüştürülmeyeceğine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/645)

136. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, 30 Ağustos Törenleri ile ilgili yönetmeliğin Resmî Gazete'de ne zaman yayınlanacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/646)

137. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya İline atanan öğretmenlere ve yapılan dersliklere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/648)

138. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, organ nakli çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/649)

*139. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, «Anadolu Halk Cephesi» adlı bir örgütün varolduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/650)

140. — İstanbul Milletvekili Elaattin Elmas'ın, Azerbaycan'a gönderilen TRT haber ekiplerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/651)

141. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Afyon İlinde yeni açılan sağlık ocaklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/818) (1)

142. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Isparta İline yapılan yatırımlarda partizanlık yapıldığı iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/819) (1)

143. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ Havalimanına ve uçak seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/834) (1)

144. — Malatya Milletvekili Gazi Barut'un, Malatya Vagon Onarım Fabrikasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/652)

145. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir'e yeni bir Devlet Hastanesi yapılıp yapılmayacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/821) (1)

146. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun bir genel müdürün valilikten tedbir ve yardım istediği iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/659)

147. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, DPT'de görevinden alınan bazı bürokratlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/822) (1)

148. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya'nın bazı bölgelerinde çağrı cihazı ve mobil telefonların çalışmadığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/661)

149. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya PTT Başmüdürlüğünce 1992'den bu yana alınan işçilere ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/662)

150. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya'ya havaalanı yapılıp yapılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/663)

151. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya TV ve FM Radyo verici istasyonunun teknik aletlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/664)

152. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya Merkez İlçe ve Köylerine 1993 yılı programında ne kadar santral verileceğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/665)

153. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Emet İlçesi Örencik - Çavdarhisar elektrik hattı ve Simav İlçesi elektrik trafolarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/666)

154. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, DDY Bölge Müdürlüğünün Afyon'da kurulmasının nedenlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/667)

155. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya İli maden haritasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/668)

156. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, T.K.İ. Seyitömer ve Tunçbilek kömür sahalarındaki rezerve ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/669)

SÖZLÜ SORULAR

157. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, T.E.K. Seyitömer 5 ve 6 ncı ünitelerine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/670)

158. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, 1992'den bu yana TEK'e alınan işçi ve memurlara ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/671)

159. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya Merkez İlçe elektrik hattına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/672)

160. — Bitlis Milletvekili Edip Safder Gaydalı'nın, Bitlis Sağlık Müdürü hakkında ileri sürülen iddialara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/824) (1)

161. — Edirne Milletvekili Erdal Kesebir'in, hastanelerde sözleşmeli olarak çalışan göçmen ebe ve hemşirelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/673)

162. — Edirne Milletvekili Erdal Kesebir'in, hastanelerde sözleşmeli olarak çalışan göçmen ebe ve hemşirelere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/674)

163. — Giresun Milletvekili Burhan Kara'nın, Fiskobirlik Genel Müdürüne ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/825) (1)

164. — Konya Milletvekili Mehmet Keçeciler'in, bir yakınının KKTC vatandaşlığına geçtiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/675)

165. — Konya Milletvekili Mehmet Keçeciler'in, Şırnak eski Valisine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/677)

166. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, vatandaşlar tarafından yaptırılan imam - hatip okullarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/678)

167. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Başbakanın bir yakınına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/679)

168. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Başbakanın bir yakını hakkında soruşturma başlatılıp başlatılmadığına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/681)

169. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bir yakınının sahte evrakla kredi aldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/682)

170. — Bolu Milletvekili Abbas İnceayan'ın, Teftiş Kurulu Başkanı ile Müsteşarlıkta görevli bir memur arasında tartışma ve kavga çıktığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/836) (1)

SÖZLÜ SORULAR

171. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, «görev verme sözleşmesi » imzalayan bir firmaya ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/684)

172. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Yeşil Kart uygulamalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/685)

173. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Yeşil Kart uygulamalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/686)

174. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bir milletvekilinin babasına ait gayrimenkulün değerinin çok üstünde satın alındığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/687)

175. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bitlis - Güroymak Hükümet Tabibinin Belediye Başkanınca dövüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/688)

176. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, İstanbul'un su sorununa ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/689)

177. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bir Devlet Bakanının vergi borcu olup olmadığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/690)

178. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Kartal - Dolayoba'da yapılan E Tipi Cezaevine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/691)

179. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, PTT'nin cep telefonları ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/692)

180. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Sigorta hastaneleri ve bu hastanelerde çalışan doktorlar hakkındaki iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/693)

181. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/694)

182. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Türkiye Sınaî Kalkınma Bankası Genel Müdürünün görevden alınış nedenine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/695)

183. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bostancı ve Yıldız Parkı'nda bulunan iki köşkün bir doktora kiraya verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/696)

184. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Töyök raporunun tahrip edildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/697)

185. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Konut Fonuna ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/698)

186. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, işyerlerini kapatan serbest meslek sahiplerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/699)

187. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, küçük sanayi sitelerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/700)

188. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Ordu İli esnafının işlerini terk etmelerinde etken olan nedenlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/701)

189. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, gümrüklerden kaçak eşya girdiği iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/702)

190. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, dağıtılan Tapu Tahsis Belgelerine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/703)

191. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bir yakınına Emlakbank tarafından kredi açılıp açılmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/704)

192. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, gecekondulaşma sorunlarına karşı yapılan mücadeleye ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/705)

193. — İstanbul Milletvekili Elaettin Elmas'ın, Belediye İktisadî Teşekküllerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/706)

194. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Ordu İli Tarım Teşkilatında yapılan atamalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/707)

195. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, bazı din görevlilerinin atamalarında partizanlık yapıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/708)

196. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, ziraat mühendislerinin istihdamlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/709)

197. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Emlak Bankası Ataşehir Konut ikmali inşaatında yapılan asansör ihalesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/710)

198. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Emekli Sandığının eczanelere olan borcuna ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/711)

199. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, bilgisayar teknolojisinden yararlanılmasına yönelik çalışmaların ne zaman başlayacağına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/713)

200. — Bayburt Milletvekili Bahattin Elçi'nin, Bayburt'da kok kömürüne sübvansiyon uygulamasına ne zaman geçileceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/843) (1)

SÖZLÜ SORULAR

201. — Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez'in, yakınları arasında Bağ-Kur emeklisi olup olmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/844) (1)

202. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Göksun sulama projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/738)

203. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin Elbistan'da pasaport bürosu ve Afşin'de silah bürosu açılıp açılmayacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/739)

204. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Afşin - Elbistan Linyit Kömürlerinin koklaştırılması için bir tesis yapılıp yapılmayacağına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/740)

205. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş Havaalanı pistinin genişletilmesi çalışmalarına ne zaman başlanacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/741)

206. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, bazı köy yollarının asfaltlanmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/742)

207. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünün, bina, personel ve araç - gereç ihtiyaçlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/743)

208. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kandil I ve Kandil II H.S.'lerinin ne zaman ihale edileceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/744)

209. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, İskenderun Limanında işe başlatıldıktan sonra çıkarılan işçilere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/745)

210. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Rusya Devlet Başkanı ile telefon görüşmesinin neden sağlanamadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/746)

211. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, seçim beyannamesindeki vaatlerin ne oranda gerçekleştirildiğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/747)

212. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, yargısız infaz iddialarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/748)

213. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Maltepe Acil Yardım Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/749)

214. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, pancar üreticilerinin alacaklarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/750)

SÖZLÜ SORULAR

215. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bir devlet Bakanına ait firmaya kamu bankalarından kredi verilip verilmediğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/751)

216. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş İlinde Şeker Fabrikası açılıp açılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/752)

217. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Afşin - Elbistan Termik Santraline ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/753)

218. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Nurhak - Adıyaman ve Andırın - Düziçi yollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/754)

219. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, orman köylerinin kadastro çalışmalarına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/755)

220. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Türkoğlu Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/756)

221. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, yeni kurulan Ekinözü ve Çağlayancerit ilçelerinden bazı ihtiyaçlarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/757)

222. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş İlinde alınan bazı müdürlüklerin tekrar kurulup kurulmayacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/758)

223. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş İlinde inşaatı durdurulan çimento fabrikasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/759)

224. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş İline bağlı köylerin içme suyu ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/760)

225. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş İline bağlı köy yollarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/762)

226. — Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, Hükümetin Güneydoğudaki izlediği ırkçılık karşıtı politikaya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/764)

227. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Sümerbank'a ait bazı arsaların özelleştirilme çerçevesinde değerinin altında satılacağı iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/765)

228. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Antalya Devlet Hastanesinde görev yapan bir doktora ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/766)

229. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Turban Genel Müdürüne ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/767)

230. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Köy yollarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/768)

231. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin siyasî bağımsızlığı ve ekonomik bakımdan güçlenmesi için Hükümetçe alınan ekonomik tedbirlerin ve yardımların yeterli olmadığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/769)

232. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, İstanbul ve Ankara' daki hava limanları ve VİP salonlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/770)

233. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın, Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/771)

234. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın, Trakya Bölgesinde özellikle Çanakkale ve ilçelerinde bir süre önce meydana gelen Şap Hastalığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/772)

235. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın, hastanelerde yaşanan sıkıntılara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/773)

236. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Hükümetin bugüne kadar yaptığı ihalelere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/847) (1)

237. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Zorunlu Tasarruf Fonunun faizlerinin ödenmesine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakandan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/774)

238. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Halk Bankasının 1993 yılında esnafa vereceği kredi miktarına ve banka tarafından gayrimenkul alınıp alınmadığına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/775)

239. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Yem Sanayi T.A.Ş. Genel Müdürlüğüne ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/776)

240. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Almanya'da çalışan vatandaşlarımıza yapılan ırkçı saldırılara ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/777)

SÖZLÜ SORULAR

241. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, 1992/7 Sayılı Başbakanlık Genelgesinin 3 üncü maddesine uygun hareket edilmediği iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/848) (1)

242. — Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, S.S.K.'nın mal varlıklarının Emlak Bankasına devredildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/778)

243. — Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun özelleştirme çalışmalarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/779)

244. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, hâkim ve savcıların özlük haklarına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/780)

245. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bazı genel müdürlüklere partizanca atamalar yapıldığı iddialarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/784)

246. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, Ümraniye'de meydana gelen çöp faciasının sorumlularına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/785)

247. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, doktor atama kur'alarında haksızlık yapıldığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/786)

248. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Artvin İlinde bazı köylerin belde, beldelerin de ilçe yapılıp yapılmayacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/787)

249. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, hastanelerdeki Yeşil Kart uygulamasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/788)

250. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın, VIP salonlarından yararlananlara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/789)

251. — İstanbul Milletvekili Ziyaeddin Selçuk Maruflu'nun, hava limanlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/790)

252. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Afyon Merkez ve ilçelerindeki telefon santrali ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/805)

253. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman İlinde vergi denetim elemanlarınca yapılan çalışmalara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/884) (1)

254. — Şırnak Milletvekili Orhan Doğan'ın, Güneydoğuda terörist eylemlerin durmasına rağmen güvenlik güçlerinin tehdit ve tahrik edici bir tutum sergilediği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/885) (1)

255. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, alimünyum taşıma ihalesinde kayırılma olduğu iddialarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/806)

256. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Bakanlıkça izlenen ilaç fiyat politikasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/807)

257. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Emlakbank tarafından bazı bürokratlara kredili Emlak Çeki kullandırıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/808)

258. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, Etibank Genel Müdürlüğünce Antalya Limanına alimünyum nakliyesi için yapılan ihaleye ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/809)

259. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, vekil olarak görev yapan sağlık müdürlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/811)

260. — Tunceli Milletvekili Vahdet Sinan Yerlikaya'nın, Tunceli - Pertek - Ardıç Köyünden bir şahısla ilgili olarak ortaya atılan iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/827)

261. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'nun Artvin İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/911) (1)

262. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Erzurum İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/912) (1)

263. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Denizli İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/913) (1)

264. — İstanbul Milletvekili İmren Aykut'un, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Kırıkkale İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/914) (1)

265. — Giresun Milletvekili Yavuz Köymen'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Amasya İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/915) (1)

266. — Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Karaman İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/916) (1)

SÖZLÜ SORULAR

267. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Zonguldak İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/917) (1)

268. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Rize İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/918) (1)

269. — Çorum Milletvekili Mustafa Ateş Anıklioğlu'nun, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Çorum İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/920) (1)

270. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Isparta ve Aydın İllerindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/921) (1)

271. — Ağrı Milletvekili Yaşar Eryılmaz'ın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Erzurum İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/922) (1)

272. — İstanbul Milletvekili Gurhan Çelebican'ın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Nevşehir İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/887) (1)

273. — Giresun Milletvekili Burhan Kara'nın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Giresun İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/888) (1)

274. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli'nin, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Kütahya İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/889) (1)

275. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli'nin, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Niğde İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/890) (1)

276. — İzmir Milletvekili İsmet Kaya Erdem'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Bartın İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/891) (1)

277. — İzmir Milletvekili İlhan Kaya'nın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Diyarbakır İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/892) (1)

278. — Konya Milletvekili Mehmet Keçeciler'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Konya İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/893) (1)

SÖZLÜ SORULAR

279. — Muğla Milletvekili Nevşat Özer'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Muğla İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/894) (1)

280. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Uşak İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/895) (1)

281. — Malatya Milletvekili Gazi Barut'un, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Muş İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/896) (1)

282. — İstanbul Milletvekili Gürol Soylu'nun, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Gaziantep İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/897) (1)

283. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, 24 Mayıs 1993 günü 35 kişinin ölümü ile sonuçlanan katliama ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/828)

284. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bakanlığa bağlı il teşkilatlarında görevli müdürlerin bir milletvekili ile köy köy dolaşarak sorduğu sorulara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/829)

285. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bakanlığa bağlı il teşkilatlarında görevli müdürlerin bir milletvekili ile köy köy dolaşarak sorduğu sorulara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/830)

286. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bakanlığa bağlı il teşkilatlarında görevli müdürlerin bir milletvekili ile köy köy dolaşarak sorduğu sorulara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/831)

287. — Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu'nun, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Kayseri İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/923) (1)

288. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Bilecik İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/924) (1)

289. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan, Adıyaman İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/925) (1)

290. — Manisa Milletvekili Faruk Saydam'ın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Elazığ İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/926) (1)

SÖZLÜ SORULAR

291. — İstanbul Milletvekili Salih Ergün'ün, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Ardahan İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/927) (1)

292. — Denizli Milletvekili Muzaffer Arıcı'nın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Denizli İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/928) (1)

293. — Kastamonu Milletvekili Refik Aslan'ın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Kastamonu İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/929) (1)

294. — Ankara Milletvekili Mehmet Çevik'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Kahramanmaraş İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/930) (1)

295. — İstanbul Milletvekili Mehmet Cavit Kavak'ın, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Mardin İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/931) (1)

296. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Tekirdağ İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/932) (1)

297. — Şanlıurfa Milletvekili Seyyit Eyyüpoğlu'nun, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Bingöl İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/933) (1)

298. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Ankara İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/934) (1)

299. — Ankara Milletvekili Hamdi Eriş'in, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonundan Aksaray İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/935) (1)

300. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Afyon İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/936) (1)

301. — İstanbul Milletvekili Sabri Öztürk'ün, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Çanakkale İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/937) (1)

302. — İstanbul Milletvekili Sabri Öztürk'ün, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Kırklareli İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/938) (1)

303. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Düzenleme ve Kamulaştırma Fonu'ndan Kahramanmaraş İlindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/939) (1)

304. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, bakanlıklar tarafından emanet ve davet usulü ile gerçekleştirilen ihalelere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/940) (1)

305. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, emniyet personeli arasında zor alım silahı konusunda ayrıcalık yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/840)

306. — Van Milletvekili Şerif Bedirhanoğlu'nun, Van - Muradiye Devlet Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/852)

307. — Manisa Milletvekili Faruk Saydam'ın, çiftçilerin toplam ürün bedellerinden yapılan kesintiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/853)

308. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik PTT Başmüdürlüğünün geçici personeli için açmış olduğu imtihana ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/854)

309. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, Bakanlık bütçesinden 1992 - 1993 yılında belediyelere yapılan yardım miktarına ve asfalt hizmeti görürülüp götürülmediğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/941) (1)

310. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun, Erciyes Üniversitesi Hastanesinde ihmal ve dikkatsizlikleri sonucu bir hastanın ölümüne neden olduğu iddia edilen sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/856)

311. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik Sağlık Müdürlüğüne ayrılan ödeneğin kullanılmasında usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/857)

312. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, KKTC'de erken seçime gidilmesi gerektiğine yönelik beyanlar verdiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/991) (1)

313. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, P.T.T.'nin Bölge Müdürlüklerine gayrimenkul kiralama konusunda yetki verilmemesinin nedenine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/858)

314. — Manisa Milletvekili Faruk Saydam'ın, Manisa - Saruhanlı'da ağır ekonomik koşullar yüzünden bazı çiftçilerin bunalıma girerek intihar ettiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/859)

315. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Bilecik'in Bozüyük İlçesine T.M.O. Müdürlüğünün açılıp açılmadığına ilişkin Tarım Bakanından sözlü soru önergesi (6/860)

SÖZLÜ SORULAR

316. — İstanbul Milletvekili Feyzi İşbaşaran'ın, Side'de yaşanan bazı idarî sorunlara ve polis teşkilatı kurulup kurulmayacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/861)

317. — İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Bakanlıkça açılan bazı ihalelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/992) (1)

318. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, İstanbul'da yapılan 50 okul ihalesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/993) (1)

319. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Saip Molla Özel Ormanına ortak olup olmadığına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/862)

320. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Şanlıurfalı bir partiliye Vakıfbank'tan kredi kullandırılmasında aracı olduğu iddialarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/863)

321. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Ertuğrul Gazi Türbesi ve meydan düzenlemelerinin ihalesine ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/864)

322. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, eski bir Devlet Bakanına ait villa ve iş merkezlerinin hazine arazileri üzerinde bulunduğu iddialarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/865)

323. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, eski bir Devlet Bakanının bir kamu bankasından aldığı kredilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/866)

324. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, Yahya Demirel'in Şekerbank'tan aldığı kredilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/867)

325. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, görevden alınan İSKİ Genel Müdürüne ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/868)

326. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, görevden alınan İSKİ Genel Müdürüne ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/869)

327. — İstanbul Milletvekili Bahattin Yücel'in, kamuya ait dinlenme tesislerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/995) (1)

328. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, İstanbul ve Mardin'de yapılan okul ihalelerinde yolsuzluklar olduğu iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/997) (1)

329. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Beyşehir Gölünde meydana gelen faciaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/998) (1)

330. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, günlük bir gazetede yayımlanan «Özelleştirme Garabeti» başlıklı yazıya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/999) (1)

331. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, yeni atanan Bölge Müdürlerinin yeterli olmadıkları iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1001) (1)

332. — Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler'in, Edirne İli ve Trakya Bölgesinde bazı yerleşim birimlerinin ekonomik sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1004) (1)

333. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, günlük bir gazetede yayınlanan «Ağrı'daki iki Amerikalı ve Büyük Ermeni Gezisi» başlıklı yazıya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1006) (1)

334. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan'ın, TOE'nin özelleştirilmesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1008) (1)

335. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun, tarihî Güzelhisar Vapurunun turizmin hizmetine verilip verilmeyeceğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/871)

336. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, bir işadamının SSK'ya olan prim borcuna ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/872)

337. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, «Bakana İkram» başlığı ile, bazı basın organlarında yer alan haberde ileri sürülen iddialara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1009) (1)

338. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, yolsuzluk iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1010) (1)

339. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, vergisini ödemeyenler ve hayali ihracatçılar hakkında bugüne kadar yapılan işlemlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/873)

340. — Tunceli Milletvekili Vahdet Sinan Yerlikaya'nın, Tunceli'nin Ovacık İlçesi Yeşilyazı Nahiyesinde güvenlik güçleri tarafından bazı masum vatandaşlara ait araçların ve işyerlerinin yakıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/874)

341. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle'nin, Silvan'ın Alibey Köyünde bazı vatandaşların evlerinin güvenlik güçlerince yağmalandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/875)

342. — Diyarbakır Milletvekili M. Hatip Dicle'nin, Bitlis'in Hizan İlçesine bağlı Oymapınar Köyü İmamının işkence ile öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/876)

343. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın, Denizli'de bulunan PTT Başmüdürlüğünün Aydın'a taşınacağı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/877)

344. — Kayseri Milletvekili Şaban Bayrak'ın, Libya'da iş yapan bir firmada çalışan işçilerin ödenmeyen alacaklarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1011) (1)

345. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun, Pendik - Kartal ve Eminönü vapur seferlerinin kaldırılmasının nedenlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/878)

346. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Narman Sağlık Meslek Lisesinin hizmet binası ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/879)

347. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Şenkaya Sağlık Meslek Lisesinin hizmet binası ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/880)

348. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Hınıs Hastanesi personeli için lojman yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/881)

349. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Olur Sağlık Meslek Lisesinin hizmet binası ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/882)

350. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Hınıs Sağlık Meslek Lisesinin hizmet binası ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/883)

351. — Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan'ın, Anadolu Ajansı ve T.R.T. yayınlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1012) (1)

352. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, Devlet Bakanlığı döneminde bazı basın organlarına verildiği iddia edilen kredilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1013) (1)

353. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Saip Molla Özel Ormanındaki yapılaşmaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/898)

354. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, bazı üst düzey bürokratlara özel sektör tarafından verildiği iddia edilen hediyelere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/899)

355. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Sefaköy'de Hazineye ait arsaya iş hanı yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/900)

356. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Taksim Otelcilik A. Ş.'de partizanca atamalar yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/901)

357. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, DSİ Vakfına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/902)

358. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç'ın, 3838 sayılı Kanun çerçevesinde Çukurca'ya yapılan yardımlara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/903)

359. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Devlet teşvikli verilen besi ahırlarının fiyatlarının belirlenmesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/904)

SÖZLÜ SORULAR

360. — Kayseri Milletvekili Seyfi Şahin'in, Bakanlığın Kerkük ve Irak Türkmenleri konusunda izlediği politikalara ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/905)

361. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Ataköy'de PTT yetkilileri ile rüşvet ilişkisine giren bir firmanın yetkililerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/906)

362. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, İstanbul'da önemli vergi kayıplarına neden olan hal dışı ticarete karşı yeterli denetim yapılmadığı iddiasına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/907)

363. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Küçükçekmece Gölünün doldurularak arsa yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/908)

364. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Kanada'da yaşayan bir Dışişleri mensubu hakkında basında çıkan haberlere ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/909)

365. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Eminönü Belediyesi tarafından yeşil alan yapmak için kamulaştırılan bir alanın tekrar arsa yapılarak iade edilmesine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/910)

366. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş'ın, Habur Gümrük Kapısından Türkiye'ye geçişine izin verilen kişilere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1021) (1)

367. — Giresun Milletvekili Yavuz Köymen'in, İbra edilmeyen bir bürokratın Merkez Bankası Başkanlığına nasıl atandığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/943)

368. — Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, görevinden alınan SEKA Teftiş Kurulu Başkanına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/1014) (1)

369. — Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, terör olayları yüzünden kapatılan okullara ve öğretmenlerin durumlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1015) (1)

370. — Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in, MTA'nın özelleştirilmesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1016) (1)

371. — Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz'un, Malatya'da yükseköğrenime devam eden ilkokul öğretmenlerinin sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1017) (1)

372. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Konya - Yunak Devlet Hastanesi ile sağlık ocaklarının personel ve araç - gereç sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/944)

SÖZLÜ SORULAR

373. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İl Kültür Müdürünün görevden alınış nedenine ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/945)

374. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Yazıkonak Beldesinde meydana gelen trafik kazalarının önlenmesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/946)

375. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Karayolları Genel Müdürlüğünün partizanlık yaparak hizmet alanı dışında çalıştığı iddialarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/948)

376. — İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in, Türkiye'nin Sırbistan'dan ithalat yaptığı iddialarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1018) (1)

377. — Van Milletvekili Fethullah Erbaş'ın, Başbakanlık merkez teşkilatı ve Cumhuriyet arşivleri için alınan model sistemlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1019) (1)

378. — Malatya Milletvekili Gazi Barut'un, Turgut Özal Tıp Merkezi Projesi için Avrupa İskân Fonundan sağlanan krediye ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/952)

379. — Malatya Milletvekili Gazi Barut'un, Tohma Suyunun temizlenmesine ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/954)

380. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının görevden alınmamasının nedenine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/957)

381. — Kayseri Milletvekili Seyfi Şahin'in, Kuzey Irak bölgesinde yaşayan Türkmenlere yeterince yardım ulaşmadığı iddialarına ilişkin, Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/959)

382. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, bazı basın organlarında çıkan «Yargı Uyuyor mu? Adalet Bakanlığı Nerede» başlıklı haberlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/960)

383. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Haliç'te temizleme kollektörlerinin çalıştırılmamasının nedenine ve çöplerin bilinçsizce yakılmasına ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/961)

384. — Tunceli Milletvekili Vahdet Sinan Yerlikaya'nın, İstanbul - Hasköy'de güvenlik güçlerince yapılan bir operasyonda iki masum gencin öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/965)

385. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Kastamonu - Araç - Mendik Köyünün bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/966)

SÖZLÜ SORULAR

386. — Ankara Milletvekili Hamdi Eriş'in, Bingöl'de şehit olan bir astsubayın cenazesinin Ankara'ya geç ve korumasız olarak gönderildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/967)

387. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, bazı gazetelerde yayınlanan «Güvencesiz, nafakasız, sahipsiz kadınlar» başlıklı haberlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/969)

388. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, vergi tasarısına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/970)

389. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, memurlara verileceği söylenen sendikal haklara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/971)

390. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, bazı basın organlarında yayınlanan «Asıl İSKİ bu hastanede» başlıklı habere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/972)

391. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun Halk Bankasının faaliyetlerine ve kâr yapısına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/973)

392. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun T.C. Ziraat Bankasının faaliyetlerine ve kâr yapısına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/974)

393. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Erzurum - Karayazı - Çullu Köyünden masum bir vatandaşın güvenlik güçlerince öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/975)

394. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Hınıs'ta bir hayvan hastanesi açılmasına ilişkin Tarım Bakanından sözlü soru önergesi (6/976)

395. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Tekman'da bir hayvan hastanesi açılmasına ilişkin Tarım Bakanından sözlü soru önergesi (6/977)

396. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Karayazı'da bir hayvan hastanesi açılmasına ilişkin Tarım Bakanından sözlü soru önergesi (6/978)

397. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Çat'da bir hayvan hastanesi açılmasına ilişkin Tarım Bakanından sözlü soru önergesi (6/979)

398. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Oltu'yu Erzurum'a bağlayan karayolunun yapım çalışmalarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/980)

399. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, E - 5 karayolunu Aras Nehri güzergâhından Hınıs İlçesine bağlayan yola ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/981)

SÖZLÜ SORULAR

400. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Hınıs'ı Tekman üzerinden Erzurum'a bağlayacak karayolunun Etüt - Proje çalışmalarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/982)

401. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Aras Nehri üzerinde kurulması tasarlanan Söylemez Barajı projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/983)

402. — Erzurum Milletvekili Abdulilah Fırat'ın, Hınıs Ovası Sulama Barajının Etüt - Proje çalışmalarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/984)

403. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun, Kartal Devlet Hastanesinin eksiklerinin giderilmesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/985)

404. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, askerlikle ilgili uygulamalara ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/986)

405. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun, Sakarya Belediyesine ait bir arsa ihalesinde yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/987)

406. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Bakanlıkta partizanca atamalar yapıldığı iddialarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/988)

407. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Konya'da SSK'lıların bakmakla yükümlü olduğu hasta reçetelerinin ödenmesine ilişkin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/989)

408. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun, İstanbul İl Tarım Müdürlüğüne ait bir arazinin müteahhitlere satılacağı iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/990)

409. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, bazı illerde elektrik kesintisi yapıldığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1022)

410. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, demir çelik üretimi konusunda 49 ve 50 nci hükümetler arasında görüş ayrılığı olup olmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1023)

411. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Türkiye'nin demir çelik üretimine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1024)

412. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, demir çelik üretiminde teşvik uygulaması olup olmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1025)

SÖZLÜ SORULAR

413. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Karabük Demir Çelik Tesislerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1026)

414. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Karabük Demir Çelik Tesislerinin kapatılması kararına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1027)

415. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Türkiye'nin demir çelik üretimine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1028)

416. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Karabük demir çelik üretiminde kullanılan enerji türlerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1029)

417. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla küçük ve yerli sanaayinin mağdur edildiği iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/1030)

418. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla millî eğitim teşkilatının mağdur edildiği iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1031)

419. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla çiftçinin mağdur edildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1032)

420. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla sosyal yapının tahrip edildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1033)

421. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla sağlık teşkilatının mağdur edildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1034)

422. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla küçük esnafın mağdur edildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1035)

423. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, üniversitelerin malî sıkıntı içerisinde olduğu iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1036)

424. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, TL.'nin değer kaybına uğraması sonucu bağımsızlığımızın zedelendiği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1037)

425. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla işçilerin mağdur edildikleri iddialarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/1038)

426. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, yapılan son zamlarla memurların mağdur edildikleri iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1039)

427. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, sağlık personelinin ekonomik sıkıntı içerisinde olduğu iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1040)

428. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Ekonomik paketin hazırlanmasında İsrail Merkez Bankası Başkanının da bulunduğu iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1041)

SÖZLÜ SORULAR

429. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, İmam - Hatip lisesi çıkışlı kişilerin bazı kuruluşlara alınmadığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1042)

430. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun, faaliyetleri durdurulan bankaların kamu bankalarına olan borçlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1044)

431. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, A.B.D. seyahatına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1045)

432. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, günlük bir gazetede yer alan «Papandreu'yu Sevindiren Nedir?» başlıklı habere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1046)

433. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç'ın, Bingöl - Genç - Karzel mezrasından bir vatandaşın güvenlik güçlerince öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1047)

434. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç'ın, bazı bakanlarla Genelkurmay Başkanının görev süresi ile ilgili olarak yaptığı telefon konuşmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1048)

435. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, bazı kuruluşlarda yolsuzluk yapıldığı iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1049)

436. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, Fransızca'nın yabancı dil öğretimi kapsamından çıkarılıp çıkarılmayacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1050)

437. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, K.İ.T.'lerin yönetim kurullarına atanan kişilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1051)

438. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, kamu bankalarının lojman ve sosyal tesislerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1052)

439. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, TEKEL tarafından Bergama'da ilan edilen kotaya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/1053)

440. — İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu'nun, tarihî eser niteliğinde olan eski evlerin korunmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1054)

441. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, Hükümetin tasarruf mevduatına Devlet güvencesi uygulamasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1055)

442. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, faaliyetleri durdurulan Türkinvest Firmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1056)

443. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, asgari ücretin vergi dışı bırakılıp bırakılmayacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1057)

444. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, memurların ücretlerine düşünülen zamlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1058)

445. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, asgari ücretin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/1059)

7

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 436 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 16.4.1986 Tarihli ve 3274 Sayılı Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında 256 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sigorta Şirketleri Hizmetlerinin Başbakanlığa Devri Hakkında 303 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/202, 1/76, 1/108) (S. Sayısı : 59 ve 59'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 29.4.1992; 2.7.1992)

2. — Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında 437 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 470 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/201, 1/319) (S. Sayısı : 58 ve 58'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 29.4.1992; 2.7.1992)

3. — Türkiye Radyo Televizyon Gelirleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 394 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (1/160) (S. Sayısı : 111) (Dağıtma tarihi : 6.7.1992)

4. — Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin 77 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 391 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (1/14, 1/155) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 6.7.1992)

5. — Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 355 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 190 ve 355 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 411 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında 187 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 187 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair 216 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Millî Eğitim, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm, Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/137, 1/181, 1/52, 1/62) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 6.7.1992)

6. — Ödünç Para Verme İşleri Hakkında 90 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/9) (S. Sayısı : 180) (Dağıtma tarihi : 16.10.1992)

7. — Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köyişleri ve Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/199) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 9.11.1992)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

× 8. — Arsa Ofisi Kanununun Bazı Maddeleri ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Arsa Ofisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/166, 1/505) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 2.4.1993)

× 9. — Çanakkale Milletvekili Hamdi Üçpınarlar ve 53 Arkadaşının, Haksız ve keyfî işlemleriyle Devleti zarara uğrattığı ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve İlgili Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı Halil Şıvgın Hakkında Anayasanın 100 üncü Maddesi Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/11) (S. Sayısı : 337) (Dağıtma tarihi : 13.10.1993)

10. — Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 492 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/577) (S. Sayısı : 375) (Dağıtma tarihi : 30.11.1993)

11. — Emniyet Teşkilatı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/576) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

12. — Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 504 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/594) (S. Sayısı : 395) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

13. — Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 507 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/591) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

× 14. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 50 Arkadaşının, Bulgaristan'dan Ülkemize Gelen Soydaşlarımızın İskânı ve Konut Yapımı ile İlgili İşlemlerde Mevzuata ve Kanunlara Aykırı Hareket Ederek Devleti Zarara Uğrattıkları ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve İlgili Maddelerine Uyduğu İddiasıyla, Eski Başbakan Yıldırım Akbulut, Devlet Eski Bakanları Işın Çelebi, İsmet Özarslan, Recep Ercüment Konukman, Mehmet Çevik ve Cemil Çiçek, Tarım ve Köyişleri Eski Bakanı Lutfullah Kayalar, Sanayi ve Ticaret Eski Bakanı Şükrü Yürür ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Eski Bakanı Fahrettin Kurt Haklarında Anayasanın 100 üncü Maddesi Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/16) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 10.1.1994)

15. — 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/574) (S. Sayısı : 554) (Dağıtma tarihi : 8.2.1994)

× 16. — Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluş ve İdaresine Dair 524 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/616) (S. Sayısı : 606) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

17. — 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 520 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/608) (S Sayısı : 609) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

18. — Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/579) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 24.3.1994)

× 19. — Dışişleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 177 ve 206 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 206 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin 474 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, Plan ve Bütçe Komisyonu Mütalaası ve Dışişleri ve Anayasa komisyonları raporları (1/47, 1/57, 1/320) (S. Sayısı : 632) (Dağıtma tarihi : 28.3.1994)

× 20. — Bütçe Kanununda Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanunlarında Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/343) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 12.5.1992)

21. — Belediye Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 82) (Dağıtma tarihi : 14.5.1992)

22. — İnsan Hakları Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/376) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 30.6.1992)

23. — Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in, Türk Kanunu Medenisinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/324) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 6.2.1992)

24. — Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdare Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Erzurum Milletvekili Rıza Müftüoğlu ve 10 Arkadaşının ve Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/488, 2/9, 2/536) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 12.2.1993)

25. — İl İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/553) (S. Sayısı : 391) (Dağıtma tarihi : 7.12.1993)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

26. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/355) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 24.4.1992)

27. — Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/432) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 16.11.1992)

28. — Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/625) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 7.12.1993)

29. — Denizli Milletvekili Nabi Sabuncu'nun, 5434 Sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 inci Maddesine göre doğrudan doğruya gündeme alınma önergesi (2/312) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 13.4.1993)

30. — Bursa Milletvekili Fethi Akkoç ve 84 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 inci Maddesine Göre Doğrudan Doğruya Gündeme Alınma Önergesi (2/65) (S. Sayısı : 594) (Dağıtma tarihi : 14.2.1994)

× 31. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu, 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu, 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ve 6.12.1984 Tarihli ve 3100 Sayılı Kanunda Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 659) (Dağıtma tarihi : 25.5.1994)

× 32. — Türk Eczacıları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın 6643 Sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanununun 51 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/631, 2/728) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

33. — İskân Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.5.1993)

× 34. — Ankara Milletvekili A. Baki Tuğ ve 38 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Personel, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ve Devlet Memurları Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/588) (S. Sayısı : 615) (Dağıtma tarihi : 24.2.1994)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

35. — Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında 13.1.1994 Tarih ve 3962 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/667, 1/649) (S. Sayısı : 639) (Dağıtma tarihi : 18.4.1994)

× 36. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/264) (S. Sayısı : 17) (Dağıtma tarihi : 4.2.1992)

37. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Bursa Milletvekili Turhan Tayan ve Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan'ın, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun ve 6245 Sayılı Harcırah Kanununun Bazı Maddelerinde Ek ve Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/382) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 2.7.1992)

38. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/341) (S. Sayısı : 99) (Dağıtma tarihi : 25.5.1992)

39. — Kars Milletvekili Zeki Nacitarhan'ın, 9.6.1932 Tarihli ve 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 20 Arkadaşının, 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanununun 134 üncü Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/180, 2/184) (S. Sayısı : 136) (Dağıtma tarihi : 23.9.1992)

40. — Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/416) (S. Sayısı : 178) (Dağıtma tarihi : 8.10.1992)

41. — Millî Savunma Bakanlığı ile Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarına Bağlı Kurumlarda Döner Sermaye Teşkili ve İşletilmesine İlişkin Kanun ile Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/487) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 4.3.1993)

42. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Kırklareli Milletvekili Ahmet Sezal Özbek'in, 3.4.1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 15 Arkadaşının, 3.4.1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanununa Bir Geçici

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/627, 2/585) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 4.3.1993)

43. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 8 inci Maddesinin 3 üncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/433, 2/395) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 2.4.1993)

44. — Vakıflar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/357) (S. Sayısı : 186) (Dağıtma tarihi : 23.10.1992)

45. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/508) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 2.4.1993)

46. — Konya Ovası ve Orta Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/490) (S. Sayısı : 285) (Dağıtma tarihi : 12.2.1993)

47. — Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 388 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/406, 1/152) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 23.9.1992)

× 48. — Göç İdaresi Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/480) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 16.2.1993)

× 49. — Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salahiyet Verilmesine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 237) (Dağıtma tarihi : 26.1.1993)

× 50. — Yedek Subay, Yedeğe Ayrılmış Subay ve Astsubay Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/419) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 2.11.1992)

51. — Kars Milletvekili Zeki Nacitarhan ve 7 Arkadaşının 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı Maddesinin A/11 Fıkrasının Değiştirilmesi ve Anılan Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/276) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 8.2.1993)

52. — Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ve Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/400) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 15.6.1992)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

53. — Türkiye Özerkleştirme, Yeniden Yapılanma ve Özelleştirme Kurumu Kuruluş, Görev ve Yetkileri ile Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/389) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 30.6.1992)

54. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu ve Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili Aydın Güven Gükan'ın, Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile İzmir Milletvekili Halil Çulhaoğlu'nun 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 9 ve 11 inci Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/381, 2/196) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 3.7.1992)

55. — Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/381) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 14.5.1992)

56. — Tanıtma Fonu Teşkili ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Millî Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında 3230 Sayılı Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/303) (S. Sayısı : 10) (Dağıtma tarihi : 15.1.1992)

57. — İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın, 743 Sayılı Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/80) (S. Sayısı : 36) (Dağıtma tarihi : 25.2.1992)

58. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı ve 10 Arkadaşının, 9.5.1969 Tarih ve 1177 Sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununun 23 üncü Maddesine (d) Fıkrası Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/18) (S. Sayısı : 37) (Dağıtma tarihi : 25.2.1992)

59. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, 27.7.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler'in, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 8 inci ve 116 ncı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/50, 2/149) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 27.4.1992)

60. — Adıyaman Milletvekili Celâl Kürkoğlu'nun 31.7.1970 Tarihli ve 1324 Sayılı Genelkurmay Başkanlığının Görev ve Yetkilerine Ait Kanunun 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 25.5.1992)

61. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe ve Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hak-

kındaki 25.12.1985 Tarih ve 3249 No. lu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/155) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 25.5.1992)

62. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 25 Arkadaşının 12.3.1982 Tarihli ve 2654 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 19 uncu Maddesinin (b) Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/218) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 1.6.1992)

63. — Adıyaman Milletvekili Celâl Kürkoğlu'nun, 4.1.1961 Tarihli ve 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvtleri İç Hizmet Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/221) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 1.6.1992)

64. — Kars Milletvekili Zeki Nacitarhan'ın, Türk Ceza Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/197) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 21.9.1992)

65. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, 22.11.1984 Tarih ve 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun Geçici 3 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/114) (S. Sayısı : 131) (Dağıtma tarihi : 21.9.1992)

66. — Kırıkkale Milletvekili Abdurrahman Ünlü ve 4 Arkadaşının, 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanunun 13 üncü Maddesinin 4 üncü Fıkrasından Sonra Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/238) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 21.9.1992)

67. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, 4.11.1983 Tarih ve 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununun 23 üncü Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/257) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 21.9.1992)

68. — Kayseri Milletvekili Osman Develioğlu ve 13 Arkadaşının, 843 Sayılı Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/264) (S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 21.9.1992)

69. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 18 Arkadaşının, 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanunun 1 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/259) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 21.9.1992)

70. — Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler'in, 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 34 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/307) (S. Sayısı : 161) (Dağıtma tarihi : 23.9.1992)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

71. — Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in, 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/391) (S. Sayısı : 173) Dağıtma tarihi : 1.10.1992)

72. — İstanbul Milletvekili Sabri Öztürk ve 9 Arkadaşının, 7.2.1972 Tarih ve 1516 Sayılı İstanbul Boğaz Köprüsü ve Çevre Yolu Projesi Sahasındaki Gecekonduların Tasfiyesi Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/326) (S. Sayısı : 175) (Dağıtma tarihi : 5.10.1992)

73. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak ve 11 Arkadaşının, 24.2.1984 Tarihli ve 2981 Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/392) (S. Sayısı :176) (Dağıtma tarihi : 5.10.1992)

74. — Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/415) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 5.10.1992)

75. — Denizli Milletvekili Muzaffer Arıcı ve 5 Arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 102 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/386) (S. Sayısı : 182) (Dağıtma tarihi : 23.10.1992)

76. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, 23.6.1965 Tarih ve 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/378) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 23.10.1992)

77. — Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında 18.6.1992 tarih ve 3820 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/428, 3/543) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 2.11.1992)

78. — Mahalle Muhtarlığı Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/456) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 5.11.1992)

79. — Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/437) (S. Sayısı : 191) (Dağıtma tarihi : 5.11.1992)

80. — Askerî Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in 1632 Sayılı Askerî Ceza Kanununun Bazı

Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma ve Adalet Komisyonları Raporları (1/442, 2/279) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 6.11.1992)

81. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 11 Arkadaşının, Elektrik Enerjisi Üreten Barajların Bulunduğu İllerdeki Gerçek veya Tüzelkişilerden Alınan Elektrik Bedelleri Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 10.11.1992)

82. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 15 Arkadaşının, Yazar ve Fikir Adamı Ömer Okçu (Namı Müstearı Hekimoğlu İsmail'in) Affı Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/367) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 19.11.1992)

83. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/429) (S. Sayısı : 209) (Dağıtma tarihi : 19.11.1992)

84. — 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair 2.7.1992 Tarihli ve 3834 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/429) (S. Sayısı : 210) (Dağıtma tarihi : 26.11.1992)

85. — Balıkesir Milletvekili Melih Pabuççuoğlu ve 8 Arkadaşının, 3194 Sayılı İmar Kanununun Geçici 7 nci Maddesinin İkinci Fıkrasına Bir Cümle Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/365) (S. Sayısı : 218) (Dağıtma tarihi : 7.12.1992)

86. — Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar ve 9 Arkadaşının, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/6) (S. Sayısı : 220) (Dağıtma tarihi : 7.12.1992)

87. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 1602 Sayılı Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun Bir Maddesini Değiştiren Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/453) (S. Sayısı : 231) (Dağıtma tarihi : 11.1.1993)

88. — Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonları raporları (1/369) (S. Sayısı : 234) (Dağıtma tarihi : 11.1.1993)

89. — 3146 Sayılı Kanunun Bazı Maddeleri ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 238) (Dağıtma tarihi : 26.1.1993)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

90. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 205 Sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerini Değiştiren Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/460) (S. Sayısı : 240) (Dağıtma tarihi : 26.1.1993)

91. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 1324 Sayılı Genel Kurmay Başkanının Görev ve Yetkilerine Ait Kanunun Bazı Maddelerini Değiştiren Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/458) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 26.1.1993)

92. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 1600 Sayılı Askerî Yargıtay Kanununun Bir Maddesini Değiştiren Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/456) (S. Sayısı : 242) (Dağıtma tarihi : 26.1.1993)

93. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerini Değiştiren, Bazı Maddelerini de Yürürlükten Kaldıran Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/455) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 26.1.1993)

94. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 1612 Sayılı Yüksek Askerî Şûranın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/454) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 26.1.1993)

95. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, 2.9.1971 Tarihli ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa İki Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/102) (S. Sayısı : 288) (Dağıtma tarihi : 16.2.1993)

96. — Hatay Milletvekili Mehmet Dönen'in, 1479 Sayılı Bağ - Kur Yasasına Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Yasa Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/100) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 16.2.1993)

97. — Aydın Milletvekili Nahit Menteşe'nin, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 10 uncu Maddesinin (f) Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (2/554) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 16.2.1993)

98. — Hatay Milletvekili Mehmet Dönen'in, Sosyal Sigortalar Kurumu Sağlık Tesislerinde Mevcut İzdihamlara Neden Olan 1 000 TL. Muayene Ücreti ve % 20 İlaç Bedeli Tahsilatı Uygulaması Hakkındaki Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/85) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 1.3.1993)

99. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz'ın, 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Geçici 10 uncu Maddesine 1 Fıkra Eklenmesi Hakkında

Kanun Teklifi ve Milli Eğitim Komisyonu Raporu (2/260) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 4.3.1993)

100. — Muğla Milletvekili Nevşat Özer'in, 3.5.1985 Tarihli ve 3194 Sayılı İmar Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/467) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 4.3.1993)

101. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon ve 4 Arkadaşının, 2.9.1971 Tarih ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/315) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 4.3.1993)

102. — İki İl ve Beş İlçenin Adının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/473) (S. Sayısı : 318) (Dağıtma tarihi : 4.3.1993)

103. — Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/513) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 2.4.1993)

104. — Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez ve 20 Arkadaşının, İskân Kanununun Ek 10 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/529) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 6.4.1993)

105. — Kocaeli Milletvekili H. İbrahim Artvinli'nin, Turizmi Teşvik Kanununun Ondokuzuncu Maddesinin (b) Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/499) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 6.4.1993)

106. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/512) (S. Sayısı : 329) (Dağıtma tarihi : 6.4.1993)

107. — Samsun Milletvekili İlyas Aktaş ve 51 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı Kuruluşu Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/153) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 9.4.1993)

108. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, Kooperatifler Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (2/537) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 13.4.1993)

109. — 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/396) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 3.5.1993)

110. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/526) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 3.5.1993)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

111. — Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/528) (S. Sayısı : 345) (Dağıtma tarihi : 18.5.1993)

112. — Harp Araç ve Gereçleri ile, Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/507) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 18.5.1993)

113. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, Milletvekilleri, İl Genel Meclis Üyeleri, Köy ve Mahalle Muhtarlarının Nezarethanelerde, Ceza ve Tutukevlerinde İncelemelerde Bulunabilmeleri Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/421) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 20.5.1993)

114. — Mera Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 23.6.1993)

115. — Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 1.7.1993)

116. — Adana Milletvekili A. Yalçın Öğütcan'ın, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 2 Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Madde ve Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (2/640) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 22.9.1993)

117. — Konya Milletvekili Mehmet Keçeciler'in, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İlk Defa Memur, İşçi, Geçici İşçi veya Sözleşmeli Olarak Alınacaklara Uygulanacak Sınavların Usul ve Esasları Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 inci Maddesine Göre Doğrudan Doğruya Gündeme Alınma Önergesi (2/484) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 9.11.1993)

118. — Sivas Milletvekili Abdullatif Şener ve 26 Arkadaşının, Asgarî Ücretten Vergi Alınmamasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 inci Maddesine Göre Doğrudan Doğruya Gündeme Alınma Önergesi (2/217) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 9.11.1993)

119. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner ve 10 Arkadaşının, Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleriyle Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/702) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 25.11.1993)

× 120. — Türkiye Cumhuriyeti ve Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulundu-

ğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/509) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 26.11.1993)

× 121. — Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/448) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 26.11.1993)

× 122. — Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Dostluk, İyi Komşuluk, İşbirliği ve Güvenlik Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/417) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 26.11.1993)

× 123. — Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Kyoto Sözleşmesi) ve Altı Ekine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/370) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 1.12.1993)

124. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Ankara Dışında Defnedilmiş Bulunan Cumhurbaşkanları ve Başbakanların Mezarlarının Korunması Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/771) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 3.12.1993)

125. — Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değişirilmetsi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/757) (S. Sayısı : 387) (Dağıtma tarihi : 3.12.1993)

126. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, 1111 Sayılı Askerlik Mükellefiyeti Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/712) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 7.12.1993)

127. — Mardin Milletvekili Mehmet Gülcegün'ün, 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi Hakkında Kanunun 47 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/704) (S. Sayısı : 389) (Dağıtma tarihi : 7.12.1993)

128. — Seyfettin Uzundiz Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (3/1031) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

× 129. — İzmir Andlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonları raporları (1/535) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

× 130. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun

Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/547) (S. Sayısı : 401) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

× 131. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/451) (S. Sayısı : 402) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

× 132. — Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, Türk Tabipleri Birliği Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/717) (S. Sayısı : 405) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

133. — Eskişehir Milletvekili İ. Yaşar Dedelek ve Afyon Milletvekili Etem Kelekçi'nin 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar'ın 4.11.1981 Tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (2/918, 2/924) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

134. — Balıkesir Milletvekili Sami Sözat ve 3 Arkadaşının; Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Edirne Milletvekili Evren Bulut ve 3 Arkadaşının; Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/647, 2/691) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 31.12.1993)

× 135. — Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması, Eki Protokol ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/635) (S. Sayısı : 510) (Dağıtma tarihi : 8.2.1994)

× 136. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticarî İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret, Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/469) (S. Sayısı : 512) (Dağıtma tarihi : 8.2.1994)

137. — Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın İmar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/504) (S. Sayısı : 544) (Dağıtma tarihi : 8.2.1994)

× 138. — Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/636) (S. Sayısı : 511) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

× 139. — Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/570) (S. Sayısı : 513) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

140. — Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in Hâkimler ve Savcılarla İlgili Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/508) (S. Sayısı : 542) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

× 141. — Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonları raporları (1/365) (S. Sayısı : 543) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

× 142. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/572) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

143. — Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/662) (S. Sayısı : 553) (Dağıtmaa tarihi : 10.2.1994)

× 144. — Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme ile Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/524) (S. Sayısı : 555) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

× 145. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Arasında Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/573) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

× 146. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/536) (S. Sayısı : 561) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

× 147. — Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolu Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/533) (S. Sayısı : 563) (Dağıtma tarihi : 10.2.1994)

148. — Bursa Milletvekili Fethi Akkoç ve 84 Arkadaşının, 25.8.1971 Tarihli ve 1475 Sayılı İş Kanununun 70 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 inci Maddesine Göre Doğrudan Doğruya Gündeme Alınma Önergesi (2/64) (S. Sayısı : 595) (Dağıtma tarihi : 14.2.1994)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

149. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, 12.4.1991 Tarihli ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/422) (S. Sayısı : 592) (Dağıtma tarihi : 17.2.1994)

150. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak'ın, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/427) (S. Sayısı : 593) (Dağıtma tarihi : 17.2.1994)

× 151. — Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/557) (S. Sayısı : 546) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

× 152. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/569) (S. Sayısı : 547) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

× 153. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/567) (S. Sayısı : 557) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

× 154. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/568) (S. Sayısı : 558) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

× 155. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliğinin Temel İlkeleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/597) (S. Sayısı : 559) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

× 156. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/525) (S. Sayısı : 560) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

× 157. — Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Protokolun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/527) (S. Sayısı : 562) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

158. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması

Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/660) (S. Sayısı :564) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

× 159. — Türkiye Cumhuriyeti ile Venezuella Cumhuriyeti Arasında Kültürel, Eğitsel ve Bilimsel İşbirliği Temel Anlaşması ve Ek Mektuplarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/475) (S. Sayısı : 565) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

160. — Yozgat Milletvekili Alparslan Türkeş ve 2 Arkadaşının, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 2167 Sayılı Kanunun 14 üncü Maddesi ile Eklenen 10 uncu Maddesi ile Kanun Kapsamına Alınanların Borçlandırılmalarına İlişkin Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile Ankara Milletvekili Ali Dinçer'in 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Geçici 68 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/549, 2/295) (S. Sayısı : 591) (Dağıtma tarihi : 16.2.1994)

161. — Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/664) (S. Sayısı : 597) (Dağıtma tarihi : 23.2.1994)

162. — Türk Silahlı Kuvvetleri Özel Beslenme Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/663) (S. Sayısı : 598) (Dağıtma tarihi : 23.2.1994)

× 163. — Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret komisyonları raporları (1/542) (S. Sayısı : 599) (Dağıtma tarihi : 25.2.1994)

164. — 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Gümüşhane Milletvekili M. Oltan Sungurlu'nun 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/646, 2/330) (S. Sayısı : 596) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

165. — 1412 Sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/655) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

166. — İcra ve İflas Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/651) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

167. — Uzlaştırma Kurullarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/650) (S. Sayısı : 602) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

168. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/638) (S. Sayısı : 603) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

169. — İş Mahkemelerinin Kuruluşu, Görevleri ve Yargılama Usulü Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı : 604) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

170. — Adliye Mahkemeleri ile Üst Mahkemelerin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/645) (S. Sayısı : 607) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

171. — Hukuk Yargılama Usulü Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/654) (S. Sayısı : 610) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

172. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz, Rize Milletvekili Ahmet Kabil, Kars Milletvekili Atilla Hun, Uşak Milletvekili Ural Köklü ve Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin; Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanun Teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (2/902) (S. Sayısı : 611) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

173. — Şanlıurfa Milletvekili Abdurrezak Yavuz ve 9 Arkadaşının 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (2/673) (S. Sayısı : 612) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

× 174. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/546) (S. Sayısı : 613) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

175. — Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emekliliklerine Konut Edindirme Yardımı Yapılması Hakkında Kanunda Değişik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657) (S. Sayısı : 618) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

× 176. — 1996 Türkiye Europolia Festivaline İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/670) (S. Sayısı : 621) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

177. — Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Konudaki 31.5.1989 Tarihli ve 3567 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha

Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/653, 1/2) (S. Sayısı : 623) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

178. — 5680 Sayılı Basın Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/539) (S. Sayısı : 625) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

179. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu ve İçtüzüğün 38 inci Maddesine Göre Doğrudan Doğruya Gündeme Alınma Önergesi (2/356) (S. Sayısı : 626) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

180. — Şırnak Milletvekili Orhan Doğan ve Mahmut Alınak ile Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana'nın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporları (3/395) (S. Sayısı : 627) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

181. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve Orhan Doğan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporları (3/830) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

182. — Balıkesir Milletvekili Melih Pabuççuoğlu ve Sinop Milletvekili Yaşar Topçu ile 2 Arkadaşının, Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/990) (S. Sayısı : 631) (Dağıtma tarihi : 23.3.1994)

183. — 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 605) (Dağıtma tarihi : 24.3.1994)

× 184. — Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/463) (S. Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 24.3.1994)

185. — Bazı Kanunlardaki Cezaların İdarî Para Cezasına Dönüştürülmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/644) (S. Sayısı : 622) (Dağıtma tarihi : 24.3.1994)

186. — 3 Mart 1340 (1924) Tarihli ve 431 Sayılı Kanunla Hazineye Kalan Taşınmaz Mallardan Bazılarının Zilyedlerine Devri Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi : 24.3.1994)

187. — Balıkesir Milletvekili Melih Pabuççuoğlu ve Sinop Milletvekili Yaşar Topçu'nun Mülga 2613 ve 766 Sayılı Kanunlarla Hazine Adına Tescil Edilen Mıktar

Fazlalıklarının İlgililerine Devrine Dair Kanun Teklifi ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/992) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 24.3.1994)

188. — Antalya Milletvekili Hasan Namal'ın, Antalya İli Kale İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/819) (S. Sayısı : 633) (Dağıtma tarihi : 28.3.1994)

189. — Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret komisyonları raporları (1/543) (S. Sayısı : 634) (Dağıtma tarihi : 28.3.1994)

× 190. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş) nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/395) (S. Sayısı : 635) (Dağıtma tarihi : 28.3.1994)

× 191. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/558) (S. Sayısı : 636) (Dağıtma tarihi : 1.4.1994)

192. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/627) (S. Sayısı : 637) (Dağıtma tarihi : 1.4.1994)

× 193. — Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/550) (S. Sayısı : 638) (Dağıtma tarihi : 1.4.1994)

194. — 5434 Sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa Ek Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/676) (S. Sayısı : 643) (Dağıtma tarihi : 19.4.1994)

× 195. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Boya Malzemelesinin Hibe Edilmesine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/581) (S. Sayısı : 645) (Dağıtma tarihi : 20.4.1994)

196. — 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 3 üncü ve 10 uncu, 2629 Sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 14 üncü, 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 64 üncü, 3480 Sayılı Malüller ile Şehit, Dul ve Yetimlerine Tütün ve Alkol Ürünlerinin Satış Bedellerinden Pay Verilmesi Hakkında

Kanunun 4 üncü ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 646) (Dağıtma tarihi : 20.4.1994)

197. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subaylar Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/479) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 20.4.1994)

198. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Ayasofya Camiinin İbadete Açılması ve Topkapı Sarayı Kutsal Emanetler Dairesinde Sürekli Kur'an Okunması ile İlgili Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 inci Maddesi Uyarınca Doğrudan Doğruya Gündeme Alınma Önergesi (2/30) (S. Sayısı : 649) (Dağıtma tarihi : 25.4.1994)

× 199. — Kara Avcılığı Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonları raporları (1/498) (S. Sayısı : 650) (Dağıtma tarihi : 4.5.1994)

200. — Ankara Milletvekili M, Tınaz Titiz'in; 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/574) (S. Sayısı : 652) (Dağıtma tarihi : 4.5.1994)

201. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 inci Maddesi Uyarınca Doğrudan Doğruya Gündeme Alınma Önergesi (2/822) (S. Sayısı : 656) (Dağıtma tarihi : 13.5.1994)

202. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın 17.7.1964 Tarih ve 507 Sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununun 4 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (2/1004) (S. Sayısı : 655) (Dağıtma tarihi : 16.5.1994)

203. — Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler'in, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/895) (S. Sayısı : 660) (Dağıtma tarihi : 3.6.1994)

204. — İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 43 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/347) (S. Sayısı : 667) (Dağıtma tarihi : 3.6.1994)

205. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İstanbul Milletvekili Orhan Ergüder ve 9 Arkadaşının; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/519, 2/8) (S. Sayısı : 668) (Dağıtma tarihi : 3.6.1994)

× 206. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe ve Bursa Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkan-

vekili İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 181 Arkadaşının 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67 nci, 68 inci, 69 uncu, 76 ncı ve 133 üncü Maddelerinin Değiştirilmesi ile İlgili Kanun Teklifi; Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 155 Arkadaşının 7.11.1982 Tarih ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67 nci Maddesinin Değişik 3 üncü Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifi; ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/119, 2/541) (S. Sayısı : 306 ve 306'ya 2 nci Ek) (Dağıtma tarihleri : 24.2.1993 ve 9.6.1994)

× 207. — Türkiye Cumhuriyeti ve Polonya Cumhuriyeti Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/689) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994)

× 208. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/685) (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994)

× 209. — Patent İşbirliği Antlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonları raporları (1/585) (S. Sayısı : 665) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994)

210. — Yargıtay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/701) (S. Sayısı : 683) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994)

211. — Balıkesir Milletvekili Sami Sözat'ın 7.6.1926 Tarihli ve 904 Sayılı Islahı Hayvanat Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/1077) (S. Sayısı : 672) (Dağıtma tarihi : 10.6.1994)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.